

РОБЪРТ СИЛВЪРБЪРГ ЛИЦЕТО НАД ВОДАТА

Превод от английски: Юлиан Стойнов, 2008

chitanka.info

*На Чарли Браун,
фокус на „Локус“ —
вероятно тъкмо навреме.*

*А земята беше безвидна и пуста; тъмнина
се разстилаше над бездната, и Дух Божий се
носеше над водата.*

Битие 1:2

*Океанът не познава състраданието, нито
вяра, закон или спомен. И за да успееш, въпреки
цялото му непостоянство, да го накараш да
служи на човека, необходима е неустрашима
твърдост, неуморима, въоръжена, ревнива
бдителност, в която вероятно винаги ще има
повече омраза, отколкото любов.*

Джозеф Конрад
„Огледалото на
морето“

ВСТЪПЛЕНИЕ

Отгоре цветът беше син, също и отдолу, но различен — два огромни, недостижими свята и корабът сякаш бе увиснал наред тези срещуположни синкави пространства, без да докосва нито едно от тях, неподвижен, попаднал в безветрие. Но в действителност се намираще във водата, точно там, където му е мястото, не над нея, и се движеше през цялото време. Денем и нощем, вече четири дни, корабът продължаваше да плава — отдалечаваше се от Сорве — право към неизследваното море.

Рано сутринта на петия ден Валбен Лолър излезе на палубата на флагмана. От водата наоколо стърчаха стотици дълги сребристи хоботи. Това беше нещо ново. Времето също се бе променило — вятърът бе утихнал, морето изглеждаше равно като тепсия, не просто спокойно, а притихнало по начин, подсказващ натрупана и готова да изригне статична енергия. Платната висяха отпуснати. Хлабавите въжета се поклащаха. Тънка резка от сивкава мараня прорязваше небето като нашественик от някоя друга част на света. Лолър, висок и строен мъж на средна възраст, с атлетично тяло и благородна осанка, се ухили на обитателите на морето. Толкова бяха грозни, че изглеждаха почти чаровни. „Зловещи гадинки“ — помисли си.

Грешеше. Зловещи — да, гадинки — не. Имаше хладен блясък на разум в непокорните им алени очички. Поредните представители на разумен живот на този свят, който изобилстваше от такива. И тези тук бяха зловещи тъкмо защото не бяха гадинки. Освен това наистина изглеждаха отвратително — с тесни главици и продълговати цилиндрични вратлета. Приличаха на огромни метални червеи, щръкнали над водата. А челюстите им — снабдени със ситни зъбки, като на трион, и лъщящи също като тях. Бяха тъй неописуемо зловещи, че нямаше как да не им се възхищаваш.

Лолър се позабавлява известно време с идеята да скочи през борда и да зашляпа сред тях.

Зачуди се колко дълго ще издържи, ако го направи. Не повече от пет секунди. И след това покой — вечен покой. Колко приятна, но и перверзна мисъл, лаконична самоубийствена фантазия. Но разбира се, не го мислеше сериозно. Не беше склонен към самоубийство, инак да го беше направил много отдавна, а и във всеки случай в момента бе химически защитен от депресия, тревога и други подобни неприятни преживявания. Малката доза тинктура от тръпнитревче, която си бе назначил тази сутрин след ставане, го караше да се чувства отлично. Лекарството му осигуряваше — поне за четири часа — непроницаема обвивка от спокойствие и благодарение на това можеше да се хили право в очичките на цяла банда зъбати чудовища като тези тук. Да си доктор — да си докторът, единственият в тази община — си имаше известни предимства.

Видя Съндайра Тейн отпред при фокмачтата — надзърташе през перилата. За разлика от него, дългурестата чернокоса жена беше опитен мореплавател с многобройни пътешествия между островите зад гърба си и неведнъж бе прекосявала огромни разстояния. В смисъл: познаваше океана, а Лолър не беше в свои води тук.

— Виждала ли си някога подобни създания? — попита я той.

Тя вдигна глава.

— Това са дракени. Грозни твари, нали? Но са умни и бързи. Ще те погълнат целия, ако им се удаде възможност. Дори най-малката. Имаме късмет, че сме тук горе, а те са там долу.

— Дракени — повтори Лолър. — Не съм чувал за тях.

— Идват от север. Рядко се появяват в тропическите морета, особено в това. Предполагам, че са дошли на лятна ваканция.

Тесните зъбати муцуни, наполовина колкото човешка ръка, стърчаха над спокойната морска повърхност като гора от остриета. Лолър мярна отдолу издължени лентовидни телца: лъщяха като шлифован метал и се поклащаха към дълбините. От време на време над повърхността се показваше покрита с шипове опашка или ципеста лапа. Блестящи огненочервени очи го следяха с обезпокоителна бдителност. Съществата разговаряха помежду си с гръмогласни писъци: неприятни дрънкащи звуци, наподобяващи удари на чукове върху наковалня.

Гейб Кинверсон дойде и застана между Лолър и Тейн. Огромен и як, с тъповато обветрено лице, Кинверсон си носеше инструментите на

занаята си — куп куки и въжета и дълъг рибарски прът от дървесни водорасли.

— Дракени — промърмори навъсено. — Ей ги и тез копелдаци. Веднъж се прибирах с десетметров морски леопард, вързан на буксир на лодката, и пет от тези го оглозгаха право пред очите ми. Нищо не можех да направя. — Извади една строшена рибарска кука и я хвърли във водата. Дракените се гмурнаха след нея, сякаш беше стръв, сборичкаха се развълнувано, после надигнаха глави и раззинаха зловещите си пасти. Някои изчезнаха след потъващата кука.

— Не могат да се покатерят на борда, нали? — попита Лолър.

Кинверсон се засмя.

— Не, докторе. Не могат да се качат на борда. Късметлии сме си, нали?

Дракените — трябва да бяха към триста — следваха кораба още няколко часа. Поддържаха без усилие темпото и през цялото време мушкаха въздуха със зловещите си зурли и си разменяха непонятни сигнали. Но към обед изчезнаха, гмурнаха се внезапно и едновременно и не се показаха повече.

Малко след това вятърът се усили. Дневната смяна се разтърча около въжетата. Далече на север под ниски сиви облаци се оформяше буря — носеше се над повърхността, без да я докосва. Въздухът около кораба оставаше ясен и сух и в атмосферата се долавяше стаено напрежение.

Лолър се спусна в трюма. Имаше работа, макар и нищо сериозно. Неяна Голджоз бе с пришка на коляното, Лео Мартело се измъчваше от изгорелите си на слънце рамене, отец Куилан си бе одраскал лакътя на стената на койката. Когато приключи с тях, Лолър премина към редовната радиовръзка с останалите кораби, за да провери дали не са възникнали никакви здравни проблеми. Към обед излезе на палубата да подиша чист въздух. Нид Делагард, собственикът на флота и водач на експедицията, разговаряше с капитана на флагмана Госпо Струвин непосредствено пред кабината на щурвала. Смехът им отекуваше чак в другия край на палубата. Двамата си приличаха — плещести, с къси яки вратове, упорити и безскрупулни, изпълнени с неуморна енергия.

— Ей, докторе, видя ли дракените тази сутрин? — повика го Струвин. — Сладки са, нали?

— Големи хубавци, няма що. Какво ли искаха?

— А, само проверявах, предполагам. Когато излезеш в открито море, е нормално да събудиш нечий интерес. Ще има и други дивни създания да ни следят. Погледни нататък, докторе. Към десния борд.

Лолър проследи ръката на капитана и забеляза огромно раздуто туловище, едва се различаваше под водата. Беше толкова голямо, че спокойно можеше да го оприличи на паднала от небето луна — зеленикаво, необятно, цялото пъпчасало. Малко след това установи, че пъпките са всъщност кръгли, подобни на усти отвори, разположени близо една до друга по цялата повърхност на плаващото кълбо — и неуморно се отваряха и затваряха. Стотици изпъкнали усти, работещи непрестанно. Хиляди може би. Безброй дълги синкави езици, които се подаваха и се прибираха, като шибаци във водата камшици. Невероятното творение на природата се състоеше само от усти, исполинска плаваща машина за ядене.

Лолър я разглеждаше с отвращение.

— Какво е това?

Но Струвин не знаеше дали има име. Нито пък Делагард. Още един неизвестен обитател на морските дълбини, огромно чудовище, истинско олицетворение на най-страшните човешки кошмари, което се носеше наблизко в очакване да изтръгне някаква печалба от малкия конвой. Отдалечи се бавно под несекващия акомпанимент на помръдващите усти. След двайсетина минути корабите навлязоха в район, гъсто заселен с оранжево-зелени медузи, грациозни чадъри с размери на човешка глава, от които висяха каскади от намотани червеникави нишки, дебели колкото пръст и вероятно дълги по няколко метра. Медузите изглеждаха безвредни, дори забавни, но повърхността на морето около тях кипеше и отделяше мехури, сякаш телата им секретираха мощни киселинни разтвори. Бяха толкова плътно скупчени, че корабът трябваше да си проправя път през тях и докато ги отблъскваше, издаваха тихи протестни викове.

Делагард се прозя и слезе през люка на десния борд. Застанал до перилата, Лолър не можеше да откъсне хипнотизиран поглед от медузите. Телцата им потръпваха като орда пихтиести гърди. Бяха толкова близо, че почти можеше да се надвеси и да ги докосне. По някое време зад него мина Госпо Струвин и подвижна ядосано:

— Ей, кой остави тази мрежа тук? Неяна, ти ли?

— Не е моя — отвърна Неяна Голджоз, без да си прави труда да вдига глава. Тъкмо миеше палубата на носа. — Говори с Кинверсон. Той се занимава с мрежите.

Споменатата мрежа представляваше сложна плетка от влажни жълтеникави върви и бе скупчена като наръч кални треви до перилата. Струвин я изрита, сякаш беше купчина ненужни парцали, изруга гръмогласно и я ритна отново. Лолър погледна нататък и забеляза, че по някакъв начин мрежата се е оплела около ботуша на Струвин. Вдигнал крак във въздуха, капитанът риташе яростно, за да се освободи от лепкавите върви.

— Ей! — извика Струвин.

По някакъв необясним начин част от мрежата бе пропъзляла нагоре и вече обгръщаше бедрото му. Другият ѝ край се прехвърли през перилата и започна да се спуска към водата.

— Докторе! — изкрещя Струвин.

Лолър хукна към него, следван по петите от Неяна. Но мрежата се движеше с невероятна бързина. Вече не приличаше на безпорядъчно оплетени върви, а бе разгъната, напълно преобразена в непознато морско създание, дълго около три метра, което неумолимо теглеше Струвин през борда. Капитанът продължаваше да рита и да крещи. Единият му крак бе напълно заплетен в мрежата, а другия бе запънал в планшира в отчаяно усилие да се задържи над водата, но съществото, изглежда, нямаше нищо против да го разкъса на две през средата и да прибере половината от плячката, ако той продължава да упорства. Очите на Струвин бяха изцъклени.

През четвъртвековната си медицинска практика Лолър бе виждал и друг път хора, изпаднали в крайно, тежки състояния — дори твърде често. Но никога досега на нито едно лице не бе срещал подобно изражение.

— Махнете това нещо от мен! — изрева Струвин. — Исусе! Докторе... моля те, докторе...

Лолър се хвърли и улови онази част от мрежата, която бе най-близо до него. В момента, в който я стисна, почувства остра, направо изгаряща болка, сякаш му бяха впръскали киселина в кожата и плътта бе прогорена до кост. Опита се да я пусне, но не успя. Кожата му бе залепнала за мрежата. Струвин вече висеше някъде от другата страна на перилата. Само раменете и главата му все още се виждаха, както и

отчаяно вкопчените му пръсти. Той извика отново за помощ — пресипнал, ужасен вопъл. Като се опитваше да пренебрегне болката, Лолър праметна единия край на мрежата през рамо и я задърпа към централната част на палубата с надеждата Струвин да я последва. Това изискваше огромни, почти нечовешки усилия, но той бе изпълнена някаква тайнствена енергия, надигнала се в момент на крайна уплаха незнайно откъде. Жълтеникавите върви изгаряха кожата на ръцете му и той усещаше парливия им допир през ризата върху раменете си. Изруга, прехапа устна и направи една крачка, още една и още една, понесъл на плещите си тежестта на тялото на Струвин и на мрежата, която вече се бе спуснала далеч зад борда и се поклащаше над водата.

Нещо изпука в гърба му: свръхнапрегнатите му мускули заплашваха да се скъсат. Но въпреки това май щеше да успее да издърпа мрежата на борда. Струвин почти се бе подал над перилата.

И в този момент мрежата се скъса — или, по-скоро, се раздели по собствено желание. Лолър чу един последен, смразяващ кръвта писък, погледна през рамо и видя как Струвин полита надолу и изчезва в развълнуваното море. Водата закипя, безброй гърчещи се създания се стрелнаха към него от всички посоки. Медузите вече не изглеждаха безвредни и забавни.

Другата половина от мрежата остана на палубата, усукана около ръцете и рамото на Лолър. Изведнъж той осъзна, че се бори с гърчещото се същество, полепнало плътно за кожата му. Коленичи и започна да го блъска в палубата. Вървите бяха изтъкани от силноустойчива яка ципа, наподобяваща твърд хрущял. Все пак след известно време като че ли взеха да поддават, но за пълно освобождаване не можеше да става и дума. Паренето се засили и стана непоносимо.

Дотича Кинверсон и стовари тежката си подметка върху потръпващия край на мрежовидното същество, Неяна също дотърча и го притисна с четката в средата; накрая довтаса и Пиля Браун, незнайно откъде, опря се на рамото на Лолър, измъкна от канията на пояса си костен нож и почна яростно да сече гърчещите се, жилави като гума краища. От тях бликна светла слуз с метален оттенък. Останките от вървите на мрежата се отдръпнаха и се навиха на спирали. За няколко секунди Пиля успя да отреже цялата част, която бе залепнала за ръцете на Лолър, и той се изправи. Изглежда, остатъкът

по ръцете му бе твърде малък, за да може да съществува самостоятелно, понеже след няколко мъчителни конвулсии се сви, изсъхна и Лолър се отърси от него. Кинверсон продължаваше да мачка другия край на мрежата; откъснатата по-голяма част вече се бе изхлузила зад борда.

Все още замаян, Лолър се втурна към перилата, обзет от неистовото желание да се хвърли в морето и да спаси Струвин. Кинверсон, изглежда, разбра какво става в ума му, защото се пресегна с дългата си лапа, улови го за рамото и го дръпна назад.

— Не прави глупости, докторе! Един дявол знае какво те чака там долу.

Лолър кимна объркано. Пусна перилата и погледна обгорените си ръце. Бяха покрити с фина мрежа червени линии. Болката беше неопишуема. Имаше чувството, че ръцете му ще се пръснат.

Целият инцидент бе продължил не повече от минута и половина.

Делагард дотича откъм люка и викна ядосано:

— Какво става тука? Защо крещите? — Спря и се огледа. — Къде е Госпо?

Задъхан, с пресъхнало гърло и разтуптяно сърце, Лолър нямаше сили да заговори. Само махна с ръка към перилата.

— Зад борда? — възкликна Делагард. — Падна ли?

Изтича при перилата и се наведе. Лолър застана до него. Повърхността вече бе съвсем спокойна. Развълнуваната орда подскачащи медузи бе изчезнала. Водата беше тъмна, гладка и равна. Нямаше и следа от Струвин, нито от живата мрежа, която го бе отнесла.

— Не — обясни Кинверсон. — Дръпнаха го. Другата половина на тази гадина го улови. — И посочи накъсаните, вече изсъхнали останки на мрежата, същите, които бе стъпкал. Приличаха на зеленикаво петно върху дъските на палубата.

— Беше съвсем като някоя стара рибарска мрежа — каза пресипнало Лолър. — Купчина на палубата. Сигурно медузите я бяха пратили, за да улови някой от нас. Струвин я изрита, тя се оплете около крака му и после...

— Какво? Що за глупости дрънкате? — Делагард отново погледна през борда, после ръцете на Лолър и накрая петното на

палубата. — Сериозно ли говориш? Нещо, което прилича на мрежа, излязло от морето и уловило Госпо?

Лолър само кимна.

— Невъзможно. Някой трябва да го е бутнал зад борда. Кой беше? Ти ли, Лолър? Кинверсон? — Делаярд местеше втренчен поглед от единия към другия. Ала изглежда най-сетне думите им достигнаха до съзнанието му. — *Мрежа?* Жива мрежа, изпъзляла от морето и уловила Госпо?

Лолър кимна и бавно разтвори и затвори ръце. Паренето постепенно отслабваше, но той не се съмняваше, че ще го измъчва още дълги часове. Тялото му беше изтръпнало, разтреперано, изтощено. Ужасната сцена се въртеше отново и отново в главата му: Струвин забелязва мрежата, изритва я, мрежата започва да пълзи нагоре по крака му, а другият ѝ край към перилата... повлича неумолимо Струвин...

— Не — зашепна Делаярд. — За Бога, направо не мога да повярвам! — Поклати глава, загледан в спокойните води. — Госпо! — извика неочаквано. — *Госпо!* — Никакъв отговор отдолу. — По дяволите! Пет дена в открито море и вече загубихме човек. Представяте ли си?! — Обърна се с гръб към перилата. На палубата вече започваха да се събират останалите членове на екипажа — първо Лео Мартело, след него отец Куилан и Онъос Фелк, зад тях и другите. Делаярд стисна устни и изду бузи. Лолър се изненада от дълбочината на страданието му. Струвин бе умрял по ужасяващ начин, но пък няма кой знае колко приятни начини да се разделиш с живота. Пък и Лолър досега не вярваше, че на Делаярд му пука за когото и да било на борда. Освен за самия себе си.

Корабовладелецът се обърна към Кинверсон и попита:

— Чувал ли си някога за подобно нещо?

— Никога.

— Същество, което прилича на най-обикновена мрежа — заговори Делаярд. — Мръсна стара мрежа, която скача и се вкопчава в теб. Божичко, що за място е това? Що за място! — Продължаваше да клати глава, сякаш по такъв начин и ако го правеше достатъчно дълго, би могъл да извади Струвин от морето. После потърси с поглед свещеника. — Отец Куилан! Бъди така добър, помоли се за нас!

Свещеникът го изгледа учудено.

— Какво?

— Не чу ли? Дадохме първата жертва. Струвин загина. Нещо изпълзяло през борда и го дръпнало в морето.

Куилан мълчеше. После вдигна ръце с обърнати нагоре длани, сякаш за да покаже, че тварите, които изпълзяват от океана на борда, са извън неговата духовна юрисдикция.

— Божичко, кажи поне няколко думи. Каквото и да е! Отец Куилан продължаваше да се колебае. Някой прошепна неуверено от задните редове:

— Отче наш, Който си на небесата, да се свети името Ти...

— Не — спря го свещеникът. Изглеждаше, сякаш току-що се е пробудил от сън. — Не тази. — Облиза устни и изведнъж придоби сериозен и тържествен вид. — Да тръгна и по долината на смъртната сянка, няма да се уплаша от злото, защото Ти си с мене... — Куилан млъкна и отново облиза устни, опитваше се да си припомни продължението: — Приготвяш пред мене трапеза в присъствието на неприятелите ми, помазал си с миро главата ми; чашата ми прелива... Наистина благодат и милост ще ме следват през всичките дни на живота ми; и аз ще живея завинаги в дома Господен...

Пиля Браун застана до Лолър и го улови за лакътя, изви ръката му така, че да може да разгледа раните по пръстите му.

— Ела — каза му тихо. — Да слезем долу, ще ми покажеш с кой мехлем да ги намажа.

Влязоха в тясната му каюта при многобройните шишенца с прахове и еликсири и Лолър посочи.

— Ето това там. Манерката.

— Манерката? — попита Пиля и го погледна със съмнение. — Това не е мехлем.

— Зная. Капни няколко капки в чашка с вода и ми дай да я изпия. След това мехлемът.

— Това някакво обезболяващо ли е?

— Да, обезболяващо.

Пиля се зае да му смесва лекарството. Беше двайсет и пет годишна, със златисторуса коса, кафяви очи, широки рамене, грубовати черти, добре развит гръден кош и лъскава бакърена кожа — привлекателна жена със силно тяло, отличен работник по думите на

Делагард. И наистина, биваше я да се оправя с такелажа на кораба. Лолър не бе имал вземане-даване с нея на Сорве, но бе спал няколко пъти с майка ѝ Аня, преди повече от дваисетина години, когато той бе на възрастта, на която бе Пиля сега, а майка ѝ бе на трийсет и пет. Глупава постъпка, за която и досега съжаляваше. Съмняваше се, че Пиля знае нещо за това. Майка ѝ не бе между живите, преди три зими я отнесе треска от развалени стриди. През онези години Лолър бе голям женкар — беше малко след провала на първия му брак, — но оттогава нещата доста се бяха променили и той би предпочел Пиля да престане да го гледа по този подканящ, изпълнен с надежди начин, сякаш той бе олицетворение на всичките ѝ мечти за един истински мъж. Не беше. Ала от друга страна, бе твърде учтив, за да ѝ го каже.

Тя му подаде чашката, в която се поклащаше розова течност. Пръстите на Лолър бяха несръчни, като издялани от дърво. Наложил се да му помогне, за да изпие течността. Но тинктурата от тръпнитревче започна да действа почти веднага: първото, което почувства, бе приятно отпускане — за първи път след шока от преживяното на палубата. Пиля взе празната чаша и я сложи на рафта срещу койката му.

На този рафт Лолър държеше предметите от Земята — шест мънички късчета от един съществувал някога свят. Пиля се наведе и ги разгледа — монетата, бронзовата статуетка, парчето от глинен съд, картата, пистолета и малкия камък. Докосна предпазливо статуетката с върховете на пръстите си, сякаш се притесняваше да не я опари.

— Какво е това?

— Дребна фигурка на божество, от едно място на име Египет. Това е било на Земята.

— На Земята? Имаш неща от Земята?

— Семейни съкровища. Статуетката е някъде на четири хиляди години.

— Четири хиляди години! А това? — Тя взе монетата. — Какво пише тук, върху това късче метал?

— „В Бога се уповаваме“ — върху страната с женското лице. От другата страна, където е птицата, е изписано: „Съединени американски щати“, а тук долу: „Четвърт долар“.

— Какво означава „четвърт долар“?

— Имало е такива пари, на Земята.

— А „Съединени американски щати“?
— Място.
— Искаш да кажеш остров?
— Не зная. Не, съмнявам се. На Земята не е имало острови като нашите.
— А това същество с крилето? Няма такива животни.
— Имало е на Земята. Нарича се орел. Това е птица.
— Какво е птица?
Той се поколеба.
— Нещо, което лети във въздуха.
— Като хвъркоперката?
— Нещо подобно. Наистина не зная.
Пиля замислено огледа останалите предмети и каза тихо:
— Земята... Значи наистина е съществувала.
— Разбира се, че е съществувала!
— Досега не бях сигурна. А може да е само легенда. — Тя се обърна, погледна го с кокетна усмивка и протегна монетата. — Ще ми я дадеш ли, докторе? Харесва ми. Искам да си имам нещо от Земята.
— Не мога, Пиля.
— Моля те. Хайде, дай ми я. Много е красива.
— Тя принадлежи на семейството ми от стотици години. Не мога да я дам на никого.
— Ще ти позволя да я гледаш винаги когато поискаш.
— Не — отсече той. Всъщност чудеше се за кого ли я пази. — Съжалявам. Бих искал да мога, но няма начин. Не и тези неща.
Тя кимна, без да се опитва да скрие разочарованието си.
— Земята — прошепна, сякаш опитваше на вкус това загадъчно име. — Земята! — Остави монетата на лавицата и продължи: — Друг път ще ми разкажеш какви са останалите предмети от Земята. Сега ни чака работа. Къде е мехлемът за ръце?
Той ѝ посочи един буркан. Пиля го взе и гребна малко с пръст. След това обърна дланите му нагоре и поклати тъжно глава.
— Ще ти останат белези.
— Не съм сигурен.
— Това нещо можеше и теб да дръпне зад борда.
— Не — отвърна Лолър. — Нямахме как. Вече беше уловило Госпо и се интересуваше само от него. Аз бях в по-изгодна позиция да

се съпротивлявам.

Видя следа от страх в красивите ѝ златисти очи.

— Ако не този път, може да те докопа следващия. Всички ще умрем, преди да стигнем там, закъдето сме тръгнали.

— Не се тревожи. Всичко ще е наред.

Пиля се разсмя.

— Винаги гледаш от хубавата страна на нещата. Но ако питаш мен, чака ни ужасно и тъжно пътешествие. Докторе, ако имаше начин да се върнем обратно на Сорве, не смяташ ли, че щеше да е най-добре да го направим?

— Но ние не можем да се върнем, Пиля. Знаеш го. Все едно да приказваш за връщане на Земята. Никога вече няма да видим отново Сорве.

ПЪРВА ЧАСТ
ОСТРОВ СОРВЕ

1.

През тази нощ го споходи ясното убеждение, че е човек с мисия в живота, единственият, който би могъл да измисли някакъв начин да промени до неузнаваемост, да опрости и подобри живота на седемдесет и петимата човеци, обитаващи изкуствения остров Сорве на водния свят, наречен Хидрос.

Абсурдна мисъл естествено и Лолър го знаеше. Но наруши съня му и нито един от изпитаните способности не помогна, за да се реши проблемът — нито медитацията, нито успокояващите таблетки и дори нито няколкото розови капки от извличания от водорасли транквилизатор, към който вероятно напоследък бе развил известна зависимост. Малко след полунощ той се ококори в тавана и остана да лежи така до сутринта, завладян напълно от тази смахната, героична, безумна идея. А после, в часовете преди зазоряване, когато небето все още тъмнееше, преди да се появи някой пациент, за да му вгорчи живота с проблемите си и да прогони от съзнанието му това прелестно видение, Лолър напусна ваарга близо до центъра на острова, където живееше съвсем сам, и отиде при морската стена, за да види дали хрилестите наистина са успели да пуснат новата електростанция.

Беше готов да ги поздрави искрено и чистосърдечно в случай на успех. Щеше да привика на помощ всичките си познания по езика на жестовете, за да им каже колко е впечатлен от невероятното им техническо постижение. Да ги похвали, задето щяха да променят из основи качеството на живота на Хидрос — не само на Сорве, а на цялата планета — с един-единствен майсторски замах.

А след това щеше да каже: „Моят баща, великият доктор Бърнат Лолър, когото вие помните добре, предсказа настъпването на този момент. Един ден — често казваше той, когато бях малко момче — нашите приятели Обитателите ще могат да осигурят постоянно производство на електричество. И тогава тук ще настъпи нова ера, в която Обитатели и хора ще работят рамо до рамо в искрено сътрудничество...“

И така нататък и така нататък. Умело редуване на похвали и съвети за необходимостта от хармонично съществуване на двете раси. Докато неусетно не стигне до твърдението, че хидраните и хората трябва да загърбят хладината в отношенията си и най-сетне да заработят заедно в името на техническия прогрес. И да повтаря колкото се може по-често свещеното име на починалия, любим на всички доктор Бърнат Лолър и да им напомня как в зрелите си години той е използвал всичките си забележителни медицински умения в полза на Обитателите и хората, как е осъществил не един и два чудотворни акта на изцвяване, посветен напълно безкористно на нуждите и на двете групи островитяни. Щеше да реди тези слова като плътни слоеве, един върху друг, да изглажда неравностите с чувства, докато най-сетне хрилестите, прогледнали с насълзени очи към този нов свят на междувидово разбирателство, не се съгласят, че единственият начин да бъде положено началото на тази нова епоха ще е да позволят на хората да преустроят електростанцията, така че да произвежда не само електричество, но и да пречиства солената вода в прясна. А след това и най-важното предложение — да бъде разрешено на хората да конструират и построят устройството за обезсоляване, кондензатора, конвейерните тръби, цялата инсталация, преди да я предадат на хрилестите. Ето — включват и ползват. Няма да ви струва нищо и вече няма да зависим от събирането на дъждовна вода за попълване на нашите запаси. И ще сме вечни приятели: вие, Обитателите, и ние — хората.

Това беше фантазията, изтръгнала го от прегръдката на съня. Обикновено не се поддаваше на подобни безсмислени занимания. Годиците като лекар — не медицински гений, какъвто беше баща му, но отдаден на професията и сравнително успешен лечител, който се справяше добре със задълженията си, като се имаха предвид всички трудности — го бяха дарили с реалистичен поглед за много неща на този свят. Но кой знае защо, тъкмо през тази нощ в него се бе зародило убеждението, че е единственият човек на острова, който би могъл да убеди хрилестите да им позволят да включат към тяхната електростанция и инсталация за обезсоляване на морската вода. Да. Той щеше да успее там, където други се бяха провалили.

Даваше си сметка, че шансовете за това са нищожни. Но в малките часове на нощта дори нищожните шансове придобиваха далеч

по-реални измерения, отколкото в ярката светлина на утрото.

Засега оскъдното електрозахранване на острова се осъществяваше от примитивни нискоэффективни химически батерии, редове от цинкови и медни дискове, разделени с ивици хартия от влачибурен, накисната в солена вода. Хрилестите — или хидраните, Обитателите, доминиращата раса на острова и на този свят, на който Лолър бе прекарал целия си живот — търсеха по-ефикасни методи за добиване на електричество, откакто Лолър се помнеше, и ако можеше да се вярва на слуховете в града, новата електростанция бе почти готова за пускане — днес, утре или през следващата седмица. Ако хрилестите наистина успеяха с това начинание, то щеше да е огромен напредък и за двете раси. Вече се бяха съгласили, не особено благосклонно, да позволят на хората да използват част от новопридобитото електричество, което, според всички, бе ужасно мило от тяхна страна. Но щеше да е още по-мило, най-вече за седемдесет и петимата човеци, дялящи тясната територия на остров Сорве с хрилестите, ако последните им преотстъпяха част от ресурсите на електростанцията за добив на сладка вода, за която хората трябваше да разчитат единствено на нередовните валежи. Навярно беше очевидно дори за хрилестите, че животът на техните съседи ще се облекчи съществено, ако могат да си осигурят постоянен и неограничен източник на прясна вода.

Но разбира се, поне засега хрилестите не бяха дали никакъв знак, че този проблем ги вълнува. Никога не бяха проявявали каквато и да било склонност да подпомагат съществуването на шепата хора, живеещи сред тях. Прясната вода може да беше жизнено необходима за човешките нужди, но нямаше никаква стойност за хрилестите. Това, от което се нуждаеха, желяеха или за което жадуваха хората, беше най-малкото чуждо и непонятно на хрилестите. Тъкмо надеждата да внесе съществена промяна в техния закостенял мироглед бе лишила Лолър от най-сладките часове на съня.

Какво пък, по дяволите — нищо не бе спечелено, но и нищо не бе изгубено.

През тази тропическа нощ Лолър беше бос и носеше само препаска от жълт плат, изтъкана от листата на водна маруля. Беше топло и задушно, морето бе съвсем спокойно. Островът, тази сложна

плетеница от живи, полуживи и наскоро и отдавна умрели организми, се носеше върху гръдта на обхващания целия свят океан и се поклащаше едва доловимо под краката му. Подобно на всички останали обитаеми острови на Хидрос, Сорве бе лишен от корени, дрейфуща на воля скитник, който се отправяше нататък, накъдето го тласкаха ветровете, теченията и редките приливни вълни. Докато крачеше, Лолър усещаше как живата плетка под краката му лекичко поддава и дори чуваше пляска на морето само на няколко метра отдолу. Но пристъпваше леко и гъвкавото му тяло умело се нагаждаше към ритъма на островните движения. За него те бяха естествени като всичко останало от обкръжаващия го свят.

Мекотата на нощта бе измамна. През по-голямата част от годината Сорве съвсем не беше място, където да живееш безгрижно. Климатът се менеше от горещо-сухи до влажно-студени периоди, със съвсем кратка и приятна лятна пауза, когато Сорве навлизаше в екваториалните ширини, създаващи илюзията за комфорт и спокойствие. Тъкмо сега бе най-благоприятното време на годината. Храната бе в излишък, а въздухът — мек и свеж. Островитяните не пропускаха да се наслаждават на отдиха. През останалата част от годината животът беше борба.

Без да бърза, Лолър заобиколи резервоара и се спусна по рампата към долната тераса. От тук до външния периметър на острова склонът бе почти полегат. Той подмина разхвърляните постройки на корабостроителницата, откъдето Нид Делагард ръководеше своята морска империя, и неясните куполовидни силуети на крайбрежната фабрика, където с бавни и крайно неефективни процеси от телата на различни морски обитатели се извличаха метали като никел, желязо, кобалт, ванадий и калай. Беше доста трудно да различи отделните постройки, но след четирийсет години, прекарани на острова, се оправяше в мрака почти слепешката.

Големият двуетажен заслон, който побираше електростанцията, беше вдясно и малко напред, долу, при самия бряг. Той се насочи към него.

Още нямаше и намек от приближаващата сутрин. Небето беше непрогледно черно. През някои нощи Слънчев изгрев, планетата близник на Хидрос, озаряваше небосвода като исполинско синьо-зелено око, но точно през тази Слънчев изгрев вероятно бе от другата

страна, където хвърляше ярката си светлина над неизследваната полусфера. Виждаше се обаче една от трите луни, дребна яркочерна точица на изток, ниско над хоризонта. И навсякъде блещукаха звезди, каскади от искрящ сребрист прах върху нощното небе. Тази безчетна орда далечни слънца оформяше изумителен фон за едно-единствено ярко и близко съзвездие — ослепителния Хидроски кръст, два пламтящи реда звезди, които се пресичаха в небето под прав ъгъл — единият от полюс до полюс, другият по протежение на екватора.

За Лолър това бяха звездите на родния дом, единствените, които някога бе виждал. Беше се родил на Хидрос, пето поколение местен жител. Познаваше остров Сорве като собствената си кожа. И въпреки това понякога настъпваха странни и плашещи мигове, в които се чувстваше абсолютно объркан и всичко наоколо му се струваше чуждо и непознато — сякаш току-що бе пристигнал на Хидрос, беше се стоварил от космоса като падаща звезда, изгнаник от своето истинско, безкрайно отдалечено място. Друг път в съзнанието му изникваха неясни представи за Земята, ярка като всяка звезда, с нейните огромни сини океани, разделени от исполински зелени земни маси, които се наричаха континенти и тогава той си казваше: „Това е моят истински дом“. Питаше се дали някой от останалите хора на Хидрос е навестяван от подобни мисли и видения. Вероятно, макар никой да не го бе споделял с него. В края на краищата тук всички те бяха пришълци. Този свят принадлежеше на хрилестите. Той и другите като него бяха само неканени гости.

Беше стигнал морския бряг, там, където добре познатият плетен под, който не беше нито растителност, нито почва, се издигаше право нагоре, за да оформи морската стена.

Тук, при стената, склонът, спускащ се полегато надолу от изкуствения хълм във вътрешността, се обръщаше наопаки и подът преминаваше в повдигнат ръб, пазещ улиците от всички вълни, с изключение на най-мощните. Лолър се улови за перилата и се наведе над тъмната гладка вода, загледан за миг навън, към заобикалящия ги отвсякъде океан.

Дори в мрака имаше съвършено ясна представа за острова с форма на запетая и за точното си местонахождение на сушата. Островът бе дълъг осем километра и широк около километър от

предната част на залива до най-близкия вал, задържащ напора на откритото море. В момента Лолър се намираше близо до центъра, при най-вътрешната част на залива. Вдясно и вляво от него се пресягаха двете извити ръце на Сорве, по-дългата, на която живееха хрилестите, и тясната, побрала малобройната група човешки заселници.

Точно отпред, затворен от двете срещащи се ръце, беше заливът, живото сърце на острова. Хрилестите строители на Сорве бяха конструирали тук изкуствено дъно, подводен шелф от плътно сплетени морски водорасли, закрепени за двете ръце по такъв начин, че островът винаги да разполага с плитка плодородна лагуна в непосредствена близост, със собствено пленено езеро. Дивите и опасни хищници, които бродеха из околните води, никога не навлизаха в залива — вероятно хрилестите бяха заключили нещо като примирие с тях много отдавна. Дъното на лагуната бе покрито с гъбести водорасли, които не се нуждаеха от светлина и допринасяха за укрепването и обновяването на пода. Над този слой имаше пясък, докаран направо от океанското дъно при многобройните бури. А най-отгоре се поклащаше гъсталак от стотици видове полезни водни растения, сред които живееха най-различни дребни обитатели. В корените им се бяха заселили миди, филтриращи морската вода през меките си тъкани и трупаци полезни минерали, които да бъдат използвани от островитяните. Морски червеи и змии се виеха между тях. Охранени и мършави риби пасяха кротко. Точно в този момент Лолър виждаше малка колония едри фосфоресциращи същества, които щъкаха насам-натам, озарявайки околностите с пулсиращи ултравиолетови сияния — усти, или платформи, два сходни вида, но беше твърде тъмно, за да определи кой по-точно. А отвъд яркозелената вода на залива се простираше безбрежният океан — до хоризонта и още по-нататък, обхванал цялата планета в своята прегръдка, както облечена в ръкавица ръка стиска топка. Загледан нататък, Лолър за който път почувства неговата неизмерима тежест, стаената в него сила.

Извърна очи към електростанцията, самотна масивна постройка, надвиснала над залива.

Още не я бяха завършили. Нескопосаната постройка, окичена с гирлянди меки матраци, за да я пазят от дъжда, все още бе смълчана и тъмна. Няколко едва различими фигури се навъртаха отпред — хрилести, ако се съдеше по типичните за тях скосени рамене.

Принципът, на който щеше да действа електростанцията, бе да се генерира електричество, като се използват температурните различия в морето. Дан Хендърс, който от всички на Сорве притежаваше най-сериозни инженерни познания, веднъж го обясни на Лолър, след като се бе сдобил с набързо нахвърляна схема от хрилестите. Топла морска вода от повърхността се засмуква през турбини и попада в декомпресионната камера, където точката ѝ на кипене бързо се понижава. Водата започва буйно да кипи и отделя пара с ниска плътност, която трябва да задвижи турбините на генератора. От пониски нива в морето отвъд залива се всмуква студена вода, която ще се използва за кондензирането на парата във вода, преди да бъде върната в морето през специално построени клапани.

Цялата конструкция бе дело на хрилестите — тръбите, помпите, турбините и клапите, кондензаторите и декомпресионната камера — и всичко това бе изработено от различни видове органична пластмаса, произвеждана от водорасли и други морски растения. Почти не бяха използвали метали, в което нямаше нищо странно, като се имаше предвид колко трудно се добиваха на Хидрос. Всичко това говореше за невероятна изобретателност, още повече че хрилестите не притежаваха кой знае какви технически умения, необходими за развитието на всяка разумна галактическа раса. Някой изключителен гений сред тях трябва да бе родил тази идея. Гений или не, говореше се, че конструкцията им коствала огромни усилия, а все още не бяха произвели и един ват електроенергия. Немалко от хората изразяваха открито съмнение, че това ще стане някога. Навярно щеше да е много по-лесно за хрилестите, помисли си Лолър, ако бяха позволили на Дан Хендърс или на някой от останалите хора с инженерни познания да участват в конструирането. Но разбира се, хрилестите нямаха обичая да търсят съвети от нежеланите чуждоземци, с които доста неохотно дележаха своя остров, дори когато можеха да извлекат полза от това. Бяха направили само едно изключение, когато епидемията от перковиден метил заплашваше да умори всички техни младоци — тогава бащата на Лолър им се бе притекъл на помощ със създадената от него ваксина. Но това бе преди много години и малкото добронамереност към хората, вдъхната от доктор Лолър-баща, отдавна се бе изчерпала.

Фактът, че електростанцията все още не бе задействана, бе първият сериозен удар върху плана, изготвен от Лолър през тази нощ.

Какво да прави сега? Да отиде да поговори с тях въпреки всичко? Да произнесе подготвената реч, да им се подмаже с благородна риторика, да се опита да осъществи замисъла си въпреки неблагоприятното стечение на обстоятелствата?

„От името на цялата човешка колония на остров Сорве, аз, който, както добре знаете, съм син на покойния и обичан доктор Бърнат Лолър, оказал ви неоценима помощ по време на епидемията от перковиден метил, искам да ви поздравя за това невероятно постижение, доказателство за вашата изобретателност...

И въпреки че до осъществяването на този мечтан проект остава известно време, броени дни, предполагам, бих искал, от името на цялата човешка общност на остров Сорве, да изразя нашата безмерна радост за перспективите, които виждаме да се разгръщат пред нас, и за възможността животът на острова да се промени към по-добро, след като най-сетне успеете...

В този радостен миг за нашата общност, когато сме на прага на ново историческо постижение...“

Достатъчно, рече си. След това се спусна право надолу, към електростанцията.

Докато се приближаваше, се постара да издава колкото се може повече звуци — покашляше, пляскаше с ръце и тихо си подсвиркваше. Хрилестите не обичаха, когато хората се появяваха неочаквано.

Беше на петдесетина метра от постройката, когато забеляза двама хрилести да вървят срещу него.

В тъмнината изглеждаха като исполини. Извисяваха се над него, безформени в мрака, малките им жълти очички сияеха ярко като прожектори върху миниатюрните им глави.

Лолър направи знака за поздрав: повтори го няколко пъти, за да подчертае приятелските си намерения.

Единият от хрилестите отвърна с протяжно *вруум*, което не звучеше никак дружелюбно.

Хрилестите бяха изправени двукраки същества, достигащи на височина два и половина метра, с тела, покрити с гъста сивкавочерна козина, която на места висеше на едри кичури. Главите им бяха съвсем малки, миниатюрни куполовидни издатини върху огромните им рамене, от които телата им се разширяваха надолу почти до земята и

им придаваха масивен и тромав вид. Според общоприетото сред хората мнение мозъкът на хрилестите бе разположен в огромната гръдна клетка, заедно със сърцето и белите дробове. И наистина, в тези малки глави едва ли имаше място за него.

Навярно хрилестите някога са били морски обитатели. Личеше си не само по грациозните им движения на суша, но и по лекотата, с която плуваха. Прекарваха повече време във вода, отколкото на суша. Веднъж пред очите на Лолър един хрилест преплува от единия край на залива до другия, без да се подаде над водата нито веднъж — усилие, което му отне близо двайсет минути. Късите им яки крака несъмнено бяха адаптирани от плавници. Ръцете им също имаха перковидна форма — мускулести месести крайници, които държаха прилепнали до тялото. Имаха по три пръста на всяка ръка и срещулежащ палец — също широки, те лесно оформяха удобна за загребване купа. Преди милиони години техните предци бяха напуснали морето в някакъв трудно обясним и изумителен акт на самоопределение, бяха изплели островните си домове от сътворени от морето материали и ги бяха защитили с високи стени от мощните приливни вълни, които обикаляха планетата. Но и до ден-днешен си оставаха същества от океана.

Лолър се приближи още малко до двамата хрилести и им сигнализира:

„Аз съм Лолър докторът“.

Хрилестите разговаряха, като притискаха ръце към страните си и изтласкваха въздух от хриловидните цепки на гърдите си — в резултат се чуваше странен тънещ звук, като от орган. Хората така и не се бяха научили да имитират тези звуци, за да могат да бъдат разбирани от хрилестите, нито последните проявяваха някакъв интерес да научат човешкия език. Може би им се струваше също толкова труден за овладяване, колкото техният за хората. Но все пак се налагаше да общуват по някакъв начин и с течение на времето бе създаден езикът на жестовете. Хрилестите говореха на хрили, а хората им отвръщаха със знаци.

Този, който заговори сега, бе същият, който бе изсумтял по-рано, и в тона му се долавяше нескрита враждебност. Той вдигна два пръста в знак, който според познанията на Лолър изразяваше яд. Не, не беше яд, а нещо повече — гняв. Хрилестите бяха разярени от нещо.

„Какво пък значи това? — запита се Лолър. — Какво може да съм направил?“

Нямаше никакво съмнение в крайната възбуда на хрилестия. Той размахваше крайник, сякаш повтаряше отново и отново: „Махай се, върви си, разкарай си задника веднага!“

Объркан и смутен, Лолър отвърна с едно кратко: „Не исках да ви се натрапвам. Дойдох да преговаряме“.

Отново сумтенето, по-високо и по-дълбоко. То достигна до пода и Лолър долови вибрациите през подметките си.

Случвало се бе хрилестите да убиват хора, ядосали ги по един или друг начин, дори и такива, които не го бяха правили — те притежаваха необяснима и тревожна склонност към проява на крайно насилие. Постъпки, които не изглеждаха преднамерени — нищо повече от раздражено замахване с крайник, бърз и отсечен удар, безразсъдно стъпкване. Тези огромни и силни същества вероятно нямаха понятие колко крехко може да е човешкото тяло.

Вторият хрилест, беше още по-едър, пристъпи към Лолър, издиша рязко и шумно и го огледа с някак разсеяна враждебност.

Лолър направи знак за изненада и объркване. После отново знака за приятелство. Накрая повтори желанието си да разговарят.

Очите на първия хрилест пламтяха от недвусмислен гняв.

„Върви си. Махай се. Изчезвай“.

Никакво място за съмнение. Безсмислено бе да се опитва да продължи общуването. Очевидно те не желаеха да се навърта около електростанцията.

„Е, какво пък — помисли си той. — Щом така искате“.

И все пак никога досега хрилестите не го бяха прогонвали толкова грубо. Да се опитва да им припомни кой е баща му и какво е сторил за тях точно сега щеше да е пълна идиотщина. Едно замахване на перковидната ръка и щеше да се озове насред залива с прекършен гръбнак.

Той отстъпи заднешком, без да ги изпуска от поглед, готов да скочи във водата при първия признак на заплаха.

Но хрилестите останаха на място, втренчили в него пламнали от гняв очи. И веднага щом Лолър излезе на главната алея, се обърнаха и се прибраха под навеса.

Толкова по въпроса за неговата мисия в живота.

Безцеремонното им поведение го нарани дълбоко. Известно време той остана при огражденията на залива в очакване напрежението постепенно да се уталожи. Сега вече виждаше съвсем ясно, че величественият му план за нов етап във взаимоотношенията между хората и хидраните е бил най-малкото романтична глупост. Обидата от случилото се преди малко прогони набързо и последните остатъци от него. Какво пък. По-добре да се прибере във ваарга и да почака утрото.

— Лолър? — обади се гъгнец бас зад гърба му.

Стреснат и изненадан, Лолър се извърна рязко, с разтуптяно сърце. Примижа в сивкавия мрак. Едва успя да различи ниска набита човешка фигура с дълга до раменете коса, застанала на десетина метра от него.

— Делагард? Ти ли си?

Плещестият мъж пристъпи напред. Делагард беше, разбира се. Самоназначил се за най-старши на острова, инициаторът, душата на всички идеи. Какво ли търсеше тук в този час?

Делагард винаги изглеждаше така, сякаш се готви да направи нещо хитро, дори когато нямаше подобно намерение. Беше нисък, но не дребен, имаше яка фигура, създадена да крачи близо до земята, с къси крака и широки масивни рамене. Носеше дълъг до глезените саронг, разтворен на обраслите с гъсти косми гърди. Дори в тъмнината дрехата му блещукаше в алени и тюркоазни цветове. Делагард бе най-богатият мъж на острова, каквото и да означаваше това в един свят, в който парите нямаха никаква стойност, просто защото нямаше за какво да ги похарчиш. И той като Лолър бе роден на Хидрос, но притежаваше собственост на няколко острова и пътуваше доста. Бе с няколко години по-възрастен от Лолър, някъде около четирийсет и осем — петдесет.

— Доста си подранил тази заран, докторе.

— Навици. Нали знаеш. — Гласът на Лолър бе по-напрегнат от обичайното. — Това е най-хубавата част на денонощието.

— Щом предпочиташ да си сам. — Делагард кимна към електростанцията. — Проверяваш какво става, а?

Лолър сви рамене. По-скоро би се удушил със собствените си ръце, отколкото да разкрие грандиозния провал на безумния си

замисъл, в обмисляне на който бе прекарал половината нощ.

— Казват, че утре щели да я пуснат.

— Аз пък чух за идната седмица.

— Не. Утре наистина ще заработи. След като чакахме толкова дълго. Получили са слабо напрежение и утре възнамеряват да го покачат до максимална стойност.

— Откъде знаеш?

— Зная — отвърна Делаягард. — Хрилестите не ме харесват, но ми казват това-онова. Ние сме нещо като бизнес партньори. — Приблужи се до Лолър и положи царствено ръката си на перилата, сякаш островът и океанът около него му принадлежаха. — Не ме попита защо аз съм станал толкова рано.

— Вярно.

— Станах да те търся. Първо отидох в твоя ваарг, но те нямаше. Погледнах към долната тераса и като видях някой да се движи там, реших, че може да си ти. И се оказа, че съм познал.

Лолър се усмихна кисело. Нищо в тона на Делаягард не подсказваше, че може да е станал свидетел на неприятната случка при електростанцията.

— Доста е раничко да ме търсиш, освен ако не е нещо спешно — подхвърли Лолър. — За приказки имам предвид. — Посочи към хоризонта, където луната все още сияеше. Нямаше и следа от първите утринни лъчи. Кръстът, още по-ярък, след като Слънчев изгрев отсъстваше от небосклона, сякаш пулсираше върху черния фон. — По правило не започвам работа, преди да се зазори. Знаеш го, Нид.

— Проблемът е по-особен — рече Делаягард. — И не може да чака. Освен това се решава по-добре на тъмно.

— Медицински проблем?

— Медицински, да.

— С теб ли нещо?

— Да. Но не аз съм пациентът.

— Не разбирам.

— Ще разбереш. Ела с мен.

— Къде? — попита Лолър.

— В корабостроителницата.

Какво ставаше, по дяволите? Делаягард се държеше наистина странно. Вероятно беше нещо важно.

— Хубаво — склони Лолър. — Да вървим.

Без да каже нито дума повече, Делагард се обърна и тръгна по пътеката покрай морската стена. Лолър мълчаливо го последва. Пътеката минаваше покрай друга издатина, същата като тази, на която бе построен навесът на електростанцията, и оттук тя се виждаше доста добре. Хрилести непрестанно влизаха и излизаха от постройката, нарамили различни инструменти.

— Хлъзгави негодници! — промърмори Делагард. — Дано електростанцията им гръмне в лицата, когато я пуснат. Ако въобще успеят да я задействат.

Завиха зад издатината и навлязоха в протока, в който бе разположена корабостроителницата на Делагард. Поне засега това бе най-голямата човешка постройка на Сорве, с персонал от десетина души. Корабите на Делагард пътуваха непрестанно между различни острови, пренасяха стоки от едно място на друго, най-различни скромни човешки изделия: риболовни куки, длета и чукове, шишета и буркани, облекло, хартия и мастило, ръкописни книги, пакетирана храна. Флотът на Делагард бе освен това и главният доставчик на метали, пластмаси, химикали и други жизненоважни суровини, добивани по най-мъчителни и допотопни начини на островите. На всеки няколко години Делагард добавяше поредния остров към своята търговска верига. Неговите предци, Делагардите, бяха сред първите предприемачи на Сорве, но Нид постепенно и с неуморни усилия бе разширил своята територия далеч отвъд първоначалните граници.

— Насам — каза Делагард.

Бледорозово сияние озари нощното небе над хоризонта. Звездите изсветляха и малката луна се изгуби в зората на идващия ден. Заливът постепенно придоби изумруден утринен цвят. Докато крачеше зад Делагард, Лолър погледна водата и най-сетне успя да разгледа добре фосфоресциращите същества, които бе видял по-рано. Сега вече се увери, че са усти — огромни плоски торбести създания, достигащи сто метра на дължина: пътешестваха из моретата, раззинали огромните си пасти, и поглъщаха всичко, което им попаднеше. Веднъж месечно десетина или повече от тези твари навлизаха в залива на Сорве и избълваха все още живото и шляпащо съдържание на стомасите си в големите рацитени мрежи, разпънати за тази цел от хрилестите, а те

прибираха улова през цялата следваща седмица. „Чудесна сделка за тези негодници — помисли Лолър. — Получават наготово тонове храна. Интересно каква е печалбата за устите?“

Делагард се изкиска.

— Ето я моята конкуренция. Ако мога да изстребя тези чудовища, аз ще снабдявам хрилестите.

— И с какво очакваш да ти плащат?

— Със същото, с което ми плащат за нещата, които им продавам — отвърна Делагард с нескрито презрение. — С полезни елементи. Кадмий, кобалт, мед, калай, арсен, йод, все неща, дето се вадят от проклетия океан. Но в много по-големи количества от жалките подаяния, които ни отпускат сега, или от това, което можем да извличаме сами. Ако успеем по някакъв начин да махнем устите от картинката и същевременно да доставяме на хрилестите същата стока, в замяна ще ми предоставят всичко, което поискам. Привлекателна сделка, казвам ти. Само след пет години ще разчитат на мен за всичките си хранителни доставки. Ще направя цяло състояние.

— Мислех, че вече си го направил. Колко още ти трябва?

— Ти просто не ме разбираш, нали?

— Май не — призна Лолър. — Аз съм само лекар, не съм бизнесмен. Къде е този твой пациент?

— Спокойно, спокойно. Вече сме близо, докторе.

Кеят на Джולי беше като пръст от прогнили водораслови стебла, щръкнал на трийсетина метра навътре отвъд морската стена, в далечния край на корабостроителницата. Макар да бе износен и продънен, напукан от вълните и прояден от дървояди и червеи, все още бе сравнително запазен — достопочтен паметник на една отминала епоха. Бе построен от смахнат стар моряк, отдавна преселил се в отвъдното, чудновата реликва на един нещастник, вярващ в утопията, че ще може да обиколи сам целия свят — дори през Пустото море, където никой, който е с всичкия си, не би отишъл, дори до границите на самото Лице над водата, необятния забранен остров много-много далече, великата планетарна загадка, която, изглежда, дори хрилестите не смееха да доближат. Лолър бе седял много пъти тук като дете, заслушан в налудничавите приказки на стареца, в трескавите му, объркани и същевременно завладяващи разкази за невероятните му приключения. Но това беше преди Делагард да вдигне тук своята

корабостроителница. По някаква причина той бе оставил кея непокътнат. Сигурно и той навремето е обичал да слуша разказите на стария моряк, помисли Лолър.

Един от рибарските коракли^[1] на Делагард бе вързан за кея и подскачаше леко на вълните. Близо до него имаше колиба. Изглеждаше достатъчно стара, за да е дом на лудия моряк, но не беше. Делагард спря пред нея, втренчи навъсен поглед в очите на Лолър и натърти:

— Докторе, нали разбираш, че това, което ще видиш вътре, трябва да бъде запазено в тайна?

— Нид, спести ми мелодрамата.

— Говоря сериозно. Обещай ми, че няма да се разприказваш. Защото не е заложен само моят задник. Може да пострадаме всички.

— Ако не ми вярваш, намери си друг лекар. Само че ще ти е доста трудничко в околностите.

Делагард го изгледа навъсено. След това неочаквано се засмя.

— Е, добре. Заповядай.

И побутна вратата на колибата.

Вътре цареше непрогледен мрак и беше много влажно. Лолър подуши характерната миризма на море, силна и тежка, сякаш Делагард бе съхранил вътре частица от него, и на нещо друго — възкисело, дори лютиво, което не му беше познато. Освен това дочу тихи шумове — сумтене, дращене и чегъртане. Делагард ровичкаше зад вратата. След миг драсна клечка и Лолър видя, че държи свитък от изсушени водорасли, завързани в единия край така, че да оформят факла. Мъждива димна светлина озари вътрешността на колибата.

— Ето ги — рече Делагард.

В средата на помещението имаше правоъгълен басейн със стени от гъсто сплетени клони, дълъг около три метра и широк два. Лолър пристъпи към него и надникна. В басейна лежах три лъскави морски бозайника, познати като гмурци, наредени плътно един до друг като риби в консерва. Яките им перки бяха огънати под неестествени ъгли, а главите им, щръкнали над водата — отменати назад в признак на неистови терзания. Странният кисел мирис, който бе усетил, идваше от тях. Сега вече не му се струваше толкова неприятен. Гмурецът вляво изсумтя — звук, който говореше за нетърпими болки.

— О, по дяволите! — възкликна Лолър. Вече разбираше гнева на хрилестите. Пламтящите им очи, заплашителното ръмжене. В него

също се надигна гняв, бърза и непреодолима вълна, която накара бузата му да заподскача в болезнен тик. — По дяволите! — повтори той и втренчи изпълнен с отвращение и злоба поглед в Делагард. — Какво си направил?

— Виж, ако си мислиш, че те доведох тук само за да ме обвиняваш...

Лолър бавно поклати глава.

— Какво си направил, човече? — промълви той, впил поглед в изплашените очи на Делагард. — Какво си направил, за Бога?

[1] Примитивна лодка от сплетени клони — Б.пр. ↑

2.

Типичен случай на азотно отравяне, Лолър не се съмняваше в това. Мъчителният начин, по който бяха извити телата на гмурците, бе съвсем показателен. Делаярд навярно ги бе накарал да работят на голяма дълбочина в открито море, бе ги оставил долу достатъчно дълго, та ставите, мускулите и мастните им тъкани да попият огромно количество азот, а след това, колкото и да изглеждаше невероятно, те очевидно бяха изплували на повърхността без съответното време за декомпресия. Със спадането на външното налягане азотът се бе разширил, бе навлязъл в кръвния ток и ставите и бе образувал там смъртоносни мехури.

— Пренесохме ги тук веднага щом видяхме, че нещо не е наред — зашепна тревожно Делаярд. — Мислех, че ще можеш да направиш нещо. Сетих се, че ще е добре да ги оставим във вода, и затова наредих да напълнят басейна...

— Млъквай — сръза го Лолър.

— Искам да знаеш, че положихме всички усилия...

— Млъквай. Моля те, просто млъкни.

Смъкна препаската си и прекрачи в басейна. Водата се разплиска настрани, докато се приближаваше към гмурците. Беше безсилен да им помогне. Този в средата вече беше мъртъв. Лолър положи ръце върху мускулестите рамене на съществото и веднага долови първите признаци на вкочаняване. Другите двама бяха полуживи — толкова позле за тях, тъй като изпитваха огромни болки, ако въобще бяха в съзнание. Гмурците притежаваха гладки тела, издължени и заострени като торпили и по-дълги от човешките, но тези тук бяха покрити със странни корави бучки от втвърдените мускули и лъскавата им златиста кожа, винаги хлъзгава и мека като коприна, сега бе загрубяла и неравна. Кехлибарените им очи бяха помътнели. Издадените им долни челюсти висяха безпомощно. Гъст сивкав секрет покриваше отворстията на муцуните им. Този отляво продължаваше да стене силно и равномерно — приблизително на всеки трийсет секунди, неприятен звук, който сякаш се изтръгваше от дълбините на тялото му.

— Можеш ли да ги излекуваш по някакъв начин? — попита Деллагард. — Да направиш нещо за тях, каквото и да е. Зная, че можеш, докторе. Зная, че можеш. — В гласа му се долавяше настойчиво ласкателство, каквото Лолър не помнеше да е чувал някога от него. Лолър бе привикнал с факта, че тежко болните хора нерядко придават на своя лечител божествени способности и очакват от него чудеса. Но какво караше Деллагард да се тревожи толкова за съдбата на тези гмурци? Едва ли се измъчваше от чувство за вина. Не и Деллагард.

— Не съм лекар по гмурците — отвърна хладно Деллагард. — Разбирам само от хорски болести. Макар че, ако питаш мен, и там имам още много да уча.

— Опитай де. Направи нещо. Моля те!

— Деллагард, един от тях вече е издъхнал. Не са ме учили да възкресявам мъртъвци. Ако ти трябва чудо, прати да повикат твоя приятел Куилан. Той е свещеникът тук.

— Исусе Христе! — прошепна Деллагард.

— Именно. Чудесата са по неговата специалност, не по моята.

Опипа внимателно пулса на шията на двамата живи гмурци. Да, все още се долавяше туптене, но забавено и неритмично. Дали това бе признак, че са в агония? Не знаеше отговора. Какъв трябваше да е нормалният пулс на един гмурец, дявол го взел? Кой би могъл да му каже? Единственото, което все още можеше да се направи, бе да върнат двамата все още живи гмурци в морето, на същата дълбочина, на която са слизали, и да ги извадят отново, но този път бавно, за да могат да се освободят от излишния азот. Само дето нямаше никакъв начин да го направят. А и вероятно вече беше твърде късно.

В отчаянието си той размаха бавно ръце над двете сгърчени тела, сякаш съществуваше някакъв мистичен способ да прогони смъртоносните мехурчета.

— На каква дълбочина са били? — попита, без да вдига глава.

— Не сме съвсем сигурни. Около четиристотин метра. Може би петстотин. Дъното там е неравно, морето неспокойно и беше трудно да определим дължината на въжетата.

Да слязат до дъното на морето? Безумие!

— Какво търсехте там?

— Манганова жила. Както и молибден, а може би и малко антимон. Извадихме цяла менажерия от полезни метали с едно

загребване на черпака.

— Защо не използва черпака да вадиш магнезий? — попита го ядосано Лолър. — Вместо тях.

Докато разговаряха, гмурецът отдясно изпадна в конвулсии, сетне утихна. Още един мъртвец. Другият продължаваше да се гърчи и да стене.

Лолър почувства как в него се надига хладен, неистов гняв. Това беше убийство, глупав, необмислен акт. Гмурците бяха разумни същества — не колкото хрилестите, но в голяма степен, със сигурност по-умни от кучетата, от конете и от всички останали интелигентни животни на Земята, за които бе чувал. Океаните на Хидрос гъмжаха от създания, които можеха да се определят като разумни — една от странните прищевки на този свят, на който имаше поне дузина разумни създания, а не само един вид. Гмурците притежаваха свой език, имена, дори нещо като племенна йерархия. За разлика от почти всички останали разумни форми на живот на Хидрос, те имаха един фатален недостатък: бяха твърде покорни и доверчиви и дори се държаха приятелски с хората — невинни игриви другари във водата. Лесно се съгласяваха да изпълняват различни услуги. Дори да работят.

И както изглеждаше, да работят до пълно изтощение и смърт.

Лолър започна отчаяно да масажира последния жив гмурец в почти безнадежден опит да прогони азота от тъканите. Очите на нещастното създание се проясниха и то произнесе пет-шест думи на лаещия си език. Лолър не разбираше езика на гмурците, но смисълът бе повече от ясен: *болка, мъка, терзание, загуба, отчаяние, болка*. След това кехлибарените очи помътняха отново и гмурецът се смълча.

Докато работеше, Лолър заговори машинално:

— Гмурците са адаптирани към живот в дълбокия океан. По своя воля никога не биха се издигнали прекалено бързо от дълбочините. Всеки морски обитател знае колко е опасно това, независимо колко мозък има в главата. Дори проклетите гъби са наясно, та какво остава за гмурците. Как се случи така, че тези тримата изплуваха бързо?

— Заплетоха се в мрежата — измърмори Делагард. — Но не го разбрахме, докато не ги извадихме. Докторе, има ли нещо, каквото и да е, с което да им помогнем?

— Вторият също издъхна. На този му остават най-много пет минути. Единственото, което мога да направя за него, е да му скърша

врата, за да го отърва от мъките.

— Божичко!

— Тъй де. Божичко. Адски мръсна история.

Всичко стана за миг — едно рязко щракване. Лолър остана надвесен над трупа още няколко секунди, с превити рамене, задъхан, завладян от странно облекчение. След това излезе от басейна, отърси се от водата и нахлузи препаската. Сега имаше нужда само от едно — силна, необузdana необходимост: няколко розови капки тинктура от тръпнитревче, които да върнат покоя в душата му. И от баня, след като бе влязъл в басейна с умиращите твари. Но квотата му за къпане през тази седмица бе изчерпана. Можеше да поплува малко, по-късно през деня. Макар че се съмняваше, че ще се почувства отново чист след преживяното.

Изглежда навъсено Деллагард.

— Това не са първите гмурци, на които го причиняваш, нали?

Плещестият мъж отвърна дръзко на погледа му.

— Прав си. Не са.

— Нямах ли чувство за мярка? Зная, че съвестта е непознато понятие за теб, но поне прояви малко разум. Какво стана с другите?

— Умряха.

— Не се и съмнявам. Но какво направи с телата?

— Преработихме ги за храна.

— Страхотно. Колко бяха?

— Ами, беше отдавна. Четирима или петима... не съм сигурен.

— Което означава десет. Хрилестите разбраха ли? Деллагард отвърна с „да“ толкова тихо, че Лолър едва го чу.

— „Да“ — имитира го. — Защо ли питам? Хрилестите веднага разбират, когато се месим в живота на местната фауна. И какво казаха, след като научиха?

— Предупредиха ме. — Този път го каза малко по-силно, не с глас на непослушен ученик.

„Ето, започва се — помисли си Лолър. — Сега стигаме до същината на нещата“.

— Какво те предупредиха?

— Да не използвам повече гмурците за моите операции.

— Но както виждам, си го направил. Защо, по дяволите, след като си бил предупреден?

— Сменихме метода. Не смятахме, че ще пострадат. — Гласът на Делагард бързо набираше сила. — Слушай, Лолър, имаш ли дори най-малка представа колко са ценни тези минерали? Могат да променят до неузнаваемост живота на тази жабунясала планета! Откъде да знам, че гмурците ще се натикат право в проклетата мрежа? Бяхме им дали знак да изплуват. Защо се забавиха?

— Не са се забавили. Вече са били омотани. Нито едно разумно същество няма да се задържи доброволно на дълбочина четиристотин метра.

Делагард го изгледа ядосано.

— Ама тези го направиха. Не зная защо, но стана точно така. — Гневът му изчезна, сменен отново с молещото изражение на пациент, преизпълнен с вяра в чудодейните сили на своя лечител. — Лолър, наистина ли няма начин да им помогнеш? Съвсем никакъв?

— Разбира се, че има. Има цял куп от лесни по-лесни начини. Само дето не съм в настроение да се занимавам с това.

— Извинявай. Това беше глупаво. — Делагард изглеждаше дори леко сконфузен. Продължи пресипнало: — Зная, че направи всичко, което ти е по силите. Виж, ако има нещо, от което се нуждаеш, ще наредя да ти го пратят във ваарга. Да ти платя за услугата. Бренди от морско грозде, кошници, наденица, каквото кажеш...

— Бренди — повтори Лолър. — Чудесна идея. За да се напия и да забравя какво видях. — Затвори очи за миг. — Хрилестите вече знаят, че твоите трима гмурци са починали.

— Така ли? Но как е възможно?

— Срегнах ги одеде на брега и едва не ми откъснаха главата. Направо са побеснели. Нали не видя да вървят след мен? — Делагард изведнъж пребледня и се озърна. — Та така. А не съм направил нищо, за което да ми се сърдят. Навъртах се край електростанцията, но досега това не ги е дразнело. Остава да е заради гмурците.

— Наистина ли смяташ така?

— Какво друго може да е?

— Докторе, сядай тогава. Трябва да поговорим.

— Не точно сега.

— Послушай ме!

— Не искам да те слушам, не разбра ли? Не да оставам тук и минутка повече! Пък и без това сигурно вече ме чакат пациенти. По

дяволите, още не съм закусвал.

— Докторе, почакай малко. Моля те.

Делагард посегна да го хване за ръката, но Лолър се дръпна. Изведнъж въздухът в колибата, натежал от миризмата на вече разлагащите се тела, му се стори непоносим. Зави му се свят. Дори лекарите имат свой предел. Той заобиколи облещения Делагард и излезе навън. Спря при вратата, пое си въздух и се олюля. Празният му стомах къркореше мъчително. Постепенно гаденето се успокои.

Той се изплю. Нещо сухо, със зеленикави жилки.

Божичко. Каква сутрин!

Вече се съмваше, в цялата си прелест. Толкова близо до екватора слънцето се издигаше бързо, също както внезапно настъпваше и нощта. Тази сутрин небето бе необичайно красиво. Ярки розови линии, преплетени с оранжеви и тюркоазни багри, бяха разпръснати навсякъде по небосвода. Досуц като саронга на Делагард, помисли Лолър. Беше се поуспокоил, след като излезе от колибата и го лъхна свеж ветрец откъм морето, но сега гневът отново се надигна в него, накара стомаха му да се свие болезнено и той сведе поглед надолу и задиша на пресекулки. Единственото, от което имаше нужда, бе да се прибере. Лека закуска и няколко капки от любимата тинктура. А след това към ежедневната работа.

Тръгна нагоре по склона.

По-навътре в острова хората вече бяха станали и щъкаха насам-натам.

Никой на острова не спеше след изгрев-слънце. Нощта беше за спане, денят — за работа. Докато крачеше към своя ваарг и се подготвяше за дневната върволица пациенти и хронични мрънкала, Лолър срещна и размени поздрави с по-голямата част от човешката популация. Тук, в тесния край на изкуственото съоръжение, където живееха, хората почти непрестанно се сблъскваха един с друг.

Повечето от тези, на които кимна, докато крачеше по отъпканата жълтеникава пътека на полегатия склон, бяха местни обитатели, с които се знаеше от десетилетия. Цялото население на Сорве бе родено на Хидрос и повече от половината се бяха появили на бял свят и израдли — също като Лолър — на острова. Обитаваха този къс на сред океана, без никой да ги е питал дали го искат, защото и без това нямаха

друг избор. Лотарията на съдбата им бе подала билет за Хидрос още при раждането, а озовеш ли се тук, не можеш да си тръгнеш, защото няма космодруми и никакъв начин да напуснеш планетата, освен като умреш. Доживотна присъда — това означаваше да се родиш на Хидрос. Странно усещане — да не можеш да избираш мястото, където живееш, в една галактика, гъмжаща от обитаеми и обитавани светове. Но още по-странно бе, че някога, в началото, хората, които бяха дошли тук, които бяха избрали тази планета, се бяха спуснали с едноръчна капсула — и с ясната мисъл, че никога няма да си тръгнат оттук.

Даг Тарп, който се грижеше за радиостанцията и освен това извършваше любителски зъболекарски услуги, а даже понякога изпълняваше ролята на анестезиолог при Лолър, бе първият, когото срещна. Даг бе мършав и кокалест, с тънко вратле и голям крив нос, надвиснал над тесни, почти лишени от плът устни. Зад него по пътеката се спускаше Суейнър, тукашният занаятчия и стъклодув, прегърбен съсухрен дребосък, следван от прегърбената си съсухрена женица, която приличаше по-скоро на негова близначка. Някои от по-новите заселници дори подозираха, че е, но Лолър знаеше истината. Жената на Суейнър бе втора братовчедка на Лолър, а със самия Суейнър нямаха никаква родствена връзка. Суейнърови, също като Тарпови, бяха родени на Хидрос и произхождаха от Сорве. Рядко се случваше един мъж да си вземе жена от същия остров и тъкмо това — заедно с физическото сходство между двамата — бе породило слуховете.

Вече приближаваше билото на острова, централната тераса. Към нея водеше широка наклонена платформа. На Сорве нямаше стълбища — късите дебели крачета на хрилестите не бяха подходящи за катерене по стъпала. Лолър преодоля с бърза крачка платформата и излезе на терасата — равна площадка от твърди сплетени бамбукови стъбла с широчина петдесетина метра, лакирана и замазана със сепелтанова смола и подпряна върху дървена решетка от клони на черни водорасли. През нея минаваше най-дългият път на острова. Ако свиеше наляво, излизаше в жилищния район на хрилестите — надясно, към колибите на хората. Той свърна надясно.

— Добро утро, господин докторе — поздрави го тихо Натим Гаркид, първият, когото срещна надолу по пътеката, и се отдръпна да му направи път.

Гаркид бе пристигнал на Сорве преди четири или пет години от друг остров. Беше добросърдечен и отзивчив човечец, който, изглежда, все още не си бе намерил мястото в тукашното общество. Прехранваше се със събиране на водорасли в плитчините на залива — друго май не можеше да прави. Повечето обитатели на острова имаха по няколко професии — при толкова малочислена популация това бе неизбежно. Но Гаркид не изглеждаше потиснат от този факт. Освен островен лекар Лолър бе тукашният аптекар, метеоролог и гробар, а сега излизаше — поне според представите на Делагард, — че е и ветеринар. Гаркид умееше единствено да събира водорасли. Лолър предполагаше, че е роден на Хидрос, но не беше сигурен — дребосъкът не обичаше да говори за себе си. Гаркид бе най-затвореният човек, когото бе срещал, мълчалив, търпелив и усърден, приветлив, но непроницаем, нищо повече от едно смътно и ненатрапващо се присъствие.

Докато се разминаваха, си размениха машинални усмивки.

След Гаркид в редица вървяха три жени с торбести сиви рокли — сестрите Халла, Мариам и Текла, които преди няколко години си бяха устроили нещо като женски манастир на един от носовете на острова, отвъд сгурийната яма; събираха кости от всякакви животни и ги изгаряха, а след това правеха сапун, мастило, багрила и химикали за най-разнообразна употреба. Никой освен сгурийчиците не ходеше там и сестрите, които обитаваха площадката зад костницата, живееха необезпокоявани. И все пак необичайно място за жилище. Откакто бяха основали манастира, сестрите избягваха да си имат вземане-даване с мъжете от острова. Броят на послушниците постепенно нарасна до единадесет, една трета от всички жени на Сорве — доста любопитно развитие на нещата, непознато досега в кратката история на острова. Делагард бе пълен с цинични предположения за това, което се случва там. Нищо чудно да беше прав.

— Сестра Халла — рече Лолър и махна с ръка. — Сестра Мариам. Сестра Текла.

Те го погледнаха така, сякаш е казал нещо мръсно. Лолър повдигна рамене и ги отмина.

Наближаваше централния резервоар — покрито овално водохранилище с височина три метра и дължина петдесет, изградено от лакирани пръчки морски бамбук, пристегнати с яркооранжеви върви

от изсушени водорасли и замазано с кълчища и червена смола от водни краставици. Безумен лабиринт от дървени тръби израстваше над резервоара и се разклоняваше към къщурките на заселниците, които започваха от другата страна. Водохранилището вероятно бе най-важното съоръжение на острова. Беше построено още от първите хора, пристигнали на Хидрос, преди повече от пет века, в началото на двайсет и четвърти век, когато планетата била използвана като затворническа колония, и изискваше постоянна поддръжка, нескончаемо запущване на появилите се течове, потягане и хидроизолация. Вече от десет години се говореше за замяната му с по-модерно съоръжение, но не се предприемаше нищо и Лолър се съмняваше, че някога това ще стане. И без това водохранилището изпълняваше предназначението си отлично.

Докато приближаваше дървената стена на резервоара, забеляза от другата му страна наскоро пристигналия на Хидрос отец Куилан от Църквата на Все светове. Свещеникът вървеше по края на резервоара и изпълняваше някакъв странен ритуал. На всеки десет крачки спираше, обръщаше се към стената на водохранилището, разперваше ръце, сякаш ще го прегърне, и опипваше с пръсти сплетения клонак, като че търсеше течове.

— Ей, отче. Да не се боиш, че стената ще поддаде? — подвижна му Лолър. Куилан живееше на Хидрос едва от една година и все още не беше привикнал напълно с условията тук. На остров Сорве бе дошъл преди няколко седмици. — Не се страхувай, няма опасност.

— Здравсти, Лолър.

Свещеникът бе нисък мъж със сурово неприветливо лице, на неопределената възраст между четирийсет и пет и шейсет. Имаше мършаво тяло, сякаш плътта му бе изтекла през потните жлези, дълго овално лице и тънък нос, издаващ силен характер. Очите му, разположени дълбоко в очниците, блещукаха със синкава светлина, а кожата му бе толкова светла, че сякаш бе избелвана по изкуствен път, въпреки че постоянната морска диета, на която бяха подложени по принуда всички обитатели на Хидрос, бе започнала да й придава типичния бакърен оттенък на старите местни жители — или, както казваха тук, водораслите си показваха рогцата.

— Отче, стените на резервоара са изключително здрави — зае се да обяснява Лолър. — Прекарал съм тук целия си съзнателен живот и

не помня някога да е имало опасност да се срутят. Пък и да се появи такава, няма да позволим да стане.

В отговор Куилан се разсмя надменно.

— Всъщност не това ме безпокоеше. Опитвах се да попия от силата му.

— Аха.

— Да почувствам съдържаната вътре мощ. Да доловя огромната впримчена енергия — тонове вода, укротени единствено от човешката воля и решимост.

— Както и достатъчно количество морски бамбук и кълчища, отче. Да не говорим за Божията милост.

— И това също — съгласи се Куилан.

Странна постъпка — да прегръщаш един резервоар, за да усетиш силата му. Но Куилан поначало имаше чудновато поведение. Сякаш в него се спотайваше някакъв ненаситен глад: към състрадание, към милост, към преклонение пред по-висши сили. Към вяра, може би. Необяснимо как човек, захванал се с подобна професия, може да изпитва недостиг на духовни сили.

— В интерес на истината, моят прапрапрадядо е участвал в изграждането му. Хари Лолър, един от основателите. Казват, че стареца го бивало за страшно много неща. Да оперира апандисит, да управлява кораб от един остров до друг, да вдигне резервоар. — Лолър спря и си пое дъх. — Осъдили го да живее тук за убийство. Непредумишлено, предполагам.

— Не знаех. Значи семейството ти живее открай време на Сорве.

— От самото начало. Аз съм роден тук. Само на сто и осемдесет метра от мястото, където сме сега, ако трябва да съм точен. — Лолър погали с ръка стената на резервоара. — Наистина си го е бивало стареца.

Здравата щяхме да сме го загазили, ако го нямаше това. Нали виждаш колко е сух климатът тук.

— Не бях забелязал — призна свещеникът. — Въобще ли не вали?

— Само през определени периоди от годината. Но сега не е такъв. Поне още девет-десет месеца няма да видиш и капка дъждец. Затова внимаваме водохранилищата ни да нямат никакви течове.

Водата на Сорве бе рядкост — по-точно тази, от която се нуждаеха хората. През по-голямата част от годината климатът бе сушав. Причината се коренеше в неумолимите течения. Макар да се носеха свободно по моретата, плаващите острови на Хидрос по принцип се придържаха към едни и същи региони, заради постоянните течения, силни като пълноводни реки. Всяка година всеки остров преминаваше по строго определен маршрут от единия полюс до другия и обратно — полюсите бяха заобиколени от огромни водовъртежи, които прихващаха приближаващите се острови, завъртаха ги и ги запращаха към противоположния край на планетата. Но макар островите да пресичаха всички ширини при ежегодната си северно-южна миграция, отклоненията в посока запад — изток бяха минимални заради силата на преобладаващите течения. В безкрайното си пътешествие нагоре-надолу по повърхността на този воден свят Сорве неизменно оставаше между четиринайсетия и шестнайсетия градус западна дължина — в един от най-сухите региони. Дъжд падаше само когато прекосяваха полярните области, където пороите бяха често явление.

Почти постоянните суши не бяха проблем за хрилестите, които и без това пиеха морска вода, но създаваха огромни затруднения на хората. Дажбите от прясна вода бяха ежедневие, откакто Лолър се помнеше. Имаше две години — когато Лолър бе на дванайсет, и после, като стана на дваисет, черната година на смъртта на баща му, — през които по някаква необяснима прищявка на природата валя почти непрестанно, водохранилището започна да прелива и водният режим бе отменен. Отначало всички ужасно се радваха, но после несекващите порои, оловносивото небе и постоянната тежка миризма на мухъл започнаха да им тежат. Оттогава Лолър предпочиташе сушата — ако не друго, защото поне бе свикнал с нея.

— Това място е невероятно — заговори Куилан. — Най-странният свят, на който съм бил.

— Мога да кажа същото, предполагам.

— Пътувал ли си? Из Хидрос имам предвид.

— Веднъж ходих на остров Тибейри. Беше съвсем близо, всъщност озова се в нашия залив и неколцина от нас взехме една малка лодка и се прехвърлихме там. Тогава бях на петнайсет. Това е единственият път, когато съм бил другаде. — Втренчи поглед в

Куилан. — Но чух за теб, че си бил голям пътешественик. Говорят, че си прекосил половината галактика.

— Има нещо такова — отвърна Куилан. — Но не чак толкова. Досега съм посетил седем свята. Осем, ако броим и този.

— Това е със седем повече от мен.

— Само дето сега вече стигнах края на пътя.

— Да — каза Лолър. — Май е така.

Лолър не разбираше хората от други планети, които идваха да живеят на Хидрос. Защо го правеха? Да позволиш да те напъхат в задушна капсула на Слънчев изгрев, съседния къс скала, само на няколко милиона километра оттук, и да те изстрелят в орбита, която ще позволи на капсулата да се приводни до някой от плаващите острови — с ясното съзнание, че никога вече няма да напуснеш Хидрос? След като хрилестите отказаха да бъде построен космодрум където и да било на планетата, пристигането тук бе еднопосочно пътуване и всички го знаеха. И въпреки това продължаваха да прииждат — не бяха много, но все пак постоянен поток, хора, предпочели да останат до края на живота си като корабкрушенци на свят без дървета и цветя, птици и насекоми, без космати и копитни животни — без комфорт и безметежно съществуване, без каквито и да било придобивки на цивилизацията и техниката, люшкани от нескончаеми вълни, дрейфувачи от полюс до полюс и обратно върху острови от сплетени клони. На планета, много по-подходяща за същества с перки и плавници.

Лолър нямаше ни най-малка представа защо Куилан бе пожелал да дойде на Хидрос, но такива въпроси не можеш да задаваш на всеки. Може би беше някакво наказание или акт на саможертва. Но със сигурност не за да изпълнява свещеническия си дълг. Църквата на Все светове бе разколническа посткатолическа секта, без последователи на Хидрос, доколкото бе известно на Лолър. А и по нищо не личеше свещеникът да е дошъл в ролята на мисионер. От пристигането си на Сорве не беше предприел никакви опити да приобщи когото и да било към своята вяра — и съвсем оправдано, тъй като религията не се радваше на особен прием сред островитяните. „Господ Бог е твърде далеч от нас, нещастниците на остров Сорве“ — често казваше баща му.

Куилан — гледаше сериозно и замислено, сякаш за първи път, откакто бе пристигнал, осъзнаваше, че ще трябва да остане на Хидрос до края на живота си, — попита:

— Не те ли измъчва, че цял живот ще бъдеш на едно място? Не те ли хваща съклет? Не ти ли се иска да видиш и други острови?

— Не чак толкова — отвърна Лолър. — Пък и Тибейри е почти като Сорве. Същото устройство, същият начин на живот. Само дете не познавах никого. Щом едно място прилича на друго, защо ти е да се местиш и да живееш сред хора, които не познаваш? — Присви очи. — Другите светове, ето кое ме интересува. Тези със суша. Истински планети с твърда земя. Чудя се какво ли е да вървиш дни наред и да не видиш вода, да стъпваш върху неподатлива повърхност, не някой малък остров, а цял един континент, и да не можеш да зърнеш от единия край другия, огромна земна маса с градове, планини и реки. За мен това са лишени от съдържание думи. Градове. Планини. Бих искал да разбера какво представляват дърветата и растенията, които имат цветове. Опитвам се да си представя Земята, разбираш ли? Понякога си мисля, че все още съществува, че съм на нея, дишам въздуха ѝ и усещам почвата под краката си. Ровичкам я с пръсти и калта попада под ноктите ми. На Хидрос няма почва, нали знаеш? Само пясък на океанското дъно.

Погледна крадешком ноктите на свещеника, сякаш очакваше да зърне под тях кал от Слънчев изгрев. Куилан забеляза това и се подсмихна, но не каза нищо.

— Миналата седмица — продължи Лолър — те чух да разказваш на Делагард за последната планета, на която си живял. Как сушата там сякаш продължавала до безкрая, първо тревисти равнини, после гори и планини, а отвъд тях пустини. Но, разбира се, аз никога няма да видя това с очите си. Не можем да пътуваме към другите светове, нали? За нас те сякаш въобще не съществуват. Не ми остава друго, освен да живея с представите си.

— Така е — кимна Куилан и след малко добави: — Това е типично, предполагам.

— Типично за кого?

— За хората, които живеят на Хидрос. Никога да не пътувате, искам да кажа.

— Някои от нас пътуват. Сменят островите на всеки пет-шест години. Други не са като тях. Повечето, бих казал. Аз съм от вторите.

Куилан се замисли над думите му.

— Хъм — рече, сякаш обработваше сложна информация. Изглежда, поне засега бе изчерпал запаса си от въпроси. Като че ли бе дошло време да стигне до важно заключение.

Лолър го наблюдаваше без особен интерес, очакваше любезно какво друго ще сподели с него Куилан.

Но мина доста време, а проповедникът продължаваше да мълчи. Изглежда, в края на краищата нямаше какво да добави.

— Ами добре — въздъхна Лолър. — Време е да отварям дюкяна, ако мога да се изразя така.

И се обърна, за да се отправи към ваарга.

— Почакай — спря го Куилан.

Лолър го погледна през рамо.

— Да?

— Докторе, добре ли си?

— Защо? Болен ли ти се струвам?

— По-скоро потиснат от нещо. Не съм те виждал друг път такъв. Когато се запознахме, ми се стори човек, готов да изживее пълноценно живота си, час по час, ден след ден, човек, който приема всичко, което му поднесе съдбата. Но тази сутрин ми изглеждаш някак променен. Тази твоя реч за другите светове... дали не е от това? Не ти е присъщо. Разбира се, не бих твърдял, че те познавам чак толкова добре.

Лолър го изгледа внимателно. Не му се щеше да разказва на Куилан за тримата гмурци при кея на Джоли.

— Мислех си за разни работи нощес. Не спах добре. Не знаех, че си личи чак толкова.

— Бива ме да виждам такива неща. — Бледите пронизателни очи на Куилан се плъзнаха по лицето му. — Слушай, Лолър, ако искаш да разговаряш с мен за нещо... за каквото и да било... да свалиш някое бреме от плещите си...

Лолър се засмя и посочи с пръст голите си рамене.

— Нали виждаш, че там няма нищо?

— Образно казано — уточни Куилан.

За миг между тях припламна невидима искра на напрежение, връзка, която Лолър нито желаше, нито харесваше. След това

проповедникът се усмихна отново, с обиграна, привидно добродушна усмивка, сякаш предназначена да създаде доверие помежду им. Вдигна ръка в жест, който можеше да е благословия или само махване на раздяла, обърна се и се отдалечи.

3.

Пред ваарга го чакаше жена с дълга черна коса. Пациентка най-вероятно. Беше с гръб към него, така че не можа да я познае. Поне четири жени на Сорве имаха подобни коси.

Имаше трийсет ваарга в квартала, където живееше Лолър, и още шейсетина, не всички обитавани, по-нататък до края на острова. Несиметрични сивкави постройките с приблизително пирамидална форма, кухи, двама по-високи от човешки бой. Близо до върха имаха отвори, разположени по такъв начин, че вътре да вали само при най-силна буря. Стените им бяха направени от някакъв вид плътна яка целулоза, извадена от морето в далечни времена — откъде другаде освен от морето? Материалът бе невероятно здрав и издръжлив. Удариш ли го с пръчка, звукът бе като от удар по метал. Най-странното бе, че първите заселници ги бяха заварили при пристигането си и се бяха настанили в тях уж само временно — но оттогава се бяха изтърколили стотици години и всички на острова все още ги обитаваха. Никой нямаше ни най-малка представа откъде са се взели. Подобни квартали от ваарги съществуваха на почти всички острови — вероятно изоставени гнезда на някой изчезнал местен вид, някога споделял островите с хрилестите. Самите хрилести имаха съвсем различни домове — непретенциозни укрития от морски водорасли, които изработваха и изоставяха на всеки няколко седмици. „Какви са тези?“ — попитали първите заселници, а хрилестите отвърнали лаконично: „Ваарги“. Никой не знаеше какво може да означава думата „ваарг“. Общуването с хрилестите открай време беше несигурно занятие.

Лолър се приближи още малко и видя, че жената, която го чака, е Съндайра Тейн. Също като свещеника, и тя бе пристигнала неотдавна на Сорве, висока сериозна млада жена, дошла от остров Кентръп с един от корабите на Делагард. Професията ѝ беше поддръжка и ремонт — на кораби, мрежи, снаряжение, каквото и да било, — но основният ѝ интерес бяха хидраните. Лолър бе чул, че е нещо като експерт по тяхната култура, биологията и различни аспекти на живота им.

— Подраних ли? — попита тя.

— О, не. Заповядай. — Входът към ваарга на Лолър бе нисък триъгълен отвор, като вратичка за гноми. Той се наведе и се промуши през него. Тя приклепна и го последва. Беше висока почти колкото него. Изглеждаше напрегната, замислена и някак разсеяна.

Бледа утринна светлина се процеждаше във вътрешността. На приземното ниво три прегради от същия материал като стените разделяха помещението на три стаи, всяка с ъгловата форма — неговият лекарски кабинет, спалнята и преддверието, което използваше за чакалня.

Бе седем сутринта. Лолър беше гладен, но закуската трябваше да почака. Все пак успя да си капне няколко капки от тинктурата в една купичка, добави вода и я изпи, сякаш не беше нищо повече от най-обикновено лекарство, предписано от самия него да се взема всяка сутрин. И в известен смисъл бе тъкмо това. Кое не му попречи да погледне Съндайра крадешком и гузно. Ала, изглежда, тя не му обръщаше никакво внимание. Разглеждаше колекцията предмети от Земята. Всеки, който идваше тук, го правеше. Прокара предпазливо пръсти по нащърбения ръб на глинената купичка и погледна въпросително Лолър през рамо. Той се усмихна.

— Това е от едно място на име Гърция — обясни. — Древна страна на Земята, преди много време.

Мощните алкалоиди на лекарството бяха приключили бързия си кръговрат из кръвоносната му система и вече нахлуваха в мозъка. Лолър почувства как напрежението го напуска.

— Кашлям — оплака се Тейн. — И то лошо.

И като по команда избухна в поредица от мъчителни пристъпи, разделени от дрезгаво хъркане. На Хидрос кашлицата можеше да е обичайно явление, както навсякъде другаде, но можеше и да е симптом за нещо много сериозно. Всички островитяни го знаеха.

Имаше една паразитна водна гъба, която по правило обитаваше значително по-благоприятните северни региони на океана и се възпроизвеждаше чрез заразяване на различни морски животински видове с помощта на спори, отделяни в атмосферата под формата на гъсти черни облаци. Спората, вдишана от някой морски бозайник, когато излиза на повърхността да си поеме въздух, се загнездваше в хранопровода и незабавно прорастваше: яркочервените ѝ израстъци

проникваха без никакво затруднение в белите дробове, червата и стомаха и дори в мозъчната тъкан. Скоро вътрешностите на заразения екземпляр се обхващаха от гъста алена мрежа, която се хранеше със съдържащия мед дихателен пигмент хемоцианин. Повечето морски животни на Хидрос имаха хемоцианин в кръвта си — той ѝ придаваше синкав оттенък. Гъбата явно го използваше по някакъв начин.

Смъртта при заразяване с тази гъба бе бавна и мъчителна. Тялото на гостоприемника се раздуваше от газовете, отделяни от натрапника, и изплуваше на повърхността, където започваше да се носи безпомощно, оставено на волята на вълните и вятъра. Скоро след това гъбата го напускаше през отвор, който си проправяше сама, обикновено през корема. Това, което се подаваше оттам, представляваше кълбовидно твърдо като хрущял месиво, разпадащо се бързо, за да отдели ново поколение възрастни гъби, които на свой ред изпускаха облаци спори, и така цикълът се повтаряше.

Спорите на гъбата убиец можеха да се загнездват и в белите дробове на хората, въпреки че това не носеше полза на нито един от двамата участници в процеса — човешкият организъм не можеше да доставя на гъбата хемоцианин, което я принуждаваше да продължава разпространението си из цялото тяло за сметка на напълно лишен от смисъл разход на енергия.

Първият симптом на заразяване беше упоритата кашлица.

— Добре, да започнем с анамнезата — заяви Лолър. — След това ще те прегледам.

Извади от чекмеджето на бюрото чист картон и написа отгоре името ѝ.

— Възраст?

— Трийсет и една.

— Място на раждане?

— Остров Хамселейн.

Той вдигна глава.

— Това на Хидрос ли е?

— Да — отвърна тя малко раздражено. — Разбира се. — Още един пристъп на кашлица. — Никога ли не си ходил на Хамселейн? — попита, когато най-сетне можеше отново да заговори.

— Има много острови. Не съм пътувал до всичките. За този дори не бях чувал. В кое море се намира?

— Лазурно.

— Лазурно — повтори Лолър и повдигна учудено вежди. Имаше съвсем смътна представа къде е Лазурно море. — Доста си пътувала май? — Тя не отговори. Той помълча и добави: — При нас пристигна от Кентръп, ако не се лъжа?

— Да. — Отново кашляне.

— Колко време остана там?

— Три години.

— А преди това?

— Осемнайсет месеца на Велмис. Две години на Шактан. Около година на Симбалимак. — Изглежда го хладно и добави: — Симбалимак също е в Лазурно море.

— Чувал съм за него.

— Преди това на Хамсилейн. Така че това е шестият ми остров.

Лолър го отбеляза в картоната.

— Омъжена?

— Не.

Той отбеляза и това. Обичаят да се избягва изборът на партньор от свой остров бе довел до нещо като неофициална екзогамия на Хидрос. В търсене на половинка самотните хора обикновено пътуваха до други острови. След като жена с привлекателната външност на Съндайра Тейн бе пропътувала толкова много, без да се омъжи, това означаваше, че или е твърде придиричива в избора си, или въобще не търси партньор.

Лолър подозираше, че става въпрос за второто. Единственият мъж, с когото я бе забелязал да прекарва известно време през няколкото месеца, откакто бе на Сорве, бе рибарят Гейб Кинверсон. Мрачният мълчалив Гейб бе як и грубоват и Лолър предполагаше, че може да е привлекателен по някакъв животински начин, но някак си не би могъл да си представи, че жена като Съндайра Тейн би искала да се омъжи за него. Стига, разбира се, бракът да бе в сферата на непосредствените ѝ интереси. От друга страна, Кинверсон също не приличаше на мъж, който се озърта за другарка в живота.

— Кога започна кашлицата?

— Преди десетина дни. Някъде около Нощта на трите луни.

— Преди това имала ли си подобни оплаквания?

— Не, никога.

— Треска, болки в гърдите, изстиване на крайниците?

— Не.

— Отделяш ли секрет при кашлицата?

— Секрет? Имаш пред вид хрчка? Не, нищо такова...

Отново се закашля, по-зле отпреди малко. Очите ѝ се насълзиха, бузите ѝ поруменяха, цялото ѝ тяло се тресеше мъчително. Когато пристъпът отмина, тя остана да седи с клюмнала глава, изморена и нещастна.

Лолър търпеливо я чакаше да си поеме дъх.

Тя най-сетне заговори:

— Не съм била в райони, където се среща гъбата убиец. Непрестанно си го повтарям.

— Това не означава нищо. Вятърът може да отнесе спорите на хиляди километри.

— Много благодаря.

— Нали не мислиш, че си заразена с гъба убиец?

Тя го погледна почти ококорена.

— Откъде да знам? Може вече да съм натъпкана от главата до петите с онези проклети червени мрежички! Зная само, че не мога да се преборя с кашлицата. Ти си този, който трябва да ми каже защо.

— Може би — отвърна Лолър. — А може би не. Нека първо те прегледам. Свали си ризата.

Извади слушалка от чекмеджето.

Това беше невероятно опростен, дори груб инструмент, най-обикновено цилиндърче от морски бамбук, дълго двајсетина сантиметра, с две гумени тапи за уши в единия край. Лолър не разполагаше с никаква модерна апаратура, всъщност бе почти с голи ръце, в сравнение с някой лекар от двајсет и първи, дори от двајсети век. Налагаше се да прибъгва до най-примитивни съоръжения, сякаш живееше през Средните векове. Една обикновена рентгенова снимка щеше да е достатъчна за поставяне на правилната диагноза в този случай, но откъде да намери рентгенов апарат? Хидрос бе напълно откъснат и изолиран от околния свят, от цялата вселена, и не съществуваше каквато и да било възможност за търговски обмен. Липсваше не само апаратура, но и възможност за медицинско обучение. Човешкото население на планетата бе изоставено напълно

на произвола на съдбата. Ограниченият брой на населението водеше дохроничен недостиг на хора с умения и способности.

Тя се съблече до кръста и се изправи пред кушетката за прегледи, наблюдаваше го как нагласява стетоскопа на шията си. Беше стройна, почти мършава, с дълги мускулести ръце и малки раздалечени гърди. Чертите ѝ бяха сякаш събрани в средата на широкото ѝ скулесто лице — малка уста с тънки устни, тесен нос и хладни сиви очи. Лолър се зачуди как е могъл да я намира за привлекателна. Нямаше и капчица хубост във всичко това. Може би тайната бе в осанката ѝ — в издадената напред брадичка над тънкото вратле, в стрелкащите се настойчиви очи. Изглеждаше енергична, дори агресивна. За своя изненада той установи, че по някакъв неуловим начин тя го възбужда, не заради полуголото си тяло — на Сорве голотата не бе нищо необичайно, — а заради жизнеността и силата, които излъчваше.

От доста време не се бе събирал с жена. Дълги дни на въздържание, по-скоро отдих от преживените преди това разочарования, през които не бе изпитвал никаква самота. И без това никога не му бе вървяло с връзките. Единственият му брак, когато бе на двасет и три, бе продължил не повече от година. Всичко след него бе временно, незапомнящо се, нетрайно. И безсмислено в края на краищата.

Слабият прилив на хормонална възбуда бързо отмина. След миг, възвърнал професионалната си самоувереност, той се зае с прегледа.

— Отвори си устата — широко.

— Колкото мога — засмя се в отговор тя.

— Добре де, постарай се.

Тя изплези език. Лолър държеше малка тръбичка с лампичка накрая, останала му в наследство от баща му. Пъхна я внимателно в гърлото ѝ и го прегледа.

— Някаква следа от червените нишки? — попита тя, след като той приключи.

— И да е имало, не ги видях. Имаш леко възпаление на епиглотиса, нищо необичайно.

— Какво е „епиглотис“?

— Капачето, което закрива входа на трахеята.

Опря слушалката на гърдната ѝ кост и се заслуша.

— Можеш ли да чуеш, ако мрежите растат вътре?

— Шшшт.

Бавно придвижи цилиндърчето по гърдите ѝ, преслуша сърцето и после го плъзна надолу по гръдната клетка.

— Опитвам се да доловя шумове от възпаление на перикарда — обясни ѝ междувременно. — Това е една торбичка, която побира сърцето. Освен това се вслушвам в звуците от трахеята и бронхите ти. Поеми дълбоко въздух и задръж. Опитай се да не кашляш.

Почти веднага тя избухна в свирепа кашлица. Лолър не откъсваше стетоскопа от кожата ѝ, но пристъпът продължаваше и продължаваше. Какво пък, всяка информация е полезна. Най-сетне кашлицата утихна. Лицето на Съндайра отново бе зачервено и обляно в сълзи.

— Извинявай — изхриптя тя. — Но като каза: „Не кашляй“, все едно даде сигнал на кашлицата и...

И отново се закашля.

— Спокойно — рече той. — Спокойно.

Този път пристъпът бе по-кратък. Той се заслуша, кимна и продължи да я преслушва. Всичко изглеждаше нормално.

Но от друга страна, никога досега не се бе сблъсквал със случай на заразяване с гъбата убиец. Малкото, което знаеше за нея, бе от разказите на баща му преди много време и от разговорите с лекарите от другите острови. Питаше се дали слушалката е в състояние да му подсказва, ако нещо се е спотаило в дихателните ѝ пътища.

— Обърни се.

Преслуша отзад. Накара я да повдигне ръце и опипа под мишниците за увеличени лимфни възли. Тя се дръпна, сякаш я беше погъделичкал. Взе кръвна проба и я накара да се скрие зад паравана в ъгъла на стаята и да даде урина. Имаше малък примитивен микроскоп, направен по негова поръчка от занаятчията Суейнър. Възможностите му бяха малко по-големи, отколкото на детска играчка, но все някой жив организъм би могъл да се наблюдава, стига да е достатъчно голям.

Както и в други подобни случаи, си даде сметка колко елементарни са познанията му.

Пациентите му бяха като ежедневен укор за ограничените му способности. Най-често се налагаше да ги отпраща с някое изфабрикувано обяснение. Медицинските му познания бяха смесица от онова, което бе научил от покойния си баща, отчаяно налучкване и

горчив опит, най-често придобит за сметка и в ущърб на пациента. Лолър бе едва към средата на обучението си, когато баща му бе починал и той — неопитен двайсетгодишен младеж — трябваше да поеме грижата за остров Сорве. На Хидрос нямаше къде да се получи медицинско образование, нито да се сдобиеш с инструменти, а лечението се провеждаше с лекарства, извлечени от морската флора и фауна, внушение и молитви. Докато баща му бе все още жив, някаква филантропска организация от Слънчев изгрев известно време хвърляше от космоса пакети с лекарства, но количествата бяха ограничени, а и след време тази дейност неизвестно защо замря. Обитаемата галактика бе твърде голяма, а популацията на Хидрос — ограничена и отмираща. Лолър полагаше отчаяни усилия, но не можеше да се похвали с никакъв резултат. При всяка възможност се консултираше с лекари от другите острови, с надеждата да научи нещо от тях. Ала медицинските им познания бяха също толкова смътни и несистематизирани, колкото и неговите, и единствената полза бе, че във взаимното им невежество понякога блясваше искрата на прозрението.

— Облечи се — каза той.

— Е? Пипнала ли съм гъбата?

— Това е само нервна кашлица — обясни той. Беше пъхнал предметното стъкло с капката кръв под микроскопа и я разглеждаше. Какво ли беше това — червеното на червен фон? Дали не бяха зловещите алени мицелиални фибри наред пурпурна мътилка? Не. Едва ли. По-скоро илюзия за окото. Съвсем нормална кръв. — Всичко е наред — добави той. Тя продължаваше да стои с разголени гърди, преметнала ризата през ръката си. На лицето ѝ бе изписано нескрито подозрение. — Откъде ти хрумна, че си се разболяла от тази ужасна болест? Заради една кашлица?

— Достатъчно е да зная, че не съм болна от „ужасната болест“. Затова дойдох при теб.

— Е, не си. — Можеше само да се моли на Бога, че е прав. Нямаше никаква причина да смята, че не е.

Наблюдаваше я, докато тя се обличаше, и неусетно се замисли дали между нея и Гейб Кинверсон има нещо. По принцип не се интересуваше от клюките на острова, но кой знае защо, тази мисъл го накара да почувства известно неудобство.

— Някакво напрежение в последно време? — попита я.

— Нищо, за което да се сетя.

— Да си се преуморила от работа? Добре ли спиш? Любовни разочарования?

Тя го погледна учудено.

— Не. И на трите.

— Е, понякога сме натоварени, без да го усетим. Стресът се натрупва, става част от ежедневието. Пак ти казвам: за мен това е само нервна кашлица.

— И нищо повече? — Май беше разочарована.

— А какво предпочиташ — да си заражена с гъбата убиец? Добре, това е, щом настояваш. Като стигнеш стадия, когато червените нишки се подават от ушите и носа ти, си нахлузи на главата чувал, за да не плашиш съседите. Иначе ще си помислят, че може да ги заразиш, което не може да се случи, докато не достигнеш спороносния период, а той е доста по-късно.

Тя се разсмя.

— Не знаех, че си такъв шегаджия.

— Не съм. — Лолър я улови за ръката, без да е сигурен дали се опитва да я съблазни, или се преструва на добрия доктор. — Виж сега. Не открих нищо, което да ме безпокои. Така че най-вероятно наистина имаш само нервна кашлица. Започне ли, тя дразни дробовете ти, мукозата и прочее и само се влошава. Накрая ще отмине сама, но може да е след доста време. Ще ти дам едно успокоително, което потиска кашличния рефлекс, и така ще позволи на раздразнената лигавица да се успокои и да престане да праща сигнали сама на себе си.

Изненада се от думите си — че е склонен да сподели тинктурата от тръпнитревче с нея. Никога не бе казвал на никого за нея, нито я бе предписвал на пациент.

Но точно сега решението му се струваше абсолютно правилно. А и разполагаше с достатъчни количества.

Извади от чекмеджето една кратунка и наля в нея малко от розовата течност.

— Това лекарство го извличам сам от тръпнитревче — водорасло, обитаващо лагуната. Вземай пет капки всяка сутрин, не повече, разредени с вода. Да знаеш, че е силничко. — Погледна я внимателно. — В големи концентрации е мощен алкалоид, който може

да те катурне. Ще спиш цяла седмица и повече. А може би вечно. Тинктурата е силно разрежена, но все пак искам да си внимателна.

— Ти също си взе малко, когато влязохме, нали?

Значи само се беше преструвала на разсеяна. Чевръсти очи, които не изпускат нищо. Интересно.

— Ами и мен ме мъчат нервите понякога.

— Аз ли те изнервих?

— Всички пациенти, по малко. Не разбирам кой знае колко от медицина и ме е страх, че ще ме надушат. — Засмя се пресилено. — Не, това беше лъжа. Зная достатъчно, за да се справя с повечето случаи. Просто лекарството ме успокоява, а тази сутрин имах нужда от нещо такова. Няма нищо общо с теб. Ето, вземи първата доза още сега.

Отброи няколко капки. Тя отпи внимателно, видимо неспокойна, и направи кисела физиономия от странния вкус на лекарството.

— Почувства ли ефекта? — попита Лолър след малко.

— Ами да — веднага! Ей, това е страхотно!

— Да, добро е, наистина. Само дето се привиква към него. — Той нанесе бележка в картоната. — Пет капки в чаша вода, всяка сутрин, не повече. Ще получиш следващата доза на първо число идния месец.

— Слушам, сър!

Лицето ѝ се бе променило до неузнаваемост — изглеждаше отпуснато, с топъл блясък в хладните сиви очи; устните ѝ не бяха тъй стиснати, нито бузите — изопнати. Беше по-млада и по-хубава. Досега Лолър не бе имал възможност да наблюдава ефекта от тинктурата върху друг човек. Оказа се дори малко стряскащ.

— Как го откри това лекарство? — попита тя.

— Хрилестите използват тръпнитревчето за мускулен релаксант, когато ловят месеста риба в залива.

— Обитателите, искаш да кажеш?

Превзетата поправка го завари неподготвен. Господстващият на Хидрос вид наричаше себе си Обитателите. Но те бяха „хрилестите“ за всеки, прекарал на Хидрос повече от няколко месеца. Поне в този район. Може би в други части на планетата, на острова, от който идваше Съндайра, в далечното Лазурно море, беше различно. Или така се изразяваха сега младите хора. Обичаите се менят. Той си припомни, че е с десет години по-възрастен от нея. Не, най-вероятно бе използвала официалното название като проява на уважение, нали се

смяташе за нещо като специалист по културата на хрилестите. Всъщност всичко това едва ли имаше кой знае какво значение.

— Да де, Обитателите — повтори той. — Откъсват няколко стръка и ги увиват около стръвта, после я хвърлят на месестата риба и когато я погълне, тя изплува безпомощна на повърхността. За Обитателите остава само да се доближат и да я приберат, без да се страхуват от остриите като ножове пипала. Един стар моряк, Джоли, ми го разказа, когато бях още момче. По-късно си припомних тази история и отидох в залива да ги гледам как го правят. Събрах малко стръкове, за да експериментирам. Реших, че може да са полезни като анестетик.

— И получи ли се?

— Да, но за месестата риба. За съжаление не правя операции на месести риби. Оказа се, че за хората това нещо е твърде силно — достатъчно, за да те прехвърли в отвъдното. — Засмя се мрачно. — Моят експериментален период по хирургия. Състои се предимно от грешки. Но поне узнах, че екстрактът е изключително мощно успокояващо. Както сама усещаш. Невероятна гадост. Бихме могли да я продаваме навсякъде из галактиката, стига да имаше начин.

— И никой освен теб ли не знае за тази тинктура?

— Освен мен и хрилестите — уточни той. — Прощавай — Обитателите. А сега и ти. Истината е, че тук няма кой знае каква нужда от успокоителни. — Засмя се. — Знаеш ли, тази сутрин се събудих с мисълта да разговарям с Обитателите и да ги помоля да ни разрешат да включим инсталация за добиване на сладка вода към тяхната нова електроцентра. Дори подготвих прочувствена реч за ползата от нашето бъдещо и добронамерено сътрудничество. Глупава идея, от онзи тип, дето ти хрумва посред нощ и се изпарява с първите слънчеви лъчи. Едва ли щеше да се получи нещо. Ако питаш мен, най-добре ще е да сваря цял казан с тинктура от тръпнитревче и да им я наля в зиналите усти. И тогава въпросът ще се реши отведнъж.

Тя го гледаше съвсем сериозно.

— Шегуваш се, нали?

— Поне се опитвам.

— Защото в противен случай по-добре не опитвай — няма да стигнеш доникъде. Ще ти кажа, че сега май не е време да молиш Обитателите за услуга. Изглежда, са ни ядосани за нещо.

— За какво?

— Де да знаех. Във всеки случай здравата са раздразнени. Снощи слизах до техния край на острова, където често се срещаме и разговаряме. Видяха ме, но този път не се държаха никак дружелюбно.

— Че това не е ли обичайно?

— Не и с мен. Снощи направо ме отрязаха. Не ме пуснаха даже да припаря до тях. Личеше си, че са страшно недоволни. Сигурно познаваш донякъде езика на жестовете им? Телата им изглеждаха сковани като дъски.

Заради гмурците е, помисли си той. Узнали са за гмурците. Това трябва да е. Но не беше въпрос, който би искал да обсъжда точно сега с нея.

— Проблемът с чуждоземците е — заговори той, — че са чуждоземци. Дори когато си мислим, че ги разбираме, всъщност не разбираме нищичко. Често съм си блъскал главата как да заобиколя тази пречка. Слушай, ако кашлицата ти продължи още два-три дена, ела да ти направя нови изследвания. Но престани да се тревожиш за гъбата убиец, ясно? Каквото и да имаш, не е това.

— Радвам се да го чуя — отвърна тя. Обърна се и спря при рафта с украшения. — Тези неща наистина ли са от Земята?

— Да. От колекцията на моя прапрапрадядо.

— Ама наистина? Оригинални предмети от Земята? — Пръстите ѝ се протегнаха към малката статуетка и камъка от някаква важна стена, чието име Лолър бе забравил. — Не бях виждала неща от Земята. Знаеш ли, понякога дори не вярвам, че е съществувала.

— Аз пък съм сигурен — отвърна Лолър. — Но познавам доста хора, които мислят като теб. Ще ми кажеш, ако още имаш кашлица, нали?

Тя му благодари и излезе.

Е, време беше за закуска, помисли с облекчение Лолър. Най-сетне. Една хубава пържола от камшична риба и чаша прясно изстискан сок от манагордо.

Но се беше забавил твърде дълго. Нямахше кой знае какъв апетит и сдъвка храната неохотно.

Малко по-късно на прага се появи нов пациент. Брондо Катцин, управителят на рибния пазар на острова, беше уловил несмъртоносна

риба-стрела откъм погрешната страна и сега от дланта му се подаваше дълъг пет сантиметра черен шип.

— Представяш ли си какъв съм глупак! — повтаряше ядосано едрият мъжага с ниския си флегматичен глас. — Представяш ли си? — Очите му бяха изцъклени от болка, а отеكلата му ръка бе два пъти по-голяма от нормалното. Лолър отрязва единия край на шипа, измъкна го от другата страна и проми старателно раната. Накрая му даде няколко таблетки сушен джинджифил срещу болката. Катцин не сваляше втренчен поглед от подпухналата си ръка и все повтаряше: — Какъв съм тъпак.

Лолър се надяваше, че е измил от раната достатъчно трихоми, за да не позволи да се инфектира. В противен случай имаше реална опасност Катцин да изгуби ръката си до китката, а може би чак до рамото. Сигурно бе много по-лесно да практикуваш медицина на планета с голяма суша или на някоя станция, където разполагаш с всички придобивки на науката и техниката. Но все пак направи каквото му беше по силите. А денят едва започваше.

4.

По обед излезе от ваарга за кратка почивка. Отминалата сутрин бе една от най-натоварените от месеци. На остров с човешка популация от едва седемдесет и осем души, повечето от които в цветущо здраве, Лолър нерядко прекарваше цели дни и дори седмици, без да го посети пациент. В такива периоди обикновено слизаше до залива да събира водорасли за лекарствата си, дейност, в която му помагаше Натим Гаркид. Друг път не правеше нищо, разхождаше се, плуваше или навлизаше навътре в залива с някоя рибарка лодка, за да се полюбува на океана. Но не и днес.

Първо, малкото момче на Дана Соултел, което имаше треска, след това Маря Хейн с крампи, след като снощи бе прекарила с варените миди; Вимбер Танаמיד, оплакващ се от обичайната си мигрена и тремори; младият Бард Талхейм с навехнат глезен от някакви лудории край морската стена. Лолър промърмори необходимите заклинания и приложи подходящия мехлем, всичко това придружено от професионална самоувереност и предсказания за скорошно оздравяване. Доктор Лолър може да не беше кой знае какъв специалист, но неговият невидим асистент доктор Плацебо обикновено рано или късно поемаше грижата за болестите на пациентите.

Но ето, че най-сетне в чакалнята нямаше никого и добрият доктор си предписа порция свеж въздух за отдих и развлечение. Излезе от ваарга, протегна се и размаха няколко пъти ръце. После погледна надолу, към крайбрежната улица. Заливът, със спокойните си води, го прикани да слезе. Днес изглеждаше особено красив: стъклена повърхност от сияещо злато, ослепително огледало. В плитчините лениво се поклащаха различни местни обитатели. По-нататък от време на време равната повърхност са разцепваше от по някоя перка. На кея бяха завързани два от корабите на Делагард, полюшваха се ритмично. Лолър имаше странното усещане, че този летен миг ще продължи вечно, че нощта и зимата никога няма да се върнат. Неочаквано

спокойствие изпълни душата му, истински дар, мимолетен повей на неопишуема радост.

— Лолър — обади се някой вляво от него.

Нисък, пресипнал и същевременно властен глас, в който обаче сега се долавяше отчаяние. И странно променен — трябваше му известно време да познае гласа на Нид Делагард.

Беше се изкатерил по пътеката от крайбрежната и стоеше между ваарга на Лолър и малкия резервоар, където той държеше събраните водорасли. Лицето му бе зачервено, плувнало в пот, с изцъклени очи, сякаш всеки миг щеше да получи удар.

— Какво е станало пък сега, по дяволите? — изсумтя Лолър.

Делагард само раздвижи зяпналата си уста като риба на сухо.

Лолър го бучна с пръст в месестото рамо.

— Не можеш ли да говориш, човече? Казвай, проклет да си. Какво има?

— Да... да... — Делагард завъртя глава. — Загазихме го. По-зле е, отколкото можеш да си представиш.

— Какво сме загазили?

— Проклетите гмурци. Хрилестите са направо бесни заради тях. Този път здравата ще си изпатим. Наистина здравата. Точно това се опитвах да ти кажа сутринта, когато ме заряза.

Лолър премигна объркано.

— Какви ги плещиш, за Бога?

— Сипи малко бренди и ще ти кажа.

— Хайде, влизай.

Влязоха. Той наля солидна порция бренди в една чаша и я подаде на Делагард, помисли малко и сипа по-умерена доза и на себе си. Делагард гаврътна брендито наведнъж и остави чашата. Лолър му наля пак.

Делагард най-сетне заговори, но мъчително и на пресекулки, като че ли се бореше с някакъв говорен дефект:

— Преди малко дойдоха хрилестите... десетина. Излязоха право от водата пред корабостроителницата и наредиха на хората ми да ме повикат, за да разговаряме.

Хрилестите? В човешкия край на острова? Това не се бе случвало от десетилетия. Хрилестите никога не преминаваха на юг от издатината, където строяха централата. Никога.

Делагард го погледна измъчено.

— Викам им: „Какво искате?“ С жестове, разбира се, колкото се може по-учтиво, знаеш как е. Май бяха от ония, едрите екземпляри, ма кой да каже със сигурност? Знаеш ли как да ги различаваш един от друг? Във всеки случай трябва да бяха важни клечки. И те ми казват: „Ти ли си Нид Делагард?“ Като че ли не знаят. Казах, че съм аз, и те ме сграбчиха.

— *Сграбчиха* те?

— Ами да, натиснаха ме. С малките си перки. Блъснаха ме до стената и ме приковаха там.

— Късметлия си, че още се държиш на крака.

— Не се майтапя. Ще ти призная, докторе, че ме изплашиха до смърт. Вече си мислех, че ще ме изкормят и разфасоват на място. Ето гледай, белези от перките им. — И му показа няколко червени петна от вътрешната страна на ръката си. — И лицето ми е подпухнало, нали? Помъчих се да дръпна глава, а един от тях ме фрасна, но май беше случайно. Та казвам ти, двамина ме задържаха, а третият си пхна лицето в моето и започна да ми говори разни неща, наистина ми говореше, едни такива дълбоки, бумтящи звуци, *ууум-ууанг-хуууф-тиййзт-ууум-ууанг-хуууф-тиййзт*. Бях толкова изплашен, че не схващах нищичко. Но сетне ми стана ясно. Повтаряха го отново и отново, докато не се убедиха, че съм ги разбрал. Това си беше чист ултиматум. — Гласът на Делагард се снижи с няколко регистъра. — Гонят ни от острова. Имаме трийсет дни да изчезнем оттук. Всички, до последния човек.

— Какво?

Очите на Делагард блестяха трескаво и налудничаво. Той поиска с жест още бренди. Лолър му наля, без да поглежда към чашата.

— Всеки човек, останал на Сорве след отредения срок, ще бъде хвърлен в лагуната без право да излезе на брега. Постройките, вдигнати от нас, ще бъдат разрушени. Резервоарът, корабостроителницата, къщите на площада — всичко. Онова, което оставим във вааргите, ще бъде изсипано в морето. Всички морски съдове трябва да напуснат пристана, инак ще бъдат потопени. Свършено е с нас, докторе. Вече нямаме място на остров Сорве. Прокудени сме, завинаги.

Лолър го гледаше невярващо. В съзнанието му се меняха мимолетни настроения — объркване, уплаха, отчаяние. Смут изпълни душата му. Да напуснат Сорве? *Да напуснат Сорве?* Разтрепери се. После се овладя, помъчи се да възвърне доскорошното си душевно равновесие.

Заговори навъсено:

— Да убиеш неколцина гмурци при опит за добив на метали от дъното не е никак добра постъпка. Но струва ми се, реакцията им е доста пресилена. Сигурно не си разбрал какво ти казват.

— Разбрах и още как! Няма грешка. Бяха пределно ясни.

— И всички ще трябва да си вървим?

— Тъй де, нали ме чу? До трийсет дни.

„Истина ли е това? — чудеше се Лолър. — Или сънувам?“

— Обясниха ли защо? Заради гмурците ли е?

— Заради какво друго? — В ниския дрезгав глас на Делагард прозвуча нотка на вина. — Точно както ти казах тази сутрин. Хрилестите винаги знаят какво правим.

— Божичко... Божичко... — Внезапно шокът се смени с гняв. Делагард бе заложил на карта живота на всички на острова и бе изгубил. Хрилестите го бяха предупредили: „Никога вече не прави така, инак ще ви изгоним оттук“. И въпреки това той бе повторил глупавата си постъпка. — Какъв безскрупулен копелдак си, Делагард!

— Не зная как са научили. Взех всички предпазни мерки. Пренесохме ги през нощта, държахме ги под навеса, бяха заключени.

— Но те са узнали.

— Узнаха — призна Делагард. — Те знаят всичко за нас. Знаят ако чукаш жената на някого. Но не ги е еня. Не и за това. Убиеш ли обаче някой гмурец, пощуряват.

— Какво ти казаха при предишния инцидент с гмурците? Когато те предупредиха да не ги използваш за работа, какво точно ти казаха, че ще стане, ако те заловят?

Делагард мълчеше гузно.

— Какво ти казаха? — повтори настойчиво Лолър. Делагард облиза устни.

— Казаха ми, че ще ни изгонят всички от Сорве — промърмори накрая, свел поглед като уловен в бяля ученик.

— И въпреки това ти го направи? Въпреки това?

— Кой би им повярвал? Божичко, Лолър, живеем тук от сто и петдесет години! Паднахме от космоса право на шибаните им острови и да не би да ни казаха: „Махайте се, отвратителни двукраки космати чуждоземци?“ Не. Досега не им пукаше.

— Като изключим Шаликомо — възрази Лолър.

— Само че това е било много отдавна. Преди някой от нас да се е родил.

— Хрилестите са избили доста хора на Шаликомо. Невинни хора.

— Други хрилести. В друга ситуация.

Делагард стисна юмруци и кокалчетата му изпукаха. Гласът му изтъня. Изглежда, доста бързо се бе отърсил от чувството за вина. Биваше го за тези неща, да възстановява накърненото си самочувствие.

— Шаликомо е изключение — заяви Делагард авторитетно. Хрилестите бяха решили, че на острова, доста малък по размери, има прекалено много хора, и бяха наредили част от тях да си вървят, но хората така и не бяха успели да се споразумеят кой да си тръгне и в края на краищата хрилестите бяха избили толкова от тях, колкото бяха сметнали за нужно. — Това е стара история.

— Било е отдавна, съгласен съм — отвърна Лолър. — Но какво те кара да мислиш, че няма да се повтори?

— Ами това, че оттогава хрилестите не са проявявали враждебно отношение. Може да не ни харесват, но не ни пречат да правим каквото искаме, стига да си стоим в нашата част на острова и да не се размножаваме прекалено. Събираме водорасли, ловим риба на воля, строим къщурки, вършим всякакви неща, които могат да се очакват от чуждоземци — и нито думичка от тях. Кой би повярвал, че ще се ядосат толкова, когато се опитам да обуча неколцина гмурци за водолази, за да извадя от дъното на морето метали, от които ще имаме полза всички? Вярно, изгубихме ги, но...

— Това е последната капка — прекъсна го Лолър. — Онази, от която чашата прелива.

— А? Какви ги плещиш пък сега?

— Стара земна поговорка. Искам да кажа, че каквато и да е причината, историята с гмурците ги е накарала да ни изгонят оттук.

Затвори очи. Представи си как си събира вещите, как се качва на някой кораб за друг остров. Не беше никак лесно.

„Ще трябва да напуснем Сорве. Да напуснем Сорве. Да...“

Едва сега осъзна, че Делагард продължава да говори.

— ... Като гръм от ясно небе. Не очаквах подобно нещо. Опряха ме в стената, направо ме забодоха и онзи ми дуднеше в лицето. „Имате трийсет дни да напуснете острова, инак му мислете“. Докторе, представяш ли си какво ми беше? Особено като знаех, че вината за това е моя. Тази сутрин ме обвини, че съм безсъвестен, но не ме познаваш, човече. Мислиш ме за престъпник, обирджия, но какво разбираш ти? Криеш се в къщичката си, пийваш си на спокойствие и се опитваш да съдиш хора, които имат повече енергия и амбиция, отколкото си показвал през целия си живот...

— Млъквай, Делагард!

— Ти каза, че нямам съвест.

— Че имаш ли?

— Нека ти кажа, Лолър, че се чувствам като лайно, задето ви забърках в тази каша. Аз също съм роден тук, ако случайно си забравил. Не е необходимо да ми излизаш със снобските изявления, че си от фамилия на основатели и прочее, не и на мен. Моето семейство е тук от самото начало, също като твоето. Ние, Делагардови, на практика сме построили този остров. А сега да науча, че ме изхвърлят оттук като мърша, не само мен, но и всички останали... — Гласът на Делагард се промени отново. Гневът изчезна, заменен от смирение, почти съжаление. — Искам да знаеш, че поемам цялата отговорност за постъпките си. Това, което смятам да направя, е...

— Чакай малко — спря го Лолър и вдигна ръка да прекъсне тирадата му. — Не чуваш ли някакъв шум?

— Шум? Какъв шум? Къде?

Лолър кимна към вратата. Откъм площада, делеящ двете територии на острова, долитаха изплашени възклицания и викове.

Делагард се послуша и кимна.

— Да, да, и аз го чувам. Какво ли е станало?

Но Лолър вече бе изскочил навън и тичаше към площада.

Три обветрени паянтови постройки — бараки, почти коптори — стърчаха на площада, по една на всяка страна. Най-голямата, в подножието на хълма, бе островното училище. На отсамната страна бе

малкото кафене на Лиз Никлаус, жената на Делагард. Последната бе общинският център.

Няколко изплашени деца се бяха скупчили пред училището заедно с двама учители. Пред общината неколцина възрастни крачеха напред-назад или се въртяха в кръг. Лиз Никлаус бе излязла от кафенето и се озърташе, облещена и зяпнала. В другия край на площада се бяха изправили двама от капитаните на Делагард — ниският набит Госпо Струвин и мършавият дългокрак Бамбър Кадрел. Стояха в самото начало на рампата, която свързваше площада с крайбрежната улица, и се държаха за перилата, сякаш очакваха някаква гигантска вълна да разлюлее острова. Между тях, запречил площада като паметник, стоеше с наведена глава търговецът на риба Брондо Катцин, втренчил поглед в ранената си ръка, сякаш на нея току-що му се бе отворило трето око.

Нямаше и намек за някакъв инцидент или жертва.

— Какво става? — попита Лолър.

Лиз Никлаус се извърна бавно към него, с плавно движение на цялото си тяло. Беше висока енергична жена с чорлава руса коса и тъмна, почти черна кожа. Делагард съжителстваше с нея от пет или шест години, откакто бе починала жена му, но не бяха женени официално. Хората говореха, че упорствал, за да опази наследството за децата си. Делагард имаше четири големи сина, но те живееха на други острови — по един на остров.

— Бамбър и Госпо тъкмо дойдоха от корабостроителницата — заговори тя с нисък, дрезгав глас. — Казват, че там идвали хрилестите... че казали... казали ни... казали на Нид... — изломоти нещо неразбрано и млъкна. Вместо нея продължи дребничката съсухрена Менди Танаминд, майката на Нимбър:

— Искат да си вървим! Искат да се махнем оттук! — И се изкиска истерично.

— Нищо смешно няма в това — укори я Сандор Талхейм — беше на възрастта на Менди, — поклати ядно глава и долната му челюст се разтрепери.

— И всичко това заради няколко животинки — добави Бамбър Кадрел. — Заради трима умрели гмурци.

Значи новината бе излязла на бял свят. Жалко, помисли си Лолър. Хората на Делагард трябваше да си държат езиците зад зъбите, докато

потърсят някакъв начин да оправят бъркотията.

Някой изхлипа. Менди Танаминд се изкиска отново. Брондо Катцин се пробуди от вцепенението си и започна да повтаря с жлъчен глас:

— Проклетите хрилести! Проклетите гадни хрилести!

— Какво е станало? — попита Делаярд, тъкмо идваше от ваарга на Лолър.

— Твоите момчета Бамбър и Госпо на своя глава са разпространили вестта — обясни му Лолър. — Всички знаят.

— Какво? Какво?! Тъпаци! Ще ги убия!

— Малко е късничко вече.

На площада прииждаха още хора. Лолър видя Гейб Кинверсон, Съндайра Тейн, отец Куилан, Суейнърови. И други зад тях. Тълпата нарастваше бързо — трийсет, четирийсет, петдесет души — почти всички. Дойдоха пет-шест сестри, плътно скупчени, стегната малка женска фаланга. Дойде Даг Тарп. Маря и Грен Хейн. Джоск Янез, седемнайсетгодишният ученик на Лолър, който един ден щеше да стане новият доктор на острова. Картографът Онъос Фелк. Натим Гаркид, който, изглежда, току-що се бе измъкнал от застланото си с водорасли легло, защото панталоните му бяха мокри. Новината вече бе обиколила цялото население на острова.

На лицата на всички се четеше шок, уплаха, объркване. „Истина ли е? — питаха се хората. — Възможно ли е?“

Делаярд вдигна ръце и извика:

— Чуйте всички, няма причини за безпокойство! Съвсем скоро ще оправим нещата!

Гейб Кинверсон застана пред Делаярд. Изглеждаше два пъти по-висок от корабовладелеца, истинска планина, с квадратна брадичка, огромни плещи и хладни морскозелени очи. Позата му излъчваше стаена заплаха.

— Какво, гонят ли ни? Наистина ли казаха да си вървим?

Делаярд кимна.

— Дават ни срок трийсет дни. Бяха пределно ясни. Не им пука къде ще идем, но не можем да останем тук. Но аз ще оправя тази работа. Можете да разчитате на мен.

— Ако питаш мен, май вече всичко си оправил — тросна се Кинверсон. Делаярд отстъпи назад и го погледна, сякаш очакваше

Гейб да се нахвърли върху него с юмруци. Но рибарят изглеждаше по-скоро объркан, отколкото ядосан. — Трийсет дни — повтори той по-скоро на себе си. — Ама че работа. — След което се обърна, почеса се по главата и бавно се отдалечи.

„Може пък наистина да не му пука“, помисли си Лолър. Кинверсон прекарваше по-голямата част от живота си в открито море, сам със себе си, прехранваше се с улов на рибата, която не навлизаше в залива. Никога не бе вземал активно участие в обществения живот на острова, носеше се през него, както островите на Хидрос се рееха из океана — съдържан, независим, разчитащ изцяло на себе си, следващ някакъв свой, личен курс.

Но други бяха много по-възбудени. Ейлиана, ниската златокоса жена на Брондо Катцин, плачеше на глас. Отец Куилан се мъчеше да я успокои, но изглежда, той самият също бе притеснен. Суейнърови разговаряха приглушено помежду си. Няколко млади жени се опитваха да обяснят какво става на малките си дечица. Лиз Никлаус бе извадила делва с бренди от морско грозде от кафенето и тя преминаваше бързо от човек на човек, надигана от треперещи ръце.

Лолър се наведе към Делагард.

— И как по-точно смяташ да се справиш с това? Имаш ли някакъв план?

— Имам — отвърна Делагард и изведнъж се изпълни с трескава енергия. — Казах ти, че поемам цялата отговорност, и говоря съвсем сериозно. Ако трябва, ще допълзя при хрилестите на колене, ще им ближа задните плавници и ще поискам прошка. Те ще омекнат, рано или късно. Не може да упорстват с този ултиматум — това е абсурдно.

— Възхищавам се на оптимизма ти.

Делагард продължаваше, сякаш не го бе чул:

— И ако откажат да отстъпят, смятам сам да отида в изгнание. Ще им кажа, че не е необходимо да наказват всички. Само мен. Аз съм виновният. Ще се преселя на Велмис или Салимил, където ми кажат, и никога повече няма да видите грозното ми лице на Сорве. Ще стане, докторе. Те са разумни същества. Сигурно си дават сметка, че няма никакъв смисъл да изхвърлят оттук една нещастна старица като Менди, която е прекарала целия си живот на този остров. Аз съм негодникът, престъпникът, заради когото умряха онези гмурци, и аз ще си ида, макар да се съмнявам, че ще се стигне дори до това.

— Може и да си прав. А може би не.

— Ще пълзя пред тях, ако трябва.

— А после ще върнеш тук някой от синовете си, за да управлява корабостроителницата, нали?

Делагард го погледна учудено.

— Че какво лошо има в това?

— Ами например, да си помислят, че един Делагард не е добър от друг. И че не си бил докрай искрен в разкаянието си.

— Какво искаш да кажеш — че жертвата ми няма да е достатъчна за тях, така ли?

— Точно това казвам. Може да поискат от теб много повече.

— Като например?

— Какво ще направиш, ако ти кажат, че ти и семейството ти трябва да напуснете завинаги остров Сорве и никога повече да не се завръщате — и че корабостроителницата ви ще бъде разрушена?

Делагард изцъкли очи.

— Не! Не могат да поискат това от мен!

— Вече го направиха. И повече дори.

— Но ако си тръгна... ако напусна, а синът ми обещае никога да не докосва гмурец...

Лолър му обърна гръб.

За него първият шок вече бе отминал. Мисълта за напускането на острова бе изпълнила мислите му, беше се пропила в плътта и костите му. Приемаше я със спокойствие. Дори се изненада от това. За един кратък миг спокойният живот, който бе градил на този остров, му бе отнет безкомпромисно и завинаги.

Спомни си деня, в който бе ходил на Тибейри. Безпокойството, което изпита, когато се озова сред непознати хора, за които не знаеше съвсем нищичко, дори как се казват, кратката разходка по пътеката, за която нямаше представа къде води. И радостта да се прибере у дома след няколко часа.

А сега трябваше да се премести другаде, където да прекара остатъка от живота си, да живее сред също такива непознати. Трябваше да забрави, че е доктор Лолър от остров Сорве, и да се превърне в друг човек, в новодомец, натрапник от далечен остров, опитващ се да си намери място в нова и непозната среда, където нямаше място. Щеше да е ужасно трудно да привикне. И въпреки това

след първите няколко минути на душевно объркване го бе завладяло спокойствие, покорно примирение, сякаш изпитваше безразличие към факта на прогонването също като Гейб Кинверсон или Гаркид. Странна работа. „Може би идеята още не е стигнала до съзнанието ми“, рече си.

До него застана Съндайра Тейн. Беше зачервена и на челото ѝ бяха избили едри капки пот. И колкото и да бе странно — изглеждаше почти доволна.

— Казах ти, че ни се сърдят за нещо, видя ли? Нали? Оказа се, че съм права.

— Да — потвърди Лолър. Тя го погледна за миг.

— Наистина ще трябва да се махнем отук. Няма капчица съмнение. — Очите ѝ засияха. Изглежда, всичко това я радваше по някакъв странен, необясним начин. Лолър си спомни, че този остров ѝ е шестият, а беше едва на трийсет и една. „Свикнала е да се мести — рече си. — И дори ѝ харесва“.

— Защо си толкова сигурна?

— Защото Обитателите никога не отстъпват от решенията си. Когато кажат нещо, държат да бъде изпълнено. А убийството на гмурци, изглежда, е доста по-сериозно престъпление за тях, отколкото изтребването на месеста риба в залива. Обитателите нямат нищо против да се прехранваме с фауната в лагуната. Те самите ядат месеста риба. Но гмурците са нещо друго. Обитателите ги покровителстват.

— Така е — съгласи се Лолър.

Тя го погледна право в очите. Беше висока почти колкото него.

— Доста дълго време си живял тук, нали, Лолър?

— Целия си живот.

— О! Съжалявам. Няма да ти е никак лесно.

— Ще се справя. И на другите острови се търсят доктори. Дори полуизучени като мен. — Той се засмя. — Ей, какво стана с кашлицата ти?

— Нито един пристъп, откакто ми даде онова лекарство.

— Така и смятах, че ще стане.

Делагард дойде и без да се извини, че прекъсва разговора им, попита:

— Докторе, ще дойдеш ли при хрилестите?

— За какво?

— Познават те добре. Уважават те — заради баща ти. Смятат те за сериозен и почтен човек. Ако им обещаеш да напусна острова, можеш да гарантираш за мен, искам да кажа, че ще си тръгна и никога няма да се върна.

— Ще ти повярват и без моята помощ. Просто защото не очакват, че някое разумно същество може да лъже. Но това пак няма да промени нищо.

— Въпреки това, Лолър, искам да дойдеш с мен.

— Ще е само загуба на време. По-добре да се заемем с плана за евакуация.

— Дай поне да опитаме. Не можем да сме сигурни, докато не го направим.

— Още сега ли?

— По тъмно — отвърна Делагард. — Сега и без това не искат да ни виждат. А и нали празнуват пускането на новата електростанция. Ако не знаеш, стана преди два часа. Прокараха кабел от крайбрежната до техния край на острова.

— Радвам се за тях.

— Ще те чакам по залез-слънце при морската стена, разбрано? А след това ще идем да си поговорим с тях. Ще го направим ли, докторе?

Следобеда Лолър остана във ваарга си, опитваше се да си представи какво ще е да напусне острова завинаги. За щастие нямаше нови пациенти. Делагард, верен на сутрешното си обещание, му прати няколко манерки бренди и Лолър пийна малко, после още, без да почувства какъвто и да било ефект. Поколеба се дали да не си капне още малко от тинктурата, но точно в този момент идеята не му се стори добра. Все още го владееше онова странно спокойствие и ако имаше нещо, което да обезпокои крехкото му душевно равновесие, то бе назряващата тежест на депресията, за която розовите капки едва ли щяха да се окажат полезни.

„Напускам острова. Ще трябва да живея другаде, на остров, който не познавам, сред хора, чиито имена и минало са абсолютна загадка за мен“.

Опитваше се да си внуши, че всичко е наред, че само след няколко месеца ще се чувства като у дома си на Тибейри, Велмис или Кагерам, на който и да е остров, също както на Сорве. Знаеше, че не е истина, но въпреки това си го повтаряше.

Смирението, изглежда, вършеше работа. Приемането на неизбежното, дори безразличието. Проблемът бе, че не можеше да остане вечно в това състояние. От време на време съзнанието му се раздираше от болезнените светкавици на прояснението, от мисълта за непоносимата загуба, от набираща сила страх.

Когато се стъмни, Лолър излезе от ваарга и слезе при вълнолома.

Бяха изгрели две луни и небето бе озарено в сребристото сияние на Слънчев изгрев. Мъждиви отражения трепкаха по гладката повърхност на залива, дълги пурпурни и златисти ивици, които бързо избледняваха под сивкавото покривало на настъпващата нощ. Тъмните силуети на загадъчни морски обитатели се плъзгаха из плитчините. Картина, в която се съдържаше неописуем покой — заливът по залез-слънце, умиротворен и красив.

Но изведнъж мисълта за предстоящото пътуване се пробуди в ума му и Лолър вдигна поглед над залива, зад който се простираше безбрежният враждебно настроен океан. Колко дълго щеше да се наложи да плават, преди да намерят остров, готов да ги приеме? Една седмица? Две? Месец? Никога не бе излизал в открито море, дори за един ден. Даже прехвърлянето на Тибейри бе станало с малка лодка, кратко пътуване непосредствено отвъд плитчините на лагуната.

Осъзна, че се страхува от океана. Възприемаше го като огромна зейнала уста, която в далечното минало е погълнала Хидрос в титанична конвулсия и е оставила само нищожните острови, създадени от хрилестите. Щеше да погълне и него дори само да се опита да го прекоси.

Ядоса се и се помъчи да си внуши, че това е глупаво, че хора като Гейб Кинверсон излизат в открито море всеки ден, че Нид Делагард е пътувал стотици пъти между островите, че Съндайра Тейн е дошла на Сорве от един остров в Лазурно море, толкова отдалечен, че Лолър дори не бе чувал за него. След седмица или две щеше да се качи на някой от корабите на Делагард и той щеше да го откара на острова, който щеше да стане неговият нов дом.

И въпреки това — тъмната бездна, необятната мощ на обхващащия цяла една планета океан...

— Лолър? — повика го някой. Той се обърна. За втори път през този ден Нид Делагард излезе от сенките зад него.

— Хайде — рече корабовладелецът. — Става късно. Да вървим да говорим с хрилестите.

Малко по-надолу, отвъд извивката на брега, електростанцията на хрилестите бе озарена от светлини. Други светлини, десетки, може би стотици, можеха да се видят по улиците на града на хрилестите. Неочакваната катастрофа от прогонването бе засенчила напълно другото историческо събитие — пускането на първата турбинна електроцентрала на остров Сорве.

Светлината, извираща от новата електроцентрала, бе студена, зеленикава, сякаш подигравателна. Хрилестите разполагаха с известна технология, която можеше да се сравни с техническия напредък на Земята от времето на осемнайсети, най-много началото на деветнайсети век, и дори бяха изобретили електрическа крушка — използваха нишки, извлечени от един широко разпространен морски бамбук. Крушките бяха скъпи и изключително трудни за производство и доскоро се захранваха от голямата галванична батерия — примитивно и несигурно съоръжение, осигуряващо електричеството на целия остров в моментите, когато не беше повредено. Но сега — след колко години труд? пет? десет? — крушките на острова светеха с постоянна светлина от този нов и неизчерпаем източник, енергия от морето, топла вода от повърхността, превърната в пара, която да задвижва турбините на генератора — електричество, пораждено в генератора, за да достигне до всяка лампа на остров Сорве.

Хрилестите бяха разрешили на хората да ползват част от новата електроенергия срещу работа — Суейнърови щяха да им изработват електрически крушки, Дан Хендърс — изплитането на кабела и прочее. Лолър бе участвал в тези преговори заедно с Делагард, Нико Талхейм и още неколцина. Една малка по беда в междувидовото сътрудничество, извоювана през последните години. Беше им отнела шест месеца мудни, мъчителни преговори.

Лолър си спомни, че тъкмо тази сутрин се бе надявал да подхване нови преговори, при това съвсем самостоятелно. Струваше му се, че е било преди милион години. А ето, че сега двамата с Делагард възнамеряваха да молят поне да ги оставят на острова.

— Отиваме право при къщурката на големите — зашепна Делаяард. — Подобни въпроси най-добре да се обсъждат с началството.

Лолър сви рамене.

— Както кажеш.

Заобиколиха електростанцията и навлязоха в територията на хрилестите, като продължаваха да следват извивката на брега. Тук островът се разширяваше с бързи темпове, издигаше се от крайбрежното ниво зад стената до широко овално плато, на което бе разположено селцето на хрилестите. В далечния край на платото имаше стръмен скат, с който завършваше внезапно тази плетена от стебла на морски растения неголяма планина.

Селото на хрилестите имаше формата на неправилен кръг, като най-важните постройки бяха разположени в центъра, а останалите се нижеха на неравни интервали по периферията. Основната разлика между вътрешните и външните сгради, изглежда, се криеше в здравината и издръжливостта им — тези в централната част, които имаха церемониално предназначение, бяха изградени от същите клони на морски растения, от които и самият остров, докато останалите, в които живееха хрилестите, бяха само временни колиби от сплетени водорасли, листа и скеле от морски бамбук. Издаваха неприятен мирис на гниеща дървесина под палещите лъчи на слънцето и когато водораслите достигаха определено ниво на изсъхване, хрилестите ги махаха и ги сменяха с нови. За този процес се грижеше една специална порода, или каста хрилести, които непрестанно се занимаваха да смъкват изсъхналите водорасли и да ги заменят със свежи.

Вървенето до другия край на територията на хрилестите отне доста време. Когато Лолър и Делаяард най-сетне навлязоха във вътрешния кръг на селцето, Слънчев изгрев бе залязъл и в небето ярко сияеше Хидроският кръст.

— Ето ги — рече Делаяард. — Остави на мен да говоря. Ако видиш, че се дразнят от мен, ти поеми разговора. Нямам нищо против да им призная какво говедо съм. Ще им кажа каквото пожелаят, само да свърши работа.

— Наистина ли смяташ, че ще свърши?

— Шшшт. Сега не е моментът да чувам подобни приказки.

Неколцина хрилести — самци, както предполагаше Лолър — се приближаваха към тях от центъра на селцето. На десетина метра спряха и се подредиха в редица.

Делагард вдигна ръце в жест, който означаваше „Идваме с мир“. Това беше и универсалният поздрав между хрилести и хора. Нито един разговор не започваше без него.

Хрилестите трябваше да отговорят с нещо като предсмъртно хриптене, чийто смисъл обаче беше „Приемаме ви като миролюбиви гости и очакваме вашите слова“. Но не последва нищо такова. Те просто стояха и ги гледаха.

— Имам лошо предчувствие за тази работа, а ти? — попита тихо Лолър.

— Почакай малко.

Делагард повтори миролюбивия жест. После продължи да размахва ръце и заговори:

— Ние сме ваши приятели и изразяваме дълбокото си уважение.

Един от хрилестите издаде звук, който прозвуча като пръдня.

Малките им блестящи жълти очички, събрани в средата на лицето, изучаваха двамата човеци с ледено безразличие.

— Дай да опитам аз — каза Лолър.

И пристъпи напред. Вятърът духаше откъм хрилестите и го блъсна с тяхната тежка влажна миризма на мускус, примесена с нетърпимото зловоние на разлагащи се водорасли, извиращо от порутените им къщурки.

Той направи жеста за „ние идваме в мир“. След кратка пауза продължи с „искаме да се срещнем с някой, който управлява“.

Един от хрилестите отново издаде пръдливи звук. Лолър се зачуди дали не е същият, който рано тази сутрин се бе държал така агресивно на пътеката към електростанцията.

Делагард се намеси с „моля за прошка за неканеното ни посещение“. Мълчание: хладни, безразлични очи, които продължаваха да ги наблюдават.

Лолър опита с „как бихме могли да изкупим вината си?“ Не получи отговор.

— Негодници такива — прошепна Делагард. — Ще ми се да понижа с копие дебелите им търбуси.

— Те го знаят — отвърна Лолър. — Тъкмо затова не желаят да разговарят с теб.

— Ще си вървя тогава. Опитай ти да поговориш.

— Щом смяташ, че има смисъл.

— Ти си чист пред тях, човече. Припомни им кой си. Кой беше баща ти и какво направи за тях.

— Други предложения? — попита Лолър.

— Виж, просто се опитвам да ти помогна. Но както и да е, опитай каквото ти хрумне. Ще те чакам в корабостроителницата. Отбий се на връщане да ми кажеш как е минало.

Делагард се обърна и потъна в тъмнината.

Лолър се приближи още няколко крачки към шестимата хрилести и започна отново с встъпителните жестове. След това се представи: Валбен Лолър, син на Върнат Лолър — доктора. Великият лечител, когото със сигурност си спомнят, човекът, спасил техните деца при епидемията от перковиден метил.

Във всичко това се криеше някаква тъжна ирония — тъкмо по този начин бе възнамерявал да започне речта, която бе обмислял през нощта. Ето, че най-сетне имаше тази възможност. Само че при съвсем различни обстоятелства.

Те го гледаха, без да отговорят.

Той продължи:

„Подканихте ни да напуснем острова. Истина ли е това?“

Хрилестият отляво отвърна с лаконичен утвърдителен звук.

„Това ни натъжава дълбоко. Има ли някакъв начин да бъде оттеглено предложението?“

Никакъв, избумтя хрилестият отдясно.

Лолър ги загледа безпомощно. Вятърът се усили, блъсна го отново в лицето с тежката им миризма и той усети, че му се гади. Винаги бе гледал на хрилестите с известна боязън, дори с умерено отвращение. Знаеше, че трябва да ги приема такива, каквито са, още един щрих в света, в който живееше, като океана и небето. Но колкото и добре да ги познаваше, те си оставаха същества от друга раса. Чудовища от звездите. Извънземни — различни от хората, без каквато и да било родствена връзка. „Защо е така? — запита се той. — Та аз съм се родил на този свят, също като тях“.

Без да отстъпва нито крачка, той продължи:

„Смъртта на гмурците бе само нещастен инцидент. Постъпката ни не е преднамерена.“

Ръмжене. Хриптене. Съскане. Което означаваше: „Не ни интересува защо се е случило, само — че се е случило“.

Зад шестимата хрилести премигваха зелени светлини, озаряващи странни постройките или съоръжения — машини? статуи? идоли? — които изпълваха откритото пространство в центъра на селцето. Причудливи форми от метал, извлечан с безкрайно търпение от тъканите на дребни морски обитатели, за да бъде използван за нещо, наподобяващо лишена от смисъл скулптурна група от ръждясали неравни късове.

„Делагард обеща никога повече да не използва гмурците“ — продължаваше Лолър, отчаяно търсеше възможност за диалог.

Ръмжене. Хриптене. Безразличие.

„Няма ли да ни подскажите как да възстановим добросъседските ни взаимоотношения? Съжаляваме за случилото се. Ужасно много съжаляваме“.

Никакъв отговор. Хладни жълти очи, нетрепващи, надменни...

„Това е безумие — помисли Лолър. — Все едно да споря с вятъра“.

— По дяволите, става дума за нашият дом! — провикна се той и придружи думите си със съответните жестове. — Та ние сме се родили тук!

Три клокочещи звука, на по-нисък регистър.

— Да си намерим друг дом? — попита Лолър. — Но ние обичаме това място! Аз съм се родил тук. Никога досега не сме ви сторили зло, никой от нас. Моят баща... познавате баща ми, той ви помогна, когато...

Отново пърдящият звук.

„Означава точно това, което изглежда“ — помисли Лолър.

Безсмислено бе да продължава. Вече му беше ясно. Те губеха търпение. Скоро щяха да започнат да ръмжат, да сумтят, да се ядосват. А след това можеше да се случи какво ли не.

Един от хрилестите внезапно махна с плавник: даваше му да разбере, че разговорът е приключен. Жестът беше недвусмислен.

Лолър отговори със знак на разочарование. Продължи с тъга, отчаяние, мъка.

Този път се намеси друг хрилест — кратка, мимолетна фраза, която може би дори изразяваше съчувствие. Или в него говореше надеждата? Лолър не знаеше със сигурност. И тогава, за негова изненада, съществото напусна редицата и се приближи към него с неочаквана скорост, протегнало своите ръце-плавници. Лолър бе твърде изплашен, за да помръдне. Какво означаваше това? Хрилестият се извисяваше над него като стена. „Ето, започва се — помисли си той, — сега ще ме нападнат, ядосах ги и това ще е краят“. Стоеше като вкопан. Някакъв истеричен зов за самосъхранение ечеше в душата му, но Лолър просто нямаше сили да побегне. Хрилестият го улови за ръката, дръпна го към себе си и го притисна с плавниците си в странно подобие на прегръдка. Лолър усещаше как яките заострени ръбове на перките се впиват в плътта му с необяснима, загадъчна нежност. Припомни си следите, които Делагард му бе показал по ръката си.

„Е, добре. Да правят каквото щат. Не давам пукната пара“.

Никога досега не се бе приближавал толкова до хрилест. Главата му бе притисната в огромните гърди. Той чуваше туптенето на сърцето на чуждоземеца — не познатото човешко „туп-туп“, а по-скоро „дум-дум-дум-дум“. Загадъчният мозък на хрилестия бе само на сантиметри от бузата му. Тежка миризма изпълваше ноздрите и гърдите на Лолър. Виеше му се свят и му се гадеше, но колкото и да бе странно, не изпитваше никаква уплаха. В жеста на хрилестия имаше нещо силно и успокояващо, което не оставяше място за страх. Близостта на чуждоземния разпалваше някаква искра в ума му. Усещане за сила, каквато се спотайва в зимната буря, в самата Вълна, извираше право от корените на душата му. Езикът му пареше от силния тръпчив вкус на водорасли. Соленото море бушуваше в жилите му.

Хрилестият го задържа още малко, сякаш се опитваше да му внуши нещо — нещо, което не можеше да се изрази с думи. Прегръдката не беше нито приятелска, нито враждебна. Жест, който надхвърляше възможностите на Лолър да разбере какво се случва. Яки мощни перки, които обаче го държаха внимателно, за да не му причинят вреда. Лолър се чувстваше като малко дете в обятията на

някаква грозна непозната мащеха. Или като кукла, притисната към гърдите на огромно чудовище.

После хрилестият го пусна, тласна го назад с леко движение и се върна при своите. Лолър остана на място, втрещен и разтреперан. Без да го поглеждат, хрилестите тромаво се обърнаха и бавно се отдалечиха към центъра на селцето. Още дълго Лолър стърча неподвижно, загледан след тях, без да разбира смисъла на случилото се. Миризмата на чуждоземеца бе полепнала по дрехите му. Струваше му се, че ще го придружава вечно.

„Навярно така ми казаха сбогом“, помисли си.

Да, точно така. Нежна прегръдка за сбогом. Или не чак толкова нежна, само целувка, но все същото. Всъщност какво значение? Беше си жест на раздяла и край.

Лолър тръгна назад по брега, покрай електростанцията, надолу към корабостроителницата и към малката разнебитена къщурка, в която живееше Делагард. Търговецът не понасяше вааргите, а и предпочиташе да е близо до корабите си.

Беше сам, без компания, ако не се броеше брендито от морско грозде и блещукащата светлина на загасващия огън. Стаята бе тясна, претрупана с рибарски такъми, куки, въжета, мрежи, гребла, котви, сушени рибешки кожи, каси с бренди. Приличаше на склад, а не на жилище. И това бе къщата на най-богатия човек на острова.

Делагард го подуши.

— Миришеш на хрилест. Какво направи, да не си им дал да те чукат?

— Позна. Трябваше сам да опиташ. Можеше да научиш някои номера.

— Много смешно. Но наистина вониш като хрилест. Грубо ли се държаха с теб?

— Един от тях се допря до мен, преди да си тръгнат. Мисля, че стана случайно.

Делагард сви с безразличие рамене.

— Както и да е. Постигна ли нещо?

— Не. Да не би наистина да си се надявал?

— Човек винаги се надява. Песимист като тебе може да не мисли така, но винаги има място за надежда. Разполагаме с цял месец да ги

накараме да размислят. Искаш ли бренди, докторе?

Всъщност вече му наливаше. Лолър взе чашата и отпи.

— Нид, време е да спрем с глупостите. Зарежи тези твои фантазии, че ще ги накараш да променят решението си.

Делагард бавно вдигна глава. На бледата трепкаща светлина на огъня лицето му изглеждаше по-масивно, отколкото беше, сенките озаряваха гънките на шията му и превръщаха потъмнялата кожа на бузите му в увиснали торбички. Очите му бяха малки, блещукащи, уморени.

— Така ли смяташ?

— Без капчица съмнение. Те наистина са решили да се отърват от нас. Нищо няма да ги накара да се откажат.

— Те ли ти го казаха?

— Не беше необходимо. Живея на този остров достатъчно дълго, за да зная, че когато решат нещо, то ще стане. Ти също.

— Вярно. — Делагард въздъхна замислено. — Прав си.

— Време е да приемем реалността такава, каквата е. Няма никакъв шанс да върнем предишното положение. Така ли е, Делагард, кажи ми искрено? За Бога, има ли някаква надежда?

— Мисля, че няма.

— Тогава защо не престанеш да се преструваш, че има? Трябва ли да ти припомням какво са направили на Шаликомо, когато хората отказали да изпълнят нареждането им?

— Онова е било на Шаликомо, много отдавна. А сега сме на Сорве.

— Но хрилестите са си хрилести. Или искаш още едно Шаликомо — тук?

— Знаеш отговора на този въпрос, докторе.

— Знам го. Но и ти знаеше от самото начало, че няма никаква надежда да ги накараш да се отменят от решението си. Обаче не можеше да не опиташ, нали? Само за да покажеш на всички колко си загрижен заради кашата, която забърка сам.

— Смяташ, че искам да ви заблудя, така ли?

— Точно така.

— Е, не си прав. Имаш ли представа как се чувствам след това, което причиних на всички ни? Чувствам се като отрепка, Лолър. Ти за какъв ме смяташ? За някакво кръвожадно животно? Мислиш си, че

просто ще повдигна рамене: съжалявам, хора, имах някои добри идеи относно гмурците, но не се получи и сега ще трябва да се махнем оттук, прощавайте за причинените неприятности и всичко хубаво. Докторе, Сорве е мой роден дом. Длъжен бях да покажа на всички, че поне ще се опитам да поправа стореното.

— Хубаво де. Опита. И двамата опитахме. И не стигнахме доникъде, както и следваше да се очаква. А сега какво смяташ да правиш?

— Какво очакваш от мен?

— Казах ти вече. Край на празните приказки, че ще им целуваш плавниците и ще ги молиш за прошка. Време е да се замислим как ще си тръгнем оттук и къде да идем. Делаярд, заеми се с плановете за евакуация. Ти ни причини това. И ти трябва да го поправиш.

— В интерес на истината — заговори с многозначителен глас Делаярд, — вече работя по този въпрос. Тази нощ, докато ти преговаряше с хрилестите, пратих вест на три от корабите ми, които плават в околността, да променят курса си и да се отправят насам, за да ни натоварят.

— Натоварят закъде?

— Дай да ти сипя още малко. — Делаярд напълни чашата на Лолър, без да чака потвърждение. — Искам да ти покажа нещо.

Отвори един шкаф и извади морска карта. Всъщност картата представляваше ламиниран пластмасов глобус с диаметър петнайсетина сантиметра, изработен от десетина разноцветни парчета, слепени и напаснати с невероятно умение. От вътрешността се долавяше слабото потракване на часовников механизъм. Лолър се наведе към глобуса. Морските карти бяха редки и ценни неща. Никога не бе имал възможността да огледа някоя такава близо.

— Изработена е от Димас, бащата на Онъос Фелк, преди петдесет години — обясни Делаярд. — Дядо ми я купил от него, когато старият Фелк решил да се захване с корабна търговия и му потрябвали пари, за да построи кораби. Спомняш ли си флота на Фелк? Три кораба. Вълната ги погълна. Невероятна история — да платиш за корабите си с морска карта и после да ги изгубиш. Особено когато това е най-добрата карта, правена някога. Онъос би дал лявата си топка за нея, но защо да му я продавам? Позволявам му от време на време да я ползва.

Кръгли виолетови мъниста, големи колкото нокът на палец, пълзяха бавно нагоре-надолу по картата — бяха трийсет-четирийсет, може би дори повече, задвижвани от механизма вътре. Повечето следваха права линия, в посока към единия или другия полюс, но от време на време някое поемаше перпендикулярно на останалите, както се случва някой остров да заплава на изток или на запад, без да се откъсва от основното си движение към полюса. Лолър разглеждаше с почуда това творение на човешката изобретателност.

— Можеш ли да разчиташ картата? — попита Делагард. — Топчетата са островите. Това е Родното море. А този остров тук е Сорве.

Малка виолетова пъпка, която се отдалечаваше нагоре от екватора сред тъмнозеленото петно, в което плаваше — незначителна точица, мъничко мърдащо петънце. „Толкова дребно и толкова скъпо“, помисли Лолър.

— Целият свят е изобразен тук, поне както го разбираме. Това са обитаемите острови — виолетовите са заселени от хора. Това тук е Черно море, това е Червено, а ето там е Жълто.

— А къде е Лазурно море? — попита Лолър.

Делагард го погледна изненадано.

— По-нагоре, в другото полукълбо. Защо точно Лазурно море, докторе?

— А, нищо особено. Просто някой го спомена наскоро.

— Доста път е дотук от Лазурно море. Никога не съм бил там. — Делагард обърна глобуса, за да покаже на Лолър обратната страна. — Ето го Пусто море. Това голямото тъмното тук е Лицето над водата. Спомняш ли си страхотните истории, които Джоли ни разправяше за Лицето?

— Дъртият му лъжец. Нали не си повярвал на приказките му?

Делагард му намигна.

— Биваше си я историята обаче, нали?

Лолър кимна и за миг се унесе в спомени с над трийсетгодишна давност. Пред погледа му изникна обветреното лице на стария моряк с неговата любима приказка за самотното прекосяване на Пусто море и за мистериозната, почти фантастична среща с Лицето — остров толкова голям, че можеш да разположиш върху него всички останали острови от този свят, гигантско и страховито образуване на

хоризонта, издигащо се като черна стена от океана в един далечен и притихнал ъгъл на света. На морската карта Лицето бе само едно неподвижно петно с размер на човешка длан, неравна тъмна сянка върху пустеещата отгатышна полусфера, съвсем ниско, почти на самия южен полюс.

Той завъртя глобуса обратно и се загледа в бавно пълзящите по него острови.

Зачуди се как подобен механизъм, изработен преди много време, е в състояние да предсказва текущото местоположение на островите. Със сигурност те се отклоняваха от първоначалния си курс под влияние на различни промени в климатичните условия. А може би създателят на картата бе взел всичко това предвид, бе използвал научни познания, граничещи с вълшебство и наследени, пренесени тук от големия свят на невероятни постижения в галактиката отвъд? Животът на Хидрос бе толкова примитивен, че Лолър се учудваше всеки път, когато се сблъскваше с какъвто и да било действащ механизъм, но знаеше, че въпросът съвсем не стои така на други светове, където има суша и изобилие от метали, както и възможност да се придвижваш от една планета на друга. Техническите вълшебства от Земята, от старата изгубена Майчица Земя, бяха стигнали до тези други светове. Но нямаше и следа от тях на Хидрос.

— Как смяташ, дали картата е точна? — попита той след кратко мълчание. — Като се има предвид, че е поне на петдесет години.

— Да сме научили нещо ново за Хидрос през тези петдесет години? Това е най-добрата морска карта, която съм виждал. Старият Фелк имаше златни ръце и събираше информация от всички, които плаваха из моретата. Сверяваше данните с наблюденията от космоса, от Слънчев изгрев. Така че, ако питаш мен, картата е съвсем точна. Невероятно точна.

Лолър не сваляше хипнотизиран поглед от островчетата. Може би картата наистина пресъздаваше вярно информацията, а може би не — нямаше как да узнаят това. Никога не бе разбирал как някой, излязъл в открито море, успява да намери обратния път до дома, камо ли да достигне някой далечен остров, като се имаше предвид, че както корабът, така и островът се местеха непрестанно. Трябваше да поразпита Гейб Кинверсон.

— Хубаво де. Какъв ти е планът?

Делагард посочи Сорве на картата.

— Виждаш ли този остров на югозапад от нас, който в момента се приближава? Това е Велмис. Дрейфува на север и на изток, движи се по-бързо от нас и до един месец ще е сравнително близо. По това време ще е само на десетина дни път от Сорве и ще можем лесно да го достигнем. Ще пратя съобщение на един от синовете, който е на острова, за да попита дали са съгласни да приемат седемдесет и осем заселници.

— А ако откажат? Велмис е доста малък остров.

— Имаме и други възможности. Ето например Салимил, който се приближава от другата страна. Ще е само на две и половина седмици път, когато дойде време да напуснем острова.

Лолър се опита да си представи какво е да се люшкаш две седмици и половина през морето. Под изгарящото око на слънцето, постоянния напор на соления вятър, да крачиш напред-назад по тясната палуба, заобиколен само от безбрежен океан.

Посегна към брендито и си наля.

— Ако Салимил ни откаже — продължи Делагард, — ще опитаме с Кагерам, Шактан, дори Грайвард. Имам роднини на Грайвард. Мисля, че ще мога да уредя нещо. Това ще е осемседмично плаване.

Осем седмици? Това вече нямаше как дори да си представи.

Лолър преглътна мъчително, преди да заговори:

— Никой няма да пожелае да приеме седемдесет и осем души — при това само с трийсетдневно предизвестие. Нито Велмис, нито Салимил — никой.

— В такъв случай ще трябва да се разделим — малко тук, повече там.

— Не! — почти извика Лолър.

— Не?

— Не желая. Искам колонията да се запази.

— Ами ако няма друг начин?

— Ще трябва да открием начин. Не можем да разхвърлим из океана хора, които са прекарвали целия си живот заедно. Нид, ние сме едно семейство.

— Така ли? Знаеш ли, аз не го виждам по този начин.

— Опитай се да го видиш.

— Добре де — махна с ръка Делаярд и смръщи вежди. — В краен случай може да се изтърсим на някой остров, на който няма хора, и да поискаме от хрилестите там да ни позволят да се настаним. И преди се е случвало.

— Тамошните хрилести ще знаят, че сме били изгонени от тукашните. И защо.

— Може би това няма да е от значение. Докторе, познаваш ги не по-зле от мен. Мнозина от тях са толерантни към нас. За тях ние сме само още един знак за безкрайността на вселената и многообразието на света, дребен предмет, изхвърлен на техния бряг от необятното море на космоса. Те си дават сметка, че е безсмислено да се търсят каквито и да било обяснения за загадъчността на вселената. Кое то вероятно е главната причина да ни посрещнат с небрежно повдигане на раменете още първия път, когато сме се появили тук.

— Сигурно така разсъждават по-мъдрите от тях. Останалите се отнасят към нас с отвращение и не биха си мръднали пръста, за да ни помогнат. Защо си мислиш, че хрилестите от някой друг остров биха ни приели, след като тукашните са ни изгонили като убийци?

— Спокойно, всичко ще се нареди — изръмжа Делаярд, без да реагира на последното обвинение, вдигна чашата си и се загледа в нея. — Ще идем на Велмис. Или на Салимил, на Грайвард, ако се наложи, или на някое съвсем ново място. И ще останем заедно, за да започнем нов живот. Аз ще се погрижа за това. Разчитай на мен, докторе.

— Имаш ли достатъчно кораби, за да ни натовариш?

— Имам шест. По тринайсет души на кораб, дори няма да ни е тясно. Престани да се тревожиш, докторе. Пийни още едно.

— Вече пих достатъчно.

— Нещо против аз да продължа?

— Твоя воля.

Делаярд се разсмя. Очевидно вече беше преминал мярката. Погали глобуса, сякаш е женска гърд, вдигна го и го прибра внимателно в шкафа. Бутилката бе почти празна. Делаярд извади нова и си наля юнашка доза. Олюля се, подпря се и се изкикоти.

— Докторе, в едно нещо искам да си сигурен — заговори, като заваляше думите. — Задника ще си скъсам, но ще ви намеря нов остров, където да се настаните. Вярваш ли ми, Лолър?

— Разбира се, че ти вярвам.

— Ще ми простиш ли, от все сърце, заради онова, което сторих на гмурците?

— Разбира се. Разбира се.

— Ти си лъжец. Мразиш ме и в червата.

— Стига вече, Нид. Каквото станало — станало. Ще трябва да свикнем с това.

— Думи на истински философ. Налей си де.

— Добре.

— И налей и на добрия стар Нид Делагард. Защо не? Тост за добрия стар Делагард. В твоя чест, Нид.

О, благодаря ти. Много ти благодаря. Брей, че хубаво бренди, дявол го взел... — Делагард се прозя, затвори очи и главата му тупна на масата. — Хубаво... бренди... — промърмори. Прозя се, оригна се и заспа.

Лолър допи чашата си и излезе.

Навън цареше пълна тишина, ако се изключеше тихото плискане на водата в залива, но Лолър бе свикнал с него и не го забелязваше. До изгрев-слънце оставаха два часа. Хидроският кръст сияеше ярко в небето, прорязваше го с огнени линии от хоризонт до хоризонт като някаква гигантска четирикрилна рамка, поставена там, за да попречи на света да литне свободно към небесата. В ума на Лолър цареше кристална яснота. Имаше чувството, че долавя как мозъкът му тиктака.

Осъзна, че няма нищо против да напусне Сорве.

Тази мисъл го изненада. „Пиян си“, рече си Лолър.

Може би беше. И то много. Но по някакъв начин през нощта шокът от прогонването бе отминал. Изчезнал напълно или временно заменен, Лолър не знаеше. Но поне за момента можеше да приеме идеята за преместването, без да трепне. И не само това: мисълта, че ще пътува по света, го изпълваше със странна възбуда, почти с възхищение.

Възхищение? Възможно ли беше?

Да, възхищение. Животът му тук бе толкова еднообразен — доктор Лолър от Сорве, наследник на Първото семейство, Лолър от Лолъррови, който остарява с всеки ден, върши рутинната си работа, лекува болните, доколкото му е по силите, разхожда се по крайбрежната, лови по малко риба, отделя време за своя бъдещ

заместник, яде и пие, среща се със стари приятели, същите, с които е израсъл от дете, после си ляга, събужда се и започва всичко отначало, идва зима, после лято, вали дъжд, сетне сняг. Но сега това ежедневие щеше да се промени. Щеше да заживее другаде. Може би той самият щеше да стане друг. Тази идея му се стори примамлива. Дори беше благодарен в известна степен за промяната. В края на краищата живееше на този остров толкова дълго. И през цялото това време бе един и същи човек.

„Пиян си — повтори си той и се разсмя. — Ужасно много си се напил“.

Хрумна му да се разходи из селцето, за да се прости с всичко, което би искал да запомни — кратко сантиментално пътуване, сякаш това щеше да е последната му нощ на Хидрос. Да види местата, където бе ходил с баща си, пристана, на който бе слушал разказите на стария Джоли, където бе уловил първата си риба, където бе целунал първото момиче. Сцени, свързани с приятелство, с любов и разочарования. Оттатъшният край на залива, където веднъж едва не прободеше с харпун Нико Талхейм. Тъгълчето зад костницата, откъдето бе гледал как сивобрадият Моринус Кадрел чука Мариам, сестрата на Дамис Соултел, дете сега бе монахиня в манастира. Кое то пък му припомни времето, когато той самият чукаше Мариам, няколко години по-късно. По онова време двамата живееха на територията на хрилестите и се забавляваха с произтичащите от това рискове. Спомените нахлуваха в него като от отприщен бент. Неясният силует на майка му. Братята му, онзи, който бе умрял твърде млад, и другият, излязъл в морето, за да не се върне никога. Баща му, неуморим, известен, сдържан, почитан от всички, изцяло отдаден на професията си — онези момчешки времена, в които не се чувстваше като нормално момче, защото вместо да играе с другите, трябваше да учи. *Един ден ще станеш доктор.* Думи, които баща му повтаряше непрестанно. *Ще станеш доктор.* Жена му Мирейл се качва на кораба за Морвендир. Времето продължаваше да тиктака в обратен ход. Тик — ето го деня, в който посети остров Тибейри. Так — двамата с Нестор Янез бягат, засмени и задъхани, от разярената женска хрилеца, която бяха замеряли с яйца. Тик — делегация от местни жители с изопнати лица, дошли да му съобщат за смъртта на баща му и че сега вече той е доктор на острова. Так — първото му акуширане. Тик — танцува в пиянско опиянение на върха

на морската стена, в три посред нощ, с Нико и Нестор Лионидес, Мойра, Мийла и Куиг — един млад и весел Валбен Лолър, който бе изчезнал с годините. Целият му четирийсетгодишен живот на Сорве, прегледан в обратен ред. Тик-так-тик-так. „Чудесна разходка в миналото пред изгрев-слънце“, помисли си. От единия край на острова до другия. Но май щеше да е най-добре да се прибере във ваарга и да си легне.

Докато се навеждаше да се шумугне през вратата, се спъна в нещо и падна. Остана да лежи така два часа, докато утрото не го събуди.

В първия миг не помнеше нищо от казаното и извършеното през изминалата нощ. След това всичко започна да се връща на мястото си. Прегръдката на хрилестия — все още усещаше миризмата му по тялото си. След това Делагард, бренди, още бренди, перспективата да пътуват до Велмис, Салимил, дори до Грайвард. И онзи странен момент на възторг от напускането на Сорве. Нима всичко това се бе случило наистина? Да. Да. Вече беше изтрезнял и нищо не се бе променило.

Само дето главата ужасно го цепеше.

Как бе позволил на Делагард да го налее с толкова бренди?

— Докторе? — долетя детско гласче отвън. — Ударих си крака.

— Един момент — отвърна Лолър прегракнало.

Същата вечер в общината се състоя среща за обсъждане на положението. Въздухът в тясното помещение бе спарен и тежък, миришеше на пот. Всички бяха възбудени. Лолър седеше в дъното, срещу вратата, на обичайното си място. Оттук можеше да наблюдава всички. Делаярд не беше дошъл. Прати съобщение, че имал неотложна работа, свързана с корабите в морето.

— Това е клопка — говореше Хендърс. — На хрилестите им е писнало от нас, но не им се занимава да ни изтрепят. Затова ще ни принудят да излезем в морето, където вместо тях ще ни довършат морските леопарди и огнерозите.

— Откъде знаеш? — попита Нико Талхейм.

— Не знам. Само предполагам. Опитвам се да си обясня как един банален инцидент като смъртта на трима гмурци може да е причина, за да ни гонят от острова.

— Смъртта на трима гмурци не е банален инцидент! — провикна се Съндайра. — Става дума за разумни същества!

— Разумни? — попита подигравателно Даг Тарп.

— Именно разумни. Ако бях хрилест и узнаех, че проклетите човеци са убили гмурци, щях веднага да се отърва от тях.

— Добре де, както и да е — рече успокояващо Хендърс. — Казвам само, че щом тръгнем оттук, целият проклет океан ще се надигне срещу нас. И в това няма нищо случайно. Хрилестите контролират всички морски животни. Това и децата го знаят. Ще ги използват, за да ни видят сметката.

— А защо да позволяваме на хрилестите да ни гонят? — попита Дамис Соултел. — Защо да не се борим с тях?

— Да се борим? — възкликна Бамбър Кадрел. — С какво да се борим? Дамис, да не си се побъркал?

И двамата бяха капитани на търговски кораби, солидни прагматични мъже, приятели от детинство. Сега обаче се измерваха с погледи, като че бяха доживотни врагове.

— Ще организираме съпротива — заяви Соултел. — Партизанска война.

— Да се промъкнем до другия край на острова — предложи Нимбър Танаминд — и да откраднем нещо от светилището им. А после ще откажем да им го върнем, докато не се съгласят да ни оставят тук.

— Това е тъпо — заяви Кадрел.

— И аз така мисля — присъедини се Нико Талхейм. — С крадене на джунджурии няма да стигнем доникъде. Решението е във въоръжената съпротива, точно както предлага Дамис. Партизанска война, съвсем правилно. Да залеем улиците с кръвта на хрилестите, докато не отменят решението си да ни гонят. Те дори не знаят какво е това война — да им стъпим на шиите, и толкоз.

— Шаликомо — обади се някой отзад. — Спомнете си какво се е случило там.

— Шаликомо, да — провикна се друг. — Ще ни избият, както са направили там. И никой няма да може да ги спре.

— Точно така — каза Маря Хейн. — Ние сме тези, които не знаем какво е война — не те. Могат да убиват — стига да се наложи. А и с какво ще ги нападнем — с ножове за чистене на риба? С чукове и длета? Ние не сме войници. Нашите предци са били, може би, но ние сме пълни невежи по този въпрос.

— Ще трябва да се научим — заяви Талхейм. — Не бива да им позволяваме да ни прогонят от родните ни домове.

— Имаме ли друг избор? — попита Маря Хейн. — Тук сме само по тяхна милост. Която сега ни отнемат. Това е техен остров. Ако се опитае да се съпротивляваме, ще ни изхвърлят в морето, както са направили на Шаликомо.

— Ще умрем, но ще вземем много от тях с нас — заяви Дамис Соултел разгорещено.

Дан Хендърс избухна в смях.

— В морето? Точно така. Ще им държим главите под водата, докато не се удавят.

— Знаеш какво искам да кажа — изръмжа Соултел. — Те убиват един от нас, ние — един от тях. Започнат ли да измират, бързо ще си променят решението.

— Ще ни убиват по-бързо, отколкото ние тях — рече Лейнила, жената на Пойлин Стайвол. Стайвол беше вторият най-уважаван капитан на Делагард след Госпо Струвин. В момента плаваше към Кентръп. Лейнила, дребна и упорита женица, бе яростен противник на всичко, предложено от Дамис Соултел. Двамата се мразеха от деца. — Дори и да е един за един, какво ще спечелим ние?

Дана Соултел кимна, изправи се и отиде до Маря и Лейнила. Сега жените бяха в единия край на помещението, а мъжете, които настояваха за война, в другия.

— Лейнила е права. Опитаме ли да се бием, ще ни изтребят. Какъв смисъл от това? Какво ще спечелим, ако загинем — пък дори като герои? Не е ли по-просто да се качим на корабите и да идем някъде другаде?

— Млъквай, Дана — скастри я мъжът ѝ.

— Няма да мълча, Дамис! Няма да ме накараш да млъкна! Да не мислиш, че ще седя тук покорно, докато вие обсъждате как да нападнете същества, които ви превъзхождат както по численост, така и по физическа сила? Не можем да се бием с тях.

— Налага се.

— Не. Не!

— Това е глупаво, тези приказки за борба — обади се Лиз Никлаус. — Те няма да ни накарат да си тръгнем.

— О, ще ни накарат, и още как...

— Не и ако Нид се намеси!

— Тъкмо твоят безценен Нид ни забърка в тази каша! — кресна Маря Хейн.

— И пак той ще ни измъкне. Вярно, хрилестите са ни ядосани, но когато се успокоят...

— Докторе, ти какво смяташ? — провикна се някой.

Лолър бе запазил мълчание по време на разгорещения спор, чакаше страстите да се уталожат. Нищо не се решава на разпалена глава.

Изправи се. Изведнъж в стаята се възцари тишина. Всички погледи бяха вперени в него. Очакваха да чуят Отговора. Някакво чудо, надежда за отмяна на присъдата. Почти бяха уверени, че ще им я поднесе. Стълбът на обществото, наследникът на прочутия Първоосновател, многоуважаваният доктор, познаващ всички по-добре

от тях самите, мъдър и хладен ум, човек, на чийто съвет винаги можеш да разчиташ.

Лолър ги огледа бавно, преди да заговори.

— Съжалявам, Дамис. Нико. Нимбър. Мисля, че всички тези приказки за съпротива няма да ни доведат доникъде. Трябва да признаем, че не ни остава никакъв избор. — Откъм военната фракция долетя недоволно сумтене. Лолър ги накара да замлъкнат със смразяващ поглед. — Да се бием с хрилестите ще е като да се опитаме да изпием морето. Нямаме оръжия. Разполагаме с четирийсетина здрави мъже срещу стотици от тяхна страна. Дори не си заслужава да го обсъждаме. — Настъпи мъртвешка тишина. Но той виждаше, че спокойните отмерени думи стигат до целта — присъстващите се споглеждаха и кимаха. Обърна се към Лиз Никлаус: — Лиз, хрилестите не блъфират и Нид не може да направи нищо, за да ги принуди да се откажат от решението. Той вече говори с тях, аз също. Вие го знаете. Нереално е да вярвате, че нещо може да се промени.

Колко тъжни станаха изведнъж лицата им! Суейнърови, Даг Тарп, Талхеймови, Соултелови. Сидеро Вокин и жена му Елка, Дан Хендърс, Мартин Янез. Младият Джоск Янез. Лиз. Лео Мартело. Пиля Браун. Лейнила Стайвол. Съндайра Тейн. Познаваше ги толкова добре. Те бяха неговото семейство, както го бе заявил и на Делаярд нощес. Да. Да. Така беше. Всички до един на този остров.

— Приятели — поде той, — най-добре да погледнем истината в очите. Може да не ни харесва, но нямаме друг избор. Казаха ли хрилестите, че ще трябва да си вървим? Казаха. Добре, това е техният остров. Те са повече, по-силни са. Не ни остава друго, освен наистина да си тръгнем веднага щом можем. Ще ми се да можем да ви кажа нещо по-радостно, но няма какво. Никой не може. Никой.

Млъкна. Очакваше да чуе възгласи на несъгласие, дори упреци от Талхейм, Танаминд или Дамис Соултел. Но те нямаше какво повече да кажат. Никой не можеше да добави нищо. Всичките приказки за въоръжена съпротива бяха като шепот на вятъра. Събранието беше приключило. Нямаха друг избор, освен да се примирят.

Лолър стоеше при вълнолома, между корабостроителницата на Делаярд и електростанцията на хрилестите, загледан вменящите се цветове на залива. Беше късен следобед, втората седмица след

ултиматума на хрилестите. Съндайра Тейн бе излязла да поплува в лагуната, гребеше с равни движения. Забеляза го и му помаха. Лолър кимна и също ѝ помаха. Дългите ѝ стройни крака се раздвижиха в чевръста ножица, тласнаха я напред, гърдите ѝ се показаха над водата и тя се гмурна надолу.

За един кратък миг бледото ѝ стегнато дупе блесна между вълните, след това тя заплува под повърхността, отдалечаваше се от брега с енергични силни загребвания. Лолър я проследи, докато не се изгуби от погледа. „Плува като хрилест“, помисли си. Не се беше показала да си поеме въздух три, дори четири минути. Как издържаше, без да диша?

Мирейл също бе добра плувкиня, припомни си.

Намръщи се. Изненада се, че отдавна забравената бивша съпруга бе изникнала неочаквано в мислите му. Не си бе спомнял за нея от години. После се сети, че предната вечер пак бе изплувала в съзнанието му в пиянски унес. Мирейл, да. Стара история.

Сякаш стоеше пред него. Изведнъж той отново бе на двайсет и три, млад лекар, а тя бе русокоса стройна девойка с бледа кожа, широки рамене и добре оформени бедра — енергична, закръглена и същевременно с добре развита мускулатура. Само лицето ѝ не се виждаше. Кой знае защо, не можеше да си го припомни.

Мирейл беше отличен плувец. Гмуркаше се във водата като копие. Никога не се изморяваше и можеше да остане под повърхността страшно дълго. Лолър трябваше да полага огромни усилия, за да е наравно с нея. Накрая, вместо да се предаде, я догонваше и притискаше към себе си, а тя се смееше.

И сега плуваха. Той я доближи, а тя разтвори обятия. Около тях във водата се носеха малки блещукащи същества, приятелски настроени.

— Трябва да се оженим — каза той.

— Трябва ли?

— Да, трябва.

— Жената на доктора. Не си бях помисляла, че ще стана жената на доктора. — Тя се разсмя. — Но все някоя трябва да стане, нали?

— Не някоя. Искам да си ти.

Тя се измъкна от обятията му и заплува.

— Улови ме и ще се омъжа за теб!

— Не е честно. Имаш преднина.

— Няма нищо честно на този свят — отвърна тя.

Той се засмя и я последва, полагаше максимални усилия и този път я настигна, някъде към средата на залива. Не знаеше дали е защото бе плувал на предела на възможностите си, или просто тя го бе оставила да я хване. Вероятно и двете, реши накрая.

Което я направи жената на доктора.

— Щастлива ли си? — попита той.

— О, да — да!

— И аз.

Стабилен брак. Така поне предполагаше, поне в началото. Но в нея имаше някакво безпокойство. Беше дошла на Сорве от друг остров и скоро след това поиска отново да пътува, да види свят. Но той бе обвързан със Сорве заради професията си, имаше милион невидими неща, които го приковаваха тук. Не разбираше тази жажда да се скита, смяташе, че мечтите ѝ за други острови са само временно увлечение, етап от живота, който ще надмогне и ще привикне с брачния живот с него на Сорве.

Друга сцена. Долу при залива, единайсет месеца след сватбата. Мирейл се качва на борда на един от корабите на Делагард, който ще потегли за Морвендир, спира да погледне през рамо, помахва му и той ѝ отвръща смутено. След това тя се обръща и изчезва.

Така и не получи вест от нея. Оттогава бяха минали двацет години. Надяваше се, че е щастлива — където и да е.

Зърна в далечината ято хвъркоперки: изстрелваха се от водата и описваха кратки стремителни кръгове. Люспите им блестяха в златисто и червено, като скъпоценните камъни в книжките от неговото детство. Никога не бе виждал истински скъпоценни камъни — на Хидрос не съществуваха подобни неща, — но беше трудно да си представи, че ще са по-красиви от хвъркоперките при залез-слънце. Не би могъл да си представи и нещо по-хубаво от Сорвейския залив, обогрен във вечерни цветове. Каква невероятна лятна вечер! Имаше други периоди от годината, когато въздухът не бе тъй топъл и мек — особено в полярните райони, когато островът се люшкеше от черни бури, а отгоре се стелеше плътна завеса от суграшица. Периоди, през които условията бяха толкова сурови, че никой не смееше да слиза до брега за риболов или да събира растения, и се хранеха със сушена месеста

риба, стрити на прах водорасли и изсъхнали морски треви, сгущени във вааргите си, в очакване да се върне топлото време. Но лятото! Ах, лятото, когато островът се носеше из тропическите води! Нямаше нищо по-хубаво. Да си прокуден от острова точно през лятото бе дважд по-тежко наказание — бяха им отнели най-хубавия сезон от годината.

Всъщност не беше ли такава историята на човечеството от самото начало? Прокудени от Рая, за да се скитат вечно. Изгнание след изгнание.

Вперил унесен поглед в залива, Лолър почувства новата болка от загубата. С всеки миг се отдалечаваше все повече от досегашния си живот на Сорве. Странната възбуда, която бе изпитал онази първа нощ, при мисълта, че ще пътува надалеч, все още тлееше в него. Но не и сега.

Изведнъж се сети за Съндайра. Как ли щеше да е, ако спи с нея. Нямаше смисъл да отрича, тя го привличаше. Дългите ѝ стройни крака, атлетичното ѝ гъвкаво тяло. Енергията ѝ, увереното ѝ поведение. Представи си как пръстите му се плъзгат по бедрата ѝ, по гладката хладна кожа. Как опира брадичка в ямката между шията и рамото ѝ. Ръцете му притискат леко малките ѝ твърди гърди, зърната ѝ набъбват. Ако Съндайра се любеше с половината от енергията, която влагаше в плуването, преживяването щеше да е незабравимо.

Стори му се странно, че в него отново се пробужда желанието за жена. Беше свикнал със самотата и въздържанието и се боеше да напуска уютното убежище на спокойствието. Но предстоящото отпътуване от острова бе пробудило много заспали в душата му чувства.

По някое време осъзна, че са изминали поне десетина минути, а Съндайра все още не се е показвала, за да си поеме въздух. Дори най-силният плувец не би издържал толкова дълго, не и ако е човек. Внезапно разтревожен, Лолър зашари с поглед из лагуната.

И тогава я видя — крачеше по крайбрежната към него. Беше пристегнала назад черната си мокра коса и се бе загърнала с наметало от синя трева, разтворено отпред. Навярно бе заобиколила от южната страна на залива и бе излязла на брега при рампата на корабостроителницата.

— Нещо против да ти правя компания? — попита тя.

— В никакъв случай.

Тя се приближи и подпря лакти на перилата, загледа се в морето.

— Преди малко, докато плувах, ми се стори толкова сериозен...

— заговори след кратка пауза. — Потънал в мисли.

— Така ли?

— Имаше ли нещо подобно?

— Всъщност да.

— Какви велики идеи те бяха споходили, докторе?

— Никакви. Просто си мислех. — Нямахме никакво намерение да й разказва какво му е било в главата преди малко. — Опитвам се да свикна с идеята, че ще напусна този остров — поде той, импровизираше в движение. — И че отново ще съм изгнаник.

— Отново? — повтори тя. — Не разбирам. Какво искаш да кажеш с това „отново“? Напускаш ли си и някой друг остров, преди този? Мислех, че цял живот си бил на Сорве.

— Така е. Но това е второ изгнание за нас всички, нали? Искам да кажа, първо предците ни са били прокудени от Земята, а сега ние — от този остров.

Тя го погледна учудено.

— Ние не сме изгнаници от Земята. Никой, който се е родил на Земята, не се е заселвал на Хидрос. Земята е била разрушена стотици години преди първите хора да се появят тук.

— Това няма значение. Всички ние произхождаме от Земята, това е нашата начална точка. И сме я изгубили. Тоест сме нещо като изгнаници. Говоря за всички разпилени из космоса хора. — Изведнъж думите сами бликнаха от устата му. — Разбираш ли, някога сме имали роден свят, една-единствена, прародителска планета, но сега я няма, унищожена е, изчезнала. Край. Нищо освен мъгляви спомени и шепа дреболии като тези, които видя в моя ваарг. Баща ми казваше, че Земята е била прекрасно място на чудеса, най-красивата планета, съществувала някога. Свят-градина, така казваше. Рай. Може да е било и така. Според други тя е била олицетворение на кошмарите и хората са я напуснали, защото не са издържали повече там. И в двата случая става въпрос за нашия дом и след като сме си тръгнали от него, вратата сее хлопнала зад нас завинаги.

— Знаеш ли, аз никога не мисля за Земята — призна Съндайра.

— Аз пък мисля. Всички останали галактически раси си имат роден свят, само ние не. Налага се да живеем разхвърляни сред стотици светове, петстотин тук, хиляда там, все на чужди и непознати места. Търпят ни, повече или по-малко, всички тези чуждоземци, с които сме принудени да делим територия. Но това си остава точно каквото ти казвах — изгнание.

— Дори Земята да съществуваше, няма начин да се върнем на нея. Не и от Хидрос. Сега Хидрос е нашият дом, не Земята. И никой не ни гони оттук.

— Е, гонят ни — от Сорве. На това няма как да възразиш.

Лицето ѝ, допреди малко напрегнато и възбудено, се успокои.

— Струва ти се, че е изгнание, просто защото не си живял никъде другаде. За мен един остров не е нищо повече от остров. И това важи за всички. Живея на него известно време, после си тръгвам и отивам на друг. — Положи леко ръка върху неговата. — Зная, че при теб е различно. Съжалявам.

Лолър осъзна, че отчаяно иска да смени темата. Посоката не му харесваше — беше пробудил у нея съжаление, дори желание да го покровителства. Вместо да ѝ развива тези теории за изгнание и за нещастните потомци на изчезналата Земя, трябваше да ѝ каже колко е красива, докато плува, и да я покани на вечеря с чашка бренди във ваарга си. Но вече беше късно. Или не беше?

— Как е кашлицата? — попита след кратко мълчание.

— Всичко е наред. Но не бих имала нищо против да вземам още известно време от твоето лекарство. Поне още няколко дни.

— Ела във ваарга ми, когато свърши, и ще ти дам.

— Ще дойда — обеща тя. — Ще ми се пак да разгледам твоята колекция от Земята.

— Разбира се, стига да искаш. Ако тези неща те интересуват, ще ти разкажа всичко, което знам за тях. Знаеш ли, повечето хора бързо се отегчават.

— Не знаех, че си толкова запленил от Земята. Не познавам друг, който да се занимава с тази тема. За повечето от нас тя е само една планета, обитавана много отдавна от нашите предци. Нещо недостижимо, неразбираемо. Дори не се замисляме как са живели нашите прапрапрапрародители на нея.

— Не и аз — възрази Лолър. — Но не зная защо. Мисля за всякакви неща, колкото и да са недостижими. Като например какво е да живееш на суша. Да вървиш по земя, почва, от която растат растения, някои от тях двайсет пъти по-високи от човек.

— За дърветата ли говориш?

— Да, за дърветата.

— Чувала съм за тях. Невероятни неща. Стеблата им са толкова дебели, че едва ги обхващаш с ръце. И имат твърда кора. Наистина невероятно.

— Говориш така, сякаш си ги виждала.

— Аз ли? Не. Как бих могла? Родена съм на Хидрос, също като теб. Но познавам хора, които са живели на светове със суша. Когато бях на Симбалимак, прекарах известно време с един мъж, който дойде от Слънчев изгрев, и той ми разказваше за горите, птиците, планините и всички други неща там. За дървета. Насекоми. Пустини. Невероятно.

— Мога да си представя — отвърна Лолър. Още един разговор, който не му помагаше. Не искаше да слуша за дървета, птици и планини, нито за някакъв мъж от Слънчев изгрев, с когото тя е прекарала известно време на Симбалимак.

Съндайра го гледаше някак странно. Настъпи продължителна и неловка пауза, в която бе скрит някакъв подтекст, само дето той не го долавяше.

И тогава тя заговори, с променен тон:

— Никога не си бил женен, нали, докторе?

Въпросът го завари неподготвен.

— Бях, веднъж. Но не за дълго. Беше доста отдавна и се оказа грешка. А ти?

— Никога. Не виждам смисъл в това. Да се обвържеш с друг човек... за мен е неразбираемо.

— Казват, че е възможно — рече Лолър. — Виждал съм при други да се получава. Но разбира се, аз лично нямам голям опит в тази насока.

Тя кимна замислено. Изглежда, се бореше с някаква мисъл. Също и той, но знаеше какво е — неохотата да прекрачи бариерата, с която бе градил самотното си съществуване, след като Мирейл го напусна, нежеланието да се изложи на риска от нови страдания. Беше свикнал със своя монашески, подложен на строга дисциплина живот. И

не само това, смяташе, че този живот съответства на най-дълбоките му желаниа. Никакви рискове и никакви загуби. Дали тя очакваше да направи първата стъпка? Така изглеждаше. Но щеше ли да я направи? Можеше ли да я направи? Как да се измъкне от апатичното си, лишено от вълнения съществуване?

От юг полъхна ветрец, обгърна го с аромата на влажните ѝ коси и разтвори леко наметалото, — отдолу тя беше съвсем гола. Оранжевата светлина на залязващото слънце озаряваше мургавата ѝ кожа, превръщаше тънкия мърх по нея в златист пращец, гърдите ѝ се подаваха леко през разтвореното деколте. Тялото ѝ бе все още мокро от плуването. Малките ѝ зърна се бяха втвърдили от повеея. Изглеждаше толкова гъвкава, стегната, съблазнителна.

Искаше я, в това нямаше и капчица съмнение. „Чудесно. Продължавай тогава. Вече не си на петнадесет. Сега трябва да ѝ кажеш: «Защо да чакаме да стане утре? Ела във ваарга ми и ще ти дам лекарство. А след това ще вечеряме и ще пийнем по нещо. Ще ми се да се опознаем по-добре».“ И да поеме нещата в свои ръце. Лолър почти чуваше думите да отекуват във въздуха, сякаш вече ги беше произнесъл.

Но точно в този момент на пътеката откъм морето се появи Гейб Кинверсон. Мъкнеше тежките рибарски такъми и беше навлякъл дебели непромокаеми дрехи, предназначени да го пазят от ударите на острите пипала. Под едната си мишница държеше сгънато платно. Спря, постоя неподвижно няколко секунди на десетина метра от тях, надвиснал като щръкнал от морето риф, който излъчва усещането за заплаха, за скрита опасност, за потенциално нещастие.

— Тук си била значи — каза на Съндайра. — Търсих те. Добра вечер, докторе. — Гласът му бе спокоен, безизразен, загадъчен. Гейб повика Съндайра с жест и тя тръгна към него, без колебание.

— Беше ми приятно да си побъбрим, докторе — подметна през рамо.

— И на мен — отвърна той.

Кинверсон сигурно я викаше да му помогне с кърпенето на платното.

Ами да. Сигурно.

Тази нощ го споходи единият от двата съня за Земята. Имаше един мъчителен и втори — не чак толкова неприятен. Явяваха му се

веднъж месечно, понякога и по-често.

Това беше по-лекият сън, онзи, при който той крачеше по земната повърхност, върху твърда и неподатлива суша. Беше бос и малко преди това бе валяло и почвата бе мека и топла, а когато зарови пръсти в нея, видя как се разтваря между тях, също както се разтваряше пясъкът на крайбрежната ивица. Но почвата на Земята бе тъмна на цвят и доста по-тежка. Освен това потъваше леко под стъпалата му по начин, който му се стори странен.

Вървеше през гора. От всички страни се извисяваха дървета, растения, наподобяващи стеблата на дървесните водорасли, и клоните им бяха сплетени толкова високо, че не можеше да ги различи. Птички чуруликаха в короните им: причудливи мелодични звуци, музика, която не бе чувал никога и все не можеше да си припомни след събуждане. Всякакви странни същества бродеха из тази гора, едни крачеха на два крака като хората, други пълзяха по корем, а трети вървяха изправени върху шест и повече тънички краченца. Той им кимаше, а те приемаха с достойнство поздрава му — тези създания от Земята.

Ето че стигна до мястото, където гората се разтваряше, и видя отпред да се издига планина. Приличаше на тъмно стъкло, обсипано с милиони неравни точки, и на златистата слънчева светлина те блещукаха в пленително великолепиe. Планината изпълваше половината небе. Беше обрасла с дървета, които изглеждаха толкова малки, че сякаш би могъл да ги откъсне. Но Лолър знаеше, че това е само илюзия, защото планината е далече и че в действителност тези дървета са също толкова големи, колкото дърветата в гората, от която бе излязъл, може би дори по-големи.

По някакъв начин заобиколи подножието на планината. От другата ѝ страна склонът бе по-полегат и завършваше с долина, а отвъд нея се мержелееше разноцветно петно, което, както вече знаеше, беше град, пълен с хора, повече, отколкото би могъл да си представи. Отправи се нататък с намерение да се смеси с хората от Земята и да ми каже кой е и откъде е дошъл, да ги разпита за техния живот и дали познават неговия прапрапрадядо Хари Лолър, или може би неговия баща, или дядо му. Но макар да вървеше и вървеше, градът все не се приближаваше. Крачеше часове, вървеше дни, седмици. А градът бе все там, сякаш непрестанно се отдалечаваше, и когато най-сетне се

събуди, бе целият потен и схванат, и се чувстваше, сякаш въобще не е мигнал.

На сутринта Джоск Янез, неговият млад чирак и бъдещ заместник, дойде за поредния урок. Островът имаше строга система за предаване на знания — нито една професия не биваше да отмре. За първи път от заселването му новият лекар нямаше да е от фамилията Лолър. Нечие друго семейство щеше да поеме бремето на тази отговорност, когато доктор Лолър си отидеше.

— Когато тръгнем — поде с въпрос Джоск, — нали ще вземем всички лекарства?

— Толкова, за колкото има място на корабите — отвърна Лолър. — Инструментите, лекарства и рецептурната книга.

— А картоните на пациентите?

— Ако има място. Не зная.

Джоск беше на седемнайсет, висок и усмихнат, сладко момче, което лесно печелеше доверието на хората. Изглежда, имаше наклонност към лекарската професия. За разлика от немирния на неговата възраст Лолър, можеше да прекара дълги часове в старателно изучаване на някое заболяване или лекарство. Това беше втората година от обучението му и Лолър предполагаше, че вече е изучил и запомнил половината от фундаменталните принципи — за останалите неща и най-вече уменията се изискваше повече време. Джоск произхождаше от семейство на моряци, по-големият му брат, Мартин, бе един от капитаните на Делаярд. Съвсем в негов стил бе да се безпокои за картоните на болните. Лолър обаче се съмняваше, че ще могат да ги вземат — корабите на Делаярд не разполагаха с толкова много място в трюмовете, а имаше много по-важни неща от някакви медицински картони. Двамата с Джоск трябваше да ги наизустят за периода на преместването и после да ги напишат по памет. Но това едва ли щеше да е голям проблем, Лолър и без това помнеше почти половината от съдържанието им. И Джоск също, както предполагаше.

— Дано да съм на един кораб с теб — рече момчето. След Мартин за него Лолър бе другият велик герой в живота му.

— Няма — отвърна Лолър. — Ще сме на различни кораби. Ако моят се изгуби в морето, ще имат поне теб за заместник.

Джоск го погледна стреснато. Да се изгуби в морето? Неговият герой? Това очевидно му се струваше недопустимо. Или пък мисълта, че съвсем скоро може той да бъде обявен за официалния лекар на колонията?

Трябваше да е второто. Лолър си припомни времето, когато за първи път осъзна, че цялото това досадно учене и старателно трупане на знания е със съвсем конкретната и ужасно сериозна причина, че един ден ще трябва да заеме мястото на баща си и да се справя също толкова добре. Бе едва на четиринайсет. А на двайсет баща му вече не беше между живите и той бе островният доктор.

— Виж, не се тревожи за това. Нищо няма да ми се случи. Но винаги трябва да очакваме най-лошото, Джоск. В главите ни ще се съдържа цялата медицинска информация за хората от нашата колония. Трябва да я опазим.

— Да. Разбира се.

— Добре. Та както казах, ще пътуваме на различни кораби. Нали разбираш защо?

— Да. Бих предпочел да съм с теб, но разбирам. — Момчето се усмихна. — А днес ще си говорим за възпаленията на плеврата, нали?

— Възпаление на плеврата, да — каза Лолър и разгърна една захабена и избеляла анатомична схема. Момчето веднага придоби вдъхновен вид. Припомняше на Лолър нещо, което бе започнал да забравя — че неговата професия е повече от работа, че е призвание. — Възпаление на плевралните тъкани. Симптоматика, причини, терапевтични мерки. — Сякаш чуваше гласа на баща си, отмерен, неумолим, отекващ в главата му като огромен гонг. — Заболяването започва с остра болка в гърдите...

— Боя се, че новините не са добри — каза Делгагард.

— Така ли?

Бяха в канцеларията на Делгагард в корабостроителницата. Беше по пладне, когато Лолър обикновено излизаше в кратка почивка. На масата от водораслови стебла имаше отворена бутилка бренди, но Лолър бе отказал да пие. Не и по време на работа, оправда се той. Винаги се бе старал да запазва ума си ясен, докато преглежда пациентите, освен в случаите, в които приемаше от тинктурата — но

той смяташе, че тя не може да му навреди по никакъв начин. Напротив, дори помагаше умът му да работи на по-високи обороти.

— Имам някои резултати. Не са добри. Велмис отказва да ни приеме, докторе.

Беше като удар в корема.

— Те ли ти казаха?

Делагард побутна един пергаментов лист през масата.

— Даг Тарп ми го донесе преди половин час. От сина ми Кенди, на Велмис. Снощи са имали съвет на общината и са гласували срещу нас. Имиграционната им квота за една година е шест човека, готови са да я разширят до десет, но не повече.

— Не и седемдесет и осем.

— В никакъв случай. Всичко е заради онази история с Шаликомо. Хората от островите се боят, че пренаселването може да подразни хрилестите. Разбира се, може да се каже, че десет души са по-добре от нито един. Ако пратим десет на Велмис, десет на Салимил и още десет на Грайвард...

— Не — спря го Лолър. — Искам всички да останем заедно.

— Знаех си. Както и да е.

— Щом няма да ходим на Велмис, коя е следващата възможност?

— Даг разговаря в момента със Салимил. Както се досещаш, там живее друг от синовете ми. Дано е малко по-настоятелен от Кенди. И дано хората от Салимил не са така негостоприемни. Божичко, все едно че поискахме от онези от Велмис да опразнят тъпото си градче за нас. Можеха спокойно да ни настанят. Щяха да се посместят малко, но какво толкова? Шаликомо не може да се случи втори път. — Потупа пергаментовите листове пред себе си и ги побутна към Лолър. — Майната му на Велмис. Ще измислим нещо друго. От теб искам да погледнеш това.

Лолър се наведе над листовете. Всеки лист беше списък, изписан с разкривения, но четлив почерк на Делагард.

— Какво е това?

— Преди две седмици ти казах — имам шест кораба, което означава, че ще трябва да разпределим по тринайсет души на кораб. В действителност, като гледам как се развиват събитията, ще имаме един кораб с единайсет, два с по четиринайсет, останалите с по тринадесет души. След минутка ще ти обясня защо. — Делагард посочи с пръст

горната страница. — Тук. Това е, което трябва да те интересува най-много.

Лолър плъзна поглед по имената.

Аз и Лиз
Госпо Струвин
Доктор Лолър
Куилан
Кинверсон
Съндайра Тейн
Даг Тарп
Онъос Фелк
Дан Хендърс
Натим Гаркид
Пиля Браун
Лео Мартело
Неяна Голджоз

— Харесва ли ти? — попита Делаярд.

— Какво е това?

— Казах ти. Списък на пътниците. Това е нашият кораб: „Кралицата на Хидрос“. Мисля, че групата е добре подбрана.

Лолър го погледна втрещено.

— Ах, ти, копелдак такъв. Наистина знаеш как да си подреждаш живота.

— За какво говориш?

— За това как си се погрижил за всички удобства, докато плаваш из моретата. И дори не те е срам да ми го покажеш, нали? Бас държа, че се гордееш с него. Взел си единствения лекар в колонията на борда, заедно с най-опитния радист, инженера и картографа. Госпо Струвин е най-добрият ти капитан. Доста сериозен състав за плаване един Господ знае докъде. Плюс харпуниста Кинверсон, който е нечовешки силен и знае да се оправя в открито море като никой друг. Страхотен екипаж, няма две мнения. Никакви досадни деца или старци, никой, който да ни създава проблеми с разклатеното си здраве. Не е лошо.

Очите на Делаярд блеснаха за миг.

— Виж, докторе, това е флагманът на флотата. Пътуването може да се окаже доста трудно, ако се наложи да плаваме чак до Грайвард. Трябва на всяка цена да оцелеем.

— Повече от останалите?

— Ти си единственият лекар. Можеш ли да си едновременно на всички кораби? Няма начин, нали? Реших, че след като така и така ще си на някой от корабите, няма никакво значение дали ще си на моя.

— Естествено. — Лолър поклати глава и прокара пръст по списъка. — Мога да си обясня някои от кандидатурите, но не и други. За какво ти е например Гаркид? Той е истинска карикатура на човешко същество.

— Гаркид разбира от морски растения. Ако не друго, това го знае на пръсти. Ще ни помага да си намираме храна.

— Звучи разумно. — Лолър погледна шкембето на Делагард. — Не искаме да гладуваме, нали? — Отново прегледа списъка. — Ами Браун? Голджоз?

— Работници. Ще си гледат тяхната работа.

— Мартело? Един поет?

— Той не е само поет. Оправя се добре на кораба. Пък и защо да си нямаме поет? Това е истинска одисея. Премества се цял един остров. Все някой трябва да напише нашата история.

— Много мило. Водиш си собствен Омир, за да могат потомците да узнаят за великото ни пътешествие. Това ми харесва. Но гледам, че имаме само четири жени срещу десет мъже.

Делагард се засмя.

— Съотношението мъже — жени е извън моя контрол. Имаме трийсет и шест жени на острова и четирийсет и двама мъже. Но не забравяй, че единайсет от жените принадлежат към шибаното Сестринство. Пращам ги всичките на един от корабите. Нека сами се оправят с платната, доколкото могат. Така че ни остават двайсет и пет жени и момичета и пет кораба, като майките трябва да са при децата си и така нататък. Изчислих, че имаме място за по четири на всеки кораб.

— Като започна с Лиз, предполагам. Но как избра останалите три?

— Браун и Голджоз вече са работили в мои екипажи, на плавания до Велмис и Салимил. Щом ще държа жени на борда, най-добре да са опитни моряци.

— А Съндайра? Всъщност бива я да поправа снаряжението. В това има логика.

— Именно — съгласи се Делаягард. — Освен това се е залюбила с Кинверсон, нали? Щом ще ни е от полза, защо да ги разделяме?

— Не ми е известно да са двойка.

— Така ли? На мен ми изглеждат точно такива. Твърде често ги виждам заедно. Както и да е, това ще е екипажът ни, докторе. Ако корабите се изгубят в морето, разполагаме със сигурни хора, на които да разчитаме. И така, на кораб номер две, „Богинята на Сорве“, ще се качат Брондо Катцин и жена му, всички Талхеймови и Танаминдови...

— Почакай секунда — спря го Лолър. — Не сме приключили с първия кораб. Пропуснахме да обсъдим отец Куилан. Сигурно си го избрал, за да ни осигурява своевременно Божията милост?

Делаягард насмалко да се разсмее, но се сдържа.

— Кучият му син! Как не се бях сетил за това? Чудесна причина да вземем отчето с нас. Ако някой има връзки горе в небесата, със сигурност е той. Но причината да го избира е, че харесвам компанията му. Той е ужасно интересен човек.

Разбира се, помисли си Лолър. Не биваше да се очаква от Делаягард да е последователен в каквото и да било.

Същата нощ го споходи другият сън за Земята, онзи, който го измъчваше и от който все се опитваше да избяга. От доста време не се бе случвало сънищата да го навещават в две последователни нощи и това го завари неподготвен, защото се бе надявал да разполага с известно време за почивка. Но не. Нямахше спасение. Земята продължаваше да го преследва.

Ето я... В небето над Сорве се издигаше сияещо синьо-зелено кълбо, въртеше се бавно, сякаш за да демонстрира блестящите си морета и насечените си кафеникави континенти. Красота, надхвърляща всякакви представи, огромна перла, проблясваща на небосвода. Той виждаше планините, проточили снага по протежение на континентите като нащърбени сивкави зъби. Бели снежни шапки покриваха върховете им. Изправен на най-високия хълм на своя остров от сплетени морски растения, Лолър разпери ръце, отдели се плавно от Хидрос и литна в пространството, зарея се над синьо-зелената сфера на Земята, загледан в нея с безмерна възхита, сякаш виждаше божество. Там долу имаше градове — селища, гъсто застроени с

високи сгради, които нямаха нищо общо с жалките ваарги, а между тях се виеха широки пътища. И по тези пътища се движеха хора, едни крачеха забързано, други пътуваха в причудливи превозни средства, като лодки или кораби, но с различна форма. В небето летяха крилати същества, наричани птици: приличаха на хвъркоперките на Хидрос, но той знаеше, че за разлика от тях, птиците могат да се задържат продължително време във въздуха, да се реят с красиво разперените си криле и да кръжат и кръжат над планетата в неуморни кръгове. Сред тези птици имаше и машини, които също можеха да летят. Те бяха направени от метал, с елегантна източена форма и сияещи тела и с малки лъскави криле отстрани. Пред смаяния поглед на Лолър те се отделяха от повърхността, издигаха се нагоре и летяха на огромни разстояния, отнасяха хората от един остров на друг, от един град в друг, от един континент на друг — транспортна система с такива невероятни възможности, че му се завиваше свят, докато се опитваше да я осмисли.

Продължи да се носи високо в мрака над блестящия синьо-зелен свят, да наблюдава и да чака това, което ще последва, като същевременно се питаше дали този път няма да се случи.

Но то, разбира се, се случи. Същото както преди, онова, което бе преживявал толкова много пъти, което бе карало потта да блика от порите му и мускулите му да се свиват в мъчителни конвулсии. И винаги ставаше без предупреждение. Просто започваше изведнъж: горещото жълто слънце внезапно се разшири, стана по-ярко и постепенно изгуби форма — източени огнени езици се протегнаха през небето...

Пламъци лумнаха от хълмовете и долините, от горите, от сградите. Моретата закипяха. Растенията в равнините се овъглиха. Облаци черна пепел закриха небето. Почернялата земя се напука. Голи обезлесени планини се издигаха над опустошените равнини. Смърт, смърт навсякъде, само смърт.

Толкова му се искаше да се пробуди преди този момент. Но никога не се получаваше, неизменно трябваше да изгледа всичко, да види как кипят моретата и как зелените гори се превръщат в пепел.

На следващата сутрин първият пациент беше Сидеро Волкин, работник на Делагард, убоден в прасеца от огнен червей, докато бе

стоял във водата, за да чисти корпуса на един от корабите. Около една трета от работата на Лолър се състоеше в обработване на рани, които хората получаваха в плитчините около острова. В тези на пръв поглед спокойни води твърде често идваха същества, които жилеха, хапеха, порязваха, пробждаха, проникваха през кожата или създаваха неприятности по безброй подобни начини.

— Кучият му син доплува до мен покрай кораба, спря и ме погледна право в очите — обясняваше Волкин. — Замахнах към главата му с брадвичката, а той ме прободде с опашката от другата страна. Мръсна гадинка. Съсякох го през средата, но каква полза от това?

Раната бе тясна, но дълбока и вече инфектирана. Огнените червеи бяха нещо като куха гъвкава тръба с гадна малка уста в единия край и страховито жило на другия. Нямаше никакво значение с кой от двата края те докопват — вътрешностите им гъмжаха от микроорганизми, съществуващи в симбиоза с червеите и враждебни към човека, защото веднага след проникване в тъканите предизвикваха сериозни усложнения. Кракът на Волкин беше отекъл и възпалението вече се разпространяваше.

— Сега ще те заболи — каза Лолър, докато потапяше бамбуковата игла в купата със силен анестетик.

— Мислиш, че не знам ли, докторе?

Лолър внимателно забодде иглата и вкара толкова анестетик, колкото Волкин можеше да понесе. Волкин се стараяше да не мърда, само от време на време пъшкаше и ругаеше, макар че болката навярно бе почти нетърпима.

— Ето ти още обезболяващо — каза Лолър и му подаде пакетче бял прах. — Няколко дни ще ти се вие свят и ще се чувстваш отпаднал. След това възпалението ще започне да отминава. Вземи си почивка.

— Не мога. Делаярд няма да ме пусне. Трябва да приключим с подготовката на корабите. Имаме страшно много работа.

— Все пак трябва да почиваш — настоя Лолър. — Ако Делаярд ти се развика, кажи му да разговаря с мен. След около час ще си толкова замаян, че няма да можеш да свършиш нищо. Хайде, тръгвай.

Волкин стана. При вратата на ваарга спря и каза:

— Много ти благодаря, докторе.

— Хайде, върви. И гледай да легнеш, преди да са ти се подкосили краката.

Отвън вече чакаше друг пациент — Неяна Голджоз, пак от хората на Делагард. Неяна беше спокойна и ведра, с набито мускулесто тяло, четирийсетинагодишна. Обикновено боядисваше косата си в оранжево, а лицето ѝ бе изпъстрено с червеникави лунички. Беше родом от остров Кагерам и бе дошла на Сорве преди пет-шест години. Занимаваше се с поддръжка на корабите на Делагард и непрестанно плаваше между островите. Преди месец и половина Лолър бе открил кожен рак между лопатките ѝ и го бе отстранил по химичен път: инжектира в основата му разтворител и смъртоносното образуване се отдели само. Процесът не беше никак забавен и за двамата. Лолър ѝ бе наредил да се явява ежемесечно за контролен преглед.

Неяна съблече работната си риза и се обърна с гръб към него, а Лолър опипа внимателно зарасналата рана. Сигурно още я болеше, но тя дори не трепна. Като повечето островитяни издържаше на болка и беше търпелива. Животът на Хидрос бе прост, понякога суров и труден и рядко забавен. Нямаше кой знае какъв избор по отношение на това с какво ще се занимаваш, за кого ще се ожениш и къде ще живееш. Освен ако не си опиташ късмета на някой друг остров, животът ти бе предначертан още от детството. Но дори да заминеш някъде другаде, пак ще откриеш, че изборът ти е ограничен от същите фактори. Това неминуемо създаваше у хората известен стоицизъм.

— Изглежда чудесно — обяви Лолър. — Нали се пазиш от слънцето?

— Нали така ми каза, докторе.

— Мажеш ли се с мехлема?

— Разбира се.

— Мисля, че няма да имаш повече проблеми с това.

— Страшно те бива, докторе — каза Неяна. — Познавах един — от друг остров. Имаше същия рак и се тътна. Но ти се грижиш за нас, жалиш ни.

— Правя каквото ми е по силите. — Лолър винаги се притесняваше, когато пациентите му благодаряха. В повечето случаи се чувстваше като касапин, подхождащ към проблемите им с примитивни, дори праисторически методи, докато на другите планети — доколкото бе чувал от хората, които пристигаха на Хидрос —

лекарите разполагаха с всякакви чудодейни средства за лечение. Използваха звукови вълни и електричество, радиация и разни други методи, надхвърлящи предела на неговите познания, и имаха лекарства, които можеха да излекуват за пет минути. А той трябваше да се справя с приготвени в домашни условия мехлеми и отваря от разни морски растения, импровизирани инструменти от дърво с оскъдна добавка на желязо или никел. Но поне ѝ бе казал истината — че прави, каквото е по силите му.

— Докторе, ако има нещо, с което да ти помогна, само ми кажи.

— Много мило от твоя страна — отвърна Лолър.

Неяна излезе и на нейно място се появи Нико Талхейм. Талхейм, също като Лолър, бе роден на Сорве, беше от Основателите, пето поколение местен жител, с корени в предколониалните дни — един от водачите на острова, безцеремонен червендалест тип с къс дебел врат и яки плещи. С Лолър бяха приятели от деца и все още поддържаха добри отношения. Седем от жителите на острова бяха от техния род, почти една десета от цялата островна популация — бащата на Нико, жена му, сестра му и трите му деца. Рядко се случваше в семейство да се родят три деца. Преди няколко месеца сестрата на Нико се бе присъединила към монахините и сега се наричаше сестра Бода. Талхеймови не бяха никак доволни от постъпката ѝ.

— Абсцесът продължава ли да тече? — попита Лолър.

Талхейм имаше възпаление под лявата мишница. Лолър смяташе, че го е ужилило нещо от залива, но Талхейм отричаше. Абсцесът не спираше да расте и да изпуска гнойна секреция. Лолър го бе отварял вече три пъти, за да го почисти, но всеки път той се инфектиреше отново. След последния неуспешен опит Лолър накара плетача Хари Травиш да изработи малка тръбичка от морска пластмаса и я постави в раната от последното отваряне, за да я дренира.

Сега повдигна превръзката и огледа възпалението. Кожата около тръбичката бе зачервена, топла при допир.

— Скъсва ме от болка — оплака се Талхейм.

— Не виждам подобрене. Вземаш ли лекарството?

— Разбира се.

Но гласът му не звучеше убедително.

— Нико, твоя работа е дали ще го правиш — каза с лек укор Лолър. — Но ако инфекцията се разпространи, може да се наложи да

ти отрежа ръката. Мислиш ли, че ще се справиш само с дясната?

— Че то лявата за нищо не я бива, Вал.

— Щом казваш.

— Ох! — изпъшка Талхейм, когато Лолър отново докосна раната. — Може да съм пропуснал ден-два. Съжалявам, Вал.

— Ако продължаваш в същия дух, скоро ще съжаляваш много повече.

Започна да почиства отвора на дренажа с бавни движения, сякаш резбоваше дърво. Талхейм стискаше зъби.

След като Лолър свърши, Талхейм неочаквано се оживи и попита:

— Вал, познаваме се от доста време, нали?

— От близо четирийсет години.

— И на никой от двамата ни не му е хрумвала идеята да замине за друг остров.

— Поне не на мен — отвърна Лолър. — А и нали съм доктор тук.

— Да. На мен също ми харесваше на Сорве.

— Да де — рече Лолър. Накъде ли биеше приятелят му?

— Знаеш ли, Вал — продължи Талхейм. — Мислех си за това преместване. Хич не ми се нрави. Направо се поболявам.

— На мен също не ми харесва, Нико.

— Тъй де. Но ми изглеждаш примирен.

— Какъв друг избор имам?

— Може да има един, Вал.

Лолър го погледна, очакваше продължението.

Талхейм заговори:

— Чух какво каза на събранието. Когато разправяше, че да се бием с хрилестите е изгубена кауза. Тогава не бях съгласен с теб, но като премислих, разбрах, че си прав. И въпреки това продължавах да се питам няма ли някакъв друг начин поне някои от нас да останем тук.

— Какво?

— Говоря за десетина-дванайсет души, които да се скрият в далечния край, където живеят Сестрите. Ти, аз, моето семейство, Катцинови, Хейнови — ще сме достатъчно. Все свестни хора, никакви търкания, стари приятели. Ще се притаим, няма да се показваме пред

хрилестите, ще ловим риба зад носа и ще се опитваме да живеем както преди.

Идеята беше толкова безумна, че в първия миг завари Лолър неподготвен. Всъщност за момент дори бе изкушен. Да останат да живеят тук? Където бяха израсли и всичко им бе познато? Хрилестите никога не ходеха до далечния край на острова. Можеше въобще да не ги забележат...

Не.

Безумието на плана се стовари върху него със силата на Вълната. Не беше нужно хрилестите да ходят до онази част на острова, за да знаят какво се случва там. По някакъв необясним начин те бяха в течение на всичко, което ставаше на острова. Щяха да ги открият за пет минути и да ги изхвърлят в морето. Пък и дори да не го направеха, как щяха да живеят останалите тук — без връзка с останалите острови? Не. Невъзможно, абсурдно.

— Как мислиш? — попита Талхейм.

Лолър наистина помисли, преди да отговори.

— Прощавай, Нико. Но мисля, че е също толкова тъпо, колкото предложението на Нимбър да откраднем някой от техните идоли и да го използваме като разменна монета в преговорите.

— Така ли мислиш?

— Да.

Талхейм бе вперил поглед в подутината под мишницата си, докато Лолър я превързваше.

След това заговори отново:

— Винаги си гледал прагматично на нещата. Може би си прекалено хладнокръвен, но умееш да извличаш полезното. Само дете не обичаш да поемаш рискове, нали така.

— Не и когато шансовете са един на милион срещу нас.

— Толкова ли е тежко положението?

— Няма да се получи, Нико. По никакъв начин. Признай си — никой досега не е успявал да надхитри хрилестите. Тази идея е обречена. Това ще е истинско самоубийство.

— Може би.

— Няма „може би“.

— В първия момент идеята ми се стори доста добра.

— Нямаме никакъв шанс, повярвай.

— Знам де. Прав си. — Талхейм поклати глава. — Ужасно ми се иска да си остана тук, Вал. Не искам да се махам. Бих дал всичко, за да остана.

— Аз също — рече Лолър. — Но ще трябва да заминем.

Съндайра Тейн го навести, когато запасът ѝ от тинктурата от тръпнитревче се изчерпа напълно. Живото ѝ енергично присъствие изпълваше приемната на ваарга като фанфарен салют.

Само дето пак кашляше. Лолър знаеше причината и тя не беше в някакви чуждоземни гъби, заселили се в дробовете ѝ. Изглеждаше изморена и напрегната. Пламъчетата в очите ѝ говореха за тревога, която не ѝ даваше покой.

Лолър напълни кратунката, която ѝ бе дал, с розовата течност, достатъчно, за да ѝ стигне до деня на заминаването. След това, ако кашлицата продължаваше, щеше да дели с нея запасите си на кораба.

— Знаеш ли, днес дойде една от онези безумки от Сестринството. Разправяше наляво и надясно, че ни направила хороскоп, според който никой нямало да оцелее при плаването до новия остров. Нито една душа. Едни щели да се издавят в морето, други — да плават до самия ръб на океана и оттам да се преселят на небето.

— Трябва да е сестра Текла. Тя се смята за ясновидка.

— И така ли е?

— Веднъж ми прави хороскоп, тогава Сестринството още не съществуваше и тя разговаряше с мъже. Каза, че ще доживея до дълбока старост и ще имам щастлив и пълноценен живот. А сега твърди, че ще умра в морето. Единият от тези два хороскопа трябва да е погрешен, не смяташ ли? Я зяпни, ако обичаш. Искам да ти прегледам гърлото.

— Може би сестра Текла смята, че ти ще си с онези, които ще идат направо на небето?

— Сестра Текла не е надежден източник на информация — заяви спокойно Лолър. — В интерес на истината, тя е жена със сериозно душевно разстройство. Отваряй устата!

Надникна в гърлото ѝ. Тъканите бяха леко зачервени, нищо особено, съвсем нормална реакция при нервна кашлица.

— Ако Делгард знаеше как се плава до небесата, досега да го е направил — продължи Лолър. — И да е прокарал търговска линия дотам. Бас държа, че първо щеше да откара сестрите. Що се отнася до гърлото ти, положението е същото. Напрежение, нервна кашлица, раздразване. Опитай се да се отпуснеш. Не се занимавай със сестрите и не им позволявай да ти предсказват бъдещето.

Съндайра се засмя.

— Нещастни глупави женици. Мъчно ми е за тях. — Въпреки че прегледът бе приключил, тя, изглежда, не бързаше да си върви. Спря при лавицата с неговата колекция от земни предмети и ги загледа. — Обеща да ми разкажеш какви са тези неща.

Той застана до нея.

— Металната статуетка е най-стара от всички. Това е богиня, почитана в една страна на име Египет преди хиляди години. Египет се простирал край голяма река, много древно място на Земята, там се е зародила човешката цивилизация. Мисля, че е богът на слънцето или на смъртта. Или и на двете. Не съм сигурен.

— И на двете? Как е възможно богът на слънцето да е бог и на смъртта? Слънцето е източник на живота, то дава топлина и светлина. А смъртта я свързвам с мрака... Това е — Тя се сепна. — Всъщност нали земното слънце е причинило смъртта на хората? Искаш да кажеш, че са го знаели в това място, Египет, хиляди години, преди да се е случило?

— Съмнявам се да е станало точно така. Но слънцето умира всяка нощ. И се ражда на следващата сутрин. Може би това е връзката. — Или не. Отново само предполагаше. Знаеше толкова малко...

Тя взе бронзовата фигурка и я задържа в шепа, сякаш я мереше на тегло.

— Четири хиляди години. Направо не ми го побира умът!

Лолър се усмихна.

— Понякога и аз я държа като теб и се опитвам, с нейна помощ, да се върна във времената, когато е била създадена. Сухи пясъци, горещо слънце и синя река, дървета покрай бреговете. Градове с многохилядно население. Огромни храмове и дворци. Но е толкова трудно да се запази ясно това видение. Пред очите ми са само безкрайният океан и този малък остров.

Тя върна статуетката на мястото ѝ и посочи глинения съд.

— А това изделие от непознат твърд материал е от Гърция, така ли?

— От Гърция, да. Това е керамика. Изработено е от глина. Ето, тук има картинка, фигура на воин, а това в ръката му трябва да е копие.

— Какъв красив силует! Трябва да е било невероятно произведение на изкуството. Но никога няма да узнаем, нали? Кога е съществувала Гърция? Преди Египет?

— Много по-късно. Но въпреки това е древна страна. Имали са поети, философи и велики художници и скулптори. Омир е бил грък.

— Омир?

— Написал е „Одисеята“. И „Илиадата“.

— Съжалявам. Не съм чувала...

— Прочути поеми, много дълги. Едната е за война, другата за опасно морско пътешествие. Баща ми обичаше да ми преразказва истории от тях, отделни случки, които си спомняше и които бе научил от своя баща. Който пък ги знаел от своя дядо Хари, чийто дядо бил роден на Земята. Само преди седем поколения Земята все още е съществувала. Понякога го забравяме — забравяме, че Земята я е имало. Ето този кръгъл медальон. Това е карта на Земята. С континентите и моретата.

От всички свои съкровища Лолър ценеше медальона най-много. Не беше нито древен, нито красив, но върху него бе изрисуван портретът на Земята. Нямаше никаква представа кой го е направил, нито къде и защо. Представляваше плосък твърд диск, по-голям от монетата от Съединените американски щати, но въпреки това достатъчно малък, за да се побира в шепата. По края му бяха изписани букви, които никой не беше в състояние да разчете, а в средата, върху два застъпващи се кръга, бе гравирана картата на Земята, два континента в едната полусфера и още два в другата, с пети континент в долната част на света и в двата кръга и няколко големи острова, разхвърляни из океана. Може би някои от тях също бяха континенти — Лолър не разбираше добре къде минава границата между голям остров и континент.

Той посочи левия от двата кръга и каза:

— Вероятно Египет се е намирал тук — в средата на това място. А Гърция трябва да е някъде тук. А това трябва да са Съединените

американски щати, тук, от другата страна. Малкият метален кръг е монета, която са използвали в Съединените щати.

— За какво?

— Като пари. Монетите са били пари.

— А ръждясалото нещо?

— Оръжие. Нарича се пистолет. Изстрелва малки стрели, които се казват куршуми.

Тя потрепери едва забележимо.

— Имаш само тези шест предмета от Земята и един от тях е оръжие! Но те са били такива, нали? Воювали са непрестанно помежду си. Избивали са се, причинявали са си страдания.

— Някои от тях да, особено в древни времена. По-късно нещата, предполагам, са се променили. — Лолър посочи грубия каменен къс, последната си ценност. — Този камък е от някаква стена, вдигната между две страни, заради война. Нещо като стената, която имаме на нашия остров. Но след време настъпил мир, стената била съборена и всички празнували, а такива късчета като това тук били запазени, за да напомнят на идните поколения. — Лолър сви рамене. — И те са били хора като нас. Едни добри, други лоши.

— Само че светът им е бил различен.

— Ами да. Странно и красиво място.

— Когато говориш за Земята, изражението ти се променя. Погледът ти става друг, видях го още онази вечер край залива, когато разговаряхме за това дали сме изгнаници. Има някакъв блясък в очите, и тъга също. Ти каза, че според някои хора Земята била райско кътче, а други я смятали за кошмарен свят, от който всички искали да избягат. Сигурно си от първите.

— Не — възрази Лолър. — Обясних ти: не зная какво е представлявала Земята. Вероятно към края си е била доста населена, мръсна и шумна, а може би хората са започнали да емигрират на други светове. Не зная със сигурност. Предполагам, че никога няма да научим истината. — Млъкна и я погледна внимателно. — Единственото, което знам, е, че някога е била наш дом. Никога не бива да го забравяме. Нашият истински дом. Колкото и да се опитваме да си внушим, че Хидрос е родният ни свят, тук ние сме само гости и нищо повече.

— Гости? — повтори Съндайра.

Стоеше съвсем близо до него. Сивите ѝ очи блестяха, устните ѝ бяха влажни. На Лолър му се стори, че гърдите ѝ се повдигат и спускат по-учестено от обикновено под тънката блуза. Дали не си въобразяваше? Или тя искаше да се притисне към него?

— Чувстваш ли се у дома на Хидрос? — попита той. — Като в истински дом?

— Разбира се. А ти?

— Ще ми се да можем.

— Но ти си се родил тук!

— Е, и?

— Не те разбирам...

— Приличам ли ти на хрилест? На гмурец или месеста риба? Те се чувстват у дома тук. Това е тяхната родна планета.

— И твоята също.

— Все още не разбираш.

— Но се опитвам. Бих искала.

Сега беше моментът да я прегърне. Да я притисне, да я погали, да я докосне тук-там, да я целуне, да накара нещата между тях да започнат. „Тя иска да те разбере — рече си той. — Дай ѝ възможност“.

Но тогава в главата му отекна гласът на Делагард: „Освен това се е zalюбила с Кинверсон, нали? Щом ще ни е от полза, защо да ги разделяме?“

— Да — промълви той с внезапно охладнял глас. — Много въпроси, но малко отговори. Не е ли така винаги? — Изведнъж му се прииска да остане сам. Чукна с пръст по кратунката с тинктура. — Това ще ти стигне за две седмици, до времето, когато потеглим. Ако кашлицата се появи отново, намини да те видя.

Тя го погледна леко учудена и объркана. Но след това се усмихна, благодари му и си тръгна.

„По дяволите — изруга Лолър наум. — По дяволите! По дяволите! По дяволите!“

— Корабите са почти готови, а разполагаме с още цяла седмица — каза Делагард. — Хората ми си скъсаха задниците от работа, за да ги подготвят.

Лолър стоеше наред корабостроителницата и гледаше водата, където се поклащаше целият флот на Делагард, с изключение на

кораба, вдигнат на сух док, за да му почистят корпуса.

— Говориш в преносен смисъл, надявам се? — подметна Лолър.

— Какво? О, да. Много смешно, докторе. Слушай, при мен всички се трудят здравата, дори жените. Може да се изказвам малко вулгарно, но такава е истината. Искаш ли да видиш какво сме направили?

— Знаеш ли, че никога не съм се качвал на кораб? Само на малки рибарски лодки, коракли, салове.

— Винаги има първи път. Хайде. Ще ти покажа флагмана.

Когато се качи на кораба, Лолър установи, че е по-малък, отколкото изглеждаше откъм брега. И въпреки това беше достатъчно просторен. Приличаше на миниатюрен остров. Лолър усещаше, че се поклаща лекичко под краката му. Килът бе изработен от същата яка водораслова дървесина, от която и самият остров: продълговати невероятно здрави летви, завързани една за друга, в цепнатините бяха натъпкани кълчища. От външната страна на корпуса имаше съвсем друг вид кълчища. Също както островният вал беше покрит с мрежа от живи водорасли, наричани морски пръсти, които непрестанно се обновяваха и сплитаха, докато океанът не спираше да атакува стената, също както летвите от дъното на залива се подсилваха от слой защитни водорасли, по същия начин плътна зелена мрежа от морски пръсти обгръщаше стените на корпуса и се издигаше почти до перилата. Късите дебели синьо-зелени тръбички на водораслите, които Лолър по-скоро би оприличил на малки шишенца, отколкото на пръсти, загръщаха кораба в дебело четинесто покривало, което надолу достигаше под ватерлинията. Палубата беше съвсем равна, изработена от по-тънки и гъвкави дъски и грижливо херметизирана, за да не позволява на вълните да мокрят трюма. От средната палуба се издигаха две мачти. Люкове отпред и отзад намекваха за тайнствени помещения някъде долу.

Делагард заговори:

— Засмолихме палубата и горната част на корпуса. Може да срещнем доста силни бури, пътешествието няма да е от леките. Ако сме добре подготвени, ще избегнем дори Вълната.

— Това междуостровно плаване ли ще е? — попита Лолър.

— Да, макар че може да не е между островите, които бихме искали. Понякога пътуване като това може да продължи до другия край

на света.

Лолър не разбра точно какво има предвид Делаягард, но реши да не го разпитва. Делаягард го поведе с решителна крачка по палубата, като не спираше да го засипва с непознати термини: това е каюткомпанията, салон на горната палуба, мостик, бак, кварталдек, бушприт, брашпил, скрипец, подемен кран. Тук имаме рибарски куки и канджи, това е щурвалът, това там компасът. Долу са каютите на екипажа, трюмът, магнетроновата кабина, радиорубката, дърводелската работилница, и още и още. Лолър почти не го слушаше. Повечето от тези термини не значеха нищо за него. Това, което го изненада и смути, бе колко е тясно и наблъскано долу. Беше привикнал със самотата и спокойствието на своя ваарг. Тук щяха непрестанно да си дишат във вратовете. Опитва се да си представи какво ще е да изкара в тази лодка две, три, дори четири седмици. Насред открития океан, без никаква суша, докдето поглед стига.

Това не е лодка, припомни си той. Това е кораб. Кораб, създаден да броди из океаните.

— Какви са последните вести от Салимил? — попита Лолър, когато Делаягард най-сетне го изведе от клаустрофобичните дълбини.

— Даг приказва в момента с тях. Тази сутрин трябваше да свикат общо събрание. Предполагам, че ще ни вземат без проблеми. Там имат много място. Миналата седмица разговарях със сина ми Райли. Съобщи ми, че четирима от членовете на съвета определено са на наша страна и други двама са склонни също да ни подкрепят.

— От колко?

— От деветима.

— Изглежда добре. — Щяха да ходят на Салимил значи. Какво пък, така да бъде. Опитва се да си представи остров Салимил — навярно беше като Сорве, макар да казваха, че е по-голям и по-величествен. Представяше си как подрежда медицинските си инструменти във ваарга край брега, приготвен за него от колегата доктор Никитин. Лолър бе разговарял с Никитин много пъти по радиото. Чудеше се какво ли ще е, когато се запознаят. Салимил — това беше добре. Дано само Райли Делаягард знаеше какво говори и наистина да ги приемат. Спомни си, че другият син на Делаягард, Кенди, също бе уверен, че ще ги приемат на Велмис, а се оказа, че греши.

Сидеро Волкин излезе с накуцване на палубата и се обърна към Делагард:

— Даг Тарп те чака в канцеларията ти.

Делагард се ухили.

— Ето го жадувания отговор. Да слизаме на брега.

Но Даг вече бе тръгнал да ги пресрещне на пристана и в момента, в който Лолър съгледа изопнатото пребледняло лице на радиста, вече знаеше какъв е отговорът от Салимил.

— Е? — попита въпреки това Делагард.

— Отказват ни. С пет срещу четири гласа. Оправдават се, че не им достига питейна вода. Лятото било сушаво и прочее. Предлагат ни да вземат шестима.

— Копелдаци! Майната им!

— Това ли искаш да им предам? — попита Тарп.

— Не им казвай нищо! Няма да си губя времето с тях, нито ще им пращам шестима от нашите! Всички или никой — където и да отидем. — И погледна Лолър.

— Кой е следващият? — попита Лолър. — Шактан? Кагерам? — Произнасяше имената на островите с лекота, ала не знаеше нито къде се намират, нито как изглеждат.

— И там ще чуем същия отговор — отвърна троснато Делагард.

— Въпреки това бих могъл да опитам с Кагерам — предложи Тарп. — Те са доста свестни хора. Бях там преди десетина години и предполагам, че не са...

— Кагерам да върви по дяволите! — прекъсна го Делагард. — И те също имат съвет. Ще им трябва цяла седмица да се съберат и да гласуват. Нямаме толкова време. — Делагард потъна в размисъл. Приличаше на човек, който извършва невероятно сложни изчисления наум. Очите му бяха притворени, гъстите вежди — склучени. Край него се възцари тишина, която го обгърна като защитна черупка.

— Грайвард — произнесе той накрая.

— Но до Грайвард има осем седмици път — възрази Лолър.

— Грайвард? — попита Тарп. — Искаш да се свържа с Грайвард?

— Не ти. Аз. Аз ще говоря с тях, направо от кораба. — Делагард млъкна и се замисли. Отново придоби изражението на математик, погълнат от формули. — На Грайвард имам братовчеди. Зная как да разговарям с моите братовчеди, за Бога! И какво да им предложа. Те

ще ни вземат. Може да сте сигурни в това. Няма да ни създадат никакви проблеми. Отплаваме за Грайвард!

Лолър го гледаше как крачи по кораба.

Грайвард? Грайвард?

Не знаеше почти нищо за него — остров в далечния край на същата група, към която принадлежеше и Сорве, и който прекарваше по-голямата част от времето си в Червено море. Беше най-отдалеченият остров, до който плаваха кораби от Сорве.

В училище Лолър бе учил, че общо четирийсет от островите на Хидрос имат човешка популация. Може би сега броят им бе нараснал до петдесет или шейсет, но той не знаеше. Истинският брой навярно бе дори по-голям — след Шаликомо хората се опасяваха от пренаселване на островите и винаги когато популацията на някой остров достигнеше критични граници, десетина-петнайсет души се местеха на друг. Заселниците рядко установяваха радиовръзка с останалите острови, най-често просто защото не разполагаха с нужната апаратура. Така че броят беше приблизителен. Можеше да са дори осемдесет, сто. Разпръснати из цялата планета — планета, по-голяма отколкото е била Земята. Връзките между островите бяха спорадични и непостоянни, особено между тези от различни островни групи. Дори островните съюзи бяха временно явление, тъй като островите плаваха непрестанно из целия свят.

Веднъж, много отдавна, група хора опитали да построят свой остров, за да живеят без постоянното присъствие на хрилести. Разучили конструкцията на един от островите и започнали изплитането на основата, но още в самото начало островът им бил нападнат от страховити морски чудовища, които го разрушили. Десетина души загинали. Всички смятаха, че чудовищата са били пратени от хрилестите, които очевидно не харесваха идеята хората да разполагат със собствени, независими морски убежища. Никой не бе опитал отново.

Грайвард, помисли си Лолър. Както и да е. Пък и каква разлика можеше да има? Все щеше да успее да се адаптира, където и да се настанят. Но дали наистина на Грайвард щяха да ги посрещнат по-радушно? И щяха ли да могат да го открият в огромното пространство между Родното море и Червено море? Какво пък — това бе грижа на Делаярд. Защо да се безпокои? И без това нищо не зависеше от него.

Докато крачеше бавно към ваарга, го застигна niskият дрезгав глас на Гаркид.

— Докторе? Доктореее?

Беше се натоварил с два огромни вързопа, натъпкани с водорасли, и се поклащаше под тежестта им. Лолър спря и го изчака. Гаркид го застигна и тръшна вързопите в краката му. Беше дребен и жилав, по-нисък от Лолър, та се налагаше да извива шия, за да го погледне. Усмихна се и белите му зъби лъснаха на фона на мургавото си лице. Имаше нещо момчешко и невинно в лицето му.

— Какво е това? — попита Лолър, загледан във водораслите, зелени, червени и жълти, набраздени от ярки пурпурни вени.

— За теб, докторе. Лекарства. Ще ти потрябват, когато заминем.

Гаркид се ухили. Изглеждаше ужасно доволен от себе си.

Лолър коленичи и разрови мокрите водорасли. Някои му бяха добре познати. От синкавото се получаваше отлично болкоуспокояващо, а това с черните ленти се използваше за антисептични разтвори. А ето това — да, то бе тръпнитревче. Без никакво съмнение. Добрият Гаркид. Лолър вдигна глава и за един кратък миг му се стори, че забелязва в очите на Гаркид нещо повече от момчешки наивитет.

— За кораба, като заминем — повтори той, макар да беше ясно, че Лолър е разбрал. — Тези са добри, стават за лекарства. Реших, че ще ти трябват повечко.

— Чудесна работа си свършил — одобри Лолър. — Отнеси ги, ако обичаш, в моя ваарг.

Уловът наистина беше богат. Гаркид бе събрал водорасли от всички образци, подходящи за медицински цели. Лолър бе отлагал и отлагал тази задача и ето, че накрая Гаркид я бе свършил вместо него. Чудесна работа, наистина, помисли си Лолър. Особено тръпнитревчето. Времето едва щеше да стигне да приготви нужните разтвори, мехлеми и тинктури, преди да заминат. Но поне корабът щеше да е добре зареден за дългия път до Грайвард. Гаркид бе истински познавач на водораслите. За пореден път Лолър се запита дали е толкова простоват, колкото изглежда, или това е само защитна позиция. Гаркид често му приличаше на човек, чиято душа е бял лист, *табула раз*, върху която всеки може да пише каквото му скимне. Но

изглежда дълбоко в него се криеше нещо повече. Въпросът бе какво — и къде?

Последните дни преди отпътуването бяха отвратителни. Всички се бяха примирили с необходимостта от заминаване, но всеки се бе надявал, че това няма да се случи, а сега реалността се приближаваше с ужасяваща сила. Възрастни жени изнасяха покъщнината пред вааргите и я струпваха там, загледани с празни погледи в оскъдните си притежания, преди да отделят най-необходимото. Повечето от тях, както и някои от мъжете, плачеха непрестанно, едни тихичко, други — не чак толкова. Нощем нерядко над селището отекваха истерични крясъци и хленч. Лолър лекуваше най-тежките случаи с тинктура от тръпнитревче.

— Само спокойно — повтаряше той. — Запазете спокойствие.

Том Лионидес не изтрезня три дена, огласяше околностите с гръмогласния си рев и песните си, а след това се сби с Бамбър Кадрел и заяви, че никой не може да го накара да се качи на борда на някой от тези кораби. Дойде Делагард, придружен от Госпо Струвин, и попита: „Какво става тук, по дяволите?“. Лионидес се нахвърли и върху него, ръмжеше като умопобъркан. Делагард го удари с юмрук в лицето, а Струвин го стисна за гърлото, докато се усмири. „Качи го на кораба! — нареди Делагард на Кадрел. — И се постарай да не създава проблеми, докато вдигнем платна“.

В предпоследния ден, а също и през последния, няколко групи хрилести слизаха до границата на тяхната територия и оставаха да гледат приготовленията, сякаш за да се уверят, че хората наистина ще си тръгнат. Вече всички на Сорве се бяха убедили, че хрилестите няма да се отметнат от взетото решение. И последните съмняващи се се предадоха под напора на неумолимите им рибешки очи. Сорве бе изгубен завинаги. Грайвард щеше да е новият им дом.

Броени часове преди отплаването Лолър се изкачи на най-високата точка на острова, противоположна на залива — там, където валът се изправяше срещу открития океан. Беше пладне и във водата блещукаха отразени светлини.

Загледан към откритото море, Лолър се опита да си представи какво ще е там, далеч от брега. Искаше да разбере дали все още се

страхува от този безкраен воден свят, който му предстоеше да прекоси.

Не. НЕ. Страхът му бе изчезнал през онази пиянска нощ в къщурката на Делагард. И не се бе завърнал. Нямаше от какво да се бои. Просто щеше да смени острова за кораб, който по същество бе също един миниатюрен остров. Кое беше най-лошото, което би могло да му се случи? Корабът да потъне при буря или да бъде преобърнат от Вълната и той да умре. Какво пък, смъртта го очакваше, рано или късно. Това не беше нищо ново. Кораби се губеха в моретата доста често. Шансовете да достигнат Грайвард не бяха малки. А там отново щеше да слезе на брега и да започне нов живот.

Ако имаше някакви терзания, те бяха свързани по-скоро с това, което оставяше зад себе си. Болката нарасна бързо и също така бързо изчезна. Сигурно защото нещата, които оставяше и с които щеше да се раздели, вече му се струваха чужди. Докато стоеше, с гръб към селото, зареял поглед в безкрайните води, те всички сякаш се отдалечаваха с вятъра, който духаше откъм морето — прочутият му баща, нежната, но незаинтересована майка, почти забравените му братя. Детството му, юношеството, краткият му брак, годините като островен доктор, поредният от семейството. Всичко си отиваше. Обзе го някаква лекота, сякаш можеше да яхне вятъра и да отлети с него до Грайвард. Скъсани бяха всички окови. Всичко, което го задържаше тук, бе изчезнало в един миг. Съвсем всичко.

ВТОРА ЧАСТ
КЪМ ПУСТОТО МОРЕ

1

Първите четири дни от плаването бяха съвсем спокойни, почти подозрително безгрижни.

— Ама че странна работа — коментира Гейб Кинверсон и поклати глава. — Вече сме доста навътре, човек би очаквал да започнат неприятностите. — Извърна очи към спокойните синкави вълни. Вятърът беше постоянен и издуваше равномерно платната. Корабите плаваха близо един зад друг, отправени на северозапад, към Грайвард. Нов дом, нов живот — за седемдесет и осемте пътници, изгнаници, прокудени, това щеше да е като второ раждане. Но възможно ли е едно раждане, било то първо или второ, да е толкова леко? И колко още щеше да продължава да е така?

През първия ден, докато все още прекосяваха залива, Лолър поглеждаше доста често към Сорве, който бавно се стопяваше в маранята.

През тези първи часове островът се издигаше зад тях като самотна кафеникава планина. И все още изглеждаше съвсем истински и примамлив. Лолър без усилие различаваше централното било и двата ръкава около залива, сивите покриви на вааргите, електростанцията, постройките около корабостроителницата на Делагард. Стори му се, че дори вижда малка групичка хрилести, слезли на брега, за да наблюдават шестте отдалечаващи се кораба.

След това водата започна да си променя цвета. Мътнозеленото на плитката лагуна отстъпи място на истинския цвят на океана — тъмносиньо, със сивкав оттенък на места. Това бе първият признак за отдалечаването от брега и за края на залива. Лолър имаше чувството, че зад тях се е затворила невидима врата, за да им попречи да се върнат. Сега, когато изкуственото дъно изчезна, Сорве започна бързо да се смалява, превърна се в тъмен силует на хоризонта и скоро се изгуби напълно.

Навътре в океана водата щеше да променя отново цвета си в зависимост от микроорганизмите в нея и издигането на различни

вещества от дълбините. Ненапразно моретата бяха наречени заради преобладаващия в тях цвят: Червено, Жълто, Лазурно и Черно. Това, от което трябваше да се страхуват, бе Пустото море с неговите бледосини, лишени от всякакъв живот води. Но маршрутът на експедицията не минаваше в близост до него.

Корабите се движеха в триъгълник, близо един до друг. Всеки бе под командването на някой от капитаните на Делагард, с изключение на кораба на Сестринството. Делагард бе предложил и на тях един от хората си, но както предполагаше, жените му отказаха. „Да се управлява кораб не е трудна работа — заяви сестра Хала. — Ще гледаме как го правите и ще правим същото“.

„Кралицата на Хидрос“, флагманът, беше най-отпред, на върха на триъгълника, с капитан Госпо Струвин. Зад него един до друг плаваха „Звездата на Черно море“, командван от Пойлин Стайвол, и „Богинята на Сорве“ под управлението на Бамбър Кадрел. По-нататък следваше редица от три кораба, средният бе този на Сестринството — „Хидроски кръст“, а от двете му страни „Три луни“, с капитан Мартин Янез, и „Златно слънце“, командван от Деймис Соултел.

След като Сорве се изгуби зад хоризонта, нямаше нищо за гледане освен морето, извитата далечна линия и леките океански вълни, Лолър бе завладян от странно спокойствие. Сякаш се бе потопил в това ново безгрижно съществуване, беше се изгубил напълно в него. Морето беше почти гладко и вероятно щеше да остане така през целия път, От Сорве нямаше и помен. Островът беше изчезнал от живота му. Какво от това? Сорве вече нямаше никакво значение.

Той се разходи по палубата, опитваше силата на вятъра с гърба си — същият този вятър, който издуваше платната и ги отнасяше все по-далече от всичко, което бе познавал.

До предната мачта стоеше отец Куилан. Носеше тъмносива риза от непознат лек материал, едновременно мек и проветрив, навярно я бе донесъл от някой далечен свят. На Хидрос нямаше такива тъкани.

Лолър спря до него. Куилан посочи с величествен жест морето. Беше като огромна синкава перла, сияещо великолепиe, което без съмнение обхващаше цялата планета.

— Като го гледаш, можеш ли да повярваш, че на този свят има само вода и нищо друго?

— Не.

— Такъв безбрежен океан. Пустош навсякъде.

— Чувстваш се като божество, а? Пред това величие.

Куилан го погледна изненадано.

— Ти така ли се чувстваш?

— Не зная. Просто те попитах.

— Лолър, вярваш ли в Бога?

— Баща ми вярваше.

— А ти?

Лолър сви рамене.

— Баща ми имаше Библия. Понякога ни я четеше. После се изгуби, за съжаление. Помня доста малко от нея. „И рече Бог: да има твърд посред водата, и тя да дели вода от вода. Твърдта Бог нарече Небе“. Там горе са небесата, нали, отче? Отвъд небесния простор? А водите, които трябва да са зад него, те са океанът на космоса, нали? — Куилан го гледаше втрещено. — „И рече Бог: да се събере водата, що е под небето, на едно място и да се яви суша. Тъй и стана. Сушата Бог нарече земя, а събраните води — морета“.

— Знаеш Библията наизуст? — попита Куилан.

— Само тази малка част. Не намирах смисъл в останалото, всички тези царе и пророци, битките и прочее.

— И Исус?

— Тази част беше накрая. Така и не стигнах дотам. — Лолър погледна към безкрайно отдалечаващия се хоризонт, синя черта под син фон. — Тъй като тук няма суша, очевидно на Хидрос Бог е решил да създаде нещо съвсем различно от творението Си на Земята. Какво ще кажеш, а? „Сушата Бог нарече земя“. „Той нарече водния свят Хидрос“, сигурно така трябва да пише. Каква работа само, да сътвориш толкова много и различни светове. Не само Земята, а всяка отделна планета в галактиката. Ириарте, Феникс, Мегало Кастро, Дарма Барма, Ментироса, Копърфийлд, Набома Зом, всички тези милиони планети. С различна идея за всяка от тях, иначе защо ще ги прави толкова многообразни? Нали ги е създал един и същи Бог?

— Не зная — отвърна Куилан.

— Но ти си свещеник!

— Това не означава, че знам всичко. Не значи дори, че знам и малкото, което смяташ.

— Вярваш ли в Бог? — попита Лолър.

— Не зная.

— Въобще вярваш ли в нещо?

Куилан помълча малко. Лицето му имаше мъртвешки изглед, сякаш духът му току-що го бе напуснал окончателно.

— Съмнявам се — рече той.

По някаква необяснима причина морето изглеждаше по-равно тук, отколкото около острова. Тъмнината се спусна внезапно, падна като безшумна завеса. Слънцето увисна за кратко над водата и потъна. Почти в същия миг светът зад тях стана непрогледно черен и в небето изгря Хидроският кръст.

— Време за вечеря, първа вахта — провикна се Натим Гаркид и удари с лъжица по тигана.

Екипажът на „Кралицата на Хидрос“ бе разделен на две вахти, със смени от по четири часа. Моряците от двете вахти се хранеха заедно. В първата вахта бяха Лео Мартело, Гейб Кинверсон, Пиля Браун, Гаркид, Даг Тарп и Госпо Струвин; втората се състоеше от Неяна Голджоз, Съндайра Тейн, Дан Хендърс, Делагард, Онъос Фелк, Лиз Никлаус и отец Куилан. Нямаше отредена столова — Делагард и Струвин, корабовладелецът и капитанът, ядяха в камбуза с останалите. Лолър не бе прикрепен към нито една от смените, но се очакваше да е на повикване през цялото време. Той нямаше нищо против. Обикновено закусваше с втората вахта по изгрев-слънце и вечеряше с първата по залез. Това го изпълваше с приятното чувство, че е свободен и необвързан, за разлика от останалите. Още през първите дни от плаването между двете вахти възникна нещо като дух на съревнование, а той не принадлежеше към нито една от тях.

— Менюто тази вечер — обяви Лиз Никлаус, докато първата вахта влизаше в камбуза. — Пържола от зелени водорасли. Печена перка от риба-пазач, пай от хайвер и салата от коралова ягода.

Беше третата вечер от началото на пътешествието. Менюто бе едно и също всяка вечер, което не пречеше на Лиз да го обявява с тържествен глас, сякаш очакваше да получи аплодисменти. Тя се занимаваше с готвенето с помощта на Гаркид и от време на време Делагард. Порциите бяха оскъдни и без перспектива да се подобрят: сушена риба, хайвер, изсушена морска трева, хляб от водорасли и това,

което улавяха през деня. Но досега уловът се ограничаваше до риба-пазач. Няколко пасажа от тази чевръста бдителна рибка следваха корабите още от Сорве. Кинверсон, Пиля Браун и Хендърс бяха главните рибари и работеха на задната площадка.

— Още един безгрижен ден — промърмори Струвин.

— Прекалено безгрижен — изсумтя Кинверсон, наведен над чинията си.

— Буря ли ти се прищя? Или Вълната?

Кинверсон вдигна рамене.

— Не обичам спокойното море.

Даг Тарп си бодна от пая и подхвърли:

— Как сме с водата, Лиз?

— Ще получите, колкото ви се полага, и нито капка повече.

— По дяволите! Храната е доста солена.

— Ако те мъчи жажда, помисли си какво ще стане, след като изпием всичката си вода още през първата седмица — намеси се Струвин. — Защо ли трябва да ти го обяснявам? Лиз, донеси още няколко пресни рибки за нашия храбър радист.

Преди да напуснат Сорве, колонистите бяха заредили кораба с толкова прясна вода, за колкото имаха съдове. Но дори това означаваше запас за не повече от три седмици, и то при ограничена употреба. Налагаше се да разчитат на вода от дъждовете, ако имаше такива. Друг начин бе да се яде сурова риба. Всички го знаеха, но Тарп не си падаше по нея.

Той изгледа намръщено чинията.

— Махни я. Мразя рибата-пазач.

— Затова пък прогонва жаждата — обясни спокойно Кинверсон.

— На мен ми гони апетита — изсумтя Тарп. — Предпочитам да съм жаден.

Кинверсон повдигна рамене.

— Твоя воля. Друга песен ще запееш след две седмици.

Лиз сложи на масата чиния със зеленикаво месо. Влажните парчета сурова риба бяха грижливо загърнати в листа от водорасли. Тарп погледна чинията с нескрита омраза, поклати глава и извърна очи. След кратко колебание Лолър си взе от рибата. Струвин последва примера му, също и Кинверсон. Суровата риба беше хладна и

действаше освежаващо на езика и небцето. И почти утоляваше жаждата. Почти.

— Какво мислиш, докторе? — попита Тарп след време.

— Никак не е зле — отвърна Лолър.

— Ще взема да си близна — рече радистът.

Кинверсон се разсмя.

— Задник!

— Какво каза, Гейб?!

— Искаш ли да ти го повторя?

— Ако ще се млатите, излизайте на палубата — предупреди ги Лиз Никлаус.

— Да се бием? Аз и Даг? — Кинверсон я погледна смаяно. Можеше да смачка Тарп с една ръка. — Не ставай глупава, Лиз.

— Да се бием ли искаш? — подскочи Тарп с внезапно почервено лице. — Хайде, Кинверсон. Хайде де! Да не мислиш, че се страхувам от теб?

— А би трябвало — обади се със спокоен тон Лолър. — Той е четири пъти по-голям от теб. — Лолър се ухили и погледна Струвин. — Щом сме изчерпали водната си квота за тази вечер, Госпо, какво ще кажеш за малко бренди? Това ще помогне за жаждата.

— Точно така! — извика Струвин. — Бренди! Бренди!

Лиз му подаде една манерка и Струвин я огледа навъсено.

— Това е сорвейско бренди. По-добре да го запазим за тежки времена. Защо не ми дадеш вместо него от кхувиярското? Сорвейското е пикня. — Лиз кимна и се появи с друга манерка, по-дълга и заоблена, с лъскави стени. Струвин прокара пръст по нея и се ухили доволно. — О, да, кхувиярско! Тези типове знаят как се прави добро бренди! И вино също. Някой от вас бил ли е някога на Кхувияр? Не, доколкото виждам по личицата ви. Там се пие денем и нощем. Най-щастливите хора на тази окаяна планета.

— Аз съм бил там веднъж — обади се Кинверсон. — Истина е, че не изтрезняват. Само пият и повръщат навсякъде.

— Но какво пият! — възкликна Струвин. — Ах, какво само пият!

— Чудя се кога ли го правят това бренди — заговори Лолър, — след като никога не изтрезняват. Кой им лови рибата? Кой поправя скъсаните мрежи?

— Никой — отвърна Струвин. — Истината е, че това е едно жалко и мръсно място. Трезви са само когато дойде време да излязат в залива и да съберат малко морско грозде, след това го оставят да ферментира, правят вино, дестилират бренди и отново се натряскват. Няма да повярвате как живеят тези типове. Облечени са с парцали. Спят в колиби от листа, като хрилести. Водата в резервоара им е застояла. Отвратително място, повярвайте ми. Но кой казва, че всички острови си приличат? Всяко място е различно. Няма два еднакви острова. На Кхувияр единственото, което ги интересува, е пиенето. Ей, Тарп? Нали се оплакваше, че си жаден? Пийни си малко кхувиярско бренди. Аз черпя. Заповядай.

— Не обичам бренди — тросна се Тарп. — Знаеш го добре, Госпо. Освен това от него също се ожаднява. Изсушава лигавицата на устата. Нали тъй, докторе? На теб ако не ти е ясно... — Въздъхна раздражено. — Добре де, дайте да я пробвам тая сурова риба, мътните я взели!

Лолър му подаде чинията. Тарп разпори една рибка с вилицата, огледа я, сякаш никога досега не бе виждал нещо подобно, и след като събра сили, отхапа малко парченце. Задъвка, преметна го с език, преглътна и като че ли се замисли. След това си взе втора хапка.

— Ей — подвижна той. — Никак не било лошо.

— Задник — повтори Кинверсон. Но сега се усмихваше.

След вечерята всички излязоха на палубата за смяна на вахтата. Хендърс, Голджоз и Делагард се спуснаха по стълбите, както бяха в работно облекло, а Мартело, Пиля Браун и Кинверсон заеха техните места.

Яркото сияние на Кръста разделяше нощното небе на четири части. Морето бе съвсем гладко и в него се виждаше отражението на звездите, като изпъната линия от студени бели пламъчета, прокарана през водата и проточваща се към неизвестните далечини, където се размазваше и изчезваше. Изправен до перилата, Лолър погледна назад. Трепкащи сигнални светлини обозначаваха местата на петте кораба, които ги следваха максимално близо. Ето го цялото население на Сорве, събрано наред открито море, цяла една малобройна колония, побрана на шест кораба, Талхеймови и Танаминдови, Катцини и Янезови, Суейнърови и Соутелови и всички останали, добре познати

стари имена. Всяка вечер, когато се мръкнеше, моряците закачаха по мачтите димящи фенери, заредени с изсушени водорасли, които изпускаха мъждиво оранжево сияние. Делаярд настояваше с фанатична загриженост да се движат в плътна формация и никога да не се губят от поглед. Всеки от корабите имаше собствена радиостанция и връзката се поддържаше през цялата нощ, за да не би някой да се заблуди и да поеме в друга посока.

— Излиза вятър! — провикна се нечий глас. — Да вдигнем предните платна!

Лолър се възхищаваше от изкуството да нагласяваш платната така, че да се възползваш максимално от силата на ветровете. Искаше му се да познава малко по-добре това умение, което граничеше със сложна наука. За него мореходството представляваше някакво вълшебство, тайнствена и объркваща загадка. Корабите на Делаярд, далеч по-сложни във всяко отношение от малките платноходки, с които рибарите излизаха в залива, разполагаха с по две мачти, оборудвани с триъгълни платна от гъсто изплетени нишки и по-малки, квадратни, закачени над тях. Друго триъгълно платно бе закрепено между двете мачти. Главните платна бяха пристегнати за тежките тикове; въжета с нанизани на тях топки и скоби ги задържаха на място, а те на свой ред се управляваха от фалове, преминаващи през система от скрипци и макари.

При обикновени условия бяха достатъчни трима души, за да се нагласят платната, и четвърти при кормилото, който да дава заповеди. Екипът на Мартело, Кинверсон и Браун работеше под командата на Госпо Струвин, а в другата смяна Неяна Голджоз, Дан Хендърс и Делаярд поемаха платната, докато Онъос Фелк, навигатор и картограф, държеше кормилото. Съндайра Тейн бе заместник в смяната на Струвин, а Лиз Никлаус — при Фелк. Лолър обичаше да застава някъде отстрани и да наблюдава целия този добре отигран процес. „Платна по вятъра!“. „Завърти бимса!“. „Към подветрената!“ Отново и отново, всеки път, когато вятърът се менеше, те спускаха платната, обръщаха ги и ги нагласяваха в нова позиция. И по такъв начин, независимо откъде духаше вятърът, корабът успяваше да следва първоначалната посока.

Единствените, които не участваха в това занятие, бяха Даг Тарп, отец Куилан, Натим Гаркид и самият Лолър. Тарп бе твърде лек и

несръчен, за да помага с въжетата, и през повечето време седеше в радиорубката, където поддържаше постоянна връзка с другите кораби. На отец Куилан се гледаше като на странично лице, изключено от корабната работа, а задълженията на Гаркид бяха камбузът и събирането на водорасли. Що се отнася до Лолър, той с удоволствие би се включил в опъването на платната и чакаше с надежда да бъде поканен, което, поне засега, не се случваше.

Докато стоеше до перилата, заплепен от обиграните действия на екипажа, нещо долетя с бръмчене от тъмното море и го удари в лицето. Лолър усети неприятно ужилване по бузата, болезнено парене, като одраскване от остри люспи. Силна неприятна миризма на море изпълни ноздрите му. В краката му нещо пърхаше.

Той погледна надолу. Крилато същество, голямо колкото ръката му, подскачаше върху палубата. В първия миг Лолър си бе помислил, че го е ударила хвъркоперка, но летящите риби бяха елегантни и грациозни създания със стегнати пъстроцветни телца, източени за минимално съпротивление във въздуха, а и никога не летяха по тъмно. А това дребно нощно уродче приличаше по-скоро на червей с крилца и имаше бледо отпуснато пихтиесто телце, малки черни очички и люспи по предната част на гръбчето. Тъкмо тези люспи бяха одраскали Лолър по бузата.

Сбръчканите заострени крилца, които стърчаха от хълбоците на животинчето, потрепваха конвулсивно, все по-бавно и по-бавно. Диря от черна слуз бе останала по палубата зад опашката на летящото същество. Въпреки отвратителния си вид сега, когато умираше, то изглеждаше безвредно, достойно за съжаление.

Лолър се наведе очарован над него. Тъкмо доближаваше лице, когато Делагард скочи от плетената стълбичка, пхна върха на обувката си под гърчещото се телце и го запокити с рязък ритник към морето.

— Защо го направи? — попита Лолър.

— Защото щеше да скочи и да ти отхапе глупавия нос, докторе. Не си ли виждал досега крилата вещица?

— Крилата вещица?

— Да, само дето това беше малко. Стават ей толкова големи, когато порастат, и са ужасно злобни създанийца. — Делагард разтвори ръце на около половин метър. — Докторе, когато не познаваш някое

животинче, стой далече от него. Това е първото правило за оцеляване в морето.

— Ще го запомня.

Делагард се облегна на перилата и го погледна с добронамерена усмивка.

— Как ти харесва разходката по море досега? — Беше плувнал в пот от тежката работа по платната, но въпреки това изглеждаше възбуден, дори развеселен от нещо. — Не е ли прекрасно място океанът?

— Има чар, признавам. Опитвам се да го открия.

— Май нещо не ти се нрави. Каютата ли ти е тясна? Не ти харесва компанията? Или животът е твърде скучен?

Лолър го изгледа навъсено.

— Нид, защо не се разкараш?

Делагард избърса старателно петното от морска вещица върху обувката си и каза:

— Стига де. Просто се опитвам да си побъбря приятелски с теб.

Лолър слезе долу и се отправи към своята каюта на кърмата. Тесен мъждив коридор, осветен със заредени с рибено масло кокалени кандила, минаваше по цялата дължина на кораба. От застоялия задимен въздух очите му смъдяха. Чуваше се приглушеното лумкане на вълните в корпуса, отекващо в далечния край на трюма. Над главата му корабните въжета скърцаха в макарите.

Като корабен доктор Лолър бе получил една от трите самостоятелни каюти на кърмата. Струвин обитаваше онази откъм левия борд, а Делагард и Лиз Никлаус държаха най-голямата, която се простираше покрай десния борд. Всички останали живееха в бака, натикани в две продълговати помещения, които обикновено бяха предназначени за пътници, когато корабът изпълняваше междуостровни плавания. Първа вахта държеше лявото помещение, втора се бе настанила в това откъм десния борд.

Кинверсон и Съндайра се оказаха разпределени в различни смени и следователно живееха в различни помещения. Лолър бе изненадан от това. Не че имаше значение кой при кого спи — теснотията бе толкова голяма, че всеки, решил да се развлече с нежности и милувки, трябваше да се спусне в товарния отсек и да си

намери местенце между вързопите и сандъците. Но нали Делагард му бе казал, че те са двойка? Лолър започна да осъзнава, че изглежда, греша. Или, ако бяха, то връзката им не беше от най-близките. Почти не бяха разговаряли от началото на плаването. Може би това, което се бе случило между тях на Сорве, някое мимолетно пламване на страст, силно и краткотрайно физическо привличане, сега бе отмряло.

Побутна вратата на каютата с рамо и влезе. Стаичката бе малко по-голяма от килер. Имаше койка, умивалник и неголям дървен скрин, в който Лолър държеше личните си вещи. Делагард го бе предупредил да не взема много неща. Накрая Лолър се бе спрял на няколко ката дрехи, рибарските такъми, съдове за хранене и огледалце. Както и предметите от Земята. Държеше ги на лавицата срещу койката.

Всичко останало — мебелировката във ваарга, някои украшения, които бе направил от намерени на брега причудливи морски образувания, бе оставил на хрилестите. Медицинските инструменти и лекарствата, както и личният му архив със записки бяха отпред, до камбуза, в каютата, отредена за корабен лазарет. Останалата част от лекарствените припаси бе разпределена по сандъците в трюма.

Той запали свещ и огледа бузата си в огледалото — парче морско стъкло с неравни краища, което Суейнър бе шлифовал за него преди много години. Отражението бе неясно, замъглено. Стъклото с високо качество бе непостижим лукс на Хидрос, където единственият източник на кварц бяха черупките на диатомейските миди от дъното на залива. Но Лолър бе привързан към своето огледало въпреки грапавата му повърхност и лошия образ.

Изглежда, сблъсъкът с морската вещица не бе довел до сериозни поражения. Имаше малко охлузено петно непосредствено над лявата скула, с виолетов ръб по края. Лолър го проми с бренди, като профилактика срещу инфекция. Професионалният опит му подсказваше, че няма за какво да се тревожи.

Шишенцето с розова тинктура стоеше непосредствено до манерката с бренди. Лолър спря замислен поглед върху него.

Днес след закуска вече бе приел обичайната си доза. Поне за момента не се нуждаеше от повече.

Но какво толкова, по дяволите. Какво толкова?

Малко по-късно се отправи към бака в търсене на компания, макар да не беше сигурен чия.

Вахтите вече се бяха сменили. Сега на палубата беше втора вахта и помещението откъм десния борд пустееше. Лолър надникна в другото и видя заспалия в койката Кинверсон, Натим Гаркид, седнал с кръстосани нозе и затворени очи, сякаш медитира, и Лео Мартело, който пишеше под несигурната светлина на кандилото. Сигурно работеше върху безкрайната си епична поема.

Мартело бе към трийсетгодишен, мускулист, изпълнен с енергия и обикновено подскочаше като на пружини. Имаше големи кафяви очи, живо открито лице и обикновено си бръснеше главата. Баща му бе пристигнал доброволно на Хидрос, изгнаник по свое желание, спуснал се с единична и еднопосочна капсула. Беше се появил на Сорве, когато Лолър бе още малко момче, и се бе оженил за Джина Соултел, по-голямата сестра на Дамис. И двамата вече не бяха между живите, отнесени от Вълната при трагичен риболовен инцидент.

Мартело работеше в корабостроителницата на Делагард от четиринайсетгодишен, но всъщност основното му занимание в живота бе някаква безкрайна поема, която твърдеше, че пише, разказ за величествената емиграция от обречената Земя към другите светове в галактиката. От години ѝ посвещаваше всичкото си свободно време, но никой не бе прочитал повече от няколко реда от нея.

Лолър се спря на прага, тъй като не искаше да го разсейва.

— Докторе — рече Мартело. — Точно теб исках да видя. Трябва ми лекарство против слънчево изгаряне. Днес направих една беля.

— Нека първо да погледна.

Мартело си смъкна ризата. Въпреки дълбокия тен кожата на раменете бе зачервена. Слънцето на Хидрос бе по-силно от това, под което бяха живели и еволюирали древните хора. В практиката си Лолър доста често се срещаше със случаи на кожен рак, слънчево изгаряне и всякакви дерматологически проблеми.

— Не изглежда толкова зле — каза той. — Ела утре в каютата ми и ще се погрижа за него. Ако мислиш, че ще ти пречи да спиш, мога да ти дам нещо още сега.

— Ще се справя. Мога да спя по корем.

Лолър кимна.

— Как върви прочутата ти поема?

— Бавно. Наложил се да препише Петата кантата.

За своя изненада Лолър се чу да казва:

— Мога ли да погледна?

Мартело също изглеждаше изненадан, но въпреки това побутна към него листа от водораслов папирус. Лолър го взе с две ръце и зачете. Почеркът на Мартело бе момчешки, неравен и груб, с големи заврънкулки, ченгели и камшичета.

*„Огромни кораби към мрака
непрогледен се понасят,
златисти светове, сияят и примамват,
разпалвайки нега на нашите бащи
в душите...“*

— И на майките също — подметна кой знае защо Лолър.

— Да, и на тях — съгласи се Мартело, но се понацупи. — На тях ще посветя друга част, малко по-нататък.

— Хубаво — кимна Лолър. — Силна поема. Разбира се, аз не съм истински специалист. Не харесваш ли поемите в рима?

— Докторе, римата е демодее вече повече от сто години.

— Така ли? Не знаех. Баща ми понякога рецитираше поеми от Земята. По онова време са обичали да използват рими.

*Той беше един Стар моряк,
запря го пред шумните врати,
— С тая сива брада и светъл поглед
за какво ме забираш ти?*

— Каква е тази поема? — попита заинтригувано Мартело.

— Нарича се „Песента на стария моряк“. Разказва се за едно морско пътешествие — изпълнено с премеждия.

Самите дълбини загниха

*и това никак не е добре
Запълзяха лигави същества
с крака по лигавото море.^[1]*

— Завладяващо произведение. Нататък знаеш ли я?

— Само отделни късчета — призна Лолър.

— Знаеш ли, докторе, трябва да се съберем някой път и да си поговорим за поезия. Нямах представа, че се интересуваш от подобни неща. — За миг по лицето на младежа премина тъжна сянка. — Баща ми също обичаше старите поеми. Беше донесъл със себе си книга с поезия от Земята, имаше я от планетата, на която бе живял, преди да дойде на Хидрос. Казвал ли ти е за нея?

— Не — отвърна развълнувано Лолър. — Къде е тя?

— Изгубена. Беше с него, когато загинаха с майка ми.

— Така бих искал да я прочета — призна натъжено Лолър.

— Понякога ми се струва, че книгата ми липсва дори повече от родителите ми — подметна Мартело. И побърза да добави: — Не е ли ужасно да си мисля подобни неща, докторе?

— Не бих казал, защото, струва ми се, разбирам какво имаш предвид. „Вода, вода додето поглед стига — помисли си Лолър. — И всички бордове залети“. — Слушай, Лео, ела при мен утре, след първата смяна. Ще се погрижа за изгорения ти гръб и ще си побъбрим.

*„Вода, вода додето поглед стига...
без капчица да пийне човек“.*

Късно същата нощ Лолър отново излезе на палубата под черното небе. От север полъхваше студен вятър. Делагард, Хендърс и Съндайра бяха при платната и си подхвърляха тайнствени и неразгадаеми заклинания. Хидроският кръст бе увиснал точно на сред небето.

Лолър се загледа в него, тази невероятна редица от хиляди огромни сияещи топки от кипящ водород, сякаш подредени от човешка ръка на сред небето. Несръчните строфи на Мартело изникнаха неканени в съзнанието му: „Огромни кораби към мрака непрогледен се понасят...“ Дали някое от тези слънца горе не бе земното Слънце? Не,

едва ли. Казваха, че не може да се види с невъоръжено око от Хидрос. Това бяха други звезди, чужди и непознати. Но някъде по-нататък в мрака, скрито зад мощното сияние на Кръста, бе малкото жълтеникаво светило, под чиито меки лъчи бе зачената човешката история. „Златисти светове, сияят и примамват, разпалвайки нега на нашите бащи в душите...“ Да, и на майките. Същото това слънце, чийто краткотраен и свиреп изблик, само няколко секунди на космическа жестокост, бе унищожил този крехък дар — живота. Слънцето, което се бе нахвърлило върху собствените си творения, пращайки неумолими потоци твърда радиация, за да превърне само в миг родния свят на човечеството в овъглен къс скала.

През целия си живот се бе опитвал да си представи Земята, разпалван от разказите на баща си, и въпреки това тя си оставаше загадка. И щеше да си остане такава до края. Хидрос бе твърде изолиран, твърде далеч от всякакви възможни източници на информация и познание. Нямаше никой, който да му разкаже какъв е бил животът на Земята. Книгите, музиката ѝ, нейната история, всичко това щеше да остане непознато, недосегаемо. Разполагаше само с късчета информация, като дребните предмети, които пазеше в колекцията си. Ето например, бе чувал, че съществувало нещо, наричано опера — но какво бе то? Хора, които пеят и разказват? Под акомпанимента на стотици музиканти? Та той никога досега не бе виждал стотина души на едно място, да не говорим за музиканти. Катедрали? Симфонии? Висящи мостове? Магистрали? Само названия на неща, за които не знаеше нищо. Загадки. Изгубените тайни на Земята.

Една толкова микроскопична топка — много по-малка от Хидрос, — а на нея се бяха пръкнали империи и династии, царе и пълководци, герои и подлещи, митове и легенди, поети, певци, велики майстори на изкуството и науката, храмове и градове, статуи и градски стени. Всякакви невероятни и загадъчни неща, които не би могъл да си представи, след като бе прекарал целия си живот сред безкрайната, враждебна, лишена от красоти и забележителности морска шир на Хидрос. Земята, която бе създала хората и която векове по-късно ги бе пратила към „мрака непрогледен“, към далечните светове на безразличната галактика. А след това вратата зад тях се беше хлопнала, в един кратък и ужасяващ миг на радиационно изригване. И

те бяха останали разпръснати сред звездите. „Златисти светове, сияят и примамават...“

И ето ги тук сега, на борда на едно незначително петънце сред огромния океан, на планета, която сама по себе си е незначително петънце в черното море на космоса.

„Бях сам-самичък, сам-самичък, сам сред море, море, море...“
Не можа да си спомни следващата строфа. Е, толкова по-добре.
Обърна се и слезе долу да поспи.

Тази нощ го споходи нов сън, отново за Земята, но различен от тези, които го навестяваха през изминалите години. Този път сънува не гибелта на родната планета, а как хората я напускат, великата диаспора, полета към звездите. В съня си отново се рееше над познатата синьо-зелена сфера и когато погледна надолу, видя хиляди тънки блестящи игли да се издигат от повърхността, а може би бяха дори милиони, във всеки случай твърде много, за да успее да ги преброи, и всичките летяха право към него, носеха се стремително към открития космос — един постоянен емиграционен поток, безброй мънички блещукащи точки, пронизващи мрака, заобикалящ синьо-зелената планета. Проследи маршрутите им през небосвода, колкото да разбере, че се отправят към различни крайни пунктове, към светове, чиито имена не бе чувал, светове загадъчни, вълшебни и недостижими за него като самата Земя: Набомба Зом, където морето е алено, а слънцето синьо; Алта Ханалана, на която гигантски лигави червеи със заострени късове от безценен жълтеникав нефрит на челата прокопават тунели в блатистата почва; Златната Галгала, Ксамур, където въздухът е омаен като парфюм, а наелектризираната атмосфера се раздира от неопируемо красиви светкавици; Мараджо, с неговите искрящи пясъци; Ириарте; Ментиросо; Мулано с двойната звезда; Рагнаръок; Олимп и Малоболги; Енсалада Верде и Слънчев изгрев...

И дори Хидрос, едноросна спирка, от която няма завръщане...

Литналите от Земята кораби се отправяха навсякъде, накъдето можеше да се лети. За всеки от тях по време на полета настъпваше момент, в който светлинната на Земята отзад внезапно угасваше. Докато се мяташе в неспокоен сън, Лолър бе принуден отново да стане неволен свидетел на изгарящия огън и след него на падането на мрака и да изпратих въздишка света, от който произхождаше и той. Ала,

изглежда, никой от корабите не бе забелязал гибелта на Земята — те всички продължаваха да летят, далече, все по-далече.

Следващият ден бе този, в който, докато крачеше по палубата, Госпо Струвин изрита една купчина, наподобяваща мокра жълтеникава мрежа, и извика: „Ей, кой остави тази мрежа тук?“

„Нали ти казах — рече Кинверсон по-късно, вероятно за десети път през този ден. — Не вярвам на спокойното море“.

А отец Куилан произнесе с напевен глас: „Да тръгна и по долината на смъртната сянка, няма да се уплаша от злото...“

[1] Самюел Колридж, „Поема за стария моряк“, превод Цветан Стоянов — Б.пр. ↑

2.

Смъртта на Струвин бе твърде неочаквана и бе настъпила в прекалено ранен етап от пътешествието, за да може да бъде възприета и осъзната. На Сорве смъртта бе неизменно дебнеща възможност — ако се отдалечиш прекалено с лодка от залива и внезапно се извие буря, ако докато се разхождаш по крайбрежната, без предупреждение се вдигне Вълната, или когато намериш апетитни на вид мекотели в плитчините, а впоследствие те не се окажат толкова апетитни. Корабът обаче изглеждаше като някакво малко островче на безопасността. Може би тъкмо защото бе далеч по-уязвим, защото представляваше само една крехка дървена черупка, нищожно петънце, плаващо сред необозримия океан, те всички бяха повярвали в неговата сигурност. Лолър предполагаше, че ще срещнат трудности, страдания и неволи, както и някои сериозни наранявания и болести, докато се доберат до Грайвард — все предизвикателства към неговите лекарски умения. Но *смърт*? Тук, наред спокойното море? При това смъртта на капитана? И само пет дни след като бяха напуснали Сорве. На фона на подозрително спокойните и безгрижни дни смъртта на Госпо Струвин идваше като зловещо предупреждение, като знак за дебнещи нататък по пътя още по-страшни изпитания.

Случката накара пътешествениците да се сплотят, както розовата кожа се събира около зарастващата рана. Изведнъж всички станаха разумни и добронамерени, готови да предложат помощта си за всяко нещо, внимателни към желанията и душевното състояние на околните. Деллагард обяви, че той поема командването на кораба. За да се изравнят смените, Онъос Фелк бе преместен в първа вахта — той щеше да направлява групата на Мартело, Кинверсон и Браун при опъването на платната, а Деллагард щеше да командва Голджоз, Хендърс и Тейн.

След краткото си избухване, когато научи за смъртта на Струвин, Деллагард бързо се овладя и сега се държеше уверено и хладнокръвно. Изправен на мостика, той следеше промените във времето и даваше с

ясен глас заповеди на своята команда. Вятърът не спираше да духа от изток. Пътешествието продължаваше.

Четири дни по-късно дланите на Лолър все още бяха покрити с болезнени червеникави рани от ужилването на мрежоподобното същество и пръстите му се сгъваха с осезаемо затруднение. Ярочервените линии постепенно бяха потъмнели, но вероятно Пиля беше права, че ще му останат белези завинаги. Това не го безпокоеше — и без това имаше доста белези по тялото, спомен за проявявано невнимание през изминалите години. Тревожеше го сковаността на пръстите. Те бяха важен инструмент в работата му, не само при хирургически манипулации, но и при прегледите, докосването и палпацията на кожата и телата на пациентите, при които събираше ценна информация за процесите на повърхността и в подлежащите тъкани. Не би могъл да разчита посланията, пращани от телата им, ако пръстите му са втвърдени като пръчки.

Пиля, изглежда, също се безпокоеше за състоянието на ръцете му. Следващия път, когато излезе на вахта, тя го видя да стои умислен край перилата, приближи се и взе ръцете му в своите, както бе направила малко след смъртта на Струвин.

— Не ми харесват. Слагаш ли от твоя мехлем?

— Редовно. Макар че раните са се затворили и едва ли има нужда от него.

— А другото лекарство — розовите капки? Обезболяващото?

— О, да. Да. Едва ли щях да издържа без него.

Тя погали дланите му с пръсти.

— Ти си толкова добър човек, *сериозен* човек. Знаеш ли, ако нещо се случи с теб, няма да мога да го понеса. Така се изплаших, когато те видях да се биеш с онова нещо, дето утрепа капитана. И после, като видях какво е станало с ръцете ти.

Истинско, неподправено обожание бе изписано на простоватото ѝ лице. Пиля не беше красавица, но точно сега в очите ѝ блещукаше неописуема топлина. Контрастът между златистите ѝ коси и мургавото лице бе особено привлекателен. Тя беше силно простовато момиче и чувствата, които излъчваше в момента, бяха като отражение на природата ѝ — силни и примитивни. Лолър дръпна внимателно ръката си, за да не я нарани, и същевременно я възнагради с добронамерена и

благодарна усмивка. Би било толкова лесно да приеме това, което открито му предлагаше, да я отведе някъде в трюма, между товарите, и да се наслади на простичките удоволствия, от които се бе въздържал толкова дълго време. В края на краищата той не бе свещеник, нито бе давал обет за целомъдрие. Но изглежда, бе изгубил вяра в способността да владее чувствата си. И сега се страхуваше — боеше се да започне едно приключение, чийто край можеше отново да е мъчителен.

— Как мислиш, дали ще оцелеем? — попита тя.

— Да оцелеем? Разбира се.

— Аз пък смятам, че ще загинем в морето. Госпо беше първият.

— Всичко ще бъде наред — увери я Лолър. — Онзи ден ти го казах и сега пак го повтарям. Госпо извади лош късмет, нищо повече. Винаги има хора, на които не им върви.

— Искам да живея. Сигурно в Грайвард ще си намеря съпруг. Сестра Текла ми го предрече малко преди да отпътуваме, помолих я да ми гледа бъдещето. Тя каза, че в края на пътуването ще срещна мъж.

— Сестра Текла каза много безумни неща на много хора относно това, което ни чака в края на плаването. Не бива да вярваш на гадателите. Но ако наистина искаш да си намериш съпруг, надявам се сестра Текла да е познала.

— Искам да е по-възрастен от мен. Някой силен и мъдър, който не само ще ме обича, но и ще ме научи на много неща. Никой досега не ме е учил на нищо. Освен на работа по корабите и тъкмо заради тази работа все пътувам с Делгард и не мога да си намеря свестен мъж. Но сега вече твърдо съм решила. Време ми е вече. Хубава съм, нали, докторе?

— Много си хубава — отвърна Лолър.

„Бедничката Пиля“ помисли си. Изпитваше вина, че не я обича.

Тя се отдръпна, сякаш почувствала, че разговорът не върви в посоката, в която ѝ се искаше. След кратка пауза подхвърли:

— Мислех си за красивите неща от Земята, които ми показва, онези, дето ги държиш в твоята каюта. Онези дребни прекрасни предмети. Те са направо невероятни. Помолих те да ми подариш един от тях и ти ми отказа, но сега промених намерението си. Не искам да имам такъв предмет. Те са минало. Искам само бъдещето. Докторе, струва ми се, че твърде много живееш в миналото.

— За мен то е по-голямо от бъдещето. Има повече неща, които да разглеждам.

— Не. Не си прав. Бъдещето е много голямо. Бъдещето се простира безкрайно. Почакай и ще видиш, че съм права. Трябва да изхвърлиш тези стари вещи. — Погледна го със срамежлива, нежна усмивка. — Време е да вървя... Ти си много фин човек. Щеше ми се да ти го кажа. Искам само да знаеш, че имаш верен приятел на кораба — ако ти трябва приятел. — Обърна се и се отдалечи с бърза крачка.

Лолър я наблюдаваше, докато се катереше по такелажата. „Бедната Пиля — помисли си отново. — Какво сладко момиче. Едва ли бих могъл да те обичам, не и по начина, по който искам да обичам някого. Но въпреки това ти самата си много фин човек“.

Тя се катереше с ловки, гъвкави и чевръсти движения и след броени секунди вече беше високо над палубата. Приличаше на някоя от маймунките, които си спомняше от детските книжки, същите тези книжки, които бяха пълни с неразбираеми разкази за някогашната Земя с нейните огромни континенти, джунгли, пустини, ледници, маймуни, тигри, камили, бързоходни коне, полярни мечки, моржове и кози, които скачат от една канара на друга. Какво ли е канара? Ами коза? Налагаше се сам да си ги представя по оскъдните описания в текста. Козите бяха дългурести, покрити с козина четириноги създания, чиито крака бяха яки като натегнати стоманени пружини. Канара е купчина от камъни, а камъкът е доста по-твърда водораслова дървесина. Маймуните са грозни дребни копия на хората, които се катерят по дърветата и врецят подигравателно. Ако бе така, Пиля нямаше нищо общо с тях. Освен че се катереше по върховете на мачтите, сякаш си е у дома.

Изведнъж Лолър осъзна, че не може да си спомни какво е било да прави любов с Аня, майката на Пиля, преди двайсетина години. Помнеше само факта. Но всичко останало, стенанията, които издаваше Аня, начинът, по който се движеше, формата на гърдите ѝ — всичко бе изтрито. Изчезнало безследно, като Земята с нейните звуци. Сякаш никога нищо не се бе случвало между тях. Аня имаше същата златиста коса и мургава кожа като Пиля, но май очите ѝ бяха сини. По онова време Лолър все още преживяваше загубата на Мирейл и Аня се бе появила в живота му, предлагайки му известна утеха и спокойствие. А ето, че сега дъщеря ѝ постъпваше досущ като майка си. Дали майките

и дъщерите се любят по един и същи начин, движени подсъзнателно от една и съща сила на гените? Дали в прегръдките му Пиля ще тръпне и въздиша също като майка си? Ако я прегърнеше, щяха ли да се пробудят в него заспалите спомени за Аня? Изкушаваща мисъл, която почти го подтикваше да опита. Не, реши той. В никакъв случай.

— Любуваме се на водните цветя, а, докторе? — заговори отец Куилан, застанал до него.

Лолър извърна глава. Куилан владееше странното качество да се доближава съвършено безшумно и незабележимо — материализираше се от въздуха, сякаш беше ектоплазма или се плъзгаше по гладко смазани релси. Просто изведнъж възникваше в околното пространство в сияещо метафизично великолепие.

— Водни цветя? — повтори Лолър, все още под влияние на размишленията си. — Ах, тези там. Да, виждам ги.

И как би могъл да не ги забележи? В яркото слънчево утро цялата повърхност на морето бе покрита с цъфнали водни лилии. Имаха изправени дебели стебла, високи около метър и завършващи с топки колкото човешки юмрук, пищно оцветени, алени, с жълтеникави венчелистчета на зелени ивици и причудливи раздути черни въздушни мехури отдолу. Мехурите бяха потопени до половината във водата и тъкмо те държаха цветята изправени. Дори когато ги заливаше някоя вълна, лилиите потъваха само за миг и отново изскачаха на повърхността, като неуморни клоуни, които падат и подскачат, без дори да забележат положеното за това усилие.

— Чудо на подвижността — отбеляза отец Куилан.

— И урок за всички нас, предполагам — отвърна Лолър, внезапно завладян от склонност към нравоучение. — Трябва да вземем пример от тях. Животът непрестанно ни нанася удари и след всеки от тях трябва да се изправяме. Не е зле да се научим да подражаваме на лилиите — те са неуязвими към всичко, напълно безразлични, способни да търпят всякакви удари. Само дето не сме такива, нали, отче?

— Не и когато става въпрос за теб, докторе.

— Така ли смяташ?

— Хората имат високо мнение за теб, знаеш ли? Всички, с които съм разговарял, те хвалят за търпението, мъдростта и силата на

характера ти. Особено за силния ти характер. Казват, че си един от най-издръжливите, силни и жилави членове на колонията.

Звучеше като описание на друг човек, не и на Валбен Лолър. Той се разсмя.

— Отче, може да изглеждам така отстрани, но струва ми се, хората грешат.

— Винаги съм смятал, че човек е това, за което го мислят другите — възрази свещеникът. — Това, което мислим за себе си, не е от съществено значение. Само чрез оценката на другите можем да се уверим в истинските си достойнства.

Лолър го погледна изненадано. Продълговатото неприветливо лице на отец Куилан бе съвсем спокойно.

— Наистина ли смяташ така? — попита Лолър. Усети, че в гласа му се прокрадва раздразнение. — От доста време не бях чувал по-налудничаво изявление. Но всъщност ти си играеш с мен, нали? Предполагам, че обичаш да се забавляваш с подобни игрички.

Свещеникът не отговори. Между двамата, застанали един до друг на хладната утринна светлина, се възцари мълчание. Лолър бе зареял поглед в безкрая. Виждаше само размазания хоризонт и неспирно полюшващите се вълни.

По някое време отново втренчи очи във водите около кораба и едва сега забеляза какво става там.

— Май водните лилии не са напълно неуязвими, а? — подметна той и посочи. Устата на някакво гигантско подводно същество се бе появила в далечния край на колонията от цветя и докато се движеше, създаваше водовъртеж, който засмукваше лилиите. — Може да си много жилав и издръжлив, но все се намира някой, който да те прекърши. Не е ли така, отче?

Отговорът на отец Куилан се изгуби във внезапния порив на вятъра.

Последва нова пауза. Лолър си припомни думите на свещеника: „Човек е това, за което го мислят другите. Това, което мислим за себе си, не е от съществено значение“. Абсолютни глупости. Всъщност дали е така? Разбира се, че е така.

И тогава Лолър чу собствения си глас да произнася:

— Отче Куилан, какво те накара да дойдеш на Хидрос?

— Какво ли?

— Да, какво. Това е ужасно негостоприемна планета, непригодна за всяко човешко същество. Не е предназначена за нас, живеем при тежки условия и няма никаква надежда да си тръгнем. Знаеше, че си обречен да останеш тук, нали?

Очите на отчето внезапно се оживиха. Той заговори трескаво:

— Дойдох, защото намирам Хидрос за неустойимо красива планета.

— Това не е истинският отговор.

— Е, добре. — В гласа на Куилан се доловиха предпазливи нотки, сякаш Лолър го бе принудил да признае неща, които предпочиташе да скрие. — Да речем, че пристигнах тук, защото това е мястото, където се събира цялата галактическа измет. Един свят, заселен с изгнаници, отрепки и всякакви чудаци от космоса. Съгласен си, нали?

— Разбира се, че не.

— Всички вие сте потомци на престъпници, нали? В галактиката вече няма престъпници. На другите светове хората се държат напълно разумно.

— Позволи ми да се усъмня и в това. — Лолър не можеше да повярва, че отец Куилан говори сериозно. — Да, вярно е, че някои от нас са потомци на престъпници. Това не е тайна. Или, ако трябва да съм точен, на хора, които са били обвинени в извършването на престъпления. Моят далечен праядо например е бил пратен тук, защото е имал лош късмет, нищо повече. Убил е човек по случайност. Но да приемем, че си прав и че тук сме утайката на утайката. Защо ти е тогава да живееш сред нас?

Хладните сини очи на свещеника отново блеснаха.

— Не е ли очевидно? Тъкмо тук ми е мястото.

— Ах, да, за да изпълняваш свещеническия си дълг и да ни направляваш към Божията милост?

— Ни най-малко. Дойдох тук заради своите нужди, не заради вашите.

— Брей. Значи си дошъл, движен от чист мазохизъм, от някаква нужда да се самонаказваш. Това ли е, отче Куилан? — Свещеникът мълчеше. Но Лолър усещаше, че е на прав път. — Наказание за какво? За някое престъпление? Нали преди малко твърдеше, че навън вече нямало престъпници.

— Моите престъпления са срещу самия Господ Бог. Което по принцип ме прави един от вас. Изгнаник, прокуден заради собствената му натура.

— Престъпление срещу Бога — повтори Лолър учудено. За него Бог бе далечно и загадъчно понятие, като козите и канарите. — Какво престъпление би могъл да извършиш срещу Него? Щом Той е всемогъщ и вероятно неуязвим — ако пък не е, как може да бъде Бог? Освен това само преди седмица или две ти ми призна, че не си сигурен дали вярваш в Бога.

— Което само по себе си е престъпление срещу Него.

— Само ако вярваш в Него. Ако Той не съществува, няма как да го оскърбиш, нали?

— Водиш спор като истински свещеник — кимна одобрително Куилан.

— Сериозно ли говореше оня път, когато призна, че не си сигурен във вярата си?

— Да.

— И не си играеше някакви игрички с мен? Не ми предлагаше някакъв евтин спонтанен цинизъм заради моментното забавление от разговора?

— Ни най-малко. Кълна се. — Куилан се пресегна и положи ръка на китката на Лолър, странен жест на интимност, който при други обстоятелства би подразнил доктора, но сега му се стори почти умилюваещ. Свещеникът продължи с нисък и ясен глас: — Посветих се на Божията служба още като съвсем млад. Това звучи малко надутно, зная. Но на практика означава много и упорна работа, не само продължителни сеанси от молитви в студени ветровити помещения в ранните часове и по късна доба, но също изпълняването на задължения, сами по себе си толкова неприятни, че само един доктор, предполагам, би разбрал смисъла от тях. Като да умиеш краката на бедните например. Добре де, така да бъде. Зная, че го вършех доброволно, и не искам медал за това. Но това, което не знаех, нито предполагах в началото, Лолър, бе, че колкото по-дълбока и всеотдайна става обичта ми към Бога, колкото повече я изразявам, като служа и страдам в името на човечеството, толкова по-уязвим ставам към удължаващите се периоди на духовна пустота. Периоди, през които се чувствах напълно откъснат от обкръжаващата ме вселена и

когато другите хора ми бяха толкова чужди, колкото извънземните създания, когато в мен не бе останала и капчица от вярата във Висшата сила, на която се бях заклел да служа до сетния си дъх. Моменти, в които се чувствах толкова невероятно самотен, че ми е трудно дори да ти го опиша. Колкото повече се трудех, толкова по-безсмислено ми изглеждаше всичко. Надявах се да спечеля Божията милост, предполагам, но вместо това получих отрезвяващи дози от Неговото височайше отсъствие. Разбираш ли за какво говоря, Лолър?

— И каква според теб бе причината за тази духовна пустота?

— Тъкмо затова пристигнах тук — за да го разбера.

— Но защо точно тук?

— Защото на Хидрос няма църква. Само отделни и разпокъсани човешки колонии. Защото тази планета е изначално враждебна към нас. И защото това е място, от което няма връщане назад — също като самия живот. — В очите на Куилан танцуваха странни светлинки, като догарящи пламъчета на свещ. Сякаш бе вперил поглед в Лолър от някакво далечно, безнадеждно място, в което се бе натикал по своя воля и желание. — Разбираш ли, исках да се изгубя тук. И по някакъв начин да се намеря. Или поне да намеря Бог.

— Бог? Къде? Някъде на дъното на този огромен океан?

— Защо не? И без това не Го намираме другаде, нали?

— Знам ли? — отвърна Лолър. Но преди да продължи, от наблюдателното гнездо на мачтата долетя вик:

— Земя на хоризонта! — Беше гласът на Пиля Браун. — Остров на север! Остров на север!

Нямаше никакви острови в тези води, нито на север или на юг, на изток и на запад. В противен случай всички щяха да стоят по цял ден на борда и да се цъклят към хоризонта. Но никой не бе споменавал нито думичка за остров тук.

Откъм щурвала Онъос Фелк изсумтя невярващо, поклати глава, заряза поста и закрачи към носа върху късите си криви крачета.

— Какви ги бръщолевииш, момиче? — мърмореше картографът. — Какъв ти остров? Какво ще търси остров в тази част на океана?

— Откъде да зная? — провикна се отгоре Пиля, улови се за въжетото и се залюля над палубата. — Да не съм го сложила аз там?

— Не може да има никакъв остров.

— Ела и се увери, сушена стара риба!

— Какво? Какво?

Лолър засенчи очи и се загледа в далечината. Докъдето му стигаше погледът, виждаше само подскачащите водни лилии. Но Куилан го задърпа развълнувано за ръкава.

— Ей там! Видя ли го?

Виждаше ли? Да, наистина, сега вече Лолър различаваше нещо — тънка жълто-кафява линия на северния хоризонт. Но дали бе остров? Как би могъл да знае?

Сега вече всички наизлязоха на палубата и се скупчиха на носа. В центъра на тълпата беше Делагард, понесъл безценния си глобус в едната ръка и очукан стар далекоглед от жълтеникав метал в другата. Онъос Фелк изтича при него и посегна към глобуса. Делагард му хвърли смразяващ поглед и го отпъди със злобно съскане.

— Но аз трябва да погледна...

— Ръцете настрани, ясно?

— Момичето каза, че там имало остров. Исках да й докажа, че това е невъзможно.

— Видяла е нещо, нали? Може пък да е остров. Не знаеш всичко, Онъос. — Делагард го избута назад и започна да се катери с лакти и крака по въжената стълба, като продължаваше да стиска в ръце глобуса и далекогледа. Стигна до първата площадка, закрепил се някак си и опря далекогледа до дясното си око. На палубата под него се възцари абсолютна тишина. След мъчително, сякаш безкрайно дълго чакане Делагард най-сетне обяви:

— Проклет да съм, ако това не е остров!

Подаде далекогледа на Пиля и завъртя глобуса, проследяваше трескаво маршрута на близките острови. — Не е Велмис със сигурност. Нито Салимил. Кагерам? Не. Не. Кентръп? — Поклати глава. Всички го наблюдаваха напрегнато. „Ама какво изпълнение само“, помисли си Лолър. Делагард тикна морската карта в ръцете на Пиля, дръпна далекогледа и пак го насочи към хоризонта.

— Господ да ни чука всички! Нов остров, това е! Строят го в момента! Погледнете само! Има греди! И скеле! Господ да ни чука всички! — Хвърли далекогледа на палубата. Дан Хендърс го улови, преди да се е разбил в дъските, и надзърна през него. Останалите се скупчиха наоколо. Делагард вече се спускаше по въжената стълба, като повтаряше: „Господ да ни чука всички! Господ да ни чука всички!“

Далекогледът минаваше от ръка на ръка. Но само след броени минути корабът бе достатъчно близо до новия остров, за да могат да го разглеждат без помощта на далекогледа. Лолър втренчи поглед, шашардисан, зяпнал от почуда.

Постройката бе съвсем тясна, не повече от два-сет-трийсет метра на ширина и стотина метра дълга. Най-високата ѝ точка се издигаше на няколко метра над водата — било, което приличаше на извития гръб на някакво огромно морско чудовище, плаващо под повърхността. Десетина хрилести сновяха напред-назад по скелето, вдигаха трупи, закрепваха ги, пробиваха дупки със странни инструменти и прекарваха през отворите въжета от морско лико.

Морето наоколо кипеше от живот и трескава дейност. Някои от съществата в него бяха хрилести и те май бяха преобладаващата част, доколкото Лолър можеше да определи. Куполовидните им глави току щръкваха над спокойното море като цветовете на водните лилии. Но освен тях Лолър различаваше и издължените гладки и блестящи тела на гмурците. Те изнасяха водораслови клони от дълбините и ги отнасяха на хрилестите във водата, а те тутакси ги сплитаха в подебели и яки трупи, преди да ги предадат нататък по веригата до новия остров, където други хрилести ги вдигаха във въздуха и ги подготвяха за монтаж.

Наблизо спря „Звездата на Черно море“, обърната към острова с десния си борд. Хората се бяха струпали при перилата, сочеха с ръце и махаха. От другата страна „Богинята на Сорве“ се приближаваше бързо, следвана недалеч от „Три луни“.

— Там има платформа — посочи Гейб Кинверсон. — В лявата част на северния край на острова.

— Божичко, наистина! — извика Делагард. — Погледнете само колко е голяма!

В действителност това, което плаваше от другата страна, бе гигантско морско създание, което в началото бяха взели за остров. Наричаше се „платформа“ заради размера и формата си — това вероятно бе най-големият обитател на Хидроския океан, по-голям дори от исполинските китоподобни чудовища, известни като усти. Колосална, приблизително правоъгълна маса, толкова инертна, че лесно можеше да се приеме за остров. Платформите дрейфуваха из всички морета и събираха микроорганизми през скрити с ресни отвори

по цялата си дължина. Как успяваха ежедневно да си набавят достатъчно храна оставаше истинска загадка. Лолър предполагаше, че метаболитните им процеси протичат изключително бавно — те не бяха нищо повече от огромни топки месо. И въпреки това огромните им виолетови очи, разположени в три редици по шест на гърбовете им, всяка по-широка от раменете на широкоплещест мъж, излъчваха някаква меланхолична интелигентност. Случваше се понякога в залива на Сорве да се появи платформа, плъзгаща се непосредствено над плиткото сплетено дъно. Веднъж, докато Лолър ловеше риба с малката си лодка в лагуната, неусетно се бе озовал над една и го осъзна едва когато откри, че две големи тъжни очи са се вперили изпод водата в него. Стори му се, че видя в тях някакво почти божествено спокойствие, причудливо и необяснимо състрадание.

Тази платформа, изглежда, се използваше точно за това — като работна площадка. Няколко групи хрилести се трудеха над различни неща върху гърба ѝ. Крачеха до колене във вода, навиваха върволици от водорасли и ги наплитаха в дълги и яки въжета. Жилави пипала се подаваха от дълбините на морето и стоварваха нови купчини водорасли върху платформата. Никой, дори Кинверсон, не знаеше що за същества имат подобни пипала.

Отец Куилан се обади:

— Невероятна гледка! Да видиш как различни същества си помагат и работят задружно!

Лолър се обърна към него.

— Никой досега не е виждал остров в строеж, нито е чувал за подобно нещо. Доколкото ни е известно, повечето острови са на стотици години. Ето значи как го правят! Наистина гледката е невероятна!

— Някой ден — заговори отново Куилан — на тази планета ще се появи истинска суша, като на всички останали. След милиони години дъното на океана ще се издигне. Като строят тези изкуствени острови, хрилестите се подготвят за следващата фаза в еволюцията.

— Откъде знаеш? — Лолър го погледна учудено.

— Изучавал съм геология и еволюция в свободния университет на Слънчев изгрев. Да не мислиш, че свещениците учат само молитви и ритуали? И че възприемаме Библията буквално? Тази планета е все още с начеваща геологична активност. Няма динамични движения на

кората, които да издигат планински вериги и цели континенти от първичното море, както се е случвало на другите светове, и затова всичко поне засега е останало на определено водно, дори подводно ниво на развитие. Дори да е имало суша в началото, морето е ерозирило бреговете ѝ и я е погълнало. Но това ще се промени. Налягането в кората на планетата продължава да расте. Вътрешното гравитационно напрежение създава турбулентни движения и след трийсет-четирийсет милиона години...

— Чакай малко — спря го Лолър. — Какво става там?

Делагард и Даг Тарп внезапно бяха избухнали в шумен и гръмогласен спор. Дан Хендърс също участваше; лицето му бе зачервено, вените на шията — издути. Тарп бе раздражителен, вечно недоволен тип, който все се караше с някого, но тъкмо видът на обикновено спокойния и уравновесен Хендърс прикова вниманието на Лолър.

Той се приближи към тях.

— Какво става?

— Нищо особено, малко неподчинение — обясни Делагард. — Мога да се погрижа за това, докторе.

Клюнестият нос на Тарп бе почервенял. Увисналата кожа на шията му потрепваше.

— С Хендърс предложихме да се приближим до острова и да поискаме да ни приютят — обясни той на Лолър. — Можем да хвърлим котва и да им помагаме при строежа. Така проектът ще е съвместен, още от самото начало. Но Делагард се опъва и казва, че трябвало да идем на Грайвард. Имаш ли представа колко път ни чака дотам? И колко още мрежи-убийци и други подобни гадини могат да изпълзят на палубата? Един Господ знае какво може да ни се случи. Кинверсон твърди, че сме били ужасни късметлии досега, задето не сме срещнали по-големи опасности, но колко още може да продължава?

— Отиваме на Грайвард, и толкоз! — отсече Делагард.

— Виждаш ли? Чувате ли го?

— Нека поне гласуваме, как мислиш, докторе? — обади се Хендърс. — Колкото по-дълго останем в морето, толкова по-голям е шансът да срещнем Вълната или да ни сдъвче някое зловещо чудовище като тези, за които ни е разказвал Гейб. А тук има един остров, който

все още се строи. Щом хрилестите използват гмурци и платформи, за да им помагат, защо ще откажат на нас? Може дори да са ни благодарни? Но той не ще и да помисли за това!

Делагард изгледа инженера кръвнишки.

— Че кога хрилестите са ни искали помощта? Знаеш как беше на Сорве, Хендърс.

— Това не е Сорве.

— Навсякъде е едно и също.

— Защо си толкова сигурен? — тросна се Хендърс. — Слушай, Нид, нека се свържем и с другите кораби и да го обсъдим заедно. Даг, повикай Соултел и другите и...

— Остани си на мястото, Даг! — нареди Делагард. Тарп премести поглед от Хендърс към Делагард, но не посмя да помръдне. — Чуйте ме всички! — продължи Делагард. — Искате ли да живеете на някакво жалко мижаво островче, на което са му нужни години, докато порасте? И в какво? В колиби от водорасли? Да виждате там ваарги? Има ли залив, от който да вадим полезни вещества? Освен това те няма да ни вземат, казвам ви. Защото знаят, че са ни изхвърлили от Сорве. Всички хрилести на планетата го знаят, повярвайте ми.

— Ако тези хрилести не ни искат — попита Тарп, — защо смяташ, че ще ни поискат хрилестите на Грайвард?

Лицето на Делагард се наля с кръв. За един кратък миг изглеждаше като онемял. Лолър осъзна, че Делагард не знае дали истинските собственици на острова ще се съгласят да ги приемат. Досега бе разговарял само с човешките заселници на Грайвард.

Но Делагард се възстанови бързо.

— Даг, въобще не знаеш за какво говориш. Откога искаме разрешение на хрилестите, за да пътуваме между островите? Веднъж пуснат ли хора на някой остров, те не се интересуват кои от тях къде живеят. Те не могат да ни различават едни от други. Стига да не им влизаме в територията, няма да има никакъв проблем.

— Прекалено си сигурен в това — рече Хендърс. — Но кажи ми, защо трябва да пътуваме чак до Грайвард? Защо да не се заселим на някой по-близък остров, където няма хора? Тези хрилести може да се съгласят да ни вземат. Пък и ще се радват на помощта ни.

— Да бе — засмя се презрително Делагард. — Особено им трябва някакъв самозван инженер и радист. Няма търпение да ви

наемат. Добре де, вие двамата искате да живеете на този остров, така ли? Ами хубаво, плувайте до него. Още сега! Скачайте през борда, веднага! — Сграбчи Тарп за ръката и го задърпа към перилата. Тарп го гледаше с ококорени очи. — Хайде, скачай де! Тръгвай!

— Чакай малко — обади се тихо Лолър.

Делагард пусна Тарп, завъртя се рязко и попита:

— Имаш да кажеш нещо ли, докторе?

— Ако те скочат, скачам и аз.

Делагард се разсмя.

— По дяволите, докторе! Никой няма да скача! За какъв ме мислиш?

— Наистина ли държиш да ти отговоря, Нид?

— Виж — рече поуспокоен Делагард, — всичко опира до едно съвсем просто нещо. Тези кораби са мои. Аз съм капитан на този кораб и водач на цялата експедиция и никой не го оспорва. Само защото съм великодушен и добронамерен поканих всички, които живеят на Сорве, да ме придружат до нашия нов дом на остров Грайвард. И там отиваме. Така че не виждам смисъл защо трябва да се гласува дали да останем на този остров, или не. Ако Даг Тарп и Дан Хендърс наистина държат да се заселят на този остров, тяхна воля, ще им дам лодка. Но никакви гласувания за смяна на основния план на нашето пътуване. Ясно ли ви е? Дан? Даг? Ясно ли е, докторе?

Делагард бе стиснал юмруци. Умееше да държи на своето, нямаше две мнения.

— Доколкото си спомням — подметна Хендърс, — тъкмо ти бе този, който ни забърка в тази каша. Само се чудя дали го направи от великодушие, или от добронамереност?

— Млъквай, Дан! — скастри го Лолър. — Остави ме да мисля.

Загледа се към новия остров. Бяха достатъчно близо, за да различава жълтеникавия блясък в очите на хрилестите. Те продължаваха да работят, сякаш дори не бяха забелязали флотилията на хората.

Лолър изведнъж осъзна, че Делагард е прав, а Хендърс и Тарп грешат. Колкото и да му се щеше пътешествието да приключи тук и сега, той си даде сметка, че идеята да се заселят на незавършения остров е крайно неиздържана. Това бе съвсем малък, крехък къс

дървесина наред океана. Дори хрилестите да ги пуснеха, щеше ли да се намери място за всички?

— Е, добре — въздъхна той. — Нид, макар и да се случва рядко, този път съм съгласен с теб. Този остров не е място за нас.

— Добре. Чудесно. Много разумно от твоя страна. Винаги мога да разчитам на мъдрия ти съвет, нали, докторе? — Делагард сви ръце на фуния и извика към Пиля: — Завой по вятъра! Да се махаме оттук!

— Трябваше да гласуваме — настоя мрачно Даг Тарп, докато си разтъркваше насинената ръка.

— Забрави — рече му Лолър. — Тази забава е на Делагард. Ние сме само гости.

3.

В началото на следващата седмица времето започна видимо да се променя. Следвайки северозападен курс към Грайвард, корабите напуснаха тропическите води и яркото слънце, което властваше в небето на средните ширини, и вече навлизаха в прохладни морета. Водата бързо взе да изстива и над повърхността ѝ се вдигаха гъсти облаци всеки път, когато откъм екватора полъхваше топъл вятър. По обед мъглата се разсейваше, но небето често бе забулено в кълбести облаци или бе засенчено цялото, от хоризонт до хоризонт. Едно нещо обаче си оставаше същото. Все още нямаше дъждове. Не беше валяло, откакто напуснаха Сорве, и този факт се превърна във всеобща загриженост.

По тези места морето изглеждаше различно. Водите на Родното море останаха назад. Сега се намираха в Жълто море и синкавите широти на изток изчезнаха почти внезапно, сякаш границата бе прокарана с нож. Повърхността бе застлана с тънка, почти микроскопична пяна, жълтеникава и слузеста, из която се виеха дълги червеникави нишки, като кръвенисти съсиреци. Грозна, но иначе плодотворна гледка. Водата кипеше от живот, нов и непознат. Огромни грозновати риби с размери човешки бой, с мътносини люспи и с черни слепи очи се удряха в корабите като плаващи трупи. Понякога от дълбините изскачаше красив морски леопард с мека като плюш козина и поглъщаше някоя от рибите с едно-единствено бързо разтваряне на челюстите. Един следобед между флагмана и кърмата на кораба на Бамбър Кадрел изникна високо двајсетина метра яко цилиндрично чудовище с озъбена паст и започна да блъска водата зад кораба — плясъците бяха като топовни гърмежи, — а когато най-сетне изчезна в дълбините, отгоре останаха да плуват синкави останки от поне двајсетина избити риби. Малко по-късно изпод водата се появиха няколко по-дребни варианта на чудовището и започнаха да се хранят с тях. По тези места изобилстваше и от месеста риба, цели пасажи се стрелкаха чевръсто на известно разстояние от корабите, но по някаква необяснима причина се държаха далеч от мрежите ни Кинверсон.

Армии от милиони дребни многокраки създания с блестящи прозрачни телца режиха жълтеникавата кора като сърпове и прокарваха просторни улици, които се затваряха мигновено зад тях. Гаркид извади цяла мрежа от тях — те подскачаха и се блъскаха като обезумели, изплашени от слънчевата светлина, — и когато Даг Тарп уж на шега предположи, че може би стават за ядене, Гаркид изпържи няколко в собствения им сос и ги излапа най-безгрижно.

— Не са лоши — каза. — Опитайте.

След два часа все още му нямаше нищо. Други се съгласиха да рискуват, сред тях и Лолър. Дребните ракообразни бяха хрупкави, леко сладникави и изглежда хранителни. Никой не показва нежелани реакции към тях. Гаркид хвърли мрежата още няколко пъти, после се затвори в камбуза да ги приготвя и същата вечер си направиха малко празненство.

Но други животински форми в Жълто море не се оказаха толкова безвредни. Тъмнозеленикавите медузи, безопасни, но досадни, откриха начин да се катерят по корпуса и да се скупчват на борда, където измираха и воняха непоносимо. Изтикването им обратно и измиването на палубата отнемаше цял ден. Друг район на морето се оказа заселен от странни водорасли, достигащи на височина седем-осем метра над повърхността; по обед плодниците им се пръсваха от топлината и засипваха корабите с множество дребни твърди семена, които караха хората да се разбягват и да търсят укритие. Над водите често летяха шумни ята крилати червеи, размахваха перестите си крайници с невероятна бързина; носеха се по стотина-двеста метра, преди да се изтощят и да цопнат в морето. Понякога, когато прелитаха толкова близо до перилата, че се виждаха люспите на гръбчетата им, Лолър неволно докосваше раната на бузата си, останала след срещата с една от вещиците.

— Защо летят така? — попита той Кинверсон. — Да не се опитват да хванат нещо, което живее във въздуха?

— Нищо не живее във въздуха — отвърна Кинверсон. — По-скоро бягат от нещо, което се опитва да улови тях. Видят ли някоя голяма уста да зейва от дълбините, подскачат нагоре и пърхат уплашено. А през останалото време летят, за да се чифтосат. Женските се вдигат над вълните, а мъжките ги следват. Този, който лети най-бързо и е най-издръжлив, докопва най-хубавата.

— Нелоша система за естествен подбор. Така се окуражава силата и бързината.

— Да се надяваме, че няма да станем свидетели на някое масово чифтосване. Тогава дребните гадинки се вдигат с хиляди. Засенчват небето и са напълно пощурели.

Лолър посочи раната на бузата си.

— Мога да си представя. Един дребосък ме целуна тук миналата седмица.

— Колко малък? — попита любопитно Кинверсон.

— Към петнайсет сантиметра.

— Извадил си късмет. Ако беше по-едър, не знам дали сега щяхме да си говорим.

„Твърде много живееш в миналото, докторе“ — му бе казала Пиля. Но как да не го прави? Миналото живееше в него. И не само Земята, това далечно и мистично място, но и Сорве — най-вече Сорве, където за първи път се бяха събрали плътта и духът му. Миналото се пробуждаше в него непрестанно. Изпълваше го и сега, докато стоеше при перилата, загледан в странното Жълто море.

Беше само десетгодишен. Дядо му го повика във ваарга си. Дядо Лолър, дребен пожълтял старец, на който очевидно не оставаше да живее още много, се бе пенсионира от лекарския пост преди три години и прекарваше времето си в разходки край вълнолома. Беше много стар, достатъчно, за да помни заселниците от първото поколение, дори своя собствен дядо, Хари Лолър, известен като Хари Основателя.

— Имам нещо за теб, момче. Ела тук. По-близо. Виждаш ли лавицата, Валбен? С предметите от Земята? Донеси ги.

Имаше четири предмета, две плоски метални пластини, някаква ръждясала дръжка и изрисувано керамично изделие. Някога бяха шест, но другите две, малката статуетка и парчето нащърбен камък, сега стояха във ваарга на бащата на Валбен. Дядо му вече бе започнал да раздава скромните си съкровища.

— Заповядай, момче — рече той. — Искам да го вземеш. Принадлежало е на дядо ми Хенри, който го е получил от своя дядо,

който пък го е взел от Земята, когато излитал в космоса. Сега е твое. — И побутна към него парчето от глинен съд.

— Не е на баща ми? Нито на брат ми?

— За теб е — повтори дядо му. — За да си спомняш Земята. И да помниш мен. Ще го пазиш, нали? Защото това са единствените предмети от Земята и ако ги изгубим, няма откъде да си намерим други. Вземай. Вземай! Това е от Гърция. Може Сократ да го е държал в ръцете си. Или Платон. А сега е твое.

Това беше последната среща с дядо му.

Месеци след нея носеше керамичния чиреп навсякъде със себе си. А когато го разтъркваше между пръстите си, имаше чувството, че Земята се пробужда върху дланта му и че през това малко парченце му говори Сократ. Или Платон. Които и да са били тези хора.

Беше на петнадесет. Брат му Койрей, който бе напуснал техния остров, се бе върнал, за да ги навести. Койрей бе с девет години по-голям от него, най-възрастният от тримата братя, но Валбен почти не помнеше средния — Бърнат, защото бе загинал много отдавна. Един ден Койрей щеше да стане доктор на съседния остров, макар че медицината никак не го влечеше. Морето, това бе голямата му любов и страст. Той пътуваше често и задълго, Валбен получаваше писма от непознати места като Велмис, Сембилор, Тетопар и Мейса Месанда, а ето че сега Койрей се бе върнал, съвсем за малко, на път за някакво друго място на име Симбалимак, в едно море, наречено Лазурно, което се намираще ужасно далече, чак на другия край на света.

Валбен не го бе виждал от четири години. Не знаеше какво да очаква. Мъжът, който застана на прага, имаше лицето на баща му, същите силни черти, волева брадичка и дълъг орлов нос, но бе помургавял от слънцето и вятъра и кожата му изглеждаше като изсушена рибена ципа, а едната му буза бе разсечена от зловец крив белег, който тръгваше от крайчеца на окото и стигаше до устните.

— Това ми е за спомен от една месеста риба — обясни той. — Но после аз ѝ го върнах. — Тупна Валбен по рамото. — Ей, ама ти си порасъл! Почти колкото мен си на ръст. Само трябва още да наедрееш. Да лепнеш малко мускули по тези кокали. — Намигна му. — Някой път ще те водя в Мейса Мейсанда. Там знаят цената на добрата храна. Всеки ден е истинско пиршество. А жените! Ах, жените, момче! —

Намръщи се и продължи: — Падаш си по жени, нали? Разбира се, как иначе? Прав ли съм? А? Какво ще кажеш, Вал? Когато се върна от Симбалимак, двамата с теб ще отскочим до Мейса Мейсанда.

— Знаеш, че не мога да напускам острова, Койрей. Трябва да уча.

— Да учиш!?

— Татко ме обучава за доктор.

— А, да. Правилно. Бях забравил. Ти ще си следващият доктор Лолър. Но преди това ще дойдеш с мен в морето, обещава ли?

— Не — поклати глава Валбен. — Не мога.

Едва тогава разбра защо дядо му бе дал керамичното парче от Земята на него — а не на брат му Койрей.

Брат му никога вече не се върна на Сорве.

Беше на седемнадесет, напреднал с обучението.

— Време е да направиш първата си аутопсия, Валбен — каза един ден баща му. — Дотук учеше всичко на теория. Рано или късно трябва да видиш и пипнеш нещата.

— Дали да не почакаме, докато приключа с уроците по анатомия? — попита той. — Така ще имам по-добра представа какво виждам.

— Най-добрите уроци по анатомия са вътре — рече баща му и го въведе в манипулационната, където на масата лежеше тяло, завито с бял чаршаф от морска маруля. Дръпна чаршафа и Валбен видя, че трупът е на възрастна женица с побелели коси и увиснали гърди, повесени настрани към мишниците. В следващия миг осъзна, че я познава — това беше Самара, майката на Бамбър Кадрел, съпруга на Маринус. Разбира се, че я познаваше, на острова имаше само шейсет души, как би могъл сред тях да живее непознат? И въпреки това — жената на Маринус, майката на Бамбър — просната гола върху операционната маса...

— Починала е тази сутрин, станало е почти внезапно, тупнала на земята във ваарга си. Маринус я донесе. Най-вероятно е сърцето, но трябва да се уверя, а и ти също. — Баща му извади сандъчето с хирургически инструменти. След това добави тихо: — Аз също понесох доста тежко моята първа аутопсия. Но, Валбен, това е нещо много необходимо. Трябва да се научиш какво представляват черният дроб, далакът, белите дробове, сърцето — не само да ги познаваш, но и

да разбираш какво е станало с тях. Да определяш разликите между здрави и заболели органи. За съжаление не разполагаме с изобилие от трупове. Това е възможност, която не бива да се пропуска.

Избра един скалпел, показва на Валбен как е правилно да се държи и направи първия разрез. След което се зае да разкрива тайните в тялото на Самара Кадрел.

Да, началото беше направо ужасно.

Но той бързо се научи да понася гледката — веднага щом преживя шока от разпарянето на човешко тяло.

И наистина, не след дълго аутопсията му се стори безкрайно интересна. Забрави, че пред него лежи човек, когото е познавал през целия си живот, и започна да мисли само за органите и за настъпилите в тях изменения.

Ала същата вечер, след като приключи с обучението и бе излязъл с Бода Талхейм зад резервоара, плъзна ръка по гърба ѝ, но все не можеше да прогони мисълта за това, което лежи под кожата ѝ, под слоя от мускули и сухожилия. Припомни си потъмнелите тъкани, които бе видял следобед, блестящите намотки на червата, увисналите гърди на Самара, толкова различни от напъпилата трепкаща гръд на девойката до него, бързите и ловки движения, с които баща му разрязваше кожата. И изведнъж отдръпна ръце, сякаш бе докоснал не стройното тяло на Бода, а истинския вкочанен труп на старицата.

— Какво има, Вал?

— А, нищо. Нищо.

— Не искаш ли да...?

— Разбира се, че искам. Само че аз... аз не...

— Чакай. Нека ти помогна.

— Да. О, Бода. О, да!

Миг по-късно всичко се бе върнало на мястото си. Но той се питаше дали всеки път, когато докосва някое момиче, в съзнанието му неканени ще изплуват образите на нейния панкреас, бъбреците или фалопиевите тръби. Изведнъж взе да си дава сметка, че да си доктор е доста по-сложно занимание, отколкото бе предполагал.

Спомени, изтрити от времето. Призраци, които щяха да го придружават вечно.

След три дни Лолър слезе в трюма, за да попълни запаса си от лекарства. Бе взел свещ. В тъмното едва не се сблъска с Кинверсон и Съндайра, които излизаха иззад сандъците. Бяха запотени, разчорлени и изненадани да го видят, но нямаше никакво съмнение какво са правили.

Невъзмутимият Кинверсон го изгледа втренчено и подхвърли:
— Добр'утро, докторе.

Съндайра не каза нищо. Загърна разкопчаната си риза и подмина Лолър с безразличен поглед. Не изглеждаше толкова засрамена, колкото бързаща да се скрие зад обвивката, в която се затваряше. Обиден, Лолър кимна, сякаш срещата им бе съвсем обичайна, и продължи навътре, към медицинските припаси.

Това беше първото свидетелство за любовните отношения между Кинверсон и Тейн и ударът се оказа по-тежък, отколкото бе предполагал. Припомни си разказа на Кинверсон отпреди няколко дни, подмятанията за чифтосването на крилатите вещици. Чудеше се дали не са били насочени към него, с някаква скрита подигравка. „Този, който лети най-бързо и е най-издръжлив, докопва най-хубавата“.

Не. Едва ли. Лолър знаеше, че е имал достатъчно възможности на острова да подхване нещо със Съндайра. Просто не беше пожелал, по една или друга причина.

В такъв случай защо го бе заболяло сега?

„Искаш я повече, отколкото смееш да си признаеш, нали?“

Да. Така беше. Особено в този момент.

„Защо? Защото се среща с друг мъж?“

Какво значение имаше? Желаше я. Знаеше го отпреди, но не бе предприел нищо. Може би трябваше да се замисли тъкмо върху това.

По-късно отново ги видя заедно, на кърмата, в сянката на мостика. Изглежда, Кинверсон бе уловил нещо необичайно и ѝ го показваше: гордият ловец, който се фука пред своята избраница.

— Докторе? — подвикна той засмяно, щом забеляза Лолър. В усмивката му сякаш нямаше нищо повече от откровена добронамереност. — Ела за минутка, ако можеш. Тук има нещо, което сигурно ще ти се види интересно.

В първия миг Лолър бе готов да поклати глава и да си тръгне. Но не искаше да им подсказва по какъвто и да било начин, че ги избягва

съзнателно. От какво трябваше да се бои? Че ще види синини от ръцете на Кинверсон по тялото ѝ? Не биваше да се държи като малко дете. Приблужи се до тях.

Кинверсон бе разхвърлял наоколо всякакви рибарски такъми. Тук бяха дори мрежите, с които Гаркид вадеше водорасли.

Грациозно зеленикаво същество, което малко приличаше на гмурец, но беше много по-дребно, лежеше неподвижно в жълтеникава локва на палубата, сякаш Кинверсон току-що го бе извадил през борда. Лолър виждаше такова за пръв път. Някакъв бозайник най-вероятно. Дишащ въздух, като повечето обитатели на Хидроския океан.

— Какво е това? — попита той.

— Ами, не съм съвсем сигурен, докторе.

Животното имаше ниско сплескано чело и издължена муцунка, завършваща със сиви косъмчета. Източеното му стройно телце свършваше с разклонена на три опашка. Лолър различи ясно тръбната перка. Предните му крайници бяха плоски, предназначени за плавници, както при хрилестите, но под тях се подаваха къси закривени нокти. Черните му кръгли блестящи очички бяха ококорени.

Не дишаше, но и не изглеждаше да е мъртво. Имаше някакво изражение в очите му. Страх? Объркване? Кой би могъл да знае? Очи на извънземно.

— Беше се оплело в една от мрежите на Гаркид — обясни Кинверсон — и аз го извадих. Знаеш ли, можеш да прекараш целия си живот в океана и непрестанно да виждаш нови и нови твари. — Побутна животното с върха на обувката си. В отговор едва забележимо помръдна само опашката. — Свършило е, а? Нещастна малка гадинка.

— Чакай да го погледна отблизо — рече Лолър.

Коленичи и внимателно сложи ръка на хълбока на животинчето. Кожата му беше топла, лепкава, може би дори гореше като в треска. Лолър усети едва доловимо хриптене. Животното завъртя очи надолу, за да проследи ръката му, но без особен интерес. Долната му челюст увисна и Лолър с изненада видя вътре причудлива мрежа от плътни нишки, малко бяло кълбо, което запречваше напълно устата. Нишките се събираха в дебели стебла, които изчезваха навътре в тялото.

Той притисна малко по-силно коремната кухина и усети известно съпротивление, бучки и грапавини там, където повърхността трябваше да е съвсем гладка. Пръстите му бяха започнали най-сетне да

възстановяват чувствителността си и Лолър можеше да разпознае топографията на вътрешните органи почти толкова добре, колкото ако бе разрязал корема със скалпел. Още повърхностният преглед му подсказа, че това, което се бе загнездило вътре, не е съвсем обичайно. Той завъртя животното по корем и забеляза същите бели нишки и върви да се подават от ануса му.

Внезапно животинчето издаде сподавен, мъчителен стон. Устата му се разтвори по-широко, отколкото Лолър предполагаше, че е възможно. Белезникавата топка се изтърколи навън и започна да се клатушка. Лолър бързо се изправи и отстъпи назад. Нещо, което приличаше на малко розово езиче, се отдели от кълбото и започна да пълзи като обезумяло по палубата, стрелкаше се напред-назад с маниакална енергия. Лолър стовари обувката си върху него тъкмо когато то го подминаваше и се насочваше към Съндайра. Втори самостоятелен език изпълзя от сферата и също започна да подскача върху палубата. Кълбото се завъртя още по-бързо, сякаш набираше енергия да изпусне още няколко езичета.

Лолър викна на Кинверсон:

— Бързо хвърли това нещо в морето!

— А?

— Вдигни го и го метни през борда! Веднага!

Тревогата в гласа му най-сетне подейства на Кинверсон, който май все още не бе осъзнал какво става. Той пхна шепа под животното, вдигна го и го хвърли с едно рязко движение. Съществото полетя към водата като огромен къс безжизнено месо. В последния миг успя да се изпъне и удари повърхността като опитен гмурец, с главата напред, сякаш тялото му все още бе под командата на полуживи рефлексии. С едно бързо и мощно движение странната твар се изгуби в дълбините.

— Какво беше това, за Бога? — попита Кинверсон.

— Паразитна инфекция. Това нещастно животно бе опасно от муцуната до опашката от пипалата на някакво растение или друго животно. Не видя ли, че устата му беше пълна с нишки? Подавах се и от другия край на тялото му. Паразитът буквално го беше завладял. И тези малки розови езичета... според мен си търсеха нови гостоприемници.

Съндайра потрепери.

— Нещо като гъбата убиец?

— Нещо такова, да.

— Мислиш ли, че можеше да ни зарази?

— Във всеки случай възнамеряваше да опита. В океан с подобни размери паразитите едва ли действат избирателно. Готови са да пуснат корени където им се удаде възможност. — Надзърна през борда, сякаш очакваше по повърхността да плуват още подобни паразити. Но долу нямаше нищо освен жълтеникава пяна. Лолър се обърна към Кинверсон:

— Искам да преустановите риболова, докато не напуснем тази част на морето. Ще ида да кажа на Даг Тарп да се свърже с другите кораби и да ги предупреди.

— Нуждаем се от прясно месо, докторе.

— Ще поемеш ли отговорността да преглеждаш лично всяка уловена риба за наличие на подобен паразитен растеж?

— За Бога, не!

— В такъв случай прибирай мрежите и въдиците. Предпочитам да изкарам известно време на сушена риба, вместо някоя подобна гадинка да се загнезди в червата ми. А ти?

Кинверсон кимна намръщено и каза:

— А какво хубаво животинче беше...

На следващия ден, докато все още бродеха из Жълто море, се натъкнаха на първата приливна вълна. Необяснимо бе защо се случи едва сега, все пак плаваха от няколко седмици.

По принцип бе невъзможно да се избегнат приливите! Трите луни на планетата, малки и обикалящи на бързи орбити, се въртяха, като следваха доста сложен модел, и оказваха мощно гравитационно влияние върху водната планета. Това предизвикваше появата на цели приливни планини, които непрестанно се носеха по повърхността, подсилвани от въртенето на планетата. Освен това под ъгъл спрямо тях се движеха по-малки вълни, продукт на индивидуалното въздействие на отделните луни. Хрилестите бяха построили островите си по такъв начин, че да издържат на напора на всяка от тези приливни вълни. В някои извънредно редки случаи малките вълни пресичаха пътя на големите и създаваха масивна турбуленция, известна сред моряците като Вълната. Островите на хрилестите можеха да издържат дори на

това мощно явление, но лодките и корабите бяха безпомощни пред него. Вълната бе оживелият кошмар на всеки моряк.

Първата им приливна вълна бе средна по сила. Денят бе облачен и влажен, слънцето едва се подаваше иззад облаците, огрявайки ги с анемичните си лъчи. На смяна беше първа вахта — Мартело, Кинверсон, Гаркид, Пиля Браун.

— Развълнувано море отпред — провикна се Кинверсон от наблюдателната площадка. Онъос Фелк, заел позиция при шурвала, вдигна далекогледа. Лолър, който тъкмо бе излязъл на палубата след сутрешните прегледи, почувства как корабът внезапно подскача, сякаш се е натъкнал на нещо твърдо.

Погледна към шурвала. Фелк му махаше тревожно.

— Задава се приливна вълна! — извика картографът. — Слизай долу!

Лолър видя, че Пиля и Лео Мартело поставят допълнителни въжета на платната. Миг по-късно се спуснаха припряно по въжената стълба. Гаркид вече се бе скрил долу. Кинверсон дотича трмаво и му махна.

— Хайде, докторе. Не бива да оставаш на палубата.

— Знам — отвърна Лолър. Но въпреки това се задържа още малко при перилата. И я видя. Носеше се към тях от северозапад, като послание от далечния Грайвард — огромна сивкава водна стена, разположена под остър ъгъл спрямо хоризонта. Скоростта ѝ бе невероятна. Лолър имаше чувството, че под повърхността се движи огромна пръчка, която повдига този неописуем воден хълм. Студен солен вятър я предхождаше на известно разстояние.

— Докторе! — извика Кинверсон, този път от люка. — Понякога заливат цялата палуба.

— Зная — отвърна Лолър. Но могъществото на приближаващата се вълна го очароваше и хипнотизираше. Бе съвсем сам на палубата. Изведнъж му хрумна, че ако затворят люка, ще е обречен. Хвърли последен поглед на вълната и хукна към тесния отвор. В каюткомпанията Хендърс и Делагард вече се бяха приготвили за предстоящия удар. Кинверсон хлопна люка и скочи след него.

Страховит стържещ звук се надигна от дълбините на кораба, започна откъм кърмата.

— Магнетронът се включи — прошепна Съндайра Тейн.

Лолър я погледна учудено.

— И преди ли ти се е случвало?

— Доста често. Но тази не е от големите.

Стърженето се усилваше. Магнетронът пращаше надолу тесен силов сноп, който се опираше чак в кълбото от разтопено желязо на планетарното ядро и осигуряваше „лост“, способен да повдигне кораба на метър, дори два над водата — достатъчно, за да го пренесе над най-опасната част от гребена на вълната. Магнитното силово поле беше единствената модерна технология, която хората на Хидрос бяха успели да донесат от човешките светове из галактиката. Дан Хендърс веднъж му бе казал, че устройство с мощността на магнетрона би могло да се прилага и в други полезни за колонистите области, вместо само да повдига корабите на Делагард над бурното море, и най-вероятно бе прав — но Делагард държеше магнетроните затворени на корабите си. Тези машини бяха негова лична собственост, перли в короната на неговата морска империя, фундаментът на семейното му богатство.

— Издигнахме ли се? — попита изплашено Лиз Никлаус.

— Когато стърженето спре — обясни Неяна Голджоз. — Ето. Сега.

Изведнъж настъпи тишина.

Корабът се носеше над гребена на вълната.

Само за миг: макар и мощен, магнетронът си имаше своята граница. Но дори този миг се оказа достатъчно дълъг. Приливната вълна премина и корабът се хлъзна плавно по другата ѝ стена, към вдлъбнатината от изместена вода. Ударът от спускането се оказа посилен, отколкото Лолър очакваше: въпреки че се държеше здраво, той се озова на пода.

Но вече всичко бе приключило. Морето около кораба се бе успокоило.

Делагард подаде глава през люка и се огледа ухилено. Дан Хендърс го избута и излезе след него.

— Това е всичко, хора — заяви доволно Делагард. — Обратно по постове. Продължаваме.

В тила на мощната вълна морето бе съвсем леко разпенено и се люшкеше като люлка. Вълната се отдалечаваше на югоизток, стопяваща се гънка върху океанската шир. Лолър зърна жълтия флаг на „Златно слънце“, червения на „Три луни“ и черно-зеления на

„Богинята на Сорве“. По-нататък се клатушкаха последните два кораба, преодолели, също като тях, краткотрайната опасност.

— Не беше толкова зле — подхвърли той на застаналия зад него Даг Тарп.

— Почакай — отвърна Даг. — Ти само почакай.

4.

Морето се променяше отново. От юг се появи бързо студено течение, която проряза тясна ивица през жълтата слуз. Ивицата бързо се разширяваше и не след дълго, когато корабите навлязоха в самото течение, жълтата кора изчезна напълно.

Кинверсон попита Лолър дали според него паразитът може да се среща в тукашните води. От много дни пътешествениците не бяха хапвали прясна храна.

— Извади нещо и ще видим — каза Лолър. — Само внимавай, когато го метнеш на палубата.

Ала Кинверсон не успя да улови нищо. Мрежите излизаха празни, куките се поклащаха недокоснати. А водите наоколо несъмнено изобилстваха от риба. Но кой знае защо, тя се държеше на почетно разстояние от кораба. Понякога зърваха в далечината обширни пасажи. Останалите кораби се оплакаха от същата участ. Все едно че плаваха из напълно безжизнени води.

Хората започнаха да роптаят.

— Не мога да ви готвя риба, след като не я хващате — оправда се Лиз Никлаус. — Говорете с Гейб.

Кинверсон остана невъзмутим.

— Аз пък не мога да я ловя, след като ни избягва. Щом не ви харесва, скачайте във водата и я хващайте с голи ръце. Съгласни?

Рибата продължаваше да ги избягва, но сега корабите навлязоха в район, богат на няколко нови видове водорасли, гъсти маси от сложно преплетени червеникави стебла, окичени с широки синьо-зелени листа. Гаркид беше в стихията си.

— Сигур' ще стават за ядене — заяви той. — Струват ми се познати. Поне ще си попълним хранителните запаси.

— Но ако не си виждал точно такива досега... — възрази Лео Мартело.

— Мен питай. Няма начин да не ги бива за хапване. Гаркид ги опита пръв, съвсем естествено, сякаш това бе само негово задължение.

След това докладва, че червените водорасли са подходящи за прясна салата. Синьо-зелените по-добре да се готвят в малко рибешко масло. Извади огромни количества водорасли и ги просна по цялата палуба, за да съхнат.

Лолър отиде при него, докато все още сортираше вдигащите пара растения. Дребни животинки, уловени в мрежата с водорасли, пълзяха и лазеха сред листата — охлювчета, рачета и други паякообразни с яркочервени черупки, които приличаха на миниатюрни и неимоверно красиви замъци. На Гаркид, изглежда, дори не му хрумваше, че някоя от тези животинки би могла да е отровна, че малките им челюсти могат да съдържат опасни токсини, непознати и смъртоносни секрети. Той ги разчистваше с малка метла от тръстика и дори използваше ръцете си за по-бързите. Видя приближаващия се Лолър и го дари с невинна усмивка.

— Днес морето беше добро към нас. Прати ни богат улов.

— Натим, къде си научил всички тези неща за морските растения?

Гаркид го погледна учудено.

— В морето, къде другаде? То ни дарява с живот. Излезеш ли в него, скоро ще научиш кое е добро и кое — не. Опитваш това-онова. И помниш. — Извади нещо, загърнато в няколко навити листа, и го пъкна под носа на Лолър. — Сладко е и много крехко. — Беше някакъв морски червей, жълтеникав, с червени люспи, почти като късче оживяла слуз, каквато доскоро покриваше морето. Поне дузина любопитни черни очички се въртяха на издължени пипалца. Лолър не виждаше в това създание нищо сладко и крехко, но Гаркид, изглежда, бе запленил от него. Доближи го до лицето си и му се усмихна. След това го хвърли през борда.

— Морето да го благослови — промърмори с тон, в който се долавяше безкрайно благоговение.

— Питам се, защо ли го е създало? — обади се малко троснато Лолър.

— О, не, докторе. Никога не се питай. Кой сме ние, че да питаме какво прави морето?

Ако се съдеше по тона и думите му, Гаркид гледеше на морето като на божество. Лолър не знаеше какво да каже. Не му се щеше да се заяжда с Гаркид, но и не одобряваше отношението му. Усмихна се

малко гузно, кимна и бавно се отдалечи. Малко по-нататък на палубата забеляза отец Куилан, който ги бе наблюдавал.

— Гледам го как работи — каза свещеникът, когато Лолър се приближи. — Рови се във водораслите, подбира ги, сортира ги. И никога не спира. Изглежда толкова спокоен, а същевременно вътре в него нещо кипи, сякаш гори някакъв пламък. Всъщност какво знаеш за него?

— За Гаркид? Не много. Затворен и мълчалив човечец. Не съм сигурен къде е живял, преди да дойде на Сорве. Освен водораслите няма други интереси.

— Загадка.

— Да, човек-загадка. Отначало го смятах за мислител, обсъждащ наум кой знае какви сложни въпроси с Всевишния. Но сега не съм сигурен дали нещо става там вътре освен внимателната преценка на различните видове водорасли. Нали знаеш, не е никак трудно да сбъркаш глупостта с мъдрост, когато някой е мълчалив. Напоследък взех да си мисля, че е точно толкова ограничен, колкото изглежда.

— Какво пък, напълно възможно — отвърна свещеникът. — Макар че не бих се изненадал... Никога досега не съм срещал истински ограничен човек.

— Сериозно ли говориш?

— Понякога си мислиш за някой, че е такъв, а се оказва, че грешиш. В моята професия рано или късно се срещаш с душата на човека — когато най-сетне реши да ти я разкрие или повярва, че свещеникът не е нищо повече от тънка завеса, зад която се спотайва Господ Бог. И тогава осъзнаваш, че дори простите хора не са съвсем прости. Невинни, невежи, но не и прости. Човешкият ум, дори когато работи на минимални обороти, е безкрайно сложен механизъм. Така че, прощавай, докторе, но ще те посъветвам да преосмислиш представите си за Гаркид. Според мен той обича да мисли. И търси Бога, също като всички нас.

Лолър се усмихна. Да вярваш в Бога е едно, да го търсиш — съвсем друго. Не беше изключено Гаркид да е искрено вярващ на някакво свое, примитивно ниво. Но ако ставаше дума за някой, който търси Бога, това бе именно Куилан. Лолър винаги се учудваше на начина, по който хората проектираха страховете и нуждите си върху

обкръжаващия ги свят и ги издигаха до степен на фундаментални закони на вселената.

И дали търсенето на Бога бе занимание, което неминуемо обсебваше всеки? Куилан да. При него това бе професионално задължение, ако можеше да се каже така. Но Гаркид? Кинверсон? Делаярд? Самият Лолър?

Погледна внимателно стоящия до него свещеник. Вече се бе научил да чете по лицето му. Куилан имаше две най-чести изражения. Едното беше благочестиво и искрено. Другото — хладно, бездушно, цинично, лишено от вяра в Бога. Сменяше едното с другото в зависимост от душевните бури, които бушуваха в неспокойното му същество. В момента Лолър предполагаше, че разговаря с благочестивия и искрения Куилан.

— Значи мислиш, че аз също търся Бога? — попита той.

— Разбира се, че Го търсиш!

— Само защото мога да цитирам няколко изречения от Библията?

— Защото смяташ, че можеш да живееш в Неговата сянка, без нито за миг да приемаш факта на Неговото съществуване. Ситуация, която автоматически предполага противоположното твърдение. Отричайки Бога, ти си обречен да прекараш целия си живот в Неговото търсене дори само за да се убедиш, че си прав относно това, че Той не съществува.

— Каквото е и положението при теб, отче.

— Разбира се.

Лолър погледна към Гаркид, който продължаваше търпеливо да сортира последния улов водорасли: отделяше мъртвите израстъци, за да ги хвърли през борда. Дребосъкът дори си пееше някаква тиха монотонна песен.

— Но ако човек нито отрича Бога, нито Го приема, това не означава ли, че попада в категорията на ограничените?

— Има нещо вярно, съгласен съм. Макар че, пак ти казвам от личен опит, не съм срещал такива.

— В такъв случай ще те посъветвам да си поговориш с нашия приятел Гаркид.

— О, аз вече говорих — отвърна свещеникът.

Все още нямаше дъжд, но поне рибата реши да се завърне в мрежите на Кинверсон. Бяха започнали третата седмица от плаването и запасите от вода, която бяха взели от Сорве, се стопяваха заплашително. Малкото, с което разполагаха, вече бе започнало да намирисва на застояло. За хората на Хидрос дажбите бяха втора природа, но перспективата да прекарат останалата осемседмична част от плаването до Грайвард с това, което се съдържаше в делвите в трюма, бе доста мрачна.

Все още бе рано да започнат да си набавят течности от очните ябълки, кръвта и гръбначните кухини на морските обитатели — методи, до които Кинверсон бе прибегвал неведнъж по време на продължителните си плавания, нито положението бе чак толкова отчайващо, че да прибегнат до устройството за дестилиране на морска вода. Това беше последната мярка, неефикасна и изтощителна, въпрос на бавно и продължително събиране на вода, капка по капка, подходящо само за отчаяни ситуации.

Но имаше други неща, които можеха да направят. Суровата риба по правило бе пълна с освежителни сокове и сравнително малко сол и вече бе част от ежедневната диета на всички на борда. Лиз Никлаус ужасно се стараеше да я почиства и я поднасяше под формата на примамливо на вид филе, но скоро това меню стана омразно на всички. Друг полезен способ бе да мокрят телата и дрехите си — начин да се сваля телесната температура, с което и загубата на влага чрез потоотделяне. Както и да се избегне употребата на безценната прясна вода за тоалетни нужди.

И тогава, един следобед, небето внезапно потъмня и над тях се скупчиха облаци.

— Кофите! — изкрещя Деллагард. — Шишета, торби, манерки, всичко! Изкарайте ги на палубата!

Екипажът се втурна с бързината на побеснели демони, изнасяха всичко, което можеше да задържи вода. След това се съблякоха, всички до един, и затанцуваха голи под дъжда, отмиваха солта от кожата и дрехите. Деллагард се кълчеше, плещест сатир с космати гърди, почти женски по форма обаче. До него подскачаше Лиз, смееше се и крещеше с цяло гърло. Дългата ѝ руса коса бе полепнала по раменете, красивите ѝ гърди се друсаха като планети, заплашващи да напуснат орбитата си. Измършавелият Даг Тарп танцуваше с енергичната Неяна

Голджоз, която изглеждаше достатъчно силна, за да го метне през рамо. Лолър се наслаждаваше на пороя насаме, близо до задната мачта, но скоро към него се присъедини Пиля Браун, с блеснали очи, ухилена, подканяща. Мургавата ѝ лъскава кожа изглеждаше невероятно примамлива под дъжда. Лолър потанцува с нея няколко минути, наслаждаваше се на гледката на стройните ѝ бедра и щръкналите гърди, но когато тя уж мимоходом го задърпа към люка на трюма и намекна, че двамата могат да се усамотят някъде долу, той се престори, че не разбира поканата, и след малко тя си тръгна.

Гаркид се клатушкаше на стълбата при мостика, непосредствено до купчината морски водорасли. Дан Хендърс и Оньос Фелк се бяха уловили за ръце и се въртяха около компасната будка. Дори отец Куилан бе захвърлил расото, под което се показва костеливо и бледо тяло, и бе разперил ръце към небето, сякаш е в транс. Лео Мартело танцуваше със Съндайра; изглеждаха добре заедно, гъвкави, стройни и подвижни. Лолър потърси с очи Кинверсон и го откри на кърмата — не танцуваше, просто стоеше с важен вид, оставил на дъжда да отмие и разхлади огромното му тяло.

Бурята продължи само петнайсетина минути. По-късно Лиз изчисли, че им е осигурила прясна вода едва за половин ден.

Лолър имаше постоянен поток пациенти — корабни инциденти, болезнени плюски, навяхвания, няколко леки разстройства и една счупена ключица от кораба на Бамбър Кадрел. Беше трудно да отговаря за здравето на целия флот. В повечето случаи даваше съвети по радиото, приклекнал пред тясната радиорубка на Даг Тарп, която бе натъпкана с всевъзможна обемиста апаратура. Но счупените кости не можеха да се оправят по радиото. Наложил се да вземе лодка до „Богинята на Сорве“, за да се заеме лично със случая.

Плаването с лодка не се оказа лесна работа. Лекият ѝ корпус бе изплетен от клони и в нея Лолър се чувстваше също толкова тромав и неуверен, колкото едрите раци, които понякога пълзяха по дъното на Сорвейския залив. Лодката се задвижваше от въртящи се лопати, прикачени към педали в средата, и за допълнителна стабилност във вълните разполагаше с подводни поплавъци. Отвън корпусът бе покрит с тънък слой полуживи микроорганизми, които намаляваха триенето с водата.

Дан Хендърс го придружи по време на краткото пътуване до „Богинята на Сорве“. Спуснаха лодката на ръце, с въжета. Лолър дори не смееше да си помисли, че само една тънка преграда дели краката му от водата. Крехкият на вид малък съд изглеждаше съвсем безпомощен сред вълните. Лолър си представяше, че отдолу ги дебнат безброй пипала, сребристи челюсти, жадуващи да ги разкъсат.

— Готов ли си, докторе? — попита седналият зад него Хендърс.
— Да тръгваме.

Завъртяха едновременно педалите и лодката се отдели от кораба. Първите няколко секунди бяха най-трудните. Веднага щом набраха достатъчна скорост обаче поплавъците бавно се издигнаха и се разгънаха и сега вече движението изглеждаше по-стабилно.

Въпреки това Лолър бе неспокоен. Малката лодка трябваше да катери всяка вълна и да се спуска от другата ѝ страна. Поне не видя никакви дебнещи пипала по време на краткото пътуване. Нито зъбати челюсти, които да дращят по дъното. Когато приближиха „Богинята на Сорве“, видяха, че от борда вече са спуснали въжетата.

Счупената ключица беше на Нимбър Танаминд, ненадминатия хипохондрик, чиито оплаквания за първи път се оказаха непресторени. Един падащ гик го бе ударил по лявото рамо и цялата му лява страна бе отекла и посиняла. Колкото и да бе странно, този път Нимбър не се оплакваше. Може би заради шока или от страх, че може да е нещо по-сериозно, или пък бе замаян от болка. Но седеше кротко подпрян на купчина въжета и само пръстите му леко трепереха. Брондо Катцин и жена му Ейлиана се навъртаха обезпокоено край него.

— Нимбър — въздъхна Лолър. Двамата бяха почти на една възраст. — Какво си направил, проклети глупако?

Танаминд повдигна едва забележимо глава. Лицето му бе пребледняло от страх. Не каза нищо, само облиза устни. Няколко едри капки пот бяха избили на челото му.

— Кога стана? — обърна се Лолър към Бамбър Кадрел.

— Преди половин час — отвърна капитанът.

— През цялото време ли е в съзнание?

— Да.

— Дадохте ли му нещо. Успокоително?

— Само малко бренди — отвърна Кадрел.

— Хубаво — каза Лолър. — Да се захващаме за работа. Дайте възглавница или нещо, което да подложим под него. Ето тук, между лопатките. — Извади от чантата пакет с болкоуспокояващо. — Донесете ми и вода да разреда това. Ще ми трябват и компреси. Ейлиана? Ей толкова дълги и накиснати в топла вода...

Нимбър изстена само веднъж, когато Лолър разпъна раменете му, за да може изместената ключица да се върне на мястото си. След това затвори очи и потъна в неспокоен сън, а Лолър се зае да обездвижи ръката, за да не позволи повторна травма.

— Дайте му още бренди — нареди, след като приключи. Обърна се към жената на Нимбър: — Салей, сега ти ще трябва да си докторът. Ако вдигне температура, ще му даваш по едно от тези хапчета сутрин и вечер. Ако тази страна на лицето се подуе, обади ми се. Също и ако се оплаква от изтръпване на пръстите. Всички останали оплаквания са без значение. — Обърна се към Кадрел. — Бамбър, аз също бих пийнал едно бренди.

— Всичко наред ли е при вас? — попита Кадрел.

— Да, освен дето изгубихме Госпо. А тук?

— Справяме се отлично.

— Радвам се да го чуя.

Не че научи нещо, което не знаеше. Ала повторната среща с хора, с които не се бе виждал от няколко седмици, бе странно лишена от топлина. Как си, докторе, радвам се да те видя, добре дошъл на нашия кораб — нищо повече от кратка размяна на реплики. Дори Нико Талхейм, който се появи на палубата малко по-късно, само му се усмихна и кимна. Сякаш се намираше сред непознати. За няколко седмици беше изгубил връзката с тези хора. Осъзна колко дълбоко го е погълнала атмосферата на флагманския кораб. А сега бе попаднал в друг микрокосмос, този на „Богинята на Сорве“. Интересно, какво ли щеше да стане с островната колония, когато най-сетне пристигнат на новото място?

Завръщането на флагмана стана без премеждия. Лолър се прибра право в каютата.

Седем капки тинктура от тръпнитревче. Не — нека са десет.

Мислите за изгубената Земя го налягаха често вечер, когато стоеше край перилата, заслушан в тайнствените звуци на морето и

загледан в пустата непроницаема тъмнина, която ги заобикаляше. Вманиачаването му по родната планета, изглежда, растеше, откакто шестте кораба се бяха отправили на дългото си пътешествие. За кой ли път се опита да си представи какъв е бил животът там. Огромни острови, наричани континенти, управлявани от крале и кралици с богатство и могъщество, надхвърлящи всякакви представи. Кръвопролитни войни. Фантастични оръжия, способни да разрушават цели светове. А след това великата миграция в космоса, стотици хиляди кораби, отпратени към дълбините на пространството, понесли на борда си предшествениците на всички хора, които сега обитаваха галактиката. Всички до един произхождащи от един малък свят, който вече не съществуваше.

До него застана Съндайра — тя също обичаше да се разхожда нощем по палубата.

— Отново ли рееш поглед из необятните простори на космоса, докторе?

— Да, както обикновено.

— Каква е тазвечерната тема?

— Иронията. Всички тези години, през които хората от Земята са се изстребвали в своите мръсни малки войни. Но така и не са успели. А след това тяхното собствено слънце го е направило за един следобед.

— Слава на Бога, че вече сме се разселили сред звездите.

— Да — съгласи се Лолър и погледна намръщено към тъмното, гъмжащо от чудовища море. — Наистина сме извадили късмет.

Тя се върна по-късно и отново го завари при парапета.

— Ти ли си, Валбен?

— Аз, кой друг. — Никога досега не го бе наричала на малко име. Стори му се странно, дори малко неприятно. Не можеше да си спомни някой друг да го нарича „Валбен“.

— Ще изтърпиш ли още малко компания?

— Разбира се. Не ти ли се спи?

— Не съм и опитвала — призна тя. — А и долу има религиозна вечеринка, ако не знаеш.

— И кои са светиите, дето участват в нея?

— Отчето, естествено. Лиз. Неяна. Дан. И Гаркид.

— Гаркид? Излезе ли най-сетне от черупката си?

— Всъщност той само присъства. Отец Куилан е взел думата. Разказва им за уклончивата същност на Всевишния и за това колко е трудно да запазим вярата си в Него, след като така и не ни дава доказателства за Своего съществуване. Какво усилие е да храним вяра в Бога и че това не е правилно, не би трябвало въобще да се измъчваме, а да Го приемем в сърцата си слепешката. Само дете не се получава. И тъй нататък и прочее. Останалите пият, само Гаркид кима. Странен тип е той. Не искаш ли да слезеш долу и да чуеш думите на отчето?

— Не — отвърна Лолър. — Вече имах честта да изслушам виждането му по този въпрос.

Известно време стояха един до друг мълчаливо.

Отново Съндайра първа наруши мълчанието.

— Валбен. Що за име е това?

— Име от Земята.

— Не, не е. Джон, Ричард, Елизабет, това са земни имена. Лео също. Но никога не бях чувала за име като Валбен.

— Кое то не значи, че не е земно име, нали?

— Възможно е, само дете не ми е познато.

— Какво пък, може и да не е земно. Баща ми ми го е дал. Може да е грешал.

— Валбен — повтори тя. — Има нещо особено в него. Предпочиташ ли да ти казвам така?

— Дали предпочитам? Не. Наричай ме Валбен, ако ти искаш. Всъщност вече го правиш.

— А ти как би искал да ти казвам? Докторе?

Лолър повдигна рамене.

— Докторе е добре. Някои ме наричат Лолър. Други пък Вал. Но те са малко.

— Вал. Това ми звучи по-приемливо от „докторе“. Нещо против да ти викам Вал?

Само приятелите му го наричаха така, хора като Нико Талхейм, Нимбър Танаминд, Нестор Янез. От нейните уста звучеше странно. Но сигурно можеше да свикне и с това. Пък и „Вал“ беше по-добре от „Валбен“.

— Както желаш — отвърна той.

След три дни ги застигна нова приливна вълна, този път идваше от запад. Беше по-силна от първата, но магнетроните се справиха без проблеми и с нея. Нагоре, през гребена и спускане по задната страна, леко разтърсване — и готово.

Времето се задържа студено и сухо. Пътешествието продължаваше.

Някъде посред нощ откъм трюма се разнесе приглушен удар, идещ от външната страна на корпуса, сякаш се бяха ударили в риф. Лолър седна в койката, прозя се и разтърка очи, зачуди се дали не сънува. Последва нов удар; и още един. Не беше сън значи. Все още замаян той отброи една минута, минута и половина. Удар. Дъските на корпуса изпукаха и се разместиха.

Вече напълно буден, Лолър се загърна с нещо през кръста и отиде в каюткомпанията. Светлините горяха, хора с подпухнали лица излизаха от вратата на страничната каюта. Някои дори не бяха успели да се облекат. Лолър се изкатери на палубата. Нощната смяна — Хендърс, Голджоз, Делагард, Никлаус и Тейн — търчаха като обезумели между двата борда и надзъртаха през перилата, сякаш следяха движението на атакуващ отдолу противник.

— Ето, пак идват! — извика някой.

Бум. Тук, на палубата, ударът беше по-силен — корабът се разтресе и подскочи на една страна. Звукът от сблъсък с корпуса бе по-ясен, дори леко стържещ.

Даг Тарп стоеше до перилата.

— Какво става? — попита Лолър.

— Погледни долу и сам ще видиш.

Морето беше спокойно. Две луни грееха в небето, в противоположни краища, Хидроският кръст бе започнал да се спуска. Шестте кораба бяха развалили триъгълната си формация и се бяха подредили в нещо като неравен кръг. Десетина дълги синкави фосфоресциращи ленти изпълваха откритите води в средата на този кръг, като огнени стрели, прорязващи океана недалеч под повърхността. Пред смаяния поглед на Лолър една от тези стрели се разтегли с невероятна бързина и се стрелна към кораба вляво от тях. Отнякъде долетя висок пронизителен звук, който набираше сила с приближаването на стрелата към кораба.

А после тя го блъсна. Лолър чу остро пропукване и забеляза, че корабът се отклонява леко встрани. Малко след това оттам долетяха изплашени викове.

Фосфоресциращата стрела се стрелна към центъра на кръга.

— Огнерози — каза Тарп. — Опитват се да ни потопят.

Лолър сграбчи парапета и погледна надолу. Очите му вече бяха привикнали с мрака. Различаваше съвсем ясно нападателите на светлината, която излъчваха.

Бяха като живи ракети, с издължени тела, дълги по десетина-петнайсет метра и задвижвани от силни, завършващи с две перки опашки. Скосените им чела бяха увенчани с по един дебел жълт рог, дълъг около пет метра и гъвкав като дървесно водорасло; завършваше с притъпен, но страховит връх. Съществата плуваха с невероятна бързина в откритата част между корабите, набираха скорост с постоянни и мощни движения на опашките, след което се забиваха в корпусите, като очевидно се опитваха да ги пробият. После, завладени от някаква неистова настойчивост, се обръщаха, отдалечаваха се и отново се хвърляха в свирепа атака. Колкото по-бързо плуваха, толкова по-ярко сияеха флуоресциращите им страни и толкова по-силен бе пронизителният звук, който издаваха.

Отнякъде се появи Кинверсон, нарамил нещо, което приличаше на тежък железен котел, овърган с водораслови израстъци.

— Докторе, помогни ми, ако обичаш.

— Къде го носиш?

— На мостика. Това е соник.

Котелът, или каквото представляваше това странно устройство, бе прекалено тежък, за да може Кинверсон да се справи с него. Лолър улови една от връзките, които се поклащаха откъм неговата страна, двамата с Кинверсон успяха да го качат на мостика. Делагард се присъедини към тях и сложиха котела на най-високата точка.

— Проклети огнерози — мърмореше Кинверсон. — Знаех си, че ще се появят, рано или късно.

Откъм трюма долетя поредният тътен. Лолър зърна една издължена синкава линия да се отдалечава под повърхността.

От всички странни същества, които Лолър бе виждал досега в морето, тези му се струваха най-страховити. Можеш да смачкаш дребосъците, да се криеш от другите, да внимаваш какво се е уловило

в мрежата. Но как да се справиш с тези копия, които летяха към корабите от мрака, тези огромни създания, обладани от маниакалното желание да те потопят и очевидно способни на това.

— Достатъчно ли са силни, за да пробият корпуса?

— И това се е случвало, Бога ми! — отвърна Делаярд. Очертан от лунната светлина, огромният силует на Кинверсон се издигна високо над котела, закрепен в предната част на мостика. В ръката си якият мъж стискаше дълга тояга. Стовари я върху плоското дъно на металния котел. Над водата се разнесе нисък бумтящ звук.

Той удари отново, отново, отново.

— Какво прави? — попита Лолър.

— Изпраща контразвук. Огнерозите са слепи. Ориентират се по звуковите вълни, отразени в целите им. Гейб обърква усещането им за ориентация.

Кинверсон удряше по импровизирания тъпан със забележително усърдие и страшна сила. Въздухът се тресеше от къntenето. Но дали звуците можеха да проникнат под водата? По всичко изглеждаше, че да. Там долу огнерозите продължаваха да се мятат между корабите още по-чевръсто отпреди, светлините на телата им се подреждаха в причудливи мимолетни шарки. Но в тези шарки се забелязваше нарастващо объркване. Кинверсон продължаваше да стоварва тежката тояга върху котела и движенията на блестящите копия ставаха все по-хаотични. Те се стрелкаха на огромни редки тласъци, излизаха на повърхността, после отново се гмуркаха. Едно от съществата се блъсна в кораба, но ударът бе слаб, вероятно случаен. Звуците, които издаваха, вече бяха неритмични и объркани. Кинверсон спря за малко, сякаш се беше уморил, и за миг изглеждаше, че огнерозите са на път да се прегрупират. Но след това той поднови бумтежа още по-трескаво, стоварваше тоягата с отсечени движения. Внезапно под водата настъпи невероятна суматоха и двама от огромните нападатели изскочиха над повърхността едновременно. На светлината на околните огнерози Лолър видя, че рогът на единия се е забил в хрилните отворстия на другия и дори навярно е достигнал основата на черепа. Двете заклещени по този ужасен начин същества цопнаха във водата и бързо започнаха да потъват. Пътят им към дълбините бе озарен от избледняващо фосфоресциращо сияние.

Кинверсон нанесе още няколко бавни удара върху котела, с нарастващ промеждутък между тях — бум... буум... буууум... — и отпусна тоягата.

— Даг? Даг! Къде си, по дяволите? — Гласът на Делагард ечеше в мрака. — Свържи се с останалите кораби. Виж дали няма пострадали.

Мрак и спокойствие царяха във водата. Но когато Лолър затвори очи, му се стори, че зад клепачите му синкавите светлини продължават да се стрелкат.

Следващата приливна вълна бе най-мощната досега. Застигна ги два дни преди очаквания момент, вероятно защото Онъос Фелк бе допуснал грешка в изчисленията, и се стовари върху тях с неистова сила — удари корабите странично, докато те се плъзгаха над спокойно сънливо море, покрито с водорасли, които изпускаха особено приятни благоухания. Лолър бе слязъл в лазарета да си подрежда лекарствата. В първия момент си помисли, че огнерозите са се върнали — толкова силен бе ударът. Но не, сблъсъкът не бе краткотраен като този със сияещите чудовища — приличаше по-скоро на удар с грамаден юмрук, който изтласква кораба от курса. Миг след това магнетронът се задейства с познатото стържене и Лолър зачака усещането за повдигане, внезапната тишина, означаваща, че са над разпенените вълни. Но тишината не настъпваше и Лолър протегна изплашено ръце и се вкопчи в койката, когато корабът се наклони под остър ъгъл. От рафтовете се посипаха предмети, затъркаляха се по пода, събраха се на купчина в единия край на каютата.

Това ли беше? Вълната — най-сетне? И дали щяха да я издържат?

Държеше се здраво и чакаше. Корабът се люшна на другата страна, сгромоляса се със страхотен шум в бездната, оставена след преминаващия талаз, и цялата сбирка предмети се плъзна към другата стена. След това корабът се изправи. Изведнъж се възцари спокойствие. Лолър вдигна статуетката на египетското божество и парчето гръцка керамика и ги постави на местата им.

Още? Нов удар?

Не. Спокойствие и тишина.

Дали не потъваха?

Изглежда, че не. Лолър предпазливо подаде глава в коридора. Горе Делагард викаше нещо. Всичко било наред, това викаше. Били изтърпели доста силен удар, но щели да се оправят.

Ала се оказа, че приливната вълна ги е отклонила от курса, завлякла ги е на половин ден път в източна посока. При това едновременно и шестте кораба — сякаш бяха вързани с връв. Формацията им се беше разпаднала, но все още бяха достатъчно близо един до друг, за да се видят с невъоръжено око. Отне им почти час да заемат отново първоначалния ред и нови шест, докато се върнат на мястото, където ги бе застигнала вълната. В края на краищата премеждието не беше от най-страшните.

Продължиха по стария курс.

5.

Ключицата на Нимбър Танаминд, изглежда, заздравяваше добре. Не се наложи Лолър да повтаря пътуването до „Богинята на Сорве“, тъй като Салей, жената на Нимбър, докладваше по радиото за състоянието на пострадалия. Лолър ѝ обясни подробно как да смени превръзката и какво да очаква отдолу.

Мартин Янез се обади от „Три луни“: старият стъклодув Суейнър бил пострадад от сблъсък с пикираща морска вещица и не можел да си държи главата изправена. Лолър му обясни какво да направи. Сетне от кораба на Сестринството, „Хидроски кръст“, долетя тревожна новина: сестра Бода имала стрелкащи болки под лявата гърда. Нямахше смисъл да отива на място. Сестринството така или иначе нямаше да му позволи да я прегледа. Препоръча обезболяващи и ги помоли да го потърсят, когато следващият цикъл на сестрата отмине. Повече не се обадиха.

Някой на борда на „Звездата на Черно море“ бе паднал от мачтата и си бе изкълчил ръката. Лолър преведе Паолин Стейвол стъпка по стъпка през процеса по наместването. Друг, на „Златно слънце“, повръщал черна жлъчка. Оказа се, че експериментирал със себе си, като пробвал хайвер от риба-стрела. Лолър го посъветва да мине на диета. От „Богинята на Сорве“ го потърсиха за съвет при мъчителни кошмари. Лолър отвърна да се приема по чашка бренди преди лягане.

С други думи, обичайните проблеми.

Не без известна доза завист отец Куилан отбеляза, че сигурно е чудесно да си необходим по този начин, да си важен за живота на цялата общност, да можеш да помагаш на страдащите, когато се обръщат към теб с болка.

— Вероятно — отвърна Лолър. — Но никога не съм се замислял за това. Просто такава ми е работата.

И все пак си даваше сметка, че в думите на отца се крие известна доза истина. Властта му, докато живееха на остров Сорве, бе огромна, почти божествена. Та той бе държал в ръцете си живота на

всеки един от колонистите през тези двайсет и пет години практика, беше израздал мнозина от тях, бе нанасял онова първо, стряскащо шляпване по дупето, с което да ги накара да ревнат и да започнат да дишат. Несъмнено това му даваше известни права над тях. Нищо чудно, че хората се отнасяха към него с благоговение. За тях той беше Лечителят. Докторът. Магьосникът. Онзи, който ги закриля и ги дарява с облекчение при болка. Било е така още от незначайни времена, когато хората са обитавали пещери на Земята. Той беше само поредният от тази безкрайна върволица лечители. И за разлика от злочестия отец Куилан и неговите колеги, чиято неблагодарна работа се състоеше в това да отправят молитви към едно невидимо божество, той можеше да се радва на плодовете на работата си. В този смисъл несъмнено беше важен човек в обществото, могъща фигура, с власт над живота и смъртта, уважаван, необходим и вероятно плашец. Е, какво пък толкова.

Вече бяха навлезли в Зелено море. Плътни колонии от красиви морски растения затрудняваха изключително плаването. Растенията бяха вкусни, с месести, оформени като черпаци листа и централно стъбло, по което бяха полепнали жълтеникавите израстъци на репродуктивните органи. Познатите пълни с въздух мехури ги държаха на повърхността. Сивкави перести корени се виеха като пипала под повърхността и образуваха плътен тъмнозелен дюшек. Бяха толкова гъсто сплетени, че след като се врязаха в тях, корабите постепенно забавиха ход и спряха.

Кинверсон и Неяна Голджоз спуснаха една лодка и се заеха да ги секат с мачете.

— Безполезно — обади се Гаркид. — Познавам тези растения. Отрежеш ли някое от тях, от него се пръкват пет.

И беше прав. Кинверсон размахваше свирепо мачетето и сечеше безогледно наляво и надясно, докато Неяна натискаше педалите, но така и не можаха да си проправят път. Невъзможно беше за сам човек, колкото и да е силен, да изреже достатъчно голям отвор в тази гъста растителна маса, за да се получи истински канал. Остатъците от всяко растение незабавно започваха свой живот — прорастаха бързо, запълваха образувания отвор и пращаха дълги яки стебла, за да се вплетат в околните.

— Ще ида да прегледам запасите от лекарства — рече Лолър. — Може да открия нещо, с което да ги напръскаме — и което няма да им се понрави.

Слезе в трюма. Беше се сетил за един издължен флакон с черно гъсто масло, пратен му от неговия колега доктор Никитин от остров Салимил в замяна на някаква услуга. Според доктор Никитин маслото бе подходящо за изстребване на огнени цветя, неприятни жилещи растения, които нерядко създаваха проблеми на хората, докато хрилестите дори не ги забелязваха. Досега не му се бе налагало да прибегва до маслото — последното нашествие на огнени цветя около остров Сорве бе станало, когато беше млад лекар. Но гъстата течност във флакона бе единственият лекарствен препарат, предназначен не да лекува, а да наврежда на някоя форма на живот. Може би щеше да се окаже ефикасно срещу това, с което се бяха сблъскали тук. Не виждаше никакви пречки да опита.

Според инструкцията, изписана педантично със ситния почерк на доктор Никитин, разтвор с една хилядна от маслото във вода щеше да е достатъчен за разчистването на един хектар от залива. Лолър го разтвори в концентрация една стотна и разпръсна получената течност пред носа на „Кралицата на Хидрос“.

Отначало не забеляза никакъв ефект. Но веднага щом разтворът се стече по листата и стеблата и попадна във водата, настъпи истинска бъркотия. От дълбините изплуваха риби, хиляди, милиони дребни кошмарни създания с огромни зейнали челюсти, тънки змиевидни телца и сплеснати пърхащи опашки. Вероятно обитаваха подножията на растенията и сега цялата колония се показва на повърхността като по заповед. Рибите си проправиха път през сплетените клони и започнаха да се мятат като пощурели. Маслото на доктор Никитин, безвредни за растенията, се оказа мощен афродизиак за рибите, обитаващи водите наоколо. Безумното подскачане на огромен брой от тези дребни, зловещи на вид същества предизвика такива мощни водовъртежи, че плътно преплетените водорасли бяха разкъсани и корабите успяха да преминат през образувалите се канали. За съвсем кратко време шестте морски съда преодоляха препятствието и се озоваха в открити води.

— Умен копелдак си ти, докторе — бе коментарът на Делагард.

— Така е. Само дето не знаех какво ще стане.

— Наистина ли?

— Нямах представа. Всъщност опитах да отрова растенията. Нямах представа, че под тях живеят риби. Ти си неволен свидетел на велико научно откритие.

Делагард смръщи вежди.

— И как стана това?

— По чиста случайност.

— Ама разбира се — обади се отец Куилан. Лолър го погледна и видя, че свещеникът е в своето цинично-атеистично настроение. — Неведоми са пътищата Господни.

— Тъй де — съгласи се Лолър. — Неведоми.

Два дни след като преодоляха преградата от водорасли, корабите се озоваха сред плитчини, като на места водата не бе по-дълбока, отколкото в залива Сорве. Гигантски разкривени коралови хълмове лежаха върху чистия пясък, само на няколко метра отдолу, едни зеленикави, други охрави, трети синьо-черни. Зелените корали цъфтяха с фантастични барокови израстъци, охравите имаха формата на огромни разклонени рога, а синьо-черните бяха като разтворени чадъри. От време на време се мяркаха изолирани колонии от плоски алени корали, ярко очертани на фона на златистия пясък — донякъде напомняха сбръчканата кора на човешки мозък.

На места коралите се бяха разраснали дотолкова, че се подаваха над повърхността. Малки бели шапки остъргваха застрашително ватерлинията на кораба. Израстъците, които бяха престояли по-дълго на въздуха, бяха мъртви, съвсем побелели от ярката слънчева светлина, а под тях умиращите в момента корали имаха нездрав кафеникав цвят.

— Първите зачатъци на суша на Хидрос — отбеляза отец Куилан. — С по-нататъшната промяна на морското дъно тези корали ще се оформят в острови. После върху тях ще се образува почва, в нея ще порастат дишащи въздух и сеещи семена растения и колелото ще се завърти. В началото естествени острови, сетне морското дъно се покачва и ето ти континенти.

— И колко време ще отнеме този процес? — попита Делагард.

Куилан сви рамене.

— Трийсет милиона години. Четирийсет може би. Или много повече.

— Слава Богу! — въздъхна с привидно притеснение Делагард.
— Значи няма за какво да се безпокоим в момента.

Това, което ги безпокоеше обаче, беше кораловото море. Охравите коралови скали, тези, които наподобяваха разклонени рога, изглеждаха остри като бръснач и на места израстъците им достигаха на метър под кила на кораба. Възможно беше по-нататък да излизат дори съвсем на плитко. Кораб, преминаващ над подобна коралова колония, можеше да бъде разпорен от носа до кърмата.

Това налагаше да се придвижват особено предпазливо, да търсят безопасни канали между рифовете. За първи път, откакто напуснаха Сорве, нощното движение беше преустановено. Денем, докато слънцето озаряваше ярко плиткото, посипано с пясък дъно, корабите криволичеха внимателно между кораловите образувания, а хората на борда се вглеждаха с почуда и очарование в дребните златни рибки, които се стрелкаха в морето около тях — хранеха се от почти невидимите пасища върху кораловите стени. Вечер шестте кораба хвърляха котва в някой безопасен открит сектор и чакаха утрото. Всички излизаха на палубите и разговаряха гръмогласно с другарите си от другите кораби. Това беше първият истински сбор на цялата колония, откакто бяха отпътували.

Нощният подводен спектакъл бе още по-зашеметяващ от дневния: под хладната светлина на Хидроския кръст и трите луни на фона на далечното сияние на Слънчев изгрев, спотаен нейде зад хоризонта, обитателите на коралите се пробуждаха и напускаха безбройните си миниатюрни пещери в рифовете: гъвкави камшичета, алени и розови рибки край един корал, тъмножълтеникави или блестящо синкави край друг, те всички се стрелкаха в забързано темпо в търсене на още по-микроскопични създания, невидими за човешкото око. В процепите между рифовете се виеха изумителни змиевидни твари, целите в очички, зъбки и блестящи люспи — спускаха се лениво към дъното и оставяха елегантни зигзагообразни дири с коремчетата си. Излъчваха пулсираща зелена светлина. А от добре прикритите тъмни леговища се подаваха безспорните господари на рифа — раздути червени октопоидни мекотели със закръглени мешести добре охранени телца, снабдени с множество пипала, от които бликаше ярка бяла трепкаща светлина. Нощем всеки коралов хълм се превръщаше в трон за някой от по-едрите октопоиди — те се настаняваха там,

изпускаха мъждива светлина и оглеждаха царството си със сияещи синьо-зелени очи, по-големи от човешка длан. Нямаше начин да пропуснеш тези втренчени очи всеки път, когато надничаш през перилата в мрака долу. Те гледаха спокойно и уверено, напълно безучастно, без капчица любопитство или страх. Сякаш се опитвах да кажат: „Тук аз съм господар, а ти си незначителен. Слез да поплуваш и ще видиш, че можем да те използваме за нещо по-добро. — Острият жълтеникав клюн се разтваряше подканящо. — Ела при мен. Слез долу“. И изкушението беше съвсем реално.

Но постепенно кораловите рифове започнаха да намаляват и накрая изчезнаха съвсем. Още известно време морското дъно остана плитко и песъчливо, след това се изгуби внезапно и тюркоазната прозрачна вода се смени от тъмносинята завеса на дълбините, върху които подскачаха белезникави зайчета.

Лолър бе завладян от мъчителното усещане, че пътешествието няма да свърши никога. Щеше да прекара живота си на този кораб до самия му край. Останалите кораби плаваха наблизо, като съседни планети в пространството.

Странното бе, че не виждаше нищо лошо в това. Вече беше свикнал с ритъма на морското пътешествие, беше се научил да харесва постоянното клатушкане на кораба, да се примирява с ограничените възможности за усамотяване, дори да се забавлява при появата на всяко ново и непознато морско страшилище. Сякаш се беше заселил на ново място. Беше се адаптирал. Дали не бе помъдрял? Или се беше превърнал в истински аскет, човек, който не се нуждае от нищо, който не дава пукната пара за дребните удобства на живота? Напълно възможно. Реши при първа възможност да поговори за това с отец Куилан.

Дан Хендърс си поряза ръката на гафела, докато помагаше на Кинверсон да изтегли на борда една огромна подскачаща риба с почти човешки размери, и Лолър, чиито запаси от превързочни материали бяха привършили, слезе в трюма, за да ги попълни. Както винаги изпитваше известно безпокойство, когато идваше тук, особено след срещата с Кинверсон и Съндайра — предполагаше, че продължават да се усамотяват от време на време и не му се искаше да се срещне с тях отново.

Но Кинверсон беше на палубата и се занимаваше с рибата. Лолър прерови сандъците, намери каквото му беше необходимо и тъкмо се връщаше по тесния коридор, когато почти се сблъска със Съндайра Тейн — идваше срещу него в тъмното.

Изглеждаше изненадана да го завари тук, също както и той нея.

— Вал? — сепна се тя и отскочи, преди да са се блъснали.

В следващия миг корабът се люшна рязко и я запрати право в обятията му.

Беше случайно, Съндайра никога не би постъпила по този начин. Лолър се подпря на стената зад себе си, изпусна лекарствата и я улови като кукла, захвърлена от немирно момиче. Корабът се люшна отново и той я стисна малко по-силно, за да не я изпусне и тя да полети към отсрещната стена. Стояха лице в лице, очи в очи... и изведнъж се разсмяха.

След това корабът се изправи и Лолър осъзна, че все още я държи. Беше му приятно.

Толкова по въпроса за аскетизма. Но какво толкова, по дяволите?

Устните му потърсиха нейните, или може би нейните откриха неговите — дори след това не можа да си обясни кое стана първо. Но целувката им беше продължителна и страстна. След това, въпреки че корабът вече почти не се поклащаше, му се стори най-малкото несправедливо да я пусне. Ръцете му се плъзнаха надолу към талията и, погалиха хълбоците и той я притисна към себе си, а може би тя се притисна в него.

Лолър носеше само жълтеникавата препаска. Съндайра бе загърната в лека къса сивкава наметка. Не беше никак трудно да я смъкне. Всичко се случваше бавно, постепенно, по напълно предсказуем и добре познат начин, но въпреки това бе невероятно вълнуващо — приличаше на кристално ясен ярък и незабравим сън, който обещаваще загадъчни удоволствия. Лолър галеше меката ѝ кожа. Беше гладка и топла. Със същите леки и нежни движения тя докосваше раменете и голия му гръб. Той премести ръка отпред, плъзна я в долината между гърдите ѝ, където бе опирал слушалката преди няколкостотин години, и продължи надолу, през плоския ѝ корем към мястото, където се събираха бедрата ѝ. Докосна я и усети, че е влажна. Сега тя пое инициативата и го побутна назад, но не за да се освободи от него, а за да го насочи към едно скришно местенце между

сандъците, където имаше достатъчно място, за да легнат. Трябваша му няколко секунди, за да осъзнае намеренията ѝ.

Намираха се в нещо като тясна прихлупена ниша. И двамата бяха дългокраки, но по някакъв начин се справиха, дори без усилие. Никой не промълви нито дума. Съндайра бе активна, енергична и бърза. Лолър бе възбуден и страстен. Само след броени секунди синхронизираха ритъма си и оттук нататък нещата потръгнаха от само себе си. Някъде по средата на този процес Лолър осъзна, че се опитва да си припомни кога за последен път го е правил, след което се скара на разсеяния си ум и гневно го посъветва да се съсредоточи върху настоящето.

Когато всичко свърши, се изтегнаха засмени, притиснали потните си тела едно в друго и със сплетени крака, като пипалата на октоподите в морето с коралите. Лолър прецени, че сега не е време да се опита да подхване романтичен или сантиментален разговор.

Но все пак трябваше да каже нещо.

— Не си ме проследила тук, нали? — попита, най-сетне нарушавайки дългото мълчание.

Тя го погледна изненадано и развеселено.

— Че защо ще го правя?

— Откъде да знам?

— Слязох да търся куки за плетене на въжета. А в следващия миг се озовах в обятията ти.

— Сигурно. Не съжаляваш, нали?

— Не — отвърна тя. — Защо да съжалявам? Ти съжаляваш ли?

— Ни най-малко.

— Чудесно. Можехме да го направим доста отдавна.

— Така ли?

— Разбира се, че можехме. Защо чака толкова дълго?

Той я огледа на светлината на мъждивия фенер.

Хладните ѝ сиви очи гледаха закачливо, но не виждаше в тях и следа от подигравка. Въпреки това тя, изглежда, възприемаше случилото се много по-леко от него.

— Бих могъл да те попитам същото.

— И ще си прав, разбира се. Само че аз ти дадох не една възможност. Ти обаче внимателно ги избягваше.

— Зная.

— Но защо?

— Дълга история — рече той. — И сигурно ще ти се стори скучна. Има ли значение?

— Съмнявам се.

— Добре.

След което настъпи тишина.

Малко по-късно му хрумна, че може би няма да е зле, ако го направят отново, и той започна да я гали по ръката и бедрата, както лежаха сплетени на пода. В началото тялото ѝ реагираше както очакваше, но след това, в демонстрация на отличен самоконтрол и такт, тя преустанови процеса, преди да е стигнал твърде далеч, и внимателно се освободи от прегръдката му.

— По-късно — рече мило. — Наистина слязох тук по работа.

Надигна се, загърна се с наметалото, дари го с едно весело намигване и изчезна по коридора към кърмата.

Лолър беше изумен от невъзмутимостта ѝ. Всъщност защо трябваше да си мисли, че и тя трябва да е впечатлена колкото него, след като не бе имала такъв продължителен период на въздържание? Изглежда, случилото се ѝ се бе понаравило. Определено се бе наслаждавала на момента. Но може би от нейна гледна точка това бе само една случайна среща, нещо като неочаквано и приятно последствие от разлюляването на кораба.

Нищо чудно да беше така.

В един ленив следобед отец Куилан реши да направи Натим Гаркид католик. Поне изглеждаше, че се занимава с нещо подобно, когато Лолър мина покрай тях и погледна надолу от мостика. Отецът, запотен и разгорещен, засипваше нещастния Гаркид с красноречието си, а Натим го слушаше с неизменното си безстрастно изражение.

— Отец, Син и Свети Дух — обясняваше Куилан. — Божествено съчетание, триединство. — Гаркид кимна сериозно. Лолър, който бе станал случаен свидетел на разговора, се изненада от странния и непознат термин „Свети Дух“. Какво ли можеше да означава това? Но отец Куилан междувременно бе продължил. Сега пък обясняваше нещо със странното название „непорочно зачатие“. Лолър изгуби интерес и си тръгна, но когато минаваше отново наблизко, след петнайсетина минути, Куилан все още беше в разгара си и говореше за

изкупление, възраждане, смисъл на човешкото съществуване, за значението на греха и как може да е неразделна част от едно същество, сътворено от Бога, и защо е било необходимо да бъде пратен на Земята Спасителят, който чрез своята смърт приел върху Себе си греховете човешки. Лолър можеше да прозре смисъла, който се криеше зад някои от тези неща, други му се струваха празно дърдорене и след известно време стигна до извода, че процентът на дърдоренето спрямо разумните приказки е доста по-висок, за да повярва, че човек като Куилан би се посветил на една толкова абсурдна вяра. Куилан, според Лолър, бе твърде интелигентен, за да приеме, че Всемогъщият Бог първо е заселил света със създания по свой образ и подобие, а след това им е пратил едно свое проявление, за да поправи заложените при Сътворението грешки, като позволи да бъде убит. Малко се ядоса, че Куилан, след като толкова дълго време бе запазвал религиозните си вярвания за себе си, сега ги стоварва с цялата им мощ върху главата на нещастния Гаркид, твърдо решен да го направи свой последовател.

По-късно потърси Гаркид и го посъветва:

— Не бива да обръщаш внимание на всичко, което ти говори отец Куилан. Не ми се ще да ти завърти главата с неговите глупости.

В непроницаемите очи на Гаркид за миг блесна изненада.

— Смяташ ли, че се поддавам?

— Така ми изглеждаше.

Гаркид се изсмя тихо.

— Ох, този човек не разбира нищо!

И си тръгна.

По-късно същия ден отец Куилан спря Лолър на палубата и му каза:

— Ще съм ти благодарен, ако избегнеш коментарите относно разговори, които си подслушал. Разбрахме ли се, докторе?

Лолър почервеня.

— Какво искаш да кажеш?

— Знаеш много добре какво искам да кажа.

— Ах, да. Досещам се.

— Ако искаш да добавиш нещо към разговора между мен и Гаркид, с радост ще те изслушам. Но не желая да ме подслушваш.

— Съжалявам — разкаяно каза Лолър.

Отец Куилан му хвърли смразяващ поглед.

— Наистина ли?

— Всъщност нека те питам нещо. Смяташ ли, че е честно да пробутваш вярванията си на една простовата душа като Гаркид?

— Мисля, че това вече го обсъждахме. Той не е толкова прост, колкото го мислиш.

— Вероятно си прав. Защото ми призна, че никак не е бил впечатлен от твоето учение.

— Зная. Но поне ме изслушва с непредубеден ум. Докато ти...

— Ясно, ясно — прекъсна го Лолър. — Такъв съм си по природа, отче — неверник. Нищо не мога да направя. Какво пък, направи от Гаркид католик. Не ме интересува. Направи го дори по-добър католик от теб.

Няма да е никак трудно. Какво ме засяга всичко това? Вече ти казах, че съжалявам, задето се намесих. Е, приемаш ли извиненията ми?

— Разбира се — отвърна отчето след кратко размишление.

Но от този момент отношенията им се обтегнаха. Лолър старателно избягваше отеча всеки път, когато го виждаше в компанията на Гаркид. Без съмнение Гаркид не намираще никакъв смисъл в словата на свещеника и след време срещите им се преустановиха. За своя изненада Лолър забеляза, че този факт го радва.

Най-сетне приближаваха остров, първия от началото на пътуването, ако не се броеше онзи, който хрилестите още строяха. Даг Тарп направи опит да се свърже с острова по радиото, но не последва отговор.

— Дали обитателите му са неразговорливи? — обърна се Лолър към Делагард. — Или е остров само на хрилестите?

— На хрилестите е — отвърна Делагард. — Там няма наши, повярвай ми.

След три дни видяха друг остров, с форма на полумесец, изтегнат като спящо животно на северния хоризонт. Лолър зае далекогледа от Делагард и след кратко наблюдение заяви, че вижда човешки постройки. Тарп понечи да слезе в радиорубката, но Делагард го посъветва да не си прави труда.

— И този остров ли е на хрилести? — попита Лолър.

— Не. Но няма смисъл да се свързваме с тях. Нямам намерение да ги посещаваме.

— Може да ни отпуснат малко прясна вода. Доста сме закъсали, знаеш го.

— Не — поклати глава Делагард. — Това е Тетопал. Моите кораби не ходят на него, защото не се разбирам с тетопалците. Няма да ни отпуснат и кофа застояла пикня.

— Тетопал? — повтори учудено Онъос Фелк. — Сигурен ли си?

— Сигурен съм, разбира се. Кой друг може да е? Това е Тетопал.

— Тетопал. — Фелк поклати глава. — Хубаво, щом казваш.

След като подминаха Тетопал, морето отново се ширна от хоризонт до хоризонт. Във всички посоки не се виждаше нищо освен вода. Сякаш се намираха в някаква лишена от живот вселена.

Лолър предполагаше, че са на средата на пътя до Грайвард, макар че нямаше как да е сигурен. Плаваха вече четири седмици, но монотонният живот на кораба значително затрудняваше усещането му за хода на времето.

Вече три дни духаше студен пронизващ северен вятър и вдигаше вълни. Първият признак за промяна на климата, който в района на коралите бе мек и благоприятен. Сега въздухът бе искрящ и прозрачен, а небето се извиваше като дъга високо над тях, трептящо и бледо като необхватен метален купол. Всички тези промени будеха тревога в душата на Лолър, който не бе нищо повече от аматьор в областта на метеорологията. Той сподели страховете си с Делагард и той ги прие сериозно и даде разпореждания да запълнят пролуките на корпуса. Малко по-късно дочуха далечен тътнеж, предсказващ задаването на истински силни ветрове, и не след дълго се появиха и самите те — резки нервни пориви леденостуден вятър, които накараха морската повърхност да се набразди.

— Най-лошото предстои — промърмори Делагард, който не напускаше мостика и отделяше минимално време за сън. Често до него заставаше отец Куилан и двамата стърчаха като стари измокрени до костите врани, настръхнали срещу вятъра. Лолър ги видя да разговарят възбудено и да клатят глави. Какво ли имаха да си кажат тези двамата — грубоватият шумен предприемач с ненаситен апетит за повече и повече и аскетичният меланхоличен, търсец своя Бог свещеник? Но

въпреки това ден след ден те се изправяха на мостика, отскачаха до щурвала, подаваха си далекогледа от наблюдателната площадка или крачеха рамо до рамо по кварталдека. Дали пък Куилан не си бе наумил да приобщи Делаягард към вярата? Или се опитваха да прогонят бурята с молитви?

А тя дойде, въпреки всичко. Морето се превърна в необятна шир от разпенени вълни. Ситни като дим пръски изпълваха въздуха. Ветровете се стоварваха с неистова мощ върху платната и корпуса, свиреха в ушите и оставяха след себе си объркващ екот. Скъсиха платната, но въпреки това въжетата се развързваха и тежките рей фучаха от едната страна на борда към другата.

Сега вече всички работеха на палубата. Мартело, Кинверсон и Хендърс пълзяха предпазливо по такелажа, вързани с въжета, та вятърът да не ги събори във водата. Останалите теглеха въжетата, докато Делаягард издаваше с дрезгав глас заповеди. Лолър работеше редом с другите — край на изключенията за доктора, не и в щорм като този.

Небето беше черно. Морето бе още по-черно, освен там, където бе покрито с бяла пяна, или когато край тях се издигаха гигантски вълни, приличаха на огромни зелени стени. Корабът се люшкеше непрестанно, спускаше се стремително с носа надолу в образувалите се бездни, замираще за миг, сетне се изправяше и се отърсваше от пенестото си покривало. Магнетронът беше безполезен в подобна ситуация — ветровете духаха от противоположни посоки, сблъскваха се и ги заобикаляха с непокорни течения, които ги засмукваха надолу и не им позволяваха да прехвърлят следващата вълна. Всички отвори и люкове бяха залостени, свалиха товара в трюма, но преливащите вълни откриваха и последната забравена вещ — кофа, столче, рибарски принадлежности, запокитваха ги към отсрещния борд и ги пращаха в морето. Носът на кораба се забиваше, изправяше се и се забиваше отново. Някои повръщаха, други не спираха да крещят изплашено. Лолър мярна един от другите кораби — нямаше представа кой, флагът липсваше, — който се люшкеше успоредно на техния борд, издигаше се, сякаш се готвеше да се изправи на кърмата си, и сетне се гмурваше между вълните все едно с твърдото намерение да достигне дъното.

— Мачтите! — извика някой изплашено. — Ще се строшат! Всички долу! Всички долу!

Но мачтите издържаха, макар да изглеждаше, че всеки миг ще бъдат изтръгнати от жлебовете и захвърлени в морето. От ужасяващите им вибрации се тресеше целият кораб. Лолър откри, че се е вкопчил в някого — оказа се Пиля, — и когато Лиз Никлаус се изтъркаля по палубата, оставена на милостта на ветровете, двамата я уловиха като пърхаща безпомощно риба. Лолър очакваше всеки момент да завали проливен дъжд и единственото, което го безпокоеше, бе, че няма да могат да подредят на палубата съдовете за прясна вода. Но ветровете оставаха сухи. Веднъж, когато успя да надзърне зад перилата, видя, че океанът е пълен с хиляди малки блещукащи очички. Илюзия? Халюцинация? Едва ли. Това бяха дракенови глави — цяла армия от тези чудовища, страховит легион от издължени муцуни навсякъде. Милиарди остри зъби, дебнещи мига, когато „Кралицата на Хидрос“, ще се преобърне и тринайсетте ѝ пасажери ще се озоват във водата.

Щормът не секваше, но и корабът не се предаваше. Изгубиха представа за време. Нямаше нощ, нито ден, само вятърът. По-късно Онъос Фелк пресметна, че бурята е продължила три дена — може би беше прав. Всичко свърши внезапно и неочаквано — черните ветрове стихнаха до умерени пориви, които се вдигаха изневиделица и режеха като нож, след което, като по невидима команда, бурята се усмири и над морето се възцари бумтящо спокойствие.

Замаян от внезапно настъпилата тишина, Лолър излезе да се разходи по мократа палуба. Навсякъде се въргаляха останки от мъртви водорасли, късчета от медузи, гневни подскачащи пипала, всякакви морски останки, изхвърлени от вълните на кораба. Дланите му пламтяха, ожулени от постоянното изпъване на въжетата, а раните от мрежоподобното същество се бяха инфектирали. Лолър преброи мълчаливо хората — ето я Пиля, Гаркид, малко по-нататък отец Куилан и Делагард. Тарп, Голджоз, Фелк и Никлаус. Мартело? Да, ето го горе. Дан Хендърс? Налице.

Съндайра?

Не я виждаше. И после я забеляза, но веднага съжали за това — беше се изправила на бака, цялата подгизнала, с плътно прилепнала по тялото наметка, та сякаш не носеше нищо, а до нея стоеше Кинверсон. Двамата оглеждаха поредната твар, която Кинверсон бе измъкнал от дълбините — някакъв непознат вид морска змия с продълговата унила

муцуна с почти комично изражение и голяма, но привидно безвредна уста. Жълтеникавото ѝ тяло бе покрито с няколко реда зелени петънца. Двамата се смееха гръмогласно, Кинверсон тикаше муцуната на змията в лицето ѝ, а тя се заливаше от смях и размахваше ръка, за да се предпази. Сетне Кинверсон улови нещастното същество за опашката и го пусна да се клатушка, а Съндайра прокара пръсти по блестящото телце. Накрая Кинверсон замахна, хвърли змията в морето, прегърна Съндайра през раменете и двамата се скриха зад надстройката.

Колко безгрижни изглеждаха заедно. Естествени, игриви, обезпокоително интимни.

Лолър извърна глава. Делаягард крачеше по палубата към него.

— Да си виждал Даг?

Лолър посочи.

— Ето там.

Радистът бе седнал, опрял гръб на перилата, и клатеше глава, сякаш не можеше да повярва, че е оцелял.

Делаягард отметна един кичур и си пое дъх.

— Даг! Ей, Даг! Слизай долу при проклетата ти машина! Трябва да разберем какво е станало с другите! Не виждам никого наоколо!

Изплашен, Лолър огледа морето. Делаягард беше прав. Нито един кораб чак до хоризонта. „Кралицата на Хидрос“ бе съвсем сама в цялата околност.

— Мислиш ли, че може да са потънали? — попита той Делаягард.

— Можем само да се молим да не са — бе отговорът.

Но не бяха загубили нито един от корабите. Просто бурята ги бе разпиляла. Даг установи контакт с всичките. Ветровете ги бяха разхвърляли като сламки на огромно разстояние, но бяха оцелели. „Кралицата на Хидрос“ остана на място и те се насочиха към нея. До свечеряване целият флот се събра отново. Делаягард нареди да отворят бъчонка бренди, за да отпразнуват оцеляването — беше последното от кхувиярските запаси на Госпо Струвин. Изправен на мостика, отец Куилан отправи кратка благодарствена молитва. Дори Лолър за своя изненада се присъедини към него и повтори няколко думи.

6.

Каквото и да имаше между Кинверсон и Съндайра, изглежда, не пречеше на това, което ставаше между Съндайра и Лолър. Докторът не можеше да проумее нито една от двете връзки, тази на Съндайра с Кинверсон и с него самия, но имаше достатъчно опит, натрупан с годините, за да си дава сметка, че за подобни въпроси здравият разум невинаги е най-правилният съветник. Най-добре беше да остави нещата такива, каквито са.

Едно беше ясно. Кинверсон не даваше пукната пара, че Съндайра се е zalюбила и с Лолър. Изглежда, му бяха непознати понятия като сексуална собственост. За него сексът беше като дишането — правеше го, без да се замисля. С всеки, който става за това, и толкова често, колкото го изискваше тялото му, напълно естествена функция, автоматизирана и механизирана. Вероятно очакваше другите хора да гледат на него по същия начин.

Един ден Кинверсон си поряза ръката и докато Лолър я почистваше и превързваше, каза:

— Докторе, значи сега и ти чукаш Съндайра?

Лолър затегна силно превръзката.

— Не виждам защо трябва да отговарям на въпроса ти. Това не е твоя работа.

— Тъй де. Какво пък, разбира се, че я чукаш. Тя е страхотна жена. Малко прекалено умна за мен, но аз не съм придирчив. Нито пък придирям, че и ти го правиш с нея.

— Много мило от твоя страна.

— Разбира се, надявам се да ми отвърнеш със същото.

— Какво искаш да кажеш?

— Да не се кахъриш, ако Съндайра търси понякога и мен. Нали си даваш сметка, че ще става?

Лолър го изгледа продължително.

— Тя е зрял човек. Може да прави каквото си иска и с когото си иска.

— Хубаво. Защото живеем на малък кораб. Не бива да се разправяме заради една женска.

Лолър отвърна с нарастващо раздражение:

— Прави каквото искаш, аз ще правя каквото искам и повече няма да говорим за това. Говориш за нея като за някакъв инструмент, който използваме и двамата.

— Ами да. — Кинверсон кимна. — Много хубав инструмент.

На следващия ден Лолър слезе за нещо в камбуза и завари Кинверсон и Лиз Никлаус да се кискат и закачат. Лиз му намигна закачливо над рамото на Кинверсон и подвикна:

— Здравсти, докторе!

Изглежда, беше пийнала. Лолър я погледна учудено и побърза да излезе.

Камбузът съвсем не беше уединено място, но очевидно Кинверсон не се безпокоеше, че Съндайра може да ги завари — нито пък Делагард. Е, поне Лолър беше разгадал правилно Кинверсон — той не се интересуваше от чужди мнения.

На няколко пъти през седмицата след бурята двамата със Съндайра успяха да се срещнат тайно в трюма. В тялото на Лолър, прекарало твърде дълго време в летаргия, се пробуждаше отдавна забравена страст. Ала той не долавяше нищо съответстващо в нейното тяло, само бързи ентусиазирани движения в търсене на краткотрайна физическа наслада. Лолър не помнеше дали и с него не беше така на младини.

Никога не си говореха, докато правеха любов, и изглежда, между тях имаше негласно споразумение след това да общуват само на обичайни, ежедневни теми. Лолър бързо схвана положението. Съндайра очевидно се радваше на това, което става между тях, но нямаше никакво желание връзката им да се задълбочи. При срещите им на палубата си разменяха съвсем невинни реплики от типа на „какво хубаво време“, или „забеляза ли цвета на морето?“

Той би могъл да каже: „Чудя се дали скоро ще стигнем Грайвард?“, а тя да отвърне: „Знаеш ли, напоследък съвсем престанах да кашлям?“

Лолър ще попита: „Нали беше много вкусна снощната червеноперка?“

А тя ще възкликне: „Ей, това там не е ли гмурец?“

Все скучни, вежливи, премерени реплики. Той никога не казваше: „Съндайра, не съм се чувствал така от милион години“. Нито тя: „Нямам търпение по-скоро да дойде време за следващата ни среща“. Липсваха думи като: „Мисля, че сме създадени един за друг“, или „Толкова острови обиколих, за да те срещна накрая“.

Лолър усещаше, че вместо да се опознават и сближават, тя все повече се отдалечава от него. Всичко това бе толкова странно. Той искаше връзката им да е съвсем различна. Но не виждаше как да я промени, ако тя не желае същото.

Съндайра сякаш съзнателно го държеше на разстояние от себе си, след като бе уредила да получава същото, каквото от Кинверсон. Или не я познаваше достатъчно добре, или тя наистина не изпитваше каквото и да било желание за интимност. Лолър никога не бе срещал жена като нея, толкова безразлична към постоянната връзка, към душевното единение, живееща за мига, без да мисли за последствията. Всъщност не, даде си сметка, че познава такъв човек. Той самият. Някогашният Лолър от остров Сорве, който сменяше любовниците си и не мислеше за бъдещето. Но сега беше друг човек. Или поне се надяваше.

Една нощ чу сподавени викове и думкане от съседната каюта. Делгард и Лиз се караха. Не за първи път, нито за десети, само дето сега бе по-шумно и гневно.

На сутринта, когато Лолър слезе в камбуза за ранна закуска, Лиз бе извърнала лице настрани. Той забеляза, че бузата ѝ е подпухнала, и когато тя се обърна, видя тъмновиолетова синина под окото ѝ. Устната ѝ беше разцепена и подута.

— Искаш ли да ти дам нещо? — попита Лолър.

— Няма да умра.

— Снощи чух шумотевица. Неприятна история.

— Ами! Паднах от койката, нищо повече.

— И после пет минути подскача из каютата, думка по стените и вика? Както и Нид, докато ти помагаше да станеш? О, стига, Лиз.

Тя го изгледа навъсено и хладно. Изглеждаше сякаш всеки момент ще се разплаче. Лиз бе силна жена, никога не я бе виждал толкова отчаяна.

— Знаеш ли — рече той, — закуската може да почака. Ела да промия раните.

— Свикнала съм с тези неща, докторе.

— Често ли те бие?

— Достатъчно често.

— Никой вече не посяга на друг човек, Лиз. Така са се държали пещерните хора.

— Кажй го на Нид.

— Искаш ли? Ще му го кажа.

В очите й блесна страх.

— Не! За Бога, докторе, не му казвай нито думичка. Ще ме убие!

— Страхуваш ли се от него?

— А ти не се ли страхуваш?

Лолър беше изненадан.

— Не. Защо да се страхувам?

— Всъщност ти си прав. При теб е различно. Бедата е, че направих нещо, което не биваше, той разбра и ужасно се ядоса. Заплаши ме, че следващия път ще е още по-страшно. Нид лесно побеснява. Снощи си мислех, че ще ме убие.

— Следващия път ме повикай. Достатъчно е да тропнеш по стената на каютата.

— Няма да има следващ път. Вече ще внимавам какво правя. Говоря ти сериозно.

— Толкова ли се боиш от него?

— Аз го обичам, докторе. Представяш ли си? Обичам този миризлив негодник. Ако откаже да спи с мен, няма да легна с никого. Толкова много значи за мен.

— Въпреки че те бие?

— Това ми показва колко съм важна за него.

— Лиз, не говориш сериозно.

— Напълно сериозно говоря.

Той поклати глава.

— Божичко. Той те спуква от бой, а ти ми казваш, че го правел, защото те обича.

— Нищо не разбираш, докторе. Никога не си разбирал и никога няма да се научиш.

Лолър я погледна объркано. Сякаш внезапно между тях се бе вдигнала стена и сега тя бе по-чужда, отколкото някой хрилест.

— Може и да си права — измънка той.

След бурята морето бързо се успокои и макар да не беше гладко и равно, поне не затрудняваше плаването. Навлязоха в нов район на гъсто сплетени водорасли, но тези не бяха така жилави и неподатливи като предишните и не се наложи да прибъгват до възбуждащото масло на доктор Никитин. Малко по-нататък се появиха други растения, скупчени на невисоки жълтеникави хълмчета, които се надигаха, когато корабите минаваха край тях, и изпускаха печални свистящи хрипове от раздутите си въздушни мехури. Сякаш им казваха: „Върнете се“.

„Върнете се, върнете се, върнете се“.

Тревожни и обезпокояващи звуци, а и самото място изглеждаше някак призрачно и потискащо. Но скоро след това жълтеникавите растения изчезнаха, макар че виковете им се чуваха почти до свечеряване.

На следващия ден станаха свидетели на друга непозната форма на живот: гигантско плаващо същество-колония, многобройна популация от различни видове специализирани организми, обитаващи грамаден жив сал с размери почти колкото на живите платформи или на уста. Месестото му прозрачно централно тяло лъщеше над повърхността като полупотънал остров и когато се приближиха, постепенно различаха многобройните твари, подскачащи, трептящи и сновящи навсякъде в изпълнение на своите индивидуални задължения: едни гребяха с плавниците си, други бяха излезли на лов за риба, а тези по края действаха като стабилизатори за цялата тази сложна и многообразна жива система, която се движеше с равномерна скорост.

Когато корабът се доближи съвсем, съществото вдигна няколко подобни на тръби лъскави издатъци с дължина по два метра. Приличаха на дебели полирани комини.

— Как мислиш, какви са тези неща? — попита отец Куилан.

— Зрителни органи? — предположи Лолър. — Някакъв вид перископи?

— Не, виж, нещо се подава от тях...

— Внимавай! — отекна гласът на Кинверсон отгоре. — Готви се да стреля по нас!

Лолър дръпна отеца на пода тъкмо когато над тях профуча топка от някаква лепкава маса. Падна на средната палуба, само на няколко метра зад тях. Приличаше на голямо оранжево изпражнение, безформено и потрепващо. От нея се вдигаше пара. Още няколко подобни снаряда се посипаха върху палубата.

— Мамка му! — изруга Делгард. — Това нещо прогаря дъските. Кофи и лопати! Дан! Фелк! Разкарайте ни отгук, мамицата ви!

Палубата под топките наистина димеше и цвърчеше. Изправен на щурвала, Фелк въртеше кормилото като обезумял в опит да подкара кораба по зигзагообразен курс. По негова команда дежурният екип изпъна платната и ги нагласи в ново положение. Лолър, Куилан и Лиз Никлаус изтичаха на палубата и се заеха да рият с лопати разяждащите гюлета и да ги хвърлят през борда. Тъмни обгорени петна оставаха на местата, където лепкавите топки бяха докосвали бледожълтеникавите дъски. Макар вече да бяха на значително разстояние, плаващата колония продължаваше да ги обстрелва с методична враждебност, но гюлетата ѝ падаха на безопасна дистанция във водата. Вдигаха облаци пара, преди да потънат в дълбините.

Обгорените петна се оказаха твърде дълбоки, за да могат да бъдат почистени. Лолър предполагаше, че ако не бяха изхвърлили своевременно лепкавите гюлета, те щяха да прогорят една след друга палубите на кораба и накрая да пробият корпуса.

На следващата сутрин Гаркид забеляза недалеч зад кърмата сив облак от бръмчащи във въздуха създания.

— Крилати вещици в период на разгонване!

Делгард изруга и даде нареждане за промяна на курса.

— Не — възрази Кинверсон. — Безсмислено е. Нямаме време да маневрираме. Свалете платната.

— Какво?

— Свалете ги, иначе ще изловят вещиците като мрежи, когато ни застигнат. Докато се усетим, палубата ще бъде засипана от тези гадинки.

Без да спира да ругае, Делгард нареди да смъкнат платната. Скоро след това „Кралицата на Хидрос“ дрейфуваше с оголени мачти под безоблачното небе. А после дойдоха вещиците.

Милиони покрити със сребристи люспи и снабдени с криле червеи, които вятърът тласкаше право към флотилията на Делагард. Истинско море от вещици — тръпнещите им от възбуда телца скриваха морето като завеса. Завзеха околното пространство на талази — женските отпред, неизброими, засенчващи дори слънцето. Малките им заострени крилца пърхаха с неистово упорство, тъпоносите им главици стърчаха нагоре — цели легиони обезумели летящи твари.

А зад тях се носеха мъжките.

Така и не обърнаха внимание на корабите, озовали се на пътя им. Заслепени от възбуда, те не биха забелязали дори щръкнала от морето планина. Природата бе заложила в гените им определен курс, който да следват, и те го следваха — слепешката, без да се съпротивляват. Дори ако това означаваше да се блъснат право в корпуса, мачтите и надстройките на „Кралицата на Хидрос“. Вече нямаше никой на борда, когато хвърковатата армада ги застигна. Лолър знаеше от личен опит какво е да те удари крилата вещица, макар и малка. Но възрастен екземпляр, завладян от неистова възбуда и летящ десетки пъти по-бързо, щеше да е неимоверно по-опасен — сблъсъкът можеше да е дори смъртоносен. Дори само кос удар с разперено твърдо крилце можеше да причини дълбока порезна рана.

Не им оставаше друго, освен да се крият и да чакат. Да чакат и пак да чакат. Часове наред бръмчащите гадинки изпълваха въздуха, издаваха пронизителни крясъци, телцата им се сблъскваха с резки шляпащи звуци.

Най-сетне настъпи тишина. Лолър и останалите се качиха предпазливо на палубата.

Въздухът беше чист. Роякът бе отминал. Но навсякъде по палубата се въргаляха крилати вещици, цели купчини, в подножието на мачтите и надстройките, които се бяха озовали на пътя им. Макар и с прекършени крилца, падналите животинки продължаваха да съскат свирепо и да се опитват да се придвижват, дори да литнат към лицата на хората, които ги бяха наобиколили. Изгубиха цял ден да се отърват от тях.

След вещиците се появи тъмен облак, обещаващ отдавна чакан дъжд, но вместо това ги заля с лепкава слуз — огромна мигрираща маса смрадливи дребни летящи микроорганизми, които обгърнаха кораба и оставиха жвакащ кафеникав слой върху платната, такелажа,

мачтите и всеки квадратен сантиметър от палубата. Почистването на слузта отне три дни.

А след тях ги наобиколиха огнерози и Кинверсон отново трябваше да изнесе кънтящия котел на мостика, за да внесе смут в атаките им.

А след огнерозите...

Лолър започна да мисли за този общопланетен океан като за монолитна, упорита, непреклонна и вражески настроена сила, изпречваща неуморно пред тях едно препятствие след друго, в израз на раздражението си, че пълзят по широката му гръд. Сякаш по някакъв необясним начин пътешествениците бяха предизвикали сърбеж на повърхността на океана и сега той се чешеше край тях. Някои от тези почесвания бяха доста страховити и Лолър взе сериозно да се пита дали ще успеят да стигнат Грайвард.

Най-сетне настъпи благословеният дългоочакван ден, когато заваля. Проливният дъжд отми покривалото от лепкави микроорганизми и вонята от мъртвите крилати вещици и им помогна да попълнят запасите си от прясна вода в един момент, в който ситуацията бе започнала да става критична. След дъжда край кораба се появи стадо гмурци — подскачаха игриво над вълните, като добронамерени туземци, посрещаци туристи край своя роден остров. Но веднага щом гмурците си тръгнаха, корабът отново доближи една от стрелящите с лепкави, разяждащи всичко гюлета колонии и бе подложен на нов интензивен обстрел. Навярно океанът се бе засрамил, задето им бе позволил да си отдъхнат с дъжда и гмурците, и сега бързаше да им покаже своето друго, по-сурово лице.

После отново се възцари покой. Вятърът се усмири, морската шир се изглади. Известно време шестте кораба плаваха без премеждия. Дълги пенливи дири, широки като магистрали, оставаха във водата зад тях.

Една тиха и спокойна утрин — морето бе почти гладко, духаше лек, но постоянен вятрец и небето сияеше, а синьо-зеленият глобус на Слънчев изгрев бе увиснал над хоризонта — Лолър се качи на мостика и завари там импровизирано съвещание. Присъстваха Делагард, Кинверсон, Онъос Фелк и Лео Мартело. Малко след това забеляза и отец Куилан, скрит от едрото туловище на Кинверсон.

Делагард бе вдигнал далекогледа, оглеждаше морето и докладваше на останалите, които сочеха с ръце, напрягаха очи и коментираха тихо.

Лолър се изкатери с трополене по стълбичката.

— Какво става?

— Че става нещо — става — отвърна Делагард. — Един от корабите ми липсва.

— Сериозно ли говориш?

— Погледни сам. — Делагард му подаде далекогледа. — Тиха и кротка нощ. Никакви необичайни случки между вечерта и сутринта. Преброй корабите, които виждаш. Един, два, три, четири.

Лолър надзърна през далекогледа. Наистина бяха само четири.

— Кой липсва?

Делагард подръпна един мазен кичур от косата си.

— Още не знаем със сигурност. Не са вдигнали флаговете. Според Гейб е корабът на Сестринството. През нощта тихомълком са поели по свой курс.

— Това е безумие! — Лолър се облещи. — Та те не разбират нищичко от корабна навигация.

— Досега не се справяха зле — посочи Лео Мартело.

— Защото просто следваха конвоя. Но ако се опитат да плават сами...

— Тъй де — безумие е — потвърди Делагард. — Но те са си луди. Тъпи смахнати кучки! Защо ли не съм учуден, че...

И млъкна. По стълбите отекнаха нечии стъпки.

— Даг, ти ли си? — провикна се Делагард. После се обърна към Лолър. — Пратих го да ги потърси по радиото.

От стълбите се показва дребната съсухрена главица на Даг Тарп.

— Липсва „Златно слънце“.

— А сестрите са на „Хидроски кръст“ — обади се Кинверсон.

— Точно така — потвърди Тарп. — Но „Хидроски кръст“ отговори на повикването. Както и „Звездата“, „Трите луни“ и „Богинята“. Само „Златно слънце“ мълчи.

— Сигурен ли си? Не успя ли да се свържеш с тях? Няма ли някакъв начин да ги повикаме?

— Пробвай сам, щом ми нямаш доверие. Повиках всички кораби. Отзоваха се четири.

— Включително и Сестрите? — упорстваше Кинверсон.
— Разговарях лично със сестра Халла. Това стига ли ти?
— Кой е капитан на „Златно слънце“? — попита Лолър.
— Деймис Соултел — отвърна Лео Мартело.
— Деймис никога не би се отделил от нас. Не е такъв човек.
— Може би — обади се Делаярд, но на лицето му бе изписано подозрение. — Може би си прав, докторе. Но само може би.

През целия ден Даг продължи да вика „Златно слънце“ по радиото. Останалите четирима радисти също.

Но ефирът мълчеше.

— Не може цял кораб да изчезне току-така — ядосваше се Делаярд.

— Прав си, но с този май е станало точно така — отвърна Лиз Никлаус.

— Затваряй си шибаната уста!

— О, колко си мил, Нид.

— Затвори я, да не ти я затворя аз!

— Така няма да стигнем доникъде — намеси се Лолър. Обърна се към Делаярд: — Случвало ли ти се е друг път да изгубиш някой свой кораб? Просто да изчезне, без сигнал за помощ и прочее?

— Никога не съм губил кораб. Точка.

— Щяха да се обадят, ако имаха проблеми, нали?

— Ако са можели — обади се Кинверсон.

— Какво означава това? — Делаярд го изгледа намръщено.

— Представи си, че цяла купчина от онези мрежоподобни същества изпълзи на палубата през нощта. Вахтата се сменя в три, хората се спускат по такелажа, втора смяна се качва на палубата, всички настъпват мрежите и те ги дръпват зад борда. За по-малко от минута половината екипаж на кораба е изчезнал. Деймис слиза от мостика да види какво става и също попада в капан. А после и останалите, един по един...

— Госпо креця като побъркан, когато мрежата го улови — припомни им Пиля Браун. — Да не мислиш, че толкова много хора ще позволят на мрежите да ги изловят, без да се развикат?

— Значи не са били мрежите — сви рамене Кинверсон. — Било е нещо друго, което е изпълзяло на борда. Или мрежите плюс нещо

друго. А после всички са измрели.

— И накрая излязла една уста и налапала кораба, така ли? — тросна се Делагард. — Къде, по дяволите, е корабът? Хората могат да загинат, но все кораба щяхме да го видим.

— Без екипаж корабът ще се превърне в жертва на вятъра и теченията дори в спокойно море — каза Оньос Фелк. — Сега може да е на десет, дори петнайсет километра от нас — кой знае? И да се отдалечава. Няма да го открием и след милион години.

— А може да е потънал — обади се Неяна Голджоз. — От дълбините е изплувало нещо, пробил е дупка в корпуса — и готово.

— Без да прати сигнал? — възрази Делагард. — Корабите не потъват за две минути. Все някой щеше да се свърже с нас по радиото.

— Знаеш ли — тросна му се Неяна, — може да не е било *нещо*, а *петдесет неща*, които са пробили петдесет дупки. И тогава любимият ти кораб ще потъне по-бързо, отколкото ти можеш да пръднеш. Е, това са само предположения.

— Кой бяха на борда на „Златно слънце“? — попита Лолър.

Делагард се зае да изброява на пръсти:

— Деймис, Дана и малкото им момче. Сидеро Волкин. Суейнърови. Това прави шестима.

Всяко име се стоварваше като удар със секира. Лолър се замисли за сгърчения стар занаятчия и прегърбената му жена. Суейнър имаше златни ръце, можеше да изработва какво ли не от оскъдните материали, които им предоставяше Хидрос. Волкин, умел и опитен корабостроител. Деймис. Дана.

— Кой още?

— Чакай да помисля. Някъде имах списък, но ще се сетя и сам. Хейнови? Не, те са с Янез на „Три луни“. А, да, Фредо Уонг и жена му — как ѝ беше името?

— Лусия — подсказа Лиз.

— Лусия, да. Фредо и Лусия Уонг и онова момиче Берилда, с големите цици. И малкият брат на Мартин Янез, струва ми се. Да.

— Джоск — подсказа някой.

— Джоск, точно така.

Сърцето на Лолър се сви. Любознателното хлапе с ококорените очички. Бъдещият лекар на колонията, който един ден щеше да смъкне бремето на отговорността от плещите му.

— Това прави десет — рече той. — Но трябва да са четиринайсет, нали?

Хората започнаха да подхвърлят разни имена. Оказа се, че е трудно да си ги спомнят, след като бяха напуснали Сорве. Но всички бяха съгласни, че на борда на „Златно слънце“ са били четиринайсет души.

Четиринайсет мъртви, помисли си Лолър, замаян от огромната загуба. Сякаш някой бе откъснал плът от плътта му. Беше го лишил от близки роднини. Тези хора споделяха живота му, миналото му. А сега ги нямаше. Без никакво предупреждение — завинаги. Почти една пета от колонията с един-единствен удар. На остров Сорве в лоша година можеха да загубят един или двама души. Но четиринайсет? Изчезването на „Златно слънце“ бе отворило огромна рана в колонията. Всъщност дали колонията още съществуваше като такава? Или се беше разпаднала още когато бяха принудени да напуснат Сорве?

Джоск. Соултелови. Суейнърови. Уонгови. Волкин. Берилда Крей. И още четириима.

Остави другите да обсъждат проблема на мостика и слезе долу. След минутка вече държеше в ръка шишенцето с розова тинктура. Осем капки, девет, десет, единайсет. Нека са цяла дузина, най-добре. Да. Дузина. Какво значение? Двойна доза, това най-сигурно ще притъпи болката.

— Вал? — Гласът на Съндайра зад вратата на каютата. — Добре ли си?

Той я пусна да влезе. Очите ѝ се стрелнаха от чашата в ръката му към бледото му лице.

— Божичко, май много те заболя, нали?

— Като да изгубя половината си пръсти.

— Толкова ли много значеха за теб?

— Някои от тях — да. — Лекарството вече започваше да действа. Болката взе да отслабва. — Вярно, повечето са ми само познати, от детските години. Но един от тях беше моят ученик.

— Джоск Янез.

— Познаваш ли го?

Тя се усмихна тъжно.

— Сладко момче. Веднъж, като плувах, дойде да си побъбрим. Говорихме си за теб. Той те боготвореше, Вал. Дори повече от брат си, морския капитан. — По лицето ѝ премина сянка. — Само влоших нещата, нали?

— Ами не... всъщност...

Езикът му бе надебелял. Лолър осъзна, че този път е прекалил с дозата.

Тя взе чашата от ръката му и я постави на рафта.

— Съжалявам. Искрах да ти помогна.

„Ела при мен“, опита се да ѝ каже Лолър, но кой знае защо, не успя.

Но въпреки това тя го разбра.

Още два дни флотът остана на котва по средата на нищото. Деллагард и Даг Гарп претърсваха всички радиочестоти с надежда да се свържат със „Златно слънце“. Чуха се с радистите и на другите кораби, откриха дори един на име „Императрицата на Слънчев изгрев“, който извършваше регулярни курсове през Лазурно море, засякоха и плаваща миньорска станция, която работеше някъде в далечния североизток и чието съществуване беше огромна и неприятна изненада за Деллагард. Но от „Златно слънце“ не получиха никакъв отговор.

— Е, добре — въздъхна накрая Деллагард. — Ако все още са на вода, рано или късно ще се свържат с нас. Не можем да останем тук вечно.

— Ще разберем ли някога какво се е случило с тях? — попита Пиля Браун.

— Вероятно не — отвърна Лолър. — Намираме се насред безбрежен океан, гъмжащ от всякакви опасни неща, за които не знаем почти нищо.

— Ако разберем какво ги е сполетяло — посочи Дан Хендърс, — ще можем да се предпазим по-добре, когато застигне и нас.

— Ще го разберем едва когато се случи — отвърна Лолър. — Но не и по-рано.

— Щом е така, по-добре никога да не разбираме — въздъхна Пиля.

7.

През един мъглив ден от развълнуваното море се показаха огромни непознати чудовища с дебели зеленикави люспести черупки и известно време пореха вълните успоредно на кораба. Приличаха на плаващи танкери, снабдени с множество странични перки. Бронираните им глави бяха скосени на челата и четвъртити, муцуните им бяха заострени, а зъбите им не вещаеха нищо добро за всеки евентуален противник. Лолър стоеше при перилата и ги разглеждаше тревожно. Дойде Оньос Фелк и го попита:

— Докторе, може ли да поговорим?

Фелк, също като Лолър, бе от семейство на основатели, макар след напускането на Сорве това вече да не означаваше почти нищо. Картографът бе на петдесет и пет, дребен и късокрак, и така и не си бе намерил спътница в живота. Известно бе, че притежава обширни познания за географията на Хидрос и морския живот и вероятно съвсем заслужено трябваше да поеме управлението на Сорвейската корабостроителница, но пък Фелкови бяха хора, прочути с лошия си късмет и склонността си към погрешни преценки.

— Зле ли ти е, Оньос? — попита Лолър.

— И на тебе ще ти стане зле, като чуеш това, което имам да ти кажа. Да слезем долу.

В тясната каюта на бака Фелк извади малък зеленикав глобус, примитивно копие на сложната и фино изработена морска карта на Делагард. Тази трябваше да се навива с мъничък дървен ключ и при всяко включване позицията на отделните острови се нагласяваше ръчно — детска играчка в сравнение с шедьовъра на Делагард. След като изгуби няколко минути, за да настрои глобуса, Фелк го подаде на Лолър и каза:

— Погледни внимателно, ако обичаш. Ето тук е Сорве. А Грайвард е тук, далече на северозапад. Това е маршрутът, който следваме.

Надписите върху картата бяха избелели и почти нечетливи. Островите се намираха толкова близо един до друг, че Лолър се

ориентираше с мъка дори когато успяваше да разчете названията. Но проследи пръста на Фелк в западна посока около глобуса и като шепнеше едно след друго обозначенията, започна да се ориентира за хода на пътешествието им.

— Ето тук бяхме, когато мрежата докопа Струвин. Тук видяхме хрилестите да строят новия остров. Тук навлязохме в Жълто море, а на това място огнерозите ни нападнаха за пръв път. Тук ни застигна голямата вълна и ни отклони от курса насам. Слушаш ли ме, докторе?

— Продължавай.

— Това тук е Зелено море. Отвъд него е мястото с големите корали. Тук подминахме двата острова, този на хрилестите и другия, който според Делагард се казва Тетопал. Тук ни удари триденевната буря, която разпиля корабите. Роякът крилати вещици се появи малко по-нататък. Тук изгубихме „Златно слънце“. — Късият дебел пръст на Фелк бе стигнал далеч отвъд извивката на глобуса. — Забелязваш ли вече, че има нещо странно?

— Покажи ми пак къде е Грайвард.

— Тук горе. На северозапад от Сорве.

— Или аз не разбирам нищо от навигация, или трябва да има някаква важна причина да плаваме право на запад покрай екватора, вместо по диагонал на север към Грайвард.

— Не плаваме право на запад — каза Фелк.

— Така ли? — Лолър се намръщи.

— Картата е много малка и линиите на географските ширини се различават трудно. Но истината е, че не плаваме на запад, а на югозапад.

— И се отдалечаваме от Грайвард?

— Да, отдалечаваме се.

— Сигурен ли си?

За миг лицето на Фелк се стегна от гняв, но той го преглътна и отвърна сухо:

— Докторе, хайде да се разберем, че разбирам достатъчно от карти. И че когато стана сутрин и погледна слънцето, мога да си спомня откъде е изгряло предния ден и по-предния, преди седмица, с което да преценя без никакви проблеми дали плаваме на северозапад, или на югозапад.

— И през цялото време се движим на югозапад?

— Не. В Началото се придържахме към правилната северозападна посока. Но някъде в кораловото море се завъртахме и поехме на запад, точно покрай екватора, и с всеки ден се отклонявахме от първоначалния курс. Знаех, че нещо не е наред, но не разбрах колко сериозно е отклонението, докато не достигнахме онези острови. Защото това въобще не беше Тетопал. Не само че по това време Тетопал е на съвсем друго място, доста по-близо до Грайвард, но и той е кръгъл! А този беше дъговиден, помниш ли? Всъщност островът, който подминахме, се нарича Хигала. Ето го тук, долу.

— Точно върху екватора!

— Именно. Трябваше да сме далеч на север от Хигала, ако бяхме на правилния път за Грайвард. Но в действителност *той* е на север от нас. След бурята, която ни разпиля, Делагард преизчисли местонахождението ни и ни поведе право на юг. Сега сме под екватора. Потвърждава го и разположението на Хидроския кръст, ако разбираш нещо от нощно небе. Но сигурно просто не си внимавал. През последната седмица се движим под прав ъгъл спрямо първоначалния курс. Искаш ли да видиш къде отиваме сега? Или вече се сети сам?

— Кажи ми.

Фелк завъртя картата.

— Ето към този район се отправяме. Да забелязваш някакви острови?

— Отиваме в Пустото море?

— Вече сме в него. И без това по пътя не видяхме почти никакви острови освен Хигала. Няма и да видим. Пустото море носи названието си от това, че няма течения, които да тласкат островите насам. Ако следвахме курса за Грайвард, трябваше да сме северно от екватора и досега да сме минали покрай четири острова — Баринан, Сивалак, Мурил и Тетопал. Ето ги — четири. Докато тук долу няма нищо отвъд Хигала.

Лолър впи поглед в картата. Виждаше малката точка, обозначаваща Хигала, и на запад и юг от нея само пустош, чак до извивката на малкия глобус — до тъмното петно, наричано Лицето над водата.

— И какво смяташ — че Делагард е объркал курса?

— Това е последното, което бих си помисли. Делагард плава из океана още от времето, когато тази планета е била наказателна

колония. И ти го знаеш не по-зле от мен. Изключено е да обърка северозападна с югозападна посока.

— Но защо, за Бога, Нид ще иска да ни отведе в Пустото море?!

— Реших, че може би *ти* ще му зададеш този въпрос.

— Аз ли?

— Понякога изглежда, че те уважава поне малко — обясни Фелк;
— Възможно е да получиш честен отговор. На мен обаче няма да ми отговори никога.

Кинверсон — подреждаше рибарските си принадлежности на палубата — вдигна глава и погледна Лолър с типичното за него безразличие, каквото докторът би очаквал от някой хрилеост, но не и от човешко същество. След това се върна към работата си.

— Били сме се отклонили от курса? Че аз го знам, докторе. Какво ме интересува?

— Знаел си?

— Тез води никак не мязат да са северни.

— Знаел си през цялото време, че плаваме към Пустото море? И не си казал никому нито дума?

— Знаех, че сме се отклонили от курса, което съвсем не означава, че приближаваме Пустото море.

— Фелк каза, че сме навлезли в него. Показа ми го на неговата карта.

— Фелк може и да бърка, докторе.

— Да речем, че този път не бърка.

— Е, хубаво де, отиваме в Пустото море — спокойно каза Кинверсон. — И какво?

— Вместо да плаваме към Грайвард.

— Е, и? — изсумтя Кинверсон, взе една кука, стисна я със зъби и я изви леко, за да ѝ промени формата.

Така немаше да стигнат доникъде.

— Никак ли не те интересува, че се движим по погрешен маршрут?

— Не. Защо да ме интересува? Дали ще е тоя, или оня миризлив остров — все тая за мен. Какво ми пука къде ще ме откара вятърът?

— Гейб, в Пустото море няма никакви острови.

— Значи ще живеем на кораба. Какво толкоз? Ако питаш мен, и Пустото море е като всички други. Рибата има колкото щеш, тъй ли е, докторе? То не е „пусто“ заради рибата. А щом едно място има риба, става за живеене. Ако се наложи, ще си живуркам даже в мойта малка лодка.

— Че защо не се премести в нея по-рано? — попита ядосано Лолър.

— Защото трябваше да напуснем Сорве. Но ако стане напечено, скачам в нея и подкарвам накъдето ми видят очите. Докторе, да не мислиш, че тези острови са някакви райски кътчета? Ходиш по дъски и сплетени клони, тъпчеш се с водорасли и сушена риба, когато слънцето напече, изкапваш от жегата, зиме пък пукаш от студ. И това ми било живот! Затуй ти казвам: все ми е тая дали ще е Сорве, Салимил, или каютата на „Кралицата на Хидрос“. Достатъчно ми е да си напълня търбуха, когато съм гладен, да ударя нещо, когато ми се доще, и да си живуркам, додето ми е писано. Разбрано?

Това вероятно бе най-дългата реч, която Кинверсон бе произнасял през целия си живот. Той самият изглеждаше изненадан, че е говорил толкова много. Когато свърши, втренчи в Лолър ядосан поглед. След това отново се наведе над куките и въжетата.

— Значи нямаш нищо против — заговори бавно Лолър, — че нашият велик водач ни е повел към напълно непозната територия, без никой от нас, нито дори той самият, да знае какво ни очаква там?

— Да. Нямам. Не ме интересува нищо и се дразня само когато ми досаждат. Живея ден за ден, докторе. А сега ме остави на мира. Имам си работа, ясно?

— Не си ли подранил за обажданията, докторе? — попита го Даг Тарп. — Обикновено идваш след час.

— Така е. Има ли значение?

— А, твоя воля. — Ръцете на Тарп зашариха по копчетата. — Щом искаш да се обадиш по-рано, давай. Само не ми се сърди, ако отсреща не са готови да приемат обаждането ти.

— Свържи ме първо с Бамбър Кадрел.

— Обикновено първо искаш да говориш със „Звездата“.

— Зная. Днес ми повикай Кадрел.

Тарп го погледна смутено.

— Брей, докторе, днес си като някой, дето му е влязла змиорка в задника.

— Като чуеш за какво говоря с Кадрел, ще разбереш каква змиорка ми е влязла в задника.

— Добре, добре. — Радиоуредбата изпука. — Ей, тази гадна мъгла — замърмори Тарп. — Чудя се как още не са ми ръждясали частите. „Богиня“, обади се. Обади се, „Богиня“. „Кралица“ вика „Богиня“.

— „Кралица“, тук „Богиня“. — Тънък момчешки глас, почти писклив. Бард, момчето на Нико Талхейм, бе радист на „Богинята на Сорве“.

— Кажи му, че искам да говоря с Кадрел — изръмжа Лолър.

Тарп заговори в микрофона и отсреща казаха нещо, но Лолър не чу какво точно.

— Какво каза?

— Че Бамбър е на щурвала. Смяната му изтича след два часа.

— Кажи му да го извика незабавно. Тази работа не може да чака.

Отново пукот и фъштене. Момчето, изглежда, се опъваше. Тарп повтори молбата на Лолър и за около минута-две отсреща се възцари тишина.

След това се чу гласът на Бамбър Кадрел:

— Докторе, какво е това толкова спешно нещо?

— Отпрати момчето и ще ти кажа.

— Той е моят радист.

— Знам. Но не искам да чуе за какво ще говорим.

— Значи проблемът е сериозен, а?

— При теб ли е още?

— Отпратих го. Какво става, докторе?

— Движим се перпендикулярно на правилния курс, в екваториални води, и плаваме на югозапад. Делагард ни е повел към Пустото море. — Даг Тарп, който стоеше до Лолър, ахна от изненада. — Известно ли ти е това, Бамбър?

Нова дълга пауза от „Богинята на Сорве“.

— Разбира се, докторе. Иначе що за моряк ще съм?

— Говорим за Пустото море, Бамбър.

— Да. Чух те.

— А трябваше да плаваме към Грайвард.

— Не съм забравил, докторе.

— И нямаш нищо против, че се движим в погрешна посока?

— Предполагам, че Делагард знае какво прави.

— *Предполагаш?*

— Тези кораби са негови. Аз само работя при него. Когато отбихме на юг, предположих, че на север има някаква пречка, буря или опасност, която иска да заобиколи. У него са всички добри карти, докторе. Ние просто следваме курса, който той определя.

— Право към Пустото море?

— Делагард не е безумец — отвърна Кадрел. — Сигурен съм, че скоро ще свием на север. Не се съмнявам в това, докторе.

— И дори не си го попитал защо е сменил курса?

— Казах ти. Навярно има основателна причина. Делагард е човек, който знае какво прави.

— Май прекаляваш с предположенията — тросна се Лолър.

Тарп вдигна глава от радиоуредбата. Очите му, обикновено скрити зад надвисналите клепачи, сега блестяха от учудване.

— Пустото море?

— Така изглежда.

— Но това е лудост!

— Вече сме двама на едно и също мнение. Искам още малко да си държиш езика зад зъбите, Даг. Свържи ме сега с Мартин Янез.

— Не със Стайвол, както обичайно?

— С Янез — повтори Лолър и се опита да прогони спомена за усмихнатия Джоск.

Даг завъртя копчетата, уредбата изпука и след малко до тях долетя тъничкият глас на едно от момичетата на Хейн — Лолър не й помнеше името. Малко след това ниският спокоен глас на Мартин Янез каза:

— Нищо за докладване, докторе, днес всички сме здрави и читави.

— Не се обаждам само по този повод — рече Лолър.

— Какво има? Да не сте чули нещо за „Златно слънце“? — В гласа на Янез се прокрадна слаба надежда.

— Не. Обаждам се за друго.

— Тъй ли? За какво?

— Исках да разбера какво мислиш за промяната на курса.
— Каква промяна?
— Мартин, моля те, не ми излизай с тия номера.
— Докторе, откога започна да се вълнуваш от навигационни въпроси?
— Казах ти без шикалкавене.
— Да не си станал навигатор, докторе?
— Да речем, че съм заинтересувана страна. Както и всички останали. Още повече че от това ни зависи животът. Какво става, Мартин? Или толкова здраво си се оплел в мрежите на Делагард, че не смееш да ми кажеш?
— Изглеждаш ми преуморен, докторе. Отклонихме се малко на юг. Какво толкова?
— И защо го направихме?
— Питай Делагард.
— Ти пита ли го?
— Не се налага. Следвам го, накъдето ни води. Той обърна на юг и аз също поех на юг.
— Бамбър ми отговори горе-долу по същия начин. Вие да не сте кукли на конци? Мартин, кажи ми: защо вече не плаваме за Грайвард?
— Казах ти. Питай Делагард.
— Ще го питам. Но преди това исках да разбера какво е мнението на другите капитани относно плаването в Пустото море.
— А, стигнахме ли го? — Гласът на Янез бе все така спокоен. — Мислех, че просто се отклоняваме за известно време на юг по някаква причина, за която Делагард не иска да говори. Доколкото ми е известно, Грайвард си остава крайната ни цел.
— Сериозно ли говориш?
— Ако кажа да, ще ми повярваш ли, докторе?
— Бих искал.
— Това е истината, докторе. Кълна се Бога, че е така. Делагард не е казал нито думичка и никой от нас не го е питал. Предполагам, че Сестрите дори не са разбрали за промяната в курса.
— Обсъди ли го с Кадрел и Стайвол?
— Разбира се.
— Стайвол е твърде близък с Делагард и му нямам доверие. Той какво каза?

— И той е изненадан като нас.

— Вярваш ли му?

— Да. Но какво значение има? Всички правим каквото каже Делаягард. Ако искаш да знаеш какво става, питай него. И ако ти каже, можеш да го споделиш с мен.

— Обещавам.

— Сега да се свържа ли със Стайвол? — попита Даг Тарп.

— Не. Мисля да го пропуснем.

Тарп дърпаше нервно увисналата кожа на шията си.

— Какво става, мамка му? Смяташ, че е някакъв заговор ли? Че всички капитани са замислили нещо и не ни казват?

— Лично аз вярвам на Мартин Янез. Каквото и да се случва. Стайвол може да е човек на Делаягард, но не и останалите.

— А Деймис Соултел?

— Какво по-точно?

— Да предположим, че е забелязал промяната, обадил се е на Делаягард и го е попитал какво става, Делаягард му отвърнал, че не е негова работа, и Деймис толкова се е ядосал, че е обърнал кораба наред онова море и е поел обратно към Грайвард. Знаеш го какъв е избухлив. И сега е някъде на хиляда километра северно, а когато му пращаме сигнали по радиото, не отговаря, защото смята, че вече няма нищо общо с нас.

— Хубава теория. Но кажи ми, Делаягард умее ли да борави с радиоапарата?

— Не — отвърна Тарп. — Или поне аз не знам.

— В такъв случай как ще разговаря с Деймис, след като ти не си приемал подобно повикване?

— Хм, прав си.

— Соултел не би си тръгнал ей така. Не, „Златно слънце“ е на дъното на морето и всички от екипажа са загинали. В тези морета живее нещо, което е достатъчно силно, за да изплува тихо посред нощ и да ни потопи. Дано да сме късметлии и да не му се изпречим на пътя. Сега не е време да мислим за „Златно слънце“. Това, което ме интересува, е защо плаваме на юг, вместо на север.

— Ще говориш ли с Делаягард, докторе?

— Налага се — заяви Лолър.

8.

Делагард тъкмо се беше прибрал от вахта. Изглеждаше уморен. Яките му плещи бяха прегърбени, главата му бе клюмнала. Тъкмо се канеше да се спусне през люка и да си отиде в каютата, когато Лолър го повика.

— Какво има, докторе?

— Може ли да поговорим?

— Точно сега ли? — Клепачите на Делагард се затваряха.

— Налага се.

— Е, добре. Слез долу с мен.

Каютата на Делагард, почти два пъти по голяма от тази на Лолър, бе затрупана с разхвърляни дрехи, празни бутилки от бренди и всякакви части от корабното снаряжение. Книгите бяха голяма рядкост на Хидрос, така че Лолър се изненада, като видя няколко да се въргалат на пода.

— Нещо за пиене? — предложи Делагард.

— След малко. Но ти си сипи. — Лолър се поколеба за миг. — Нид, изникна един дребен проблем. Изглежда, случайно сме се отклонили от курса.

— Така ли? — Делагард не изглеждаше изненадан.

— Да. И се намираме от погрешната страна на екватора. Плаваме на югозапад вместо на север-северозапад. Всъщност доста сериозно отклонение от курса.

— Толкова встрани? — Делагард го погледна подигравателно. — Брей, значи съвсем сме се объркали. — Отпи глътка, почеса се по гърдите и се опита да внесе известен ред в бъркотията на масата. — Ако е истина, това е огромна навигационна грешка. Някой трябва да се е промъкнал до компаса и да го е обърнал наопаки. Сигурен ли си в думите си, докторе?

— Не си играй с мен. Късно е за това. Какво си намислил, Нид?

— Ти не разбираш нищичко от корабна навигация. Защо си толкова уверен, че плаваме в погрешна посока?

— Посъветвах се със специалисти.

— Като Онъос Фелк? Този дръглив стар пръдльо?

— Да, говорих с Фелк. И с други също. Както сам знаеш, на Онъос невинаги може да се разчита. Но не и на останалите.

Делагард го погледна. Беше стиснал зъби и изглеждаше готов да избухне. После се успокои, сръбна отново от брeндитo и потъна в мълчание.

— Е, добре — рече накрая. — Чуй какво ще ти кажа. Този път Фелк е прав. Не отиваме в Грайвард.

Спокойствието, с което го каза, накара Лолър да трепне.

— Божичко мили! Защо, Нид?

— Грайвард не ни иска. Никога не са ни искали. Пробутаха ми същото тъпо обяснение като останалите — че можели да приемат дузина колонисти, но не и повече. Притиснах ги с каквото мога, но те не се предаваха. И тогава осъзнах, че сме изоставени от всички, че няма къде да идем.

— Значи си ни лъгал от самото начало на пътуването? Още тогава си възнамерявал да ни откараш в Пустото море? Какво си намислил, за Бога? Защо трябваше да ни доведеш чак тук? — Лолър поклати слисано глава. — Ама и теб си те бива, Нид.

— Не съм излъгал *всички*. Казах истината на Госпо. И на отец Куилан.

— За Госпо ясно. Той беше най-добрият ти капитан. Но откъде накъде Куилан?

— Говоря с него за доста неща.

— Да не си станал католик? Той да не ти е изповедник?

— Приятел ми е. И е пълен с интересни идеи.

— Не се и съмнявам. И каква интересна идея роди отец Куилан относно новия ни курс? Че може да прави чудеса, уповавайки се на тайнствената сила на молитвите и могъществото на вярващия дух? Че ще ни измайстори един самотен остров наред Пустото море, на който да се устроим завинаги?

— Каза ми, че трябва да се отправим към Лицето над водата — отвърна хладно Делагард.

Лолър се облещи. После примигна, наля си пълна чаша брeнди, гаврътна я и зачака да почувства ефекта. Делагард го гледаше спокойно, дори развеселено.

— Лицето над водата — повтори Лолър. — Това каза, нали? Лицето над водата.

— Именно, докторе.

— И защо, ако смея да попитам, според отец Куилан трябва да ходим при Лицето?

— Защото той знае, че винаги съм искал да ида там.

Лолър кимна. Изведнъж почувства, че го завладява непреодолимо отчаяние. Втора чаша бренди му се стори добра идея.

— Разбирам. Отец Куилан вярва, че трябва да се поддаваме на случайните си желания. И тъй като и без това няма къде да идем, защо да не ни помъкнеш всички със себе си до другия край на света, до най-отдалеченото място на Хидрос, за което не знаем почти нищичко, освен че дори хрилестите не смеят да припарят там?

— Именно — все така насмешливо отвърна Делагард.

— Отец Куилан несъмнено дава страхотни съвети. Затова е толкова преуспял на попрището си.

— Веднъж те попитах дали си спомняш историите, които ни разказваше Джоли, когато бяхме деца.

— Измишльотини и бабини деветини.

— Май и тогава каза горе-долу същото. Но спомняш ли си ги?

— Чакай да видим. Джоли твърдеше, че успял да прекоси Пустото море съвсем самичък и че открил Лицето, което се оказало огромен остров, много по-голям от островите на хрилестите, топло и спокойно местенце, обрасло с чудати високи растения, които давали плодове. Имало дори поточета с прясна вода. — Лолър млъкна за миг, погълнат от спомени. — Готов бил да остане да живее там, толкова му харесало. Но един ден, когато излязъл в морето за риба, се вдигнала буря и го отвяла навътре, компасът паднал зад борда и май го повлякла Вълната и когато най-сетне овладял лодката, се намирал на огромно разстояние от Лицето и не знаел обратния път. И плувал и плувал, и стигнал Сорве, и се опитал да убеди хората да се преместят на Лицето, но никой не го послушал. Всички му се присмивали. Никой не вярвал и на думичка от разказите му. Сметнали го за побъркан. Но той си беше побъркан, нали, Делагард?

— Беше си — съгласи се Делагард. — Но историята си я запомнил добре.

— Страхотна е, признавам. Ако бях десетгодишен, щях да подскачам от нетърпение час по-скоро да ида на Лицето.

— Така би трябвало да бъде, докторе. Това ще е най-страхотното приключение в живота ни.

— О, така ли?

— Бях четиринайсетгодишен, когато Джоли се върна — продължи Делагард. — Разкажете му ме заплениха. Може другите да са го смятали за умопобъркан, но аз не го мислех за такъв, нито за миг. Представи си — огромен плодороден незаселен остров, който ни очаква някъде там — и никакви миризливи хрилести, които да ни се пречат! Наистина е като да попаднеш в рая. Страна на изобилието. Земя на чудесата. Искаш да запазиш колонията, нали, докторе? Тогава защо, по дяволите, трябва да се свираме на някой тесен остров и да разчитаме на милостта на другите? Да живеем като бедняци от техните подаяния? Не е ли по-добре да отведем нашите хора в това райско кътче, пък било то и на другия край на света?

Лолър поклати глава.

— Нид, ти си се побъркал.

— Не съм. Лицето е като зрял плод, който очаква някой да го откъсне. И защо да не сме ние? Хрилестите са пълни със суеверия за него и затова не смеят да го доближат. Е, ние пък можем. Ще се заселим там, ще построим нова колония, ще развием земеделие. Ще го накараме да ни дава всичко, каквото ни е нужно.

— И какво всъщност ни е нужно? — попита Лолър, завладян от странното усещане, че е напуснал планетата и се рее из космоса.

— Сила и могъщество — отвърна Делагард. — Власт. Ние трябва да управляваме тази планета. Твърде дълго живеем на Хидрос като някакви жалки, забравени от всички бежанци. Време е да накараме хрилестите да целуват *нашите* задници. Искам да построя на Лицето селище десет пъти по-голямо от най-големия остров на хрилестите — петдесет пъти по-голямо — и да създам там колония, пет хиляди души, десет хиляди, със собствен космопорт, от който да подхванем търговия с останалите човешки планети в галактиката и да заживеем като нормални хора, вместо да дъвчем водорасли и да се скитаме из океана, както е било през последните сто и петдесет години.

— И го казваш с такова спокойствие! С такъв разумен тон?

— Наистина ли смяташ, че съм полудял?

— Може би, а може би не. Сигурен съм в едно — едва ли има по-голям егоист от теб на тази планета. Да ни превърнеш в заложници на собствените си фантазии! Можеше да ни разхвърляш по другите острови и да продължиш да гониш безумната си мечта сам.

— Ти сам каза, че не искаш да стане така. Помниш ли?

— А това по-добре ли е? Да ни докараш чак тук? Да изложиш живота ни на риск само защото си повярвал в приказките на един побъркан старец?

— Да, по-добре е.

— Мръсник! Нагъл безскрупулен мръсник! Ти наистина си побъркан!

— Не съм, докторе. Работя над този проект от години. Обмислям го през половината от живота си. Разпитвал съм подробно Джоли и наистина вярвам, че е стигал до Лицето. А след това започнах да подготвям експедицията. Госпо знаеше за това. Двамата с него смятахме да отплаваме към Лицето преди пет години. Е, хрилестите просто ми помогнаха да взема решение за всички ни. Човек не трябва да изпуска шанса си. Видиш ли подходяща възможност, сграбчвай я, докторе. Аз така направих.

— Значи си го намислил още когато напускахме Сорве?

— Вече ти казах.

— Но не си казал на другите капитани.

— Само на Госпо.

— И той смяташе идеята ти за велика?

— Точно така. — Делаярд кимна усмихнато. — Подкрепяше ме през цялото време. Както и отец Куилан, след като го посветих. Отецът е напълно съгласен с мен.

— Защо ли не се учудвам? Дай му на него да дири чудеса. Колкото по-далече от цивилизацията, толкова по-добре. За него това е Обетованата земя. Сигурно си представя как, когато стигнем там, ще вдигне църква, в тази твоя земя на изобилието, и ще стане архиепископ, кардинал, папа, какъвто пожелае — докато ти строиш своята лелеяна империя. И всички ще са щастливи, така ли, Нид?

— Да. Много точно го каза.

— Значи въпросът е решен? С всеки миг навлизаме все по-навътре в Пустото море?

— Не ти ли харесва, докторе? Искаш да слезеш от кораба? Твоя воля. Защото ние ще продължим, със или без теб.

— А твоите капитани? Смяташ ли, че ще те последват, когато узнаят истинската ни цел?

— Бас държа, че ще продължат с мен. Правят каквото им кажа. Винаги е било така и винаги ще бъде. Сестрите може да възроптаят, но това си е тяхна работа. За какво са ни тези побъркани кучки? Само ще ни създават проблеми на Лицето. Виж, Стайвол ще дойде с мен и на края на света. И Бамбър и Мартин. Както и нещастният Деймис, ако беше жив. Без никакви въпроси, до самия бряг на Лицето. А когато стигнем там, ще построим най-великата, богата и могъща колония на Хидрос и ще заживеем щастливо и безгрижно. Да. Още капка бренди, докторе? На, сипи си. Виждам, че имаш нужда.

Изправен до перилата на борда и загледан с възторжен поглед в обкръжаващата ги пустош, отец Куилан очевидно бе в едно от възвишените си настроения. Лицето му бе зачервено, очите му сияеха.

— Да — потвърди той. — Казах на Делагард, че трябва да плаваме до Лицето.

— И кога беше това? Докато още бяхме на Сорве?

— О, не. В открито море, малко след като загина Госпо Струвин. Сигурно знаеш, че Делагард понесе смъртта му много тежко. Дойде при мен и ми каза: отче, аз не съм вярващ човек, но искам да поговоря с някого, а само на теб имам доверие. Мисля, че ще можеш да ми помогнеш. И после ми разказа за Лицето. Какво представлява и защо иска да отиде там. За плановите им с Госпо. Не знаеше как да постъпи, след като Госпо вече го нямаше. Все още мечтаеше за Лицето, но не беше сигурен дали ще успее да доведе начинанието си до успешен край. Разговаряхме дълго. И накрая го посъветвах да продължим, макар и без Госпо. Виждах колко е важно за него и осъзнавах, че той е единственият човек на тази планета, който би могъл да го постигне. Казах му, че не бива да позволява нищо да се изпречва на пътя му. Рекох: направи го, отведи ни в този рай, тази неосквернена земя, където ще започнем всичко наново. И той обърна кораба и се насочи на юг.

— И защо смяташ, че дори да има такова място, там ще можем да започнем нов живот? В непозната земя, дива пустош, за която не

знаем нищичко?

— Защото — отвърна Куилан със спокоен, но достатъчно твърд глас, та да може думите му да се гравират върху метални плочи, — аз наистина вярвам, че Лицето над водата е раят на тази планета.

Лолър се ококори.

— Сериозно? Райската градина, в която са живели Адам и Ева?

— Да, истинската Райска градина. Едем може да е всяко място, недокоснато от първородния грях.

— Значи Делагард е взел от теб идеята, че Лицето може да е раят? Трябваше да се сетя и сам. Сигурно вярваш и че Господ Бог живее там? Или това е само извънградската му вила?

— Не зная. Но ми се ще да вярвам, че Той е там. Винаги е близо до Рая.

— Как ли пък не! — подсмихна се Лолър. — Творецът на вселената се е настанил точно тук, на Хидрос, на грамаден мочурлив остров, целия обрасъл с водорасли. Не ме размивай, отче. Не Зная дори дали вярвам в твоя бог. Ако питаш мен, ти също невинаги вярваш в него.

— Прав си — съгласи се свещеникът. — Най-вече в онези моменти, когато съм абсолютно сигурен, че сме еволюирали от понисши създания, без никаква причина и предназначение. Когато си мисля, че целият този безкрайно дълъг процес на еволюция на Земята, от амеба до човек, от микроорганизъм до разумно същество, е напълно автоматизиран на всяка планета, също както и движението на планетите около слънцата, и е също толкова безсмислен. Когато си мисля, че не е имало някой, който да даде първоначалния тласък. Че нищо не подхранва това движение освен вродените ни слепи инстинкти.

— А през останалото време?

— Тогава вярвам, че е имало Първопричина, която е завъртяла този безмерно сложен механизъм, с цел, която все още ни е напълно непонятна. И че съществува Някой, който продължава да поддържа това движение, най-вече защото е изпълнен с обич към Своите създания. Защото Господ Бог е обич, или както се казва в онази част на Библията, която така и не си прочел: че който не обича, не е познал Бог; защото Бог е любов. Бог е връзката, Той е краят на самотата, абсолютното единение. Той е, който един ден ще ни събере всичи, ще

ни притисне към пазвата Си и там ще познаем свободата и щастието и ще се освободим от мъките.

— Но както сам призна, вярваш в това само наполовина.

— Да. А ти би ли могъл да вярваш в цялото?

— Не. — Лолър поклати глава. — Щеше ми се да мога.

— Значи според теб всичко е безпричинно?

— Не точно. Но може би никога няма да узнаем причината. Дори ако не е наша, то чия е? Просто нещата се случват, както стана със „Златно слънце“, който изчезна и едва ли ще разберем по какъв начин. А когато умрем, няма да има пазва, която да ни прибере, нито задгробен живот и вечно щастие. Нищо няма да има.

— Ах — въздъхна Куилан и бавно поклати глава. — Бедни мой приятелю. Прекарваш всеки свой ден в състоянието, което ме спохожда в най-мрачните ми дни.

— Може би. Но съм свикнал с това. — Лолър се извърна и погледна с присвити очи на югозапад, сякаш очакваше всеки момент там да се покаже тъмната снага на острова. Слепоочията му пулсираха. Имаше нужда от солидна доза от розовата тинктура.

— Ще се моля час по-скоро да се отървеш от тази болка — обеща му Куилан.

— Разбирам.

— Разбираш ли? Наистина?

— Разбирам, че си бил готов да ни повлечеш към този твой рай, без нито за миг да се подвоумиш. Ти и Делагард.

— Думите ти са обидни.

— Да, но това е самата истина. Не смяташ ли, че имам причини да ти се сърдя?

— Дете мое...

— Не съм ти дете!

— Но си Негово дете, ако не друго.

Лолър въздъхна. „Двама безумци — рече си. — Делагард и Куилан. Единият е готов да направи всичко в името на изкуплението, другият иска да завладее целия свят“.

Куилан сложи ръка на рамото му и се усмихна.

— Бог те обича — каза тихо. — И ще се смили над теб. Не се бой.

— Каж ми какво знаеш за Лицето над водата — каза Лолър на Съндайра. — Всичко.

Бяха в неговата каюта.

— Не е много — отвърна тя. — Зная, че е някакъв огромен остров или нещо, което наподобява остров, във всеки случай много по-голямо от всички познати острови на планетата. Площта му е десетки хиляди хектара, грамадна, закотвена към планетата земна маса.

— Това и аз го знам. Но не научи ли нещо повече от твоите разговори с хрилестите? Прощавай — с Обитателите.

— Те не обичат да говорят за това. Освен една женска, която познавах на Симбалимак. Тя нямаше нищо против да отговаря на всичките ми въпроси.

— И?

— Каза ми, че това е забранено място, където никой не бива да ходи.

— Само това ли? Нищо повече?

— Цялата история е доста мъглява.

— Мога да си представя. Но все пак разкажи ми, Съндайра. Моля те.

— Тя говореше със загадки. Сигурно нарочно. Но имах усещането, че Лицето не е само местно табу или свещена земя, която трябва да бъде избягвана по религиозни причини, а че е място, крайно неподходящо за обитаване — дори опасно. „Това е фонтанът на Сътворението“ — повтаряше тя. Когато някой Обитател умре, казват, че се връща при източника. Точният израз обаче е „отиде при Лицето“. Останах с впечатлението, че става въпрос за нещо, което кипи от енергия — нещо горещо, безмилостно и много, много могъщо. Сякаш през цялото време там тече някаква ядрена реакция.

— Божичко! — прошепна Лолър. Въпреки че в каютата беше горещо, почувства, че страните му изстиват. Пръстите му също бяха студени, почти вкочанени. Несръчно си накапа малка доза от тинктурата. Погледна въпросително Съндайра, но тя поклати глава.

— Горещо, безмилостно и могъщо — повтори Лолър. — Ядрена реакция.

— Сигурно разбираш, че това беше нейната представа. Както и моята, но въз основа на неясните метафорични изрази, които

използваше. Знаеш колко е трудно да разбереш какво искат да кажат Обитателите.

— Знам.

— Но докато тя говореше, се зачудих дали преди време там не е имало някакъв експеримент, проведен от Обитателите, нещо свързано с използване на атомна енергия, а после работата да се е объркала. Нали разбираш, това са само мои предположения. Виждах обаче колко е изплашена и разтревожена от темата, как непрестанно поставяше бариери пред въпросите ми и бе дълбоко убедена, че по някаква изключително важна причина Лицето трябва да се избягва на всяка цена. Причина, за която дори не смееше да мисли, камо ли да говори.

— По дяволите! — Лолър отпи от тинктурата и почака, докато настъпи познатото успокоение. — Ядрена пустиня. Безконечна верижна реакция. Това не си пасва с нещата, които ми разказа Делаягард. Нито с думите на отец Куилан.

— Говорил си за Лицето над водата с тях? Защо? С какво толкова те заинтригува изведнъж?

— Изглежда, сега това е най-важната тема.

— Вал, ще бъдеш ли така добър да ми обясниш какво става?

Той се поколеба за миг. След това каза тихо:

— От много дни вече не плаваме към Грайвард. Сега сме на юг от екватора и навлизаме в Пустото море. — Тя го погледна шашардисано. Лолър продължи: — Насочили сме се... към Лицето над водата.

— Какво?!

— Говоря съвсем сериозно.

Тя се отдръпна от него, машинално, все едно той бе вдигнал ръка, за да я удари.

— Това работа на Делаягард ли е?

— Да. Призна ми го преди половин час, когато го притиснах за курса, който следваме. — Разказа й набързо останалото: приказката на Джולי за пътешествието му до Лицето, мечтата на Делаягард да основе там град и да го използва, за да утвърди властта си над цялата планета, плановете да построи космопорт и да подхване междузвездна търговия.

— А отец Куилан? Той какво общо има с това?

— Той е вдъхновителят на Делагард. Решил е, не ме питай защо, че Лицето е нещо като рай и че Бог — неговият Господ Бог, същият, когото се опитва да намери през целия си живот — отсяда там, когато наминава покрай Хидрос. Така че няма търпение Делагард да го откара на острова, за да може да му каже здрасти.

Съндайра го гледаше с разкривено от ужас лице, сякаш току-що бе видяла по крака ѝ да лази отровна змия.

— И двамата ли са побъркани?

— Единият жадува безмерна власт, другият търси своя Бог. Да намираш нещо нормално в това? Няма по-безумни идеи, което отговаря и на въпроса ти. За нещастие единият от тези типове командва нашия флот.

Небето беше притъмняло. Втората смяна прибираще платната под ръководството на Оньос Фелк. Духаше хапещ северен вятър, който заплашваше всеки миг да прерасне в ураган. Задаваше се щорм, ако се съдеше по черната стена, която бързо се приближаваше от юг. Морето пред нея бе покрита с белезникава пяна. Светкавици раздираха далечния небосвод, страховити разклонени пламъци. Гръмотевиците не закъсняваха много след тях.

— Кофи! Делви! Пряската вода идва! — крещеше Делагард.

— Да, достатъчно, за да ни удави — промърмори под нос Даг, докато минаваше покрай Лолър.

— Даг! Почакай!

Радистът се обърна.

— Какво има, докторе?

— Трябва да се свържем с останалите кораби, когато отmine бурята. Говорих с Делагард. Повел ни е към Лицето над водата.

— Шегуваш се!

— Ще ми се да се шегувах. — Лолър погледна носещите се в небето облаци. Бяха непрогледно черни, озарявани единствено от честите мълнии. Океанът изглеждаше както пред тридневната буря. — Виж, сега не е време да го обсъждаме. Но той е пълен с някакви безумни идеи за Лицето. Трябва да го спрем.

— И как? — попита Тарп. Вълните се усилиха и корабът рязко се разлюля.

— Ще говорим с останалите капитани. Ще свикаме съвет на всички кораби. Ще разкажем на хората какво става и ще поискаме да гласуват. Трябва да го свалим от този пост. — Планът вече бе започнал да се оформя в ума му. Среща на цялата колония, разкриване на налудничавата цел на тяхното пътешествие, пламенно заклеймяване на безумните амбиции на Делагард и открит призив към него да се вслуша в здравия разум. — Не можем просто така да му позволим да ни отведе един Бог знае къде. Трябва да му попречим по някакъв начин.

— Капитаните са му верни.

— Ще останат ли верни, когато разберат истината? Още една вълна разклати кораба, този път беше почти като удар върху корпуса. Едри пръски прехвърлиха перилата. Миг по-късно блесна ужасно силна светкавица, последвана от оглушителен тътен, и върху кораба ливна порой.

— После ще говорим за това — извика Лолър на Тарп. — Когато отмине бурята!

Радистът му махна и изтича към кърмата. Лолър се вкопчи в перилата, целият подгизнал, и си пое сподавено въздух. Върху него се стовариха още няколко вълни. Устата и ноздрите му се напълниха със солени пръски, но и със сладка вода от пороя. Той се закашля, после си пое въздух. Корабът бе забулен в среднощна чернилка. Морето бе станало невидимо, освен в моментите, когато блясваха светкавици, и тогава се мярваха гигантски черни вълни. По палубата продължаваха да се движат тъмни силуети, търчаха напред-назад под вресливите, едва чути гласове на Делагард и Фелк. Платната бяха свалени и „Кралицата на Хидрос“ се люшкеше оголена под неистовата мощ на бурята. Корпусът ту се издигаше високо над вълните, ту се спускаше стремглаво надолу сред облаци пяна. Лолър имаше чувството, че всеки миг ще се преобърнат.

И тогава, наред оглушителния бумтеж на щорма, наред ужасяващата свирепа ярост, която ги млатеше, наред пронизителния вой на вятъра и тътена на гръмотевиците, внезапно се възцари звук, по-страшен от всичко досега — звукът на тишината, на абсолютната липса на шумове, сякаш някой бе дръпнал плътна завеса между тях и цялата тази безумна връва. Всички на кораба го доловиха

едновременно и застинаха, стреснати и изплашени, в очакване какво ще последва.

Тази странна, с нищо необяснима тишина продължи поне десетина секунди.

А след нея долетя още по-странен звук — също неразбираем, но толкова могъщ и непонятен, че Лолър почти бе готов да падне на колене. Беше някакво ниско нарастващо бучене, което с всяка секунда набираше мощ и скоро се превърна в гръмогласен вик, издаден от гърло, голямо колкото галактиката. Лолър бе почти оглушал. Някой дотича при него — беше Пиля Браун, но той го осъзна чак по-късно — и го задърпа яростно за ръката. Посочи към вятъра и извика нещо. Лолър я погледна, без да разбира думите ѝ, и тя ги повтори. Този път гласът ѝ, едва различим на фона на тътнежите, които изпълваха небесата, най-сетне го достигна.

— Какво правиш на палубата? — викаше тя. — Слизай долу! Слизай веднага! Не виждаш ли, че това е Вълната?

Лолър се взря в мрака и видя в далечината нещо дълго и високо, озарено от бледозлатисто сияние — ярка линия, която се простираше от хоризонт до хоризонт, нещо по-високо от която и да било стена, нещо, бълващо собствено ослепително сияние. Гледаше го, парализиран от почуда. Още двама души претичаха покрай него и му викнаха да се прибира. Той им кимна: да, да, знам, разбирам... но не можеше да откъсне поглед от далечното, носещо се право към тях видение. Защо сияеше така? Колко беше високо? Откъде се беше взело? Несъмнено беше красиво — снежнобелите езици на пяната по гребена, кристалното сияние в сърцевината, чистотата на увереното му несломимо движение. С движението си то разкъсваше бурята, въвеждаше свой, още по-могъщ ред сред обкръжаващия го хаос. Лолър продължи да го гледа, докато не стана почти прекалено късно, после се втурна към люка. Спря за миг и когато погледна назад, видя Вълната да се извисява над кораба като божествена фигура, прекрачила морето. Гмурна се в отвора и дръпна люка. Кинверсон се изправи до него да го залости. Без да промълви нито дума, Лолър се свлече в трюма и се сгуши при останалите членове на екипажа.

ТРЕТА ЧАСТ
ЛИЦЕТО НАД ВОДАТА

1.

Корабът се плъзгаше по предната стена на Вълната с огромна скорост. Под краката си Лолър усещаше безкрайния водовъртеж на световния океан, могъщото полюшване на планетата, върху която вилнееше колосалната стена вода, понесла ги незнайно накъде. Те бяха ситни и незначителни, просто една от безбройните пръски. Микроскопична частица наред цялото това обезумяло море.

Беше си избрал едно местенце в средата на трюма и се бе подпрял на дебелия дървена преграда, притиснат между няколко вързопа с одеяла. Вече почти не вярваше, че ще оцелеят. Тази водна стена бе толкова невъобразимо голяма, морето бе тъй бурно, а корабът — толкова крехък.

По звуците отвън се опитваше да си представи какво става на палубата.

„Кралицата на Хидрос“ бе уловена в тласъка на Вълната, беше се превърнала в нейна лишена от воля играчка, пришпорвана от предната част на гребена. Дори Делгад да успееше да включи магнетрона навреме, устройството почти нямаше да окаже ефект, нито да спаси кораба от исполинските водни маси, които го притискаха. Лолър никога не бе виждал толкова голяма вълна. Вероятно същото важеше и за всички останали обитатели на планетата през кратката сто и петдесет годишна история на нейното колонизиране. Причината навярно се таеше в някаква уникална конфигурация на трите луни и планетата-близък, диaboлично съчетание на гравитационни сили, сътворило истинска водна планина, за да я прати да се търкаля по повърхността на планетата.

По необяснима причина корабът продължаваше да се държи над водата. Лолър беше сигурен, че все още подскочат като коркова тапа пред фронта на вълната, тъй като с цялото си тяло усещаше ускорението, което набираха. Непреодолима сила го притискаше към преградата, приковаваше го и не му позволяваше да помръдне. Корабът подскочаше и се премятеше като тресчица; сега вече бяха вътре във

Вълната, килът ту сочеше нагоре, ту надолу и всичко, което не бе здраво закрепено на борда, се въргалише с тропот около тях. Сякаш огромна ръка бе уловила кораба и го подхвърляше — и донякъде това бе самата истина. Отново и отново. Лолър с мъка си поемаше въздух, като че той, а не корпусът, се потапяше и изплаваше непрестанно. Надолу — нагоре. Сърцето му лумкаше като обезумяло. Зави му се свят, главата му внезапно олекна — но това поне прогони страха му. Пък и какъв страх, когато подскачаш и се премяташ така?

Кога най-сетне щяха да потънат? Сега? Сега? Сега?

А може би Вълната нямаше да ги освободи никога, щеше да ги носи безкрайно около този свят, да се върти вечно като колело, задвижвано от неизчерпаема сила?

Настъпи кратък миг на спокойствие. „Отървахме се — помисли си той, — вече плаваме“. Но не — беше само илюзия. След секунди главоломното въртене се възобнови, още по-силно отпреди. Лолър усещаше как кръвта му се стрелка между краката и главата и обратно. Дробовете го боляха. Ноздрите му пламтяха при всяко поемане на въздух.

Имаше кълтящи звуци, които идеха от вътрешността на кораба — вероятно търкалящи се мебели, — и други, по-силни бумтежи, които пък се чуваха отвън. От време на време в суматохата се долавяха и крясъци. Ревът на вятъра бе постоянен фон, или може би това бе поредната заблуда — че чува вятъра. Но чуваше несекващото ниско клокочене на Вълната. Чуваше тънко пискливо свистене, което преминаваше в ядно ръмжене. Не беше в състояние да определи какво поражда този звук, но предполагаше, че се дължи на някакъв гневен сблъсък между небето и водата в мястото, където се срещат. Или може би Вълната се състоеше от слоеве с различна плътност и отделните ѝ компоненти, задържани единствено от общия устрем, водеха борба за надмощие помежду си?

Но най-сетне настъпи затишие — и този път продължи и продължи. „Потъваме — помисли Лолър. — Вече сме на петдесет метра под повърхността и се носим право към дъното. Всеки миг ще започнем да се давим. Ей сегичка водното налягане ще строши корпуса като крехка черупка и солената вода ще нахлуе в трюма. След секунда всичко ще приключи“.

Зачака нахлуването на черните води. Поне смъртта им щеше да е бърза и милостива. Силен удар в гърдите, бързо потапяне, няколко мъчителни глътки и после ще настъпи мрак. Никога нямаше да узнае заключителната част от тази трагична история — бавното потъване, причудливите създания от дълбините, които ще се вглеждат в тях и ще се питат дали стават за ядене.

Но все още нищо. Цареше пълен и необятен покой. Сякаш бяха легнали в дрейф извън времето, в страна на тишина и вечно безветрие. „Сигурно сме мъртви — помисли Лолър — и сега кръстосваме отвъдния свят, в който така и не можах да повярвам“. Засмя се и се огледа с надеждата да види отец Куилан, за да може да го попита: „Отче, така ли си го представяше? Безкраен дрейф в пустотата? Затворен в кораба, в който си издъхнал, с ясно съзнание, обгърнат от огромна и вечна тишина?“

Пак се засмя — на собствените си глупости. Отвъдният живот едва ли щеше да е продължение на познатия. Защото всичко наоколо бе такова, каквото го помнеше — виждаше краката си, ръцете и белезите по тях, чуваше собственото си дишане. Което означаваше само едно — че все още е жив. И че корабът е на повърхността. Вълната най-сетне ги бе отминала.

— Вал? — обади се нечий глас. — Вал, добре ли си?

— Съндайра?

Тя допълзя до него през тесния проход, запрещен от изпопадали неща. Лицето ѝ бе ужасно бледо. Изглеждаше замаяна. В очите ѝ святкаха застинали пламъчета. Лолър се размърда, измъкна се изпод някаква дъска, която бе паднала върху него, и изпълзя от тясното си скривалище. Срегнаха се по средата на пътя.

— Божичко — прошепна тя. — Боже мили!

И се разплака. Лолър понечи да я прегърне и изведнъж осъзна, че също плаче. Притисна я в обятията си, сякаш за да ознаменува попадането им в този нов свят на чудновато, приказно спокойствие.

Един от люковете бе отворен и през него нахлуваше светлина. Ръка за ръка излязоха на открито.

Корабът плуваше насред морето, сякаш не се бе случило нищо. Палубата бе мокра и лъщеше — Лолър никога не я бе виждал толкова чиста: сякаш милиони трудолюбиви ръце я бяха търкали милиони години. Щурвалът, компасът, кварталдекът, мостикът — всичко си

беше на мястото. Дори мачтите, колкото и да не беше за вярване, си стърчаха, макар че предната бе изгубила една от реите си.

Кинверсон вече беше на кърмата, а Делагард стърчеше на носа, неподвижен, разкрачен широко, все още под впечатленията на преживяното. Изглеждаше така, сякаш е пуснал корени в палубата, като че ли бе стоял на това място през цялото време, докато Вълната ги бе подмятала. Встрани от него, на десния борд, Онъос Фелк бе застанал по същия начин.

Един по един и другите подаваха глави от трюма — Неяна Голджоз, Дан Хендърс, Лео Мартело, Пиля Браун. След тях Лиз Никлаус, Гаркид — той май накуцваше, и отец Куилан. Пристъпваха предпазливо като сомнамбули и протягаха ръце, като че ли искаха да се уверят пипнешком, че корабът е невредим — докосваха мачтите, перилата, покрива на предната надстройка. Само Даг Тарп Не се виждаше никакъв. Лолър предположи, че е останал в радиорубката, за да се свърже с останалите кораби.

Останалите кораби? Нито един не се виждаше чак до хоризонта.

— Какво невероятно спокойствие — тихо каза Съндайра.

— Да, наистина. И пустош.

Навярно така е изглеждал светът в първия ден на Сътворението. Докъдето стигаше поглед — само плоско гладко море, синьо-зелено и спокойно, без вълни и зайчета — огромно гладко езеро. С преминаването си Вълната го бе лишила от всякаква енергия.

Небето бе сиво, самотно облаче се рееше далече на запад, където слънцето вече залязваше. Бледа светлина струеше зад хоризонта. От бурята, предхождала появата на Вълната, нямаше и следа.

А корабите? Другите кораби?

Лолър се огледа. Търсеше върху водата признаци за корабокрушение — строшени дъски, парчета от разкъсани платна, дрехи, дори плаващи със сетни сили моряци. Но не видя нищо. Веднъж вече, след онази тридневна буря, бе виждал такова море — без други кораби. Но тогава флотът бе разпилян от ветровете и им бяха нужни само броени часове, за да се съберат. Страхуваше се, че този път ще е различно.

— Ето го и Даг — подхвърли Съндайра. — Боже мили, виж му само физиономията!

Тарп тъкмо се подаваше от задния люк, бледен, с увиснали безпомощно ръце, обезсърчен. Делаягард се отърси от вцепенението си, обърна се и му подвижна:

— Е? Какво става?

— Нищо. Нямам новини. — Говореше с едва доловим шепот. — Нито звук. Опитвах безкрайно много пъти. Обади се, „Богиньо“, викам „Звезда“, чуваш ли ме, „Луна“, „Кръст“. Говори „Кралица“. Обадете се, обадете се. — Тръсна глава. — И нито звук. Никакъв отговор.

Лицето на Делаягард посивя.

— Нито един?

— Нито един, Нид. Никакъв отговор. Не зная къде са.

— Апаратът ти е повреден.

— Свързах се с островите. Говорих с Кентръп. С Кагерам. Вълната е била наистина страховита, Нид. Наистина.

— Но моите кораби...

— Нищичко.

— Моите кораби, Даг!

Делаягард обезумя. Втурна се към Тарп, сякаш искаше да го удуши, че му носи такива новини. Кинверсон обаче го спря.

— Слизай долу! — нареди разтрепераният Делаягард на Даг. — Продължавай да ги търсиш.

— Безполезно е.

— Моите кораби! Това са *моите* кораби! — Делаягард се изтръгна от ръцете на Кинверсон и изтича при перилата. За един кратък миг Лолър си помисли, че ще се хвърли във вълните. Но Делаягард просто искаше да удари някого. Стисна юмруци и заудря перилата, толкова силно, че една от летвите се счупи. — Моите кораби! — хлипаше Делаягард.

Едва сега до съзнанието на Лолър достигна смисълът на ставащото. Корабите, да. С всичките хора на тях. Той се обърна към Съндайра и съзря съчувствие в погледа ѝ. Тя знаеше каква болка изпитва. Но как бе възможно да го разбира? Те всичките ѝ бяха чужди, до един. За него тези хора бяха миналото, досегашният живот, такъв какъвто е бил, за добро и лошо. Нико Талхейм, баща му Сандор, Бамбър Кадрел, Суейнърови, Танаминдови, Брондо, нещастните Сестри, Волкин, Янез, Стайвол, всичките, които олицетворяваха детството му, юношеските години, зрялата възраст. Обитателите на

всички негови спомени — изчезнали безвъзвратно. Нима тя можеше да го проумее? Та тя не беше част от отдавна основаната им колония! Беше напуснала своя остров още като малка и бе пътувала по широкия свят, без да поглежда назад. Не можеше да знае какво е да изгубиш всичко, което си имал.

— Вал... — почна тя тихо.

— Остави ме, моля те.

— Ако мога да ти помогна с нещо...

— Не можеш — отрязва я той.

Мракът се спускаше отново. Но този път Хидроският кръст беше увиснал под странен ъгъл, някак накриво, от югозапад на североизток. Не полъхваше никакъв ветреца. „Кралицата на Хидрос“ се поклащаше лекичко в спокойното море. Всички бяха на палубата. Никой не си бе направил труда да вдига платната, макар че от бурята бяха изминали часове. Всъщност какъв смисъл от платна в това абсолютно безветрие?

— И къде според теб сме сега? — обърна се Делагард към Онъос Фелк.

— На око ли да преценя, или да извадя инструментите?

— Кажу какво смяташ, Онъос.

— В Пустото море.

— Това и сам го зная. Дай ми координати.

— Да ти приличам на магьосник?

— Не. Приличаш ми на глупак. Поне ми кажи дължината. Погледни шибания Кръст.

— Много добре го виждам — отвърна раздражено Фелк. — И той ми казва, че сме на юг от екватора и много по на запад, отколкото преди да ни докопа Вълната. За по-добра преценка трябва да слеза долу за инструментите.

— По на запад? — повтори Делагард.

— Много по на запад. Наистина здравата се повозихме.

— Иди си вземи инструментите.

Фелк изгуби доста време, докато се ориентира в бъркотията под палубата, но накрая се появи, нарамил примитивните си устройства, които вероятно биха накарали всеки моряк на Земята през шестнайсети век да се подсмихне подигравателно. Захвана се тихо за работа, мърмореше си нещо под нос. Засече позицията на Кръста,

помисли малко, завъртя учудено глава и направи ново замерване. Накрая обяви, без да поглежда Делагард в очите:

— Намираме се много по на запад, отколкото ми се ще да вярвам.

— Искам да чуя местоположението.

Фелк му каза. Делагард го погледна облещено. После слезе долу и се върна с морската карта. Лолър се доближи до него тъкмо когато той сочеше с пръст:

— А, тука сме значи.

— Виждаш ли къде сочи? — попита Съндайра.

— В средата на Пустото море. На една крачка от Лицето над водата и безкрайно далече от най-близкия остров. Това е средата на нищото и сме съвсем сами напред нея.

2.

Вече нямаше никаква надежда да свика съвет и да съсредоточи волята на цялата сорвейска колония срещу приумиците на Деллагард. Защото сега колонията се бе смалила до тринайсет души. Всички на борда знаеха коя е крайната цел на пътуването им. Някои, като Кинверсон и Гаркид, се отнасяха към това с безразличие — какво толкова, всяка цел не е нито по-добра, нито по-лоша от друга. Други — Неяна, Пиля, Лиз — никога не биха се възпротивили на Деллагард. И поне един — отец Куилан — бе открит и пламенен поддръжник на капитана.

Оставаха Даг Тарп, Дан Хендърс, Лео Мартело, Съндайра, Онъос Фелк. Фелк ненавиждаше Деллагард. „Хубаво, поне един на моя страна“, помисли си Лолър. Тарп и Хендърс също не биха се подвоумили да влязат в спор с капитана. Мартело обаче бе човек на Деллагард и Лолър не знаеше накъде ще наклонят везните, ако се стигне до открита конфронтация. Дори Съндайра бе неизвестна величина. Лолър нямаше право да предполага, че ще застане на негова страна само заради физическата им близост. Може пък да искаше да види Лицето от любопитство, можеше да жадува да узнае какво всъщност се случва там. В края на краищата нали бе посветила живота си на изучаването на хрилестите.

Това правеше четирима срещу всички останали, шестима в най-добрия случай. Дори не бяха половината от екипажа. „Няма да се получи“, помисли Лолър и се намръщи.

Изглежда, надеждата да се сложат юзди на Деллагард щеше да се окаже напразна. Капитанът бе твърде силен, за да бъде поставен под контрол. Той беше като Вълната — никак не ти харесва, когато те сграбчи, но не можеш да направиш нищо.

След катастрофалната среща с Вълната Деллагард кипеше от неистова енергия, пришпорваше всички на работа, за да подготвят кораба за по-нататъшното плаване. Поправиха мачтите и бързо вдигнаха платната. Ако преди Деллагард бе обсебен от своята маниакална идея, твърдо решен да я постигне, сега беше като обладан

от демонични сили, неукротим като природна стихия. Аналогията с Вълната изглеждаше съвсем точна. Загубата на безценните му кораби го бе накарала да прекрачи някакъв невидим праг, зад който властваше безкрайна целеустременост. Яростен, избухлив, преизпълнен с енергия, сега Делаярд обитаваше епицентъра на кинетични сили, поради които бе почти невъзможно да го доближиш. „Направи това!“. „Поправи онова!“. „Пренеси онези неща!“ Не оставяше никаква възможност за някой като Лолър да го доближи и да му каже: „Нид, няма да ти позволим да ни откараш там, закъдето си поел“.

На сутринта след Вълната по лицето на Лиз имаше пресни синини.

— Нищо не съм му казала — оплака се тя на Лолър, докато той почистваше раните. — Изведнъж побесня и започна да ме блъска.

— Случвало ли се е преди?

— Не и по този начин. Съвсем е обезумял. Може би си е помислил, че ще му кажа нещо, което няма да му се понрави. Лицето, Лицето, Лицето — само това му е в главата. Говори за него дори насън. Обсъжда някакви сделки, заплашва конкуренти, обещава чудеса, знам ли го?

Едрата Лиз изглеждаше смазана и изплашена, като че ли Делаярд бе изсмукал жизнените ѝ сили.

— Колкото по-дълго живея с него, толкова повече ме плаши. За вас той е просто един богат корабовладелец, който се интересува само от пари, пиячка и жени. Но ако надзърнеш в душата му, ще видиш вътре хиляди дяволи.

— Дяволи?

— Дяволи, видения, фантазии. Знам ли? Мисли си, че на онзи голям остров ще стане император, може би дори бог, че всички ще му се подчиняват, не само ние, но и останалите колонии, дори и хрилестите. Хората от другите светове. Знаеш ли, че иска да построи космопорт?

— Да — отвърна Лолър. — Той ми каза.

— И ще го направи. Той винаги получава, каквото иска. Никога не се успокоява, никога не се предава. Мисли дори насън. Сериозно ти казвам. — Вдигна ръка и докосна синината на скулата си. — Ще се опиташ ли да го спреш?

— Не съм сигурен, че ще успея.

— Трябва да внимаваш. Много. Може да те убие, ако му се изпречиш на пътя. Дори теб, докторе. Ще те утрепе като подскачаща по палубата отровна риба.

Пустото море напълно оправдаваше името си — никакви острови и коралови рифове, нито дори бури или облаци в небето. Горещо оранжево слънце, сияещо над равната синьо-зелена шир. Хоризонтът изглеждаше на милиони километри. Вятърът едва полъхваше. Приливните вълни идваха рядко и бяха слаби, само кротки гънки върху повърхността. Корабът ги преодоляваше без видимо усилие.

Морските обитатели също се бяха разрешили. Куките на Кинверсон оставаха недокоснати, Гаркид вадеше празни мрежи. Нямаше дори водорасли. От време на време покрай кораба минаваше самотен сребрист пасаж риби или в далечината се мяркаха по-едри същества, но нямаше нищо, което да могат да уловят. Хранителните им запаси, състоящи се единствено от изсушени водорасли и риба, се топяха бързо. Делагард въведе дажби, смаляваше ги всеки ден. Над кораба надвисна опасността от глад. И от жажда, тъй като така и не бяха успели да изкарат на борда кофите в бурята преди Вълната. Сега, под вечно безоблачното небе, нивото на прясната вода в делвите се смаляваше неумолимо.

Лолър помоли Онъос Фелк да му покаже на картата къде се намират. Както винаги трудно разбираем, когато ставаше въпрос за любимата му наука, картографът посочи една точка на картата далеч навътре в Пустото море, почти по средата на разстоянието между екватора и предполагаемото разположение на Лицето над водата.

— Възможно ли е това? — попита Лолър. — Да сме стигнали толкова далече?

— Вълната се движи с невероятна скорост. Пътувахме с нея цял ден. Истинско чудо е, че корабът не се разпадна.

Лолър разглеждаше картата.

— Вече сме твърде далеч, за да се върнем, нали?

— Кой говори за връщане? Ти? Аз? Във всеки случай не и Делагард.

— Имам предвид, ако той искаше. Ако.

— По-добре да продължим напред. — Фелк се намръщи и поклати глава. — Нямаме избор. Зад нас е истинска пустош. Ще умрем от глад и жажда, преди да стигнем познати води. Единственият ни шанс е да намерим Лицето. Там може да има храна и прясна вода.

— „Може“?

— Казва ли ти някой? — Фелк разпери ръце.

— Ще ми отделиш ли една минутка, докторе? — каза Лео Мартело. — Искам да ти покажа нещо.

Лолър беше в каютата си и подреждаше документацията. Имаше три кутии с медицински картони на всичките шейсет и четирима колонисти от остров Сорве, повечето от които вероятно бяха загинали по време на бурята. Лолър бе водил люта битка с Делагард за правото да ги донесе на кораба, когато напуснаха острова. Но какво да ги прави сега? Да ги задържи ли? С каква цел? Заради нищожния шанс петте изчезнали кораба да се появят като по чудо? Или защото бъдещите историци биха могли да ги използват?

Ако имаше някой, който да се интересува от историята на остров Сорве, това несъмнено беше Мартело. Може би той щеше да поиска тези безполезни документи за работата си над своя епос?

— Какво има, Лео?

— Заех се да пиша за Вълната — почна Мартело. — Това, което ни се случи, къде сме сега, накъде сме се отправили и прочее. Та ми се ще да прочетеш малко и да ми кажеш мнението си.

И се ухили притеснено. В очите му се четеше вълнение. Лолър осъзна, че Мартело ужасно се гордее със себе си, че очаква не обикновена похвала, а възторжени аплодисменти. Изведнъж му завидя — заради пламенната жизнерадостна натура, за безграничния ентузиазъм. Тук, по средата на едно отчаяно и може би обречено пътешествие, Мартело бе в състояние да пише поезия. Изумително!

— Не смяташ ли, че малко изпреварваш събитията? — попита Лолър. — Последния път, когато разговаряхме, пишеше за емиграцията от Земята и за първите колонизирани светове.

— Така е. Но предполагам рано или късно ще стигна момента с нашия живот на Хидрос и дългото плаване. Затова реших да го опиша, докато събитията са все още пресни в ума ми, вместо да чакам да остареея.

„Защо не, наистина?“ — помисли си Лолър.

Мартело бе оставил косата си да порасне и сега темето му бе покрито с къса кестенява четина. Изглеждаше десет години по-млад. Вероятно щеше да преживее още петдесетина години, ако корабът се добереше до суша. Дори седемдесет. Предостатъчно време, за да довърши много епоси. Но, разбира се, по-добре щеше да е, ако пресъздаде впечатленията си от Вълната още сега.

— Добре, дай да погледна — рече Лолър.

Прочете първите няколко реда и се престори, че преглежда останалото. Беше дълъг, надраскан с нервна ръка стихотворен изблик в същия непохватен сладникаво-сантиментален стил, с какъвто бяха пропити и другите произведения на Лео. Въпреки това един пасаж му прикова вниманието:

*„Черен потоп от небето струеше,
лавина от дъжд, подгизнали дрехи.
И още безсилни да стъпиме здраво,
друг враг се насреща яви.
Вълната туй беше! Страх в нас пробуди,
Дъхът да ти секне, сърцето да спре!
Вълната!
Зловещ неприятел, противник омразен.
Стена на смъртта върху морската гръд.
Във трепет замряхме, стъписани спряхме,
А сетне, отчаяни, склонихме глава...“*

Лолър вдигна глава.

— Много въздействащо, Лео.

— Струва ми се, че навлизам в нова територия — заговори възбудено Мартело. — Досега пишех на историческа тематика, а сега... всичко това е тук, ей тук точно. — Той вдигна ръце и разпери пръсти. — Трябваше само да грабна писалката и думите сами се изписваха върху хартията.

— Бил си вдъхновен.

— Да, това е точната дума. — Мартело срамежливо посегна към изписаните страници. — Мога да ти ги оставя, докторе, ако ги пазиш,

разбира се.

— Не, не, предпочитам да почакам, докато си завършиш епоса. Още не си описал как излязохме на борда след бурята и установихме, че сме насред Пустото море.

— Смятам да го отложа — рече Мартело. — Докато не стигнем Лицето над водата. Тази част от пътуването не е толкова интересна, нали? Нищо особено не се случва. Но когато доближим Лицето...

И млъкна многозначително.

— Да? — подкани го Лолър. — Какво смяташ, че ще се случи?

— Чудеса, докторе. Чудеса, вълшебства, невъобразими неща. — Очите му сияеха. — Нямам търпение да пристигнем. Ще напиша такава поема, каквато само Омир е мечтал да сътвори. Самият Омир, докторе!

— Не се и съмнявам — каза Лолър.

Насред Пустото море върху тях се спусна облак крилати вещици, стотици, без никакво предупреждение. Нямаше никаква причина да ги очакват, от дни не бяха зървали жива твар.

Но един спокоен следобед корабът се озова обкръжен от вещици. Наизскачаха от водата и се събраха над палубата в гъсти облаци. Лолър беше при перилата. Щом чу познатото страховито жужене, клекна до предната мачта. Една огромна крилата вещица, дълга поне половин метър и дебела колкото ръката му, профуча покрай него като смъртоносен снаряд. Последваха я още няколко, разперили криле, сребристите им люсци блестяха.

Някои от съществата прехвърлиха палубата и цопнаха в морето от другата страна. Други се удряха в мачтите или в покрива на предната надстройка, блъскаха се в платната или падаха изтощени върху дъските, където продължаваха да пърхат гневно и да подскачат. Две се гърчеха съвсем наблизко и черните им очички святкаха злобно. Изведнъж във въздуха запърхаха още три, сетне и други се присъединиха към тях. Пътят му за отстъпление към люка беше отрязан. Можеше само да клечи притаен зад мачтата и да чака.

От другия край на палубата долетя болезнен писък, последван от още един. Той вдигна глава и видя Пиля Браун, увиснала на такелажа, да маха ръце срещу атакуващите я животинки. Едната ѝ буза бе разкъсана и от раната шуртеше кръв.

Една вещица остърга ръката на Лолър, но не му направи нищо — люспите ѝ бяха обърнати с острите краища на другата страна. Още една профуча над палубата тъкмо когато Делагард се подаваше от люка. Блъсна го право в гърдите, остави там широка кървава дيريا и тупна на дъските до него. Делагард стовари яростно подметка върху нея.

Още няколко минути корабът бе под непрестанния обстрел на тези живи копия. После вещиците изчезнаха. Над кораба легна покой, морето се успокои — гладка огледална повърхност, докдето поглед стига.

— Проклети гадини! — изруга ядосано Делагард. — Ще ги изстребя всичките! Ще ги смажа до последната!

Кога? Когато Лицето над водата го направи властелин на цялата планета?

— Нид, дай да ти видя раната — викна Лолър.

Делагард махна с ръка.

— Драскотина. Дори не я усещам.

— Както кажеш.

От трюма излязоха Неяна Голджоз и Натим Гаркид и почнаха да почистват палубата от мъртвите и издъхващи вещици. Мартело, който бе получил дълбока рана на ръката и имаше няколко забити люспи в гърба, дойде при Лолър за преглед. Лолър го прати да чака пред лазарета. Пиля слезе от такелажата и той я прегледа набързо — кървава дيريا през бузата, друга, по-дълбока, под едната гърда.

— Ще трябват няколко шева — каза той. — Боли ли много?

— По-скоро щипе. Всъщност пари. Понася се.

И се усмихна. Лолър все още виждаше възторга в очите ѝ, желанието ѝ да му се хареса. Тя знаеше, че спи със Съндайра Тейн, но нямаше нищо против. Може би сега се радваше, че е пострадала от атаката на вещиците — това ѝ осигуряваше вниманието му, възможност да я докосне. Лолър почти я съжали. Сляпата ѝ обич го натъжаваше.

Делагард, с окървавени гърди, отиде при Неяна и Гаркид тъкмо когато се готвеха да изхвърлят платнището с мъртви вещици през борда.

— Чакайте малко! Не сме яли прясна риба от дни. Гаркид се облещи.

— Да не смяташ да ядеш крилати вещици, капитане?

— Защо не? Можем поне да ги пробваме — отвърна Делгард.

Печената вещица имаше вкус на киснат седмици в пикня парцал. Лолър преглътна само първата хапка и се задави. Кинверсон и Гаркид отказаха да ги пробват, Даг Тарп, Хендърс и Пиля също побутнаха чиниите настрана. Отец Куилан си късаше по малко от своята порция и дъвчеше с нескрито отвращение и твърда решимост, сякаш бе дал обет пред Дева Мария да яде всичко, което му се поднесе, колкото и да е противно.

Делгард изгълта цяла чиния и поиска допълнително.

— Харесва ли ти? — Лолър повдигна вежди.

— Човек трябва да се храни, нали? Сили са ни нужни сега, докторе. Протеините са си протеини. А, какво ще кажеш? Опитай малко де.

— Благодаря — отвърна Лолър. — Ще мина и без точно тези протеини.

Някаква промяна настъпи в Съндайра. Сякаш новата цел на пътуването я караше да излезе от черупката на сдържаност и мълчание, която си бе наложила в началото, и сега, след като приключе с любенето в усамотеното ъгълче на трюма, тяхното специално местенце, тя подхващаше неочакван автобиографичен монолог.

— Винаги съм била любопитна, още от малка. Понякога дори прекалено любопитна. Обикалях лагуната и събирах какво ли не. На няколко пъти разни животинки ме хапаха доста сериозно. На четири години едно раче дори ми влезе във вагината. — Лолър трепна и тя се разсмя. — Знаеш ли, май му хареса. Не и на родителите ми обаче.

По онова време баща ѝ бил губернатор на остров Кхамсилейн. „Губернатор“, изглежда, бе титла, която се даваше на главата на управителния съвет из островите в Лазурно море. Колонията на Кхамсилейн била многобройна, към петстотин души. За Лолър това бяха ужасно много хора, скупчени на едно място. Съндайра не обичаше да говори за майка си — преподавателка, историчка, занимаваща се с галактическата миграция на човечеството. Умряла, когато Съндайра била съвсем малка, и тя почти не си я спомняше. Изглежда, Съндайра бе наследила от нея търсеция си дух и

склонността към научни изследвания. Беше особено запленена от хрилестите — *Обитателите*, както настояваше да бъдат наричани, официалният термин, който Лолър намираще за прекалено натруфен и досаден. На четиринайсет години с брат ѝ започнали да шпионират тайните церемонии на хрилестите на техния остров. Освен това извършили заедно някои сексуални експерименти, които за Съндайра били първите в живота — спомена го не без гордост пред Лолър, който донякъде бе отвратен от чутото и същевременно заинтригуван. Опитваше се да си представи, че той е на мястото на първия ѝ любовник. Да прегръща младо, крехко и изпълнено с плам тяло! Какво неземно удоволствие! Като малък бе имал предостатъчно възможности да се радва на момичешки прелести — всеки път, когато се измъкнеше от техния ваарг и досадните занимания по медицина, в главата му беше само това. Ала винаги го бе интригувало много повече ставащото в умовете им, отколкото телесната им обвивка. Запита се какъв ли щеше да е животът му, ако Съндайра се бе появила на остров Сорве години по-рано, когато още бе млад. Ако се беше оженил за нея, вместо за Мирейл. Интересна идея — десетилетия на близко съжителство с тази вълнуваща и невероятна жена вместо сивия живот, който бе обречен да води. Истинско семейство. Духовна връзка.

Насили се да прогони тези мисли. Безполезни фантазии, това бяха — двамата със Съндайра бяха израсли на хиляди километри и на много години един от друг. А дори и животът да ги бе събрал, краят си оставаше неизменен — щяха да напуснат заедно острова и да прекратят семейната идилия там. Всички пътеки водеха към изгнанието — самотно корабче насред Пустото море.

Неуморната, вечно търсеца натура на Съндайра в края на краищата я бе забъркала в сериозен скандал. Била на двацет, баща ѝ още бил губернатор и тя живеела в покрайнините на човешкото селище, за да прекарва колкото се може повече време сред Обитателите. „За мен това беше истинско интелектуално предизвикателство. Искях да науча колкото се може повече за света. А това означаваше да разбере Обитателите. Нещо ставаше там, бях сигурна в това — и никой друг не го забелязваше“.

Скоро изучила перфектно езика на хрилестите — почти нормално явление за хората от нейния остров. Баща ѝ я назначил за островен представител при Обитателите — всички контакти с тях

минавали през нея. Тя вече прекарвала повече време сред чуждоземците, отколкото при хората. Повечето хрилести понасяли присъствието ѝ, някои се държали враждебно, което не било рядкост за тях, други пък били откровено дружелюбни. Съндайра започнала да ги опознава като индивиди, а не като несръчни гиганти, за каквито ги мислят хората.

— Грешката беше не само моя, но и тяхна. Взех да се уповавам на тази близост. Спомнях си някои неща, които с Томас бяхме наблюдавали, когато се промъквахме като малки на тайните им церемонии. Започнах да задавам въпроси. Отначало получавах уклончиви отговори. Подвеждащи. Реших да продължа да упорствам.

На каквото и да бе станала свидетел Съндайра в онези забранени за достъп помещения на хрилестите, тя не можеше или не желаше да го опише на Лолър — или преднамерено криеше нещо от него, или не бе в състояние да схване същината на видяното. Разказваше за церемонии, обреди, ритуали — но думите ѝ бяха съсредоточени предимно върху собствените ѝ впечатления, а не върху това, което бе ставало в действителност.

— Върнах се на някои от местата, до които се бяхме прокрадвали с Томас. Този път ме заловиха. Мислех, че ще ме убият, а те ме отведоха при баща ми и му казаха той да ме убие. Той обеща да ме удави и те приеха думите му за истина. Излязохме с лодка в морето и аз скочих през борда. Татко беше уредил наблизо да чака кораб за Симбалимак и те ме прибраха. Никога не се върнах на Кхамселейн. Не видях баща си, нито разговарях с него.

Лолър я погали нежно по бузата.

— И стана изгнаник по неволя.

— Донякъде — да.

— Защо не ми каза?

Тя повдигна рамене.

— Какво значение има? Ти самият си имаше достатъчно грижи. Щеше ли да ти стане по-добре, ако ти бях признала, че аз също съм била принудена да напусна родния си остров?

— Може би.

— Да бе — изхъмка тя.

След няколко дни отново се усамотиха в трюма и след като се любиха, тя пак заговори за предишния си живот. Изкарала цяла година на Симбалимак — първо любовна връзка, след това отново опит да изучи отблизо живота на хрилестите, завършил почти толкова катастрофално, колкото на Кхамсилейн. И пак на кораб — този път напуснала Лазурно море и се отправила към Шактан. Лолър така и не разбра причината за отпътуването — дали са били хрилестите, или любовното разочарование.

От Шактан на Велмис, от Велмис на Кентръп и след Кентръп — на Сорве — живот на път, без почти никакво щастие. Винаги много въпроси без достатъчно отговори. Нови опити да проникне в тайните на хрилестите, завършващи неизменно с крах. Връзки, които накрая се провалят. Самотно, накъсано, изпълнено със скитания съществуване. Защо бе дошла на Сорве?

— Защо не? Искях да напусна Кентръп. Сорве бе следващата спирка по пътя. Беше достатъчно близо и ме приехте. Щях да постоя малко и да продължа нататък.

— Така ли си представяше останалата част от живота си? Да поживееш малко тук, малко там, без собствен дом?

— Ами да.

— Какво всъщност търсиш?

— Истината.

Лолър мълчеше, сякаш я подканяше да продължи.

— Вярвам, че става нещо, което не разбираме, нито познаваме — заговори тя. — Обществото на Обитателите е единно и неделимо. Еднакво е на всички острови. Съществува връзка — между една колония и друга, между обитателите и гмурците, между обитателите и платформите, между тях и устите. Дори с крилатите вещици, ако питаш мен. Искам да разбера каква е тази връзка.

— И защо те интересува това?

— Защото ще прекарам на Хидрос целия си живот. Не е ли редно да опозная света около мен?

— Значи не те е грижа, че Делагард на практика ни отвлече?

— Ни най-малко. Колкото повече видя от тази планета, толкова по-добре ще я разбера.

— Не се ли боиш да плаваш към Лицето? Да навлезеш в непознати води?

— Не — отвърна тя. — Е, може би съвсем малко. Разбира се, че се страхувам. Но мъничко.

— Ако някои от нас се опитат да попречат на Делагард да изпълни плана си, ще ни подкрепиш ли?

— Не — отвърна тя без колебание.

3.

За няколко дни вятърът съвсем утихна и корабът се поклащаше над водата като лишен от воля къс дърво. Въздухът беше горещ и сух и понякога бе трудно дори да се диша. Делагард правеше чудеса на щурвала, нареждаше да вдигат и свалят платната, и да ги извъртат, в опити да улови и най-слабия полъх, и понякога наистина поемаха на югозапад, все по-навътре в неизследваните територии. Но имаше и дни, когато въздухът застиваше напълно и платната увисваха безпомощно. Изглеждаше, сякаш ще останат тук, докато не се превърнат в скелети.

— Безмълвни като нарисуван кораб върху нарисуван океан — промърмори Лолър.

— Какво значи това? — попита отец Куилан.

— От една стара поема от Земята е. Беше ми от любимите.

— Често я цитираш, нали? Какво беше по-нататък: „Вода, вода додето поглед стига“?

— „Без капчица да пийне човек“.

Водата беше почти на привършване. Не повече от няколко пръста на дъното на делвите. Лиз отмерваше дажбите в капки.

Лолър имаше право на допълнителна дажба, в случай че му потрябва за медицински нужди. Това, което го безпокоеше, бе какво да прави с ежедневната доза розова тинктура. Екстрактът от тръпнитревче трябваше да се разрежда с много вода, иначе можеше да предизвика силни странични реакции. Как да постъпи? Да смесва тинктурата с морска вода? Би могъл да издържи известно време, ала рано или късно бъбреците му щяха да пострадат, освен ако дотогава не завалеше дъжд.

Всъщност имаше и друга възможност — да не приема лекарството.

Една сутрин опита — заради експеримента — и до обед темето вече го сърбеше нетърпимо. Късно следобед мравучкането се засили и обхвана цялото му тяло.

Седем капки тинктура и възбудата му премина, изместена от познатото дългоочаквано спокойствие.

Но запасите от тинктурата също бяха започнали да намаляват и това, изглежда, бе по-сериозен проблем, отколкото недостигът на вода, поне за него. Защото винаги имаше надежда, че ще завали, утре или през някой от следващите дни. Ала по тези места нямаше почти никакви водорасли, камо ли тръпнитревче.

Лолър се бе надявал да попълни запасите си, когато пристигнат на Грайвард. Но сега се оказа, че въобще не плават нататък. Разполагаше с тинктура само за няколко седмици. Може би дори по-малко.

А след това? Какво ще прави?

Междувременно започна да смесва розовата течност с морска вода.

Съндайра продължи да му разказва за детството си на Кхамсилейн, за буйните младежки години, за амбициите, надеждите и провалите си. Седяха часове в здрача на трюма, изтегнаха крака между сандъците и сплели ръце като млади любовници, докато корабът се плъзгаше едва-едва по гладкото море. От време на време тя питаше за неговия живот и той ѝ разказваше за детството си, за момчешките си мечти и за това как бавно и постепенно в него се е формирал образът на бъдещия островен лекар.

Ала един следобед, когато слезе в трюма, за да прерови запасите си, чу откъм тъмния ъгъл стонове и възбудено пъшкане. Идваха точно от тяхното тайно местенце. Неяна бе на мачтите, Лиз в камбуза, Пиля се разхождаше по палубата. Единствената друга жена на борда беше Съндайра. Къде ли беше Кинверсон? Първа вахта, заедно с Пиля, следователно сега бе свободен. Значи, зад сандъците бе той и тъкмо той изстискваше възбудените стенания от голото тяло на Съндайра.

Каквото и да имаше между двамата — а Лолър бе сигурен, че имаше, — още не бе приключило въпреки сантименталните мигове на споделени спомени и стиснати ръце.

Осем капки тръпнитревче му помогнаха да преодолее болката.

След това премери остатъка. Не беше много. Направо си беше малко.

Храната също заплашваше да привърши. От доста време не бяха улавяли риба и сега дори атаката на вещиците им се струваше примамлива възможност да разнообразят менюто. Хранеха се със сушена риба и стрити на прах водорасли, сякаш се намираха в средата на дълга арктическа зима. От време на време успяваха да напълнят мрежите с планктон, като ги държаха достатъчно дълго зад кърмата, но да се яде планктон бе като да се дъвче пясък — ситните частици хрущяха между зъбите и имаха неприятен тръпчив вкус. Появиха се и първите признаци на общо недохранване. Всеки ден Лолър виждаше напукани устни, окапала коса, петна по кожата, измършавели хлътнали лица.

— Това е безумие — мърмореше Даг Тарп. — Трябва да се върнем, иначе ще умрем.

— Как? — попита Оньос Фелк. — Няма дори вятър. А когато задуха, идва от изток.

— Няма значение — упорстваше Тарп. — Ще намерим начин. Да изхвърлим тоя негодник Делагард зад борда и да обърнем назад. Какво ще кажеш, докторе?

— Ще кажа, че се нуждаем от пороен дъжд и богати рибни пасажи.

— Значи вече не си с нас, така ли? А си мислех, че все още искаш да потеглим към дома.

— Оньос е прав — каза предпазливо Лолър. — Вятърът духа в обратна посока. Със или без Делагард, няма как да се върнем на изток.

— И какво искаш да кажеш, че ни остава? Да обикаляме около света, докато не стигнем Родното море от другата страна?

— Не забравяй Лицето — обади се Дан Хендърс. — Него ще стигнем първо, а после ще се завъртим от другата страна.

— Лицето — повтори навъсено Тарп. — Лицето, та Лицето! Мразя го! Майната му!

— Моли се то да не ни мрази — прошепна Хендърс.

Най-сетне излезе ветрец и ги затласка на югоизток, набра сила доста бързо и изненадващо. Морето се развълнува и вълните започнаха да прехвърлят бордовете. Отново се появи риба — огромни сребристи пасажи — и Кинверсон вадеше пълни мрежи.

— По-кратко с яденето — предупреждаваше ги Делагард. — Не преяждайте, че ще се пръснете.

Лиз надмина себе си — готвеше невероятни вкусоти и ги поливаше с пикантни сосове, правеше ги един Бог знае от какво. Но все още нямаше вода, което убиваше апетита. Кинверсон ги подканяше да ядат прясна риба, заради влагата, която се съдържа в нея. Топяха пресните късове в морска вода, за да ги преглъщат по-лесно, но чувството за жажда оставаше.

— Докторе, какво ще ни стане, ако прием солена вода? — попита Неяна Голджоз. — Ще умрем ли? Или ще полудеем?

— Мисля, че вече сме полудели — промърмори Даг Тарп.

— Човешкият организъм може да понесе известно количество солена вода — обясни Лолър, сетил се, че той вече го прави от известно време. Макар че нямаше никакво намерение да го признава пред тях. — Ако имахме поне малко прясна вода, можехме да увеличим количеството ѝ, като я разредем с морска, в пропорция едно към десет, дори едно към петнайсет, без да пострадаме от това. Нещо повече, така ще заместим солта, която губим при изпотяване в това горещо време. Но няма да изкараме дълго на солена вода. Телата ни могат да я филтрират и да я превръщат в сладка, но бъбреците не са в състояние да се пречистват от солта. Скоро след това ще се разболеем. Треска, повръщане, делириум, смърт.

Дан Хендърс извади няколкото слънчеви дестилатора — покрити с мушама делви, напълнени до половината с морска вода. В средата на всяка делва имаше чаша, която събираше капещата от мушамите кондензирана вода. Но това бе измъчена работа. Изглеждаше почти невъзможно да добиват количеството, необходимо за нуждите им.

— Ами ако не завали? — попита Пиля Браун. — Какво ще стане тогава?

Лолър кимна към отец Куилан и каза:

— Защо не опитаме с молитви?

Късно следващата вечер — жегата ги бе затиснала като гореща ръкавица и корабът стоеше почти неподвижно във водата, — докато се прибираше в каютата си, Лолър чу Хендърс и Тарп да си шепнат в радиорубката. В приглушените им гласове имаше нещо дразнещо.

Той спря под стълбата. В този момент след него се спусна Онъос Фелк, кимна му отсечено и тръгна към радиорубката. Лолър тъкмо беше стигнал до каютата си, когато чу Фелк да казва:

— Докторът е отвън. Да го повикам ли?

Лолър не чу отговора, но вероятно бе утвърдителен, защото Фелк се обърна, махна му и рече:

— Докторе, ще дойдеш ли за минутка?

— Късно е, Онъос. Какво има?

— Само за малко.

Тарп и Хендърс седяха на пода на тясната каюта. На масата пред тях имаше манерка с бренди и до нея две чаши. Лолър се намръщи — Тарп по принцип избягваше алкохола.

— Бренди, докторе? — предложи Хендърс.

— Не ми се пие.

— Всичко наред ли е?

— Уморен съм — отвърна Лолър, започваше да губи търпение.
— Какво има, Дан?

— Говорихме за Делагард, двамата с Даг. И Онъос. Обсъждахме кашата, в която ни забърка с това налудничаво пътешествие. Ти какво мислиш за него, докторе?

— За Делагард ли? — Лолър повдигна рамене. — Много добре знаете какво мисля.

— Всички знаем какво мисли за него всеки от нас. Знаем го от доста време. Но въпреки това искам да ми кажеш.

— Непокколебим човек. Упорит, силен, безскрупулен. Абсолютно самоуверен.

— Луд ли е?

— Не мога да кажа.

— Мисля, че можеш — заяви Даг Тарп. — Не се и съмняваш, че му хлопа дъската, нали, докторе?

— Напълно възможно. Но понякога е много трудно да се прокара граница между човека, обладан от маниакална идея, и истинския луд. Възможно е наистина да не е с всички си. Кое то няма да му попречи да ти обясни съвсем разумно защо върши това или онова. Като например защо плава към Лицето над водата.

— Докторе, не ми се прави на ни лук ял, ни лук мирисал. Всеки безумец вярва, че идеите му са съвсем рационални. Има ли човек на

този свят, който да признае, че е луд?

— Възхищаваш ли се на Делаягард? — попита Хендърс.

— Ни най-малко — отвърна докторът. — Признавам, че има много силни качества. Той е човек с грандиозни планове. Но не мисля, че тези планове ми се нравят.

— Харесваш ли го?

— Не. Изобщо.

— Изглеждаш доста сигурен.

— Вижте, за какво е всичко това? — ядоса се Лолър. — Защото ако смятате да седите тук, да се наливате с бренди и да си говорите какъв копелдак е Делаягард, предпочитам да си легна.

— Просто се опитваме да разберем каква ти е позицията, докторе — рече Дан Хендърс. — Каж ми, искаш ли това плаване да продължи както досега?

— Не.

— Добре, какво си готов да направиш, та нещата да се променят?

— Че може ли въобще да се направи нещо?

— Зададох ти въпрос. Не решаваши нищо, като ми отговаряш със същото.

— Какво, да не подготвяте бунт?

— Да съм казал нещо подобно? Не помня да съм споменаваха тази дума, докторе.

— И глух би те чула да го казваши.

— Бунт — повтори Хендърс. — Какво лошо, ако някои от нас решат да вземат активна роля в решението за това накъде да плава корабът? Какво ще кажеш, ако подобно нещо се случи? Какво ще направиши ти, докторе?

— Глупава идея, Дан.

— Така ли смяташ, докторе?

— Беше време, когато и аз като теб бих дал всичко, за да накарам Делаягард да обърне кораба обратно. Даг го знае добре. Говорил съм с него за това. Казвах му, че трябва да спрем този безумец. Помниши ли, Даг? Но това беше преди Вълната да ни домъкне чак тук. После обмислиха някои неща и вече съм на друго мнение.

— Защо?

— По три причини. Първо, този кораб принадлежи на Делаягард и за добро или лошо, нямаме никакво право да му го отнемеме. Дори от

морална гледна точка. Сигурно ще се оправдаеш, че става въпрос за живота ни. Но дори да е така, пак не е много умно. Делаягард е прекалено хитър. Твърде опасен. И силен. Непрекъснато е нащрек. Много от хората на борда са му верни, дори само защото се боят от него, което едва ли има значение. Те няма да ни помогнат. По-скоро ще са на негова страна. Така че, опитате ли да му скроите шапка, нищо чудно накрая да съжалявате.

Хендърс се намръщи.

— Каза, че имаш три причини. А чухме две.

— Третата — продължи Лолър — е това, за което Онъос говори онзи ден. Дори да завладеете кораба, как смятате да го върнете в Родното море? Хайде помисли малко. Вятърът съвсем отслабна. Запасите от вода и храна привършват. Ако не успеем да уловим някой западен полъх, единствената ни надежда е да продължим към Лицето, където, ако не друго, поне ще попълним запасите си.

— И ти ли мислиш така, Онъос? — попита Хендърс.

— Истината е, че сме ужасно далече от познати води. Напоследък и вятърът изчезна. Та предполагам, не ни остава друго, освен да продължим плаването.

— Това ли е твоето мнение? — повтори Хендърс.

— Всъщност да — отвърна Фелк.

— Да продължим да следваме един безумец, който ни води към място, за което не знаем нищичко? Където може да се изправим срещу всякакви невъобразими опасности?

— На мен тази идея също не ми се нрави. Но както каза докторът, трябва да сме реалисти. Разбира се, ако вятърът внезапно се промени...

— Тъй, тъй, Онъос. Или ако от небето се спуснат ангели и ни поднесат кани студена сладка вода. — В стаята се възцари напрегната тишина. После Хендърс заговори отново: — Е, добре, докторе. И без това така няма да постигнем нищо. Не бих искал да отнемам повече от безценното ти време. Поканихме те на малка приятелска разпивка, а виждам, че си уморен. Лека нощ. Сладки сънища.

— Ще се опиташ ли да го направиш, Дан?

— Не виждам защо това може да те интересува, докторе.

— Както искаш — въздъхна Лолър. — Лека нощ.

— Онъос, ще останеш ли още малко? — подхвърли Хендърс.

— Колкото пожелаеш, Дан — рече Фелк. Говореше като човек, който е готов да бъде убеден.

„Какви глупаци — помисли си Лолър, докато си лягаше. — Играят си на бунтовници“. Нищо нямаше да излезе от това. Фелк и Тарп бяха слабаци, дори Хендърс не би могъл да се справи с Делагард. Нещата щяха да си останат по старому и корабът щеше да продължи към Лицето.

По някое време през нощта Лолър чу откъм палубата викове, силен тропот и шум от бягащи стъпки. Последва гневен вик, приглушен от дъските, и той си даде сметка, че е сбъркал. В края на краищата бяха решили да го направят. Седна и запремигна сънено. После стана и без да си прави труда да се облича, излезе в коридора и се изкатери по стълбата.

Беше малко преди зазоряване. Небето беше сиво-черно, Хидроският кръст бе съвсем ниско, увиснал по чудатия си начин изкривен на една страна. Странна драма се разиграваше край предния люк. Или беше фарс?

Два тъмни силуета се гонеха около отворения люк, крещяха и ръкомахаха. След като разтърка очи, Лолър установи, че са Дан Хендърс и Нид Делагард. Хендърс беше преследвачът, Нид бягаше.

Хендърс държеше един от харпуните на Кинверсон и го размахваше като копие. Всеки път, когато доближаваше жертвата си, се опитваше да я прободне в гърба. Изглежда, поне веднъж вече бе успял да закачи Делагард — ризата му бе разкъсана, по дясното му рамо се стичаше кръв.

Даг Тарп стоеше до перилата, облецил очи, неподвижен като статуя. Онъос Фелк беше близо до него. От въжената стълба гледаха втрещените Пиля Браун и Лео Мартело.

— Даг! — извика Хендърс. — За Бога, Даг, къде си? Помогни ми де!

— Тук съм... ей туканка... — шепнеше радистът пресипнало, но не смееше да помръдне от мястото си.

— Предател! — кресна му Хендърс, размаха юмрук и отново се опита да скъси дистанцията до Делагард. Но капитанът все успяваше да се измъкне — макар и на косъм. Лицето му лъщеше от пот, в очите му пламтеше ярост.

Докато профучаваше покрай предната мачта, Делагард вдигна глава и извика на Пиля Браун:

— Помогни ми! Бързо! Хвърли ножа!

Пиля измъкна от колана си канията с кокаления нож, с който никога не се разделяше, и я хвърли точно когато Делагард пак се показа отдолу. Той я улови във въздуха, измъкна ножа и го стисна в ръка. След това неочаквано се извъртя и се втурна срещу втрещения Хендърс, който не успя да реагира. Сблъскаха се. Делагард със светкавично движение отби харпуна, вдигна рязко ръка и заби ножа до дръжката в гръкляна на Хендърс.

Хендърс изпъшка и разпери ръце. На лицето му се изписа безкрайно учудване. Харпунът отлетя настрана. Делагард, прегърнал противника си сякаш са любовници, продължаваше да натиска ножа.

Очите на Хендърс, широки и изцъклени, блещукаха като пълни луни призори. Той изхриптя мъчително и от устата му бликна тъмна кръв. Езикът му се подаде и увисна. Делагард продължаваше да го държи изправен, стискаше го в обятията си.

Лолър най-сетне намери сили да проговори.

— Нид... за Бога, Нид, какво направи...

— Искаш да си следващият ли, докторе? — попита спокойно Делагард, измъкна ножа, като преди това го завъртя свирепо за последен път, и отстъпи назад. Нов фонтан тъмна кръв рукна от раната и Хендърс се свлече на палубата. Изненадата бе застинала върху лицето му като маска.

Пиля бе слязла от въжената стълба. Делагард ѝ подхвърли ножа и той изтрополи в краката ѝ.

— Благодаря — каза надменно. — Смятай, че съм ти длъжник. — Наведе се, вдигна с видима лекота трупа на Хендърс, едната ръка под раменете, другата под краката, отиде до перилата и го хвърли в морето като чувал с боклуци.

Тарп не бе помръднал. Делагард се доближи до него и го зашлеви през лицето, достатъчно силно, за да го накара да се олюлее.

— Малък страхлив нещастник — рече злобно. — Не ти стискаше дори да участваш в собствения си заговор. Би трябвало и теб да метна в морето, ама не си заслужава усилието...

— Нид... за Бога... Нид...

— Затваряй си устата. И ми се махни от очите! — Делагард се извъртя и втренчи яден поглед във Фелк. — Ами ти, Онъос? Имаш ли пръст в тази работа?

— О, не, Нид! Не и аз! Знаеш го!

— „Не и аз, Нид“ — изимитира го подигравателно Делагард. — Мижитурка! Шубе те е дори да си признаеш. А ти какво ще кажеш, Лолър? Ще ме закърпиш ли, или и ти си част от тази проклета конспирация? Сега се сещам — тебе дори те нямаше в началото. Какво стана — проспa собствения си бунт?

— Не съм участвал — отвърна с тих глас Лолър. — Беше глупава идея и им го казах.

— Знаел си и не ме предупреди?

— Точно така, Нид.

— Щом не си участвал в бунта, твой дълг е било да предупредиш за него капитана. Закон на морето. А не го направи.

— Точно така — отвърна Лолър. — Не го направих.

Делагард го изгледа продължително. След това сви рамене и кимна.

— Какво пък, мисля, че разбрах какво искаш да ми кажеш. — Огледа останалите. — Някой да почисти палубата. Не обичам корабът ми да е мръсен. — Махна на Фелк, който все още се озърташе замаяно. — Онъос, поеми кормилото. Ще слеза долу да ме защитят. Хайде, докторе. Предполагам, че мога да ти се доверя поне за това.

По обед внезапно излезе силен вятър, сякаш смъртта на Хендърс бе нужното жертвоприношение на боговете, които управляваха времето на Хидрос. Насред мъртвешкото спокойствие се извиха студени ветрове, идеха чак от далечния северен полюс.

Появи се вълнение. Корабът, от доста време почти неподвижен, се заклатушка, надигна се откъм кърмата и хлътна откъм носа. Небето потъмня с невероятна бързина. Вятърът носеше дъжд.

— Кофите! — извика Делагард. — И делви!

Не беше необходимо да подканя никого. Втора смяна вече изнасяше от трюма всички празни съдове за вода — не само обичайните ведра и делви, но също чисти парчета плат, дрехи и всичко останало, което можеше да подгизне и да се изстиска след бурята. Бяха

минали много седмици от последния дъжд, може би щяха да минат седмици до следващия.

За Лолър дъждът бе възможност да забрави ужасната случка с Хендърс. Излязъл съвсем, гол на палубата, той притичваше като всички останали с поредния съд в ръка долу, където бяха големите делви. Среднощният кошмар го бе променил до неузнаваемост и сега той се чувстваше като наивен, непознаващ суровия свят юноша. Бликаща кръв, дълбоко наранена плът, дори внезапната смърт бяха ежедневие за него, част от професионалните му задължения. Беше свикнал с тези неща и ги възприемаше спокойно. Но убийство? Никога не бе ставал свидетел на подобно нещо. Въпреки всички наперени приказки на Даг Тарп, че щял да хвърли Делагард зад борда, Лолър не можеше да повярва, че един човек е в състояние да отнеме живота на друг. Нямахше никакво съмнение, че Делагард бе убил Хендърс при самозащита. Но го беше направил хладнокръвно, демонстративно и безжалостно. Всичко това ужасно потискаше Лолър. Мъдрият доктор Лолър, човекът, видял какво ли не през дългогодишната си практика, се разтреперваше неудържимо при къде по-невинни прояви на насилие. Но убийство? Това беше абсурдно. И въпреки това се бе случило. Сцена, която бе оставила дълбок и неизличим отпечатък в съзнанието му.

Примитивен акт — ето го най-точния израз. Ловкият и безчовечен похват, чрез който Делагард се бе отгървал от своя преследвач, бе чисто дивашка постъпка — като ръка, надигнала се от далечното и страшно минало на човечеството. Лолър едва ли щеше да се изненада повече, ако в небето внезапно бе изгряла Земята, увиснала над мачтите и със стичаща се от континентите кръв. Толкова по въпроса за вековете човешка цивилизация. Толкова за това, че тези древни страсти са отмрели, че човечеството е надживяло насилието като способ за решаване на проблемите.

Да, дъждът наистина го даряваше с успокоение, отвличаше мислите му и същевременно утоляваше жаждата. И отми и последното петънце от палубата. На Лолър оставаше да забрави колкото се може по-скоро ужасната случка.

4.

През нощта го споходи мъчителен сън — сън, който не бе породен от убийството, а по-скоро от силно еротично желание.

Женски силуети танцуваха около спящия Лолър, самки без лица, само кълчеци се тела и примамващи контури. Бяха анонимни, непознати, загадъчни, мистериозни — едно чисто женско присъствие без конкретна личност, очертания върху празен лист: процесия от поклащащи се гърди, налети бедра, закръглени дупета, окосмени триъгълници. Понякога му се струваше, че в танца участват само лишени от тела гърди или редица разтворени бедра, влажни блестящи устни. Друг път бяха подканящи пръсти и стрелкащи се езичета.

Той се мятеше неспокойно, изплуваше за кратко, сетне отново потъваше в съня, който го очакваше с нови сетивни пороища. Облаци жени се скупчваха над койката, с присвити очи и сладно издути устни, трепкащи ноздри и голи тела. Сега вече телата си имаха лица — лицата на всички жени от Сорве, които някога бе обичал и после забравил, цял легион, всички младежки лудории, неоформените лица на подрастващи девойки, ухилените лица на опитни по-възрастни жени, които се бяха забавлявали с едно момче на половината на тяхната възраст; напрегнати, изстрадали лица на жени, чиято любов е обречена. Една по една те минаваха съвсем близо край Лолър, оставяха го да ги докосне, да ги притегли дори, след което се разтваряха във въздуха, измествани от следващата. Съндайра — Аня Браун — Бода Талхейм — пак Съндайра — Мийла — Мойра — Съндайра — Съндайра — Аня — Мирейл — Съндайра...

Безкрайна редица, която само разпалваше желанията му и не утоляваше страстта му. Вече имаше мъчителна, почти болезнена ерекция. Тестисите му бяха натезжали като оловни топки. Тежко, страстно ухание на женска мъзга висеше във въздуха, побъркващо и неустойимо, изпълваше ноздрите и устата му и го караше да диша на пресекулки.

И зад тези образи, зад фантазиите, зад мъчителното усещане за объркване и безсилие имаше нещо друго: странна вибрация, може би

звукова, а може би не, един постоянно разширяващ се лъч на интензивни желания, който нахлуваше в тялото му през слабините и се разпространяваше нагоре. Лолър усещаше точното място, където го пронизва — между тестисите, откъдето бързо достигаше червата, преминаваше диафрагмата, пробощдаше сърцето, нахлуваше през гърлото и се забиваше в мозъка. Сякаш бе нанизан на това усещане като на шиш и се въртеше бавно около него и с всяко завъртане еротичните му желания растяха и растяха, докато накрая бе изпълнен с дълбоката увереност, че в цялата вселена не съществува нищо друго освен безкрайно важната необходимост незабавно да намери партньорка, с която да се съвкупи.

Надигна се от койката, без да знае дали сънува, или е буден, и излезе в коридора. Нагоре по стълбите, през люка и на палубата.

Нощта бе мека и безлунна. Хидроският кръст сияеше в небето като гирлянда от тънички диаманти, захвърлена от някой сред звездите. Морето беше спокойно, малки вълнички блещукаха на звездната светлина. Духаше съвсем лек ветрец. Платната бяха опънати и издути.

Наоколо сновяха тъмни фигури — сомнамбули или мечтатели.

Бяха неясни, призрачни, досущ като тези в съня на Лолър. Той осъзна, че ги познава, но това беше всичко. Точно в този момент те нямаха имена. Нямаха и личности. Видя мъж с ниско набито тяло, още един — мършав и костелив, с увиснали кожни гънки на шията. Но не мъжете го интересуваха сега. В другия край, на носа, стоеше висока чернокоса жена. Той тръгна към нея, но преди да я стигне, се появи друг мъж: едър, със сияещи очи; изникна от сенките, улови я за ръката и я поведе нанякъде.

Лолър се обърна. На този кораб имаше и други жени. Все щеше да намери някоя. Трябваше да намери.

Пулсиращата болка в чатала бе непоносима. Странната вибрация продължаваше да го разтърсва през цялото тяло и да отеква в мозъка му. Сякаш бе пронизан отдолу догоре с огромна, студена и същевременно кипяща ледена висулка.

Прекрачи една двойка, която се любеше задъхано на палубата — мъж с прошарена коса и едра мускулеста жена с мургава кожа и руса коса. За миг си помисли, че ги познава, но както и по-рано, в съзнанието му не изникнаха имена. По-нататък се навърташе дребен

мъж с игриви очи и зад него още една прегърната двойка — едър як мъжага, стиснал в обятията си гъвкава енергична девойка.

— Ей, ти! — долетя глас от тъмнината. — Ела тук!

Тя лежеше на мостика и го подканяше — яка самка с плоско лице, оранжева коса и гъсто посипана с лунички бяла кожа. Цялата лъщеше от пот и дишаше възбудено. Лолър коленичи до нея и тя го притегли към себе си, стисна го между бедрата си.

— Влез в мен! Вкарай ми го!

Той проникна в нея с лекота. Беше топла и влажна отвътре. Ръцете ѝ го обгърнаха. Буквално го смазваше между огромните си гърди. Тазът ѝ се повдигаше в трескав ритъм. Всичко приключи почти мигновено. Още щом се раздвижи, Лолър почувства как топлото ѝ влажно лоно започва да трепти в дълбоки страстни спазми. Усещаше съвсем ясно импулсите на върхово удоволствие, които се стрелкаха по нервните ѝ пътища, и това го смути. Миг по-късно дойде и неговият изблик и той го почувства едновременно в съзнанието си и отразен в нейното. Това също беше много странно. Беше трудно да определи докъде се простира неговото съзнание и къде започва нейното.

Претърколи се настрани. Тя се пресегна към него, опитваше се да го задържи, но той вече се изправяше. Искаше да си намери друга. Краткият миг на облекчение не бе достатъчен, за да се отърве от пулсиращата болка между краката. Може би нищо нямаше да му помогне. Но сега искаше да открие онази висока стройна жена, или ако не нея, то младата, с червендалестото лице и гъвкавото тяло. А също и мургавата с русата коса. Беше ненаситен, незадоволим.

Ето я стройната, отново сама. Лолър закрачи към нея. Но късно! Космат плещест мъж с провиснали като на жена гърди го изпревари. Двамата изчезнаха в тъмнината.

Е, тогава едрата женска...

Или младата...

— Лолър! — отекна мъжки глас.

— Кой си ти?

— Куилан! Ела, човече!

Беше мършавият. Беше се появил зад една бъчва с вода и го улови за ръката. Лолър понечи да се дръпне.

— Не, не ти — ти си мъж, а аз искам...

— Зная какво искаш. Жена, нали, Лолър? За Бога, всички ли сте пощурели?

— Какво?

— Застани до мен и гледай. Оргия на безумци.

Лолър разтърси зашеметено глава.

— Какво? Каква оргия?

— Погледни, ето там са Съндайра и Делаярд. А там Кинверсон и Пиля. И виж, Неяна стене като побъркана. Току-що приключи с нея, не помниш ли? А вече искаш друга. Не бях виждал подобно нещо.

Лолър се потърка между краката.

— Усещам... болка... тук...

— Трябва да е нещо от морето. Сигурно въздейства право на мозъците ни. И аз го чувствам. Но поне мога да се контролирам. Докато вие... всичките сте се побъркали...

Лолър с мъка разбираше какво му говорят. Понечи да се освободи. Беше видял златокосата да крачи по палубата в търсене на нов партньор.

— Стой тук, Лолър!

— Почакай де... по-късно ще разговаряме...

Направи няколко крачки към жената и в този момент от мрака изникна един дребосък и се провикна:

— Ей, отче! Докторе! Видях го! Ей там е, от онази страна!

— Какво си видял, Гаркид? — попита мършавият.

— Един голям полип, отче. Залепнал е за корпуса. Сигурно праща някакви сигнали... или отделя наркотик...

— Лолър! Ела да видим какво е открил Гаркид!

— По-късно... по-късно...

Но двамата бяха непоколебими. Уловиха го за ръцете и го задърпаха към перилата. Лолър надзърна през тях. Тук усещането бе още по-силно, отколкото на палубата — Лолър почувства дълбоко ритмично туптене в гръбнака, буквално разтърсваше слабините му. Щръкналият му член потрепваше, насочен право към звездите.

Не беше никак лесно да проясни мислите си. Едва успяваше да възприема ставащото около него.

В главата му изплуваха имена, свързани с лица и тела. Куилан. Гаркид. Тези двамата го държаха. И други — той и Неяна, Съндайра и Мартело, Съндайра и Делаярд. Кинверсон и Пиля. Фелк и Лиз. И така

нататък, неспирна смяна на партньори, трескав танц на членове и влагалища. Къде е Лиз? Нея искаше сега. Никога досега не я бе желал. А също и Неяна. И Пиля — нека си получи това, което чака от началото на това проклето пътуване. А след това Съндайра. Да я измъкне от лапите на онова животно Делаярд. Да, Съндайра, после отново Неяна, пак Лиз, и после Пиля — Съндайра, Неяна, Пиля, Лиз — да ги чука до зори — до пладне — до края на света...

— Ще го убия — каза Куилан. — Натим, подай ми харпуна.

— Не усещаш ли силата му? — учуди се Лолър. — Неподатлив ли си към нея?

— Разбира се, че не съм неподатлив — отвърна свещеникът.

— Може би молитвите ти...

— Молитвите не помагат нищо. Само страхът, Лолър.

— Той се обърна към Гаркид. — Не мога да го достигна с харпуна. Дръж ме за краката, ще увисна надолу.

— Дай на мен — рече Лолър. — Ръцете ми са по-дълги от твоите.

— Ти стой тук.

Куилан прескочи перилата и застана от другата страна. Гаркид го хвана за глезените. Лолър пък улови Гаркид, погледна надолу и видя нещо като яркожълта плака, около метър в диаметър, залепнала за корпуса непосредствено над ватерлинията. Беше плоска, кръгла, с неголяма издатина в центъра. Куилан изпъна ръка и я промуши. Още веднъж и още веднъж. От издатината внезапно бликна тънка синкава струйка и потече надолу по непознатото същество. Нова дупка. Мекотелото започна да се гърчи.

Лолър усети, че болката в слабините му намалява.

— Дръж ме здраво! — закрещя Куилан. — Ще падна!

— Не се безпокой, отче!

Лолър също улови Куилан за глезените. Отчето замахна още веднъж, като този път се залюля с цялото си тяло. Огромна неравна бразда цъфна върху гърчещото се тяло. То потъмня, стана тъмнозелено, после почти черно и по меката му плът преминаха конвулсии. Съществото се сви, отдели се от палубата, цопна във водата и бързо изостана.

Почти в същия миг Лолър почувства как умът му се освобождава от мъглата.

— Божичко! — възкликна той. — Какво беше това?

— Гаркид каза, че било полип — отвърна Куилан. — Залепил се е за корпуса и ни облива с феромони. — Трепереше неудържимо, сякаш се отърсваше от огромно вълнение. — Трудно е да се бориш с подобно нещо.

Лолър огледа палубата. Голи мъже и жени, сънени и объркани. Лео Мартело бе застанал до Неяна и я разглеждаше, като че ли я вижда за пръв път в живота си. Кинверсон беше с Лиз Никлаус. Лолър потърси Съндайра. Тя търкаше с длан корема си, сякаш за да се очисти от допира на Делагард.

Полипът се оказа предвестник. Тук, на малките ширини, Пустото море вече не беше така пусто.

Появиха се нов вид дракени, южна разновидност. Приличаха на северните, но бяха по-едри и по-хитри, когато ставаше въпрос да измамат пляката. Вместо да плават в пасажи от по няколкостотин, тези се придвижваха в глутници от по десетина и когато подаваха издължените си тръбовидни муцуни над водата, бяха разпръснати на голяма площ, сякаш всеки от тях настояваше да се спазва огромното му лично пространство. Придружаваха кораба часове наред, насочили неуморно носове към небето. Лъщящите им алени очи не се затваряха нито за миг. Не беше трудно човек да си помисли, че навярно очакват тъмнината, за да се покатерят на борда, Делагард нареди на нощната вахта да е нащрек и да патрулира с харпуни. По здрач дракените се гмурнаха, изчезнаха всички в един миг, сякаш бяха засмукани от бездната под повърхността. Делагард не беше убеден, че са си тръгнали, и задържа патрулите на борда. Но през нощта не последва атака, а на сутринта от дракените нямаше и следа.

Късно същия следобед, малко преди здрачаване, от наветрената страна към кораба се доближи огромна аморфна маса с нездрав жълтеникав цвят. Простираше се на стотици метри, може би дори повече. Беше толкова голяма, че спокойно можеха да я кръстят дрейфущ остров — но остров от слуз, гигантски плаващ сопол. Когато ги доближи, осъзнаха, че това исполинско сбръчкано създание е живо — или че поне това може да се каже за някои негови части. Бледата му карамелена повърхност потрепваше безспирно,

изстрелваше миниатюрни заоблени израстъци, които се огъваха и потъваха в централната маса.

Даг Тарп зае комична поза и обяви:

— Моля, полюбувайте се, дами и господа. Най-сетне — Лицето над водата!

Кинверсон се разсмя.

— По-скоро е другият край, ако питаш мен.

— И все пак е красиво — отбеляза Мартело. — Вижте светлинните, как пърхат във въздуха.

— Като светулки — каза Куилан.

— Светулки? — повтори Лолър.

— Има ги на Слънчев изгрев. Това са насекоми, които притежават фосфоресциращи органи. Знаеш ли какво е насекомо? Сухоземни шестокраки антропоиди, широко разпространени на множество светове. Светулките са насекоми, които излизат по здрач и летят, като премигват постоянно. Много е красиво. Гледката е подобна на тази.

Лолър извърна очи. Наистина красива гледка — рояк малки блестящи точки, които се издигаха от вятъра, увеличаваха сиянието си, сетне премигваха ярко и се гмурваха надолу. Въздухът буквално гъмжеше от тях, бяха стотици, хиляди. Разперили миниатюрни криле, те се рееха наоколо и пулсираха ритмично.

На Хидрос обаче красотата неизменно бе повод за подозрения. Докато наблюдаваше танца на светулките, Лолър усещаше нарастващо безпокойство.

И тогава Лиз Никлаус извика:

— Платното гори!

Лолър погледна нагоре. Някои от светулките бяха долетели до кораба и бяха полепнали по платната. Бамбуковите нишки под тях се бяха запалили. Малки струйки дим се виеха от десетина подобни места, виждаха се и червеникави кръгчета. Лолър осъзна, че корабът е подложен на поредната атака.

Делагард изкрещя да променят курса и „Кралицата“ се отдалечи колкото се можеше по-бързо от този опасен запалителен рояк. Всички, които не бяха на вахта, бяха пратени да се борят със светулките. Лолър се покатери по такелаж заедно с останалите и взе да разгонва прииждащите летящи гадинки с махане на ръце и да чегърта

полепналите по платната. Топлината, която излъчваха, бе незначителна, но постоянна — във всеки случай достатъчна, за да предизвика възпламеняване. Лолър видя обгорените места, от които светулките вече бяха махнати; други блещукаха в малки дупки в платната, като прозиращи през тях звезди. Високо над тях марселът вече се беше запалил и гореше като факла.

Кинверсон се катереше чевръсто към пламтящото платно. Щом го стигна, почна да гаси огъня с голи ръце. Ярките пламъци изчезваха един по един между дланите му, сякаш изпълняваше сложен магьоснически фокус. След броени секунди сиянието изчезна, останаха само отделни въгленчета, които скоро също бяха загасени. Светулките, предизвикали този малък пожар, вече бяха отлетели. В марсела зееше огромна черна димяща дупка.

Корабът се носеше с нарастваща скорост на югозапад. Неспособни да поддържат темпото, миниатюрните им противници бързо изостанаха. Но въпреки това часове по-късно вятърът докарваше по малко от блещукащите насекоми и едва по изгрев-слънце Делагард се успокои, че опасността е отминала, и позволи на изморените хора да се приберат долу.

Съндайра прекара следващите три дни в поправка на платната заедно с Кинверсон, Пиля и Неяна. Корабът почти не помръдна, докато мачтите стърчаха голи. Нямаше вятър, морето бе спокойно, слънцето печеше силно.

Кой знае защо, Лолър имаше усещането, че от известно време са под постоянно наблюдение.

Беше изчислил, че разполага с не повече от седмичен запас розова тинктура.

Към кораба се доближи още едно плаващо на повърхността същество, което не беше нито толкова голямо, нито тъй отвратително на вид като предишното — яйцевидно гладко туловище с диаметър двайсетина метра, с красив изумруден цвят, обгърнато от ярко сияние.

Делагард, изнервен след последните злополуки, изкара всички на борда и ги нареди покрай перилата, въоръжени с всичко възможно. Но съществото ги подмина безметежно, на вид безопасно като огромен плаващ плод. Може би беше точно това. Още два се появиха по-късно същият ден. Първият бе по-сферичен, вторият — по-издължен.

Изглежда, не обърнаха никакво внимание на „Кралицата“. Лолър си помисли, че им липсват блестящите ококорени очи, за да заприличат на лица. Повърхността им бе гладка, безизразна, загадъчна. В плавните им движения се долавяше някаква странна леност, колосално и неизмеримо спокойствие. Отец Куилан сподели, че му напомняли за един негов познат архиепископ, след което трябваше да обяснява какво е това архиепископ.

След елипсоидите се появиха нов вид летящи риби, нито толкова елегантни като хвъркоперките от Родното море, нито грозни и зловещи като крилатите вещици. Забелязаха ги отдалече — те излитаха вертикално от водата и изминаваха невероятно разстояние, преди да се гмурнат отново, почти без да вдигат пръски. След секунди отново бяха във въздуха и с всеки цикъл от възход и снижаване приближаваха все повече десния борд.

Не изглеждаха по-опасни от огромните плаващи изумрудени същества. Вдигаха се толкова високо, че беше малко вероятно да се ударят в платната, и не се налагаше хората да се крият на палубата, както при атаките на вещиците. Бяха толкова красиви, че почти целият екипаж излезе да се любува на ятата им.

Телцата им изглеждаха почти прозрачни. Когато прелитаха над кораба, не беше трудно да се различат тънките им като конци костици, закръглените виолетово-червеникави стомахчета, нишковидните вени. Кървавочервените им очички бяха от множество фасети, присвяткващи с различни оттенъци.

Красиви, да. Но докато прелитаха над кораба, от тях заваля странен дъжд, блещукащ порой от тъмни лъскави капчици, които прогаряха всичко, върху което попаднат.

Отначало никой не осъзна какво става. Първите капки от този причудлив дъжд бяха като слаби ужилвания. Но болката се натрупваше — киселината си проправяше път и леките в началото сърбежи се превръщаха в остри, нетърпими бодежи.

Лолър, изправен в сянката на фока, се оказа сравнително защитен от тази неочаквана бомбардировка. Няколко пръски попаднаха на ръката му, само колкото да го накарат да се намръщи. Но после той забеляза тъмни, увеличаващи се петънца върху дъските на палубата, на крачка от себе си, огледа се и видя, че другарите му подскачат като пощурели, шляпат се по раменете, ръцете и лицата.

— Всички долу! — викна Лолър. — Скрийте се! От летящите риби е!

Хвъркатите нападатели вече бяха подминали кораба и се отдалечаваха. Но откъм морето се задаваше нова вълна.

Нападението продължи около час, през който над тях преминаха още десетина вълни. По-късно пострадалите се подредиха пред лазарета на Лолър, за да получат първа помощ за изгарянията.

Съндайра, която бе на въжената стълба по време на нападението, влезе последна. Тя като бе носила само препаска, цялото ѝ тяло бе покрито с мехури. Лолър мълчаливо я намаза с мехлем. Тя стоеше гола пред него, докато пръстите му се плъзгаха внимателно, стиснали напоено с мехлем парцалче — около гърдите, по бедрата, по слабините, на милиметри от примамливото ѝ лоно.

Не се бяха любили от нощта на полипа. Но докато я докосваше, дори по най-интимните места, Лолър не почувства в него да се надига желание.

Съндайра също го забеляза. Лолър усещаше как мускулите ѝ се напрягат под натиска на пръстите му. Изглеждаше малко ядосана.

Накрая го заговори:

— Вал, държиш се с мен, сякаш съм къс месо.

— Аз съм лекар, който се грижи за пациент със сериозни изгаряния по кожата.

— Само това ли съм за теб вече?

— В този момент да. Мислиш ли, че щеше да е по-добре, ако ми потичат лигите всеки път, когато видя голо женско тяло?

— Но аз не съм само един обикновен пациент, нали?

— Разбира се, че не си.

— Вече дни наред страниш от мен. А сега се държиш с мен като с непозната. Какъв е проблемът?

— Проблемът? — Той я погледна обезпокоено. След това я потупа леко по бедрото и рече: — Обърни се. Имаш още малко на гърба. Съндайра, защо смяташ, че има проблем?

— Права ли съм, че вече не ме желаш?

Той натопи пръсти във флакона с мехлем и се зае да го размазва над голите ѝ бутове.

— Не знаех, че имаме строго определена програма. Или греша?

— Разбира се, че не. Но погледни само как ме докосваш.

— Току-що ти казах — въздъхна той. — Но щом се налага, ще повтора. Дошла си тук, за да ти окажа медицинска помощ, не да правим любов. Лекарите отрано се научават, че тези две неща трябва да се разграничават. Освен това, от естетична гледна точка, едва ли ще е добре да те прегръщам, когато цялото ти тяло е покрито с тези болезнени мехури. Съгласна?

Тя се обърна и го погледна.

— Държиш се така, защото го направих с Делагард, нали?

— Какво?!

— Не можеш да понесеш мисълта, че ме е опипвал, и не само това, и сега не искаш да имаш нищо общо с мен.

— Сериозно ли говориш?

— Да. И съм права. Да можеше само да зърнеш изражението си...

— Всички се бяхме побъркали, когато онова нещо залепна за корпуса. Никой не е виновен за случилото се през онази нощ. Да не мислиш, че съм искал да чукам Неяна? Ако толкова настояваш да ти кажа истината, търсех точно теб, когато излязох на палубата. Вярно, не можех да си спомня името ти, но това бе поради състоянието, в което се намирах. Но те видях, пожелах те и тръгнах към теб, ала Лео Мартело ме изпревари. А после Неяна ме повика и отидох при нея. Бях също тъй омагьосан като теб. Всички освен отец Куилан и Гаркид си бяха изгубили ума. Тези двамата са нашите светци. — Лолър усети, че страните му горят. Сърцето му думкаше в гърдите. — Божичко, Съндайра, зная за теб и Кинверсон от самото начало. Нима това ме е спирало? А в нощта на полипа първо го направи с Мартело, не с Делагард. Какво значение дали ще го направиш с единия, или с другия, когато никой от нас не можеше да се контролира?

— С Делагард е различно. Ти го мразиш. Той те отвращава.

— Така ли мислиш?

— Той е убиец и грубиян. Заради него ни изхвърлиха от остров Сорве. Ръководи тази експедиция като истински деспот. Бие Лиз. Уби Хендърс. Лъже, мами, готов е на всичко, за да стане неговото. Всичко в него те отвращава и не можеш да преглътнеш мисълта, че се е любил с мен, независимо дали тогава съм била с всичкия си, или не. Затова си го изкарваш на мен. Не искаш да докосваш местата, които е докосвал

той, камо ли да проникнеш в мен на мястото, където е бил той. Права ли съм, Вал?

— Знаеш ли, изведнъж се извъди голям телепат. Нямах представа, че владееш подобни способности.

— Не ми се прави на умник. Права ли съм, или не?

— Виж, Съндайра...

— Това е, нали? — Тонът ѝ, досега твърд, внезапно се смекчи и тя го погледна с изненадваща нежност. — Вал, да ти призная ли, че аз също се отвращавам при мисълта, че този мъж е бил вътре в мен? Имаш ли представа колко упорито се опитвах да го измия от себе си след това? Но това не е твой проблем. Нямах право да ми се сърдиш само защото някаква чуждоземна гадост се лепна за кораба и ни накара да извършим неща, които не бихме направили дори насън. — В очите ѝ отново се появиха ядни пламъчета. — Добре де, ако не е заради Делгард, тогава каква е причината? Каж ми.

Лолър отвърна с глас, треперещ от срам:

— Хубаво, признавам, заради Делгард е.

— О, Вал...

— Съжалявам.

— Наистина ли?

— Но знаеш ли, нямах представа какво ме измъчва, докато не го хвърли право в лицето ми. Да, сега разбирам, че ме е ядяло подсъзнателно през цялото това време. Като си представя само как ръката му се плъзва между краката ти. Как устните му смучат зърната ти. — Лолър стисна очи. — Ти не си виновна, разбира се. Държа се като глупав и неопитен юноша.

— Прав си за всичко. Наистина се държиш глупаво. Но нека те уверя, че при нормални обстоятелства не бих допуснала Делгард на милиони светлинни години от себе си. Дори и да е последният мъж в цялата галактика.

Лолър се засмя.

— Дяволът те накара.

— Полипът.

— Все същото.

— Както кажеш. След като не сме го направили съзнателно, все едно не се е случвало. Ще се опитам да го прогоня от съзнанието си, ти също. Обичам те, Вал.

Той я погледна изненадано и смутено. Това бяха думи, които никой от двамата не бе произнасял досега. Дори не си представяше, че ще ги чуе от нея някога. Не помнеше кога за последен път някой му ги бе казал.

Сега какво? Трябваше ли да отвърне със същото? Тя се усмихваше. Но не очакваше да каже каквото и да било. Твърде добре го познаваше.

— Ела тук, докторе — рече. — Искам да ме прегледаш по-подробно.

Лолър погледна да провери дали вратата на лазарета е залостена. След това се приближи към нея.

— Да не ми спускаш мехурите — предупреди го тя.

5.

Огромни перископи се подаваха от морето, лъскави стебла с височина двайсетина метра, завършващи с петостенни синкави многоъгълници. В продължение на много часове разглеждаха кораба от разстояние половин километър с хладни нетрепващи погледи. Нямаше съмнение, че това са зрителни органи върху дълги и дебели пипала. Но какво се криеше отдолу?

Перископите се скриха под водата и не се показаха повече. След тях дойдоха зейнали усти, гигантски морски създания, подобни на тези в Родното море, но с много по-впечатляващи размери — във всеки случай бяха достатъчно големи, за да погълнат „Кралицата на Хидрос“ наведнъж. За щастие останаха на разстояние, само озаряваха денем и нощем морската вода с бледозелено сияние. Досега не бяха известни случаи на нападение над кораби от устите, но тези обитаваха Пустото море и следователно можеше да се държат различно. Черните дупки на зейналите им пасти бяха страховита гледка.

Сега вече цялото море фосфоресцираше. В началото ефектът бе едва доловим, но постепенно набираше сила. Нощем дирята зад кърмата бе като огнена линия през морето. Дори денем вълните приличаха на пламъци. Пръските, които прехвърляха перилата, сияеха като искри.

Валя ги дъжд от парещи медузи. По-късно ги наобиколиха гмурци и изнесоха цяла забавна програма около кораба — подскачаха толкова високо над вълните, че сякаш се готвеха да полетят. След тях се приближи нещо, което приличаше на наръч пръти, овързани с дрипаво лико. Странното създание крачеше по повърхността, управлявано от мъничко кълбовидно същество с множество изцъклени очички, настанено в отворена черупка в центъра — изглеждаше, сякаш върви на кокили.

Сетне, една сутрин, докато надзърташе през перилата — напоследък беше непрестанно нащрек, — Делагард внезапно отскочи и извика:

— Това пък какво е, дявол го взел? Кинверсон, Гаркид, я елате да хвърлите едно око!

Лолър се присъедини към тях. Делагард сочеше право надолу. Отначало докторът не видя нищо необичайно, но сетне забеляза, че корпусът се е обзавел с престилка, достигаща двайсетина метра под повърхността — плътно жълтеникаво покривало, което се пресягаше нагоре. „Не е престилка — рече си Лолър. — По-скоро е перваз, издатура“.

Делагард се обърна към Кинверсон.

— Виждал ли си нещо подобно?

— Не.

— Ти, Гаркид?

— Не, капитане, никога.

— Да не е някое водорасло, което се е залепило за корпуса и смята да вирее върху него? Как мислиш, Гаркид?

— За мен това е истинска загадка, капитане.

Делагард прехвърли въже през перилата и се спусна, за да инспектира „престилката“ отблизо. Увиснал с една ръка на въжето, поклащащ се съвсем близо над водата, той се опита да откърти парче от нея с ножа за почистване на корпуса. Върна се с проклетия, със зачервено лице.

Проблемът, заяви, се коренял в мрежата от водорасли, с които е обрасъл корпусът и които непрестанно се обновяват, защитавайки и подсилвайки външните греди.

— Навярно причината е в някое тукашно растение. Сроден вид, симбионт, който се е заселил долу. Каквото и да е, то се полепва за морските пръсти и започва да расте като пощуряло. Престилката, която се е образувала, е достатъчно голяма, за да започне да ни забавя. Ако продължава да се разраства с това темпо, след няколко дни съвсем ще спрем.

— Какво предлагаш да направим? — попита Кинверсон.

— Очаквах първо да чуя теб.

— Ами някой трябва да се спусне долу с лодка и да окастри това проклето нещо, преди да ни е създадо проблеми.

Делагард кимна.

— Добра идея. Аз ще съм доброволец за първата смяна. Ще слезеш ли с мен?

— Разбира се. Защо не?

Двамата се настаниха в една от лодките. Застанал на скрипеца, Мартело я повдигна нагоре, прехвърли я през перилата и я спусна на вода.

От Делагард се очакваше да върти педалите достатъчно бързо, за да може лодката да остане на повърхността и същевременно Кинверсон да стърже спокойно паразитния растеж по корпуса. Отначало не беше никак лесно. Кинверсон размахваше стъргалото и все не успяваше да заеме подходяща поза. В края на краищата му хванаха цаката. Делагард натискаше педалите, а Кинверсон стържеше. Когато се умори, си смениха местата.

— Е, добре, следващата смяна — провикна се отдолу Делагард. Изглеждаше изтощен, съвсем естествено, след като бе работил с обичайния си фанатичен плам. — Още двама доброволци! Лео, счу ли ми се, или наистина каза, че ще поемеш втората смяна? А ти също, Лолър?

Пиля Браун беше на скрипеца, докато лодката се спускаше надолу. Морето беше сравнително спокойно, но въпреки това малката лодка подскачаше заплашително. Лолър се страхуваше да не падне зад борда при някоя по-силна вълна. Когато погледна надолу, видя отделни израстъци от паразитното растение да се люшкат във водата, под ръба на твърдата престилка. Всеки път, когато вълните ги блъскаха в борда, някои от тях се раздвижваха и полепваха по дъските.

Освен това водата гъмжеше от безброй дребни животинки с гъвкави гърчещи се телца — червеи, малки змии или змиорки. Бяха невероятно чевръсти и бързи. Навярно се надяваха да им падне нещо за ядене.

Престилката оказваше упорита съпротива. Лолър трябваше да улови здраво стъргалото и да го тегли надолу с две ръце. Най-често острието се отместваше настрана, без да остави каквато и да било дия. На няколко пъти едва не го изпусна.

— Ей! — провикна се отгоре Делагард. — Нямаме резервни инструменти, да знаеш!

Лолър откри, че ако завърти леко острието и захване престилката с единия ръб, резултатът е по-добър. Парче по парче твърдата престилка се отделяше от корпуса. Лолър улови ритъма и се стараяше да го поддържа, нанасяше равномерни коси удари. Тялото му бе

плувнало в пот. Ръцете и особено китките го боляха неистово. Сърцето му туптеше.

— Стига толкова — каза той. — Твой ред е, Лео.

За разлика от него, Мартело изглеждаше неуморен. Сечеше, подкастрияше и стържеше израстъците с такава енергия, че Лолър се почувства засрамен. Смяташе, че си е свършил добре работата, а само през първите пет минути Мартело почисти по-голяма площ, отколкото Лолър за цялото време на смяната си. Навярно дори в този момент Мартело продължаваше да работи над своя епос, нашепвайки мислено някоя подобна строфа:

*„Напънали мишици безжалостно стържем
растежа нарастващ по корпуса наш.
Зловещи израстъци посичаме храбро,
на подлия враг режем твърдата плът...“*

След тях слязоха Онъос Фелк и Лиз Никлаус. После дойде ред на Неяна и Съндайра, накрая на Пиля и Гаркид.

— Проклетото нещо расте по-бързо, отколкото го подкастрияме — оплака се ядно Делагард.

Но въпреки това имаше известен напредък. Вече липсваха доста парчета от престилката. На някои места бе почистена до подлежащия слой от морски пръсти.

Отново дойде ред на Делагард и Кинверсон. Те се захванаха за работа с неистова енергия. Когато се качиха на борда, и двамата изглеждаха изтощени до смърт, но лицата им сияеха доволно.

— Хайде, докторе — подкани го Мартело. — Наш ред е.

Мартело, изглежда, бе решил да надмине дори Кинверсон. Докато Лолър въртеше с ритмични движения педалите, той се нахвърли върху растението сякаш беше някакъв древен отмъстителен бог. Тряс! Тряс! Тряс! Вдигаше стъргалото над главата си и го стоварваше с две ръце, забиваше го надълбоко. Тряс! Тряс! Огромни парчета от престилката се чупеха и падаха във водата. Тряс! Всеки удар бе по-силен от предишния. Лолър с мъка задържаше лодката в хоризонтално положение. Тряс! Тряс!

И тогава Мартело се изправи повече, отколкото когато и да било, и стовари стъргалото с ужасяваща сила. Успя да откърши гигантски къс и да очисти огромен участък от корпуса на „Кралицата“. Но парчето, изглежда, се отдели по-лесно, отколкото Мартело бе очаквал, защото той първо изгуби равновесие и после изпусна дръжката. Протегна трескаво ръце към стъргалото, не успя да го улови, полетя след него и цопна във водата.

Без да престава да върти педалите, Лолър се наведе и се опита да му подаде ръка. Мартело беше само на няколко метра от лодката и пляскаше като пощурял. Но или не виждаше протегнатата ръка, или бе твърде изплашен, за да осъзнае какво трябва да направи.

— Плувай към мен! — извика Лолър. — Насам, Лео! Насам!

Мартело продължаваше да пляска и да подскача. Очите му бяха изцъклени от ужас. Изведнъж той замръзна, сякаш бе прободен с нож. След това започна да се тресе конвулсивно.

Кранът вече бе спуснат над водата. Кинверсон бе увиснал на края му.

— По-ниско — нареди той. — Още малко. Така. Наляво. Добре. Добре.

Улови пляскащия Мартело под мишниците и го измъкна, сякаш бе малко дете.

— Твой ред е, докторе — извика Кинверсон.

— Не можеш да ни вдигнеш и двамата!

— Хайде. Насам.

И обгърна с другата си ръка Лолър през кръста.

Кранът се издигна, люшна се над перилата и се спусна към палубата. Лолър се освободи от прегръдката на Кинверсон, олюля се, препъна се и падна на колене. Съндайра стигна първа до него и му помогна да се изправи.

Мартело, с подгизнали дрехи, от които се стичаше вода, лежеше неподвижно на палубата.

— Назад — нареди Лолър и махна на Кинверсон. — Ти също, Гейб.

— Докторе, трябва да изпомпаме водата от дробовете му.

— Не водата ме тревожи. Назад, Гейб. — Лолър се обърна към Съндайра. — Нали знаеш къде си държа чантата с инструментите? Скалпелите и другите неща. Донеси я.

Коленичи до Мартело и разтвори ризата на гърдите му. Поетът дишаше, но не беше в съзнание. Очите му бяха ококорени, изцъклени и незрящи. От време на време устата му се изкривяваше в изплашена болезнена гримаса и цялото му тяло се извиваше, като че ли през него преминаваше силен електрически ток. Сетне се отпусна отново.

Лолър сложи ръка на корема му и натисна. Почувства движение отдолу — треперене, странно гърчене под дебелия мускулна стена.

Дали там имаше нещо? Със сигурност. Този проклет океан се настаняваше в жертвите си при всяка възможност. Но може би все още не бе късно да му помогнат. Да го почистят, да зашият раната, да не позволяват на заразата да се разпространява.

Върху него легнаха сенки. Всички на борда се бяха скупчили да гледат какво ще стане. Изглеждаха едновременно заинтригувани и изплашени.

— Разкарайте се! — нареди им грубо Лолър. — Гледката няма да е от приятните. И не желая да ми надничате през рамото.

Никой не помръдна.

— Чухте какво каза докторът — обади се Делгард с нисък ръмжащ глас. — Отстъпете назад. Оставете го да си свърши работата.

Съндайра сложи чантата с инструментите на палубата до него.

Лолър отново опипа корема на Мартело. Вътре определено нещо се движеше — потръпваше и се гърчеше. Лицето на Мартело бе зачервено, зениците му — разширени, погледът бе вперен в някакъв друг свят. От порите му изтичаше гореща пот.

Лолър извади скалпела от чантата, клекна, сложи и двете си ръце върху корема на Мартело, непосредствено под диафрагмата, и натисна силно. Мартело издаде приглушен болезнен стон и от устните му потече вода, примесена с лиги, но нищо повече. Лолър опита отново. Никакъв резултат. Усещаше помръдване под пръстите си — спазми и потрепвания.

Още един опит. После обърна Мартело по корем и притисна с всички сили долната част на гърдния кош. Мартело изсумтя. От устата му бликна нова порция лиги. Но това бе всичко.

Лолър пак го обърна по гръб и взе скалпела.

— Това не е за гледане — подметна на най-упоритите зяпачи и прокара една дълга кървава резка диагонално през корема на Мартело.

Поетът почти не реагира, само измърмори нещо нечленоразделно. Други неща бяха окупирали сега съзнанието му.

Кожа. Мускули. Острието сякаш само избираше пътя. Лолър отделяше с обиграни движения тъканите една след друга. Вече бе стигнал перитонеума. Беше привикнал в подобни моменти да действа не като хирург, а като скулптор, за който пациентът е само къс дърво или глина, която трябва да оформи. Страданието на друго човешко същество само щеше да попречи да изпълнява по-добре задълженията си.

По-дълбоко. Вече бе преодолял съпротивляващата се коремна стена. На палубата около Мартело се бе образувала локва кръв.

Всеки момент щяха да се покажат червата...

Да. Ето ги...

Някой изпищя. Друг изсумтя от отвращение.

Но не от вида на червата. Нещо друго се надигаше от разпорения корем на Мартело — издължено и блестящо, разгъващо се бавно върху долния си край. Беше дълго десетина сантиметра, сляпо, без оформена глава — гладка хлъзгава лента на неопределена форма на живот. В горния край зееше малко отворстие, като уста, от която се стрелкаше тъничко червено езиче. Дребното лъскаво същество се движеше с невероятна грациозност, поклащаше се в хипнотизиращ танц. Писъците зад гърба на Лолър не стихваха.

Той посече лъскавата гадинка с едно бързо хоризонтално движение на скалпела. Горната част тупна на палубата до Мартело и продължи да се гърчи, после запълзя към Лолър. Кинверсон стовари тежката си обувка отгоре ѝ и я смаза.

— Благодаря — прошепна Лолър.

Но другата половина все още бе вътре. Лолър се помъчи да я извади с върха на скалпела. Съществото, изглежда, дори не бе забелязало, че е разполовено — продължаваше да се поклаща, едновременно зловещо и безгрижно. Лолър разбута хлъзгавите черва и се опита да го достигне. Стори му се, че го мярна в единия ъгъл на кухнята и дори успя да го промуши, но имаше още и още. Прицели се и мушна отново. Този път, изглежда, попадна където трябваше. Измъкна навън гърчещите се останки и ги метна на палубата. Кинверсон чакаше на своя пост и ги смачка.

Вече всички се бяха смълчали.

Лолър се зае да затваря раната. Но отново долови вътре гърчене и спря.

Нима имаше още гадинки? Да. Още едничка — може би последната. Всъщност едва ли. Мартело изстена, размърда се, надигна се с неочаквана сила и седна на палубата. Лолър успя да дръпне скалпела навреме, преди да го е пробол. От раната се показа ново змийче, сетне още едно, поклащаха се в познатия зловещ танц; после едното се скри в корема на Мартело, зарови се някъде дълбоко в гръдния кош.

Лолър успя да примами другото, посече го през средата и го измъкна. Зачака онова, което бе изчезнало от полезрението му. Скоро го забеляза да пълзи върху окървавените вътрешности на Мартело. Но пак не беше последното. Под него се виждаха още, цяла виеща се топка, зловещо змийско котило, което си бе устроило пиршество. Колко ли още имаше вътре? Две? Три? Трийсет?

Вдигна глава. Делаярд го гледаше втренчено. В очите му се четеше объркване и отвращение.

— Можеш ли да ги изкараш всичките?

— Невъзможно. Тялото му гъмжи от тях. Прояждат го целия. Мога да го нарежа на парченца и пак няма да постигна нищичко.

— Божичко — промърмори Делаярд. — Колко още ще изкара така?

— Докато някоя от тях не стигне сърцето, предполагам. Няма да е още дълго.

— Как мислиш, той усеща ли нещо?

— Надявам се, че не — отвърна Лолър.

Агонията продължи още пет минути. Лолър никога не си бе давал сметка, че пет минути може да са толкова дълги. От време на време, когато се засегнеше някой нерв, Мартело подскачаше и започваше да се гърчи, веднъж дори изглеждаше, сякаш ще се изправи на палубата. Но накрая издаде тих стон, отпусна се и светлината в очите му изгасна.

— Свърши — каза Лолър. Чувстваше се безкрайно изморен, нямаше сили дори да скърби за изгубения другар.

Сигурно не бе имало никакъв шанс да го спаси. В тялото му имаше поне дузина змийчета, змиорки може би, дори повече, цяла

гладна орда, нахлула през устата и ануса и заела се да разкъсва всичко, което ѝ се изпречи на пътя. Лолър бе извадил девет, но други продължаваха да се спотайват в далака, черния дроб и бъбреците. И когато приключе с тези деликатеси, имаше още много храна за лакомите им езичета. Никаква хирургична операция, колкото и сложна и бърза да бе, не би могла да го почисти навреме.

Неяна донесе платно и зави трупа. Кинверсон го вдигна и тръгна към перилата.

— Почакай — спря го Пиля. — Сложи това при него. Държеше в ръка вързопа с листа, който вероятно бе взела от каютата на Мартело. Прочутата поема. Мушна снопа смачкани хартии под платното и отново загърна трупа. Лолър понечи да възрази, но се отказа. Какъв смисъл? В края на краищата поемата си беше на Мартело.

Куилан заговори:

— Предаваме на милостта на морето нашия скъп Лео, в името на Отца, Сина и Светия Дух...

Пак този Свети Дух. Всеки път, когато чуваше това странно име, Лолър се чудеше какво ли представлява това неразбираемо понятие? Разтърси глава. Беше прекалено уморен да занимава ума си с подобни неща.

Кинверсон отнесе тялото до перилата и го подпря върху тях. След това с едно леко движение го прекатури и трупа падна сред вълните.

В същия миг от дълбините се появиха странни същества — петима гмурци, но с черни, покрити с козина тела. Тънки мустачки бяха залепнали върху мокрите им муцуни. Внимателно, почти нежно те наобиколиха трупа на Мартело, повдигнаха го на ръце и се заеха да размотават платното. След като го разсъблякоха — все така нежно и внимателно, — се събраха около него и започнаха да се хранят.

Действията им бяха спокойни, лишени от припряност. Гледка колкото ужасяваща, толкова и красива. Водата около тях се озари от призрачно сияние. Сякаш разгарящ се пламък поглъщаше тялото на поета. Гмурците работеха с прецизността на анатоми. Отделяха тъканите слой по слой, очистваха сухожилията и връзките, мускулите и нервите. След това продължиха навътре. Сцена, която въздействаше дълбоко на човешкото съзнание, дори върху Лолър, познаващ добре тайните на човешкото тяло — тези морски създания работеха толкова

чисто, без да бързат, почти изпълнени с благоговение, та не можеше да откъснеш поглед от тях, нито да останеш сляп за красотата на тази зловеща картина. Стъпка по стъпка те обелваха трупа на Мартело, докато накрая не останаха само белезникавите кости на скелета. Едва тогава гмурците вдигнаха глави към наблюдателите от кораба, сякаш очакваха аплодисменти. В погледите им се четеше недвусмислена интелигентност. Лолър видя, че кимат, жест, който вероятно представляваше поздрав, след което се потопиха също тъй безшумно, както бяха изплували. Оглозганият скелет на Мартело вече бе потънал в неznайните дълбини, където други организми навярно щяха да изсмучат от него калция и полезните минерали. От доскоро пълния с енергия млад мъж бяха останали само няколко страници, плаващи на повърхността. Не след дълго и те се изгубиха.

По-късно, в каютата, Лолър провери запасите си от розова тинктура. Имаше за не повече от два дни. Наля половината в една манерка с вода и я изпи на един дъх.

„Да става каквото ще“, рече си.

След това гаврътна и другата половина.

Симптомите на абстиненция се появиха на по-следващия ден, малко след пладне — студена пот, треперене, гадене. Лолър бе готов за тях, или поне така смяташе. Но те скоро се влошиха, много повече, отколкото бе очаквал, и той започна да се съмнява дали ще преживее това изпитание. Пулсиращи болезнени вълни обливаха тялото му. Струваше му се, че мозъкът му се подува и нараства, опира в твърдата черепна кутия.

На няколко пъти посяга машинално към манерката, но тя бе празна. Не му оставаше друго освен да се въргаля на койката и да стене.

Съндайра дойде да го навести следобеда.

— Какво има? Заради случката от онзи ден ли е това?

— За Мартело? Не.

— Болен ли си?

Той показва празната манерка.

След миг тя разбра.

— Вал, мога ли да направя нещо за теб?

— Просто ме прегърни.

Тя обгърна главата му с ръце и я притисна към гърдите си. Лолър започна да се тресе. По някое време се успокои, но все още се чувстваше ужасно зле.

— Изглеждаш малко по-добре — каза тя.

— Съвсем малко. Не си тръгвай.

— Тук съм. Искаш ли вода?

— Да. Не. Само остани, моля те. — Той се сгуши в нея. Усещаше, че треската му се засилва, отпуска го и отново се връща с внезапна и опустошителна бързина. Невинната розова тинктура се бе оказала много по-силна, отколкото бе предполагал, също както и зависимостта му към нея. И все пак в края на краищата болката започна да отслабва и през следващите часове имаше моменти, в които се чувстваше почти здрав. Стори му се странно, но пък, от друга

страна, това му вдъхваше надежда. Дори изпита гордост, че ще излезе победител.

— Знаеше ли, че ще е така? — попита тя.

— Да. Е, предполагам. Но не чак толкова зле.

— Как се чувстваш сега?

— Ту по-добре, ту по-зле.

Зад вратата се чува гласове.

— Как е той? — попита Делгард.

— Безпокои се за теб — прошепна му Съндайра.

— Само защото съм му нужен.

— Казах му, че си болен.

— Без подробностите?

— Без подробностите.

През нощта обаче състоянието му се влоши и по някое време Лолър взе да си мисли, че ще полудее. Но после, след полунощ, отново настъпи един от онези светли периоди на бързо възстановяване, сякаш нещо се бе пресегнало отдалече към ума му и бе премахнало мъчителната зависимост към тинктурата. Призори апетитът му се върна и когато се изправи — за първи път, откакто треската го бе повалила в койката, — вече можеше да се задържи на крака.

— Изглеждаш съвсем добре — увери го Съндайра. — Как си?

— Горещо-долу. Сигурно ще има още кризи. Това нещо няма да ме остави без борба.

Но следващата криза бе много по-слаба. Лолър не знаеше на какво се дължи промяната. Бе очаквал мъките му да продължат четири, дори пет дни, с постепенно, мъчително бавно отслабване, докато организъмът му бавно надмогва абстиненцията. А сега бе едва вторият ден.

Отново го споходи усещането за чуждо вмешателство, за невидима сила, която го води, измъква го от тресавището.

По-късно треперенето и изпотяването се възобновиха. След тях пак чудодейното подобрене, което продължи почти половин ден. Той излезе на палубата, подиша свеж въздух и се разходи бавно. Дори сподели със Съндайра, че най-вероятно е на път съвсем да оздравее и че се е отървал лесно.

— Смятай, че си късметлия — отвърна тя.

Но през нощта болестта се върна. И така продължи — на периоди, но с все по-дълги светли моменти. Към края на седмицата изпитваше само леко неразположение. Когато поглеждаше към празната манерка, на лицето му трепкаше усмивка.

Духаше силен свеж вятър. „Кралицата на Хидрос“ поддържаше постоянна и доста висока скорост на югозапад.

С всеки ден, дори с всеки час фосфоресциращото сияние на морето нарастваше. Сега вече целият обкръжаващ ги свят блестеше ярко — небе и вода, денем и нощем. Кошмарни същества от най-различен вид изскачаха над водата, извисяваха се високо над нея и се гмурваха с приглушен плясък. Гигантски усти зееха в дълбините.

На борда на „Кралицата“ почти през цялото време цареше тишина. Хората отиваха на работа мълчаливо, погълнати от задълженията си. А имаше много да се върши, след като сега единадесет души трябваше да поемат задълженията на четирнадесетте от началото на пътуването. Веселият изпълнен с енергия Мартело бе допринасял за бодрото настроение на борда. Сега, след смъртта му, атмосферата неизбежно се промени.

Без никакво съмнение вече приближаваха Лицето. Навярно това също имаше нещо общо с мрачното настроение, или поне така смяташе Лолър. Все още не се виждаше на хоризонта, но всички знаеха, че е някъде там, не много далече. Усещаха го, невидимо, но осезаемо присъствие. Въздействието му бе неопределено, но безспорно. Това там, мислеше си Лолър, е нещо повече от обикновен остров. Нещо, което притежава съзнание и дори ги наблюдава. Очаква ги.

Разтърси глава, за да си проясни мислите. Глупави фантазии, трескави среднощни кошмари, с нищо непотвърдени опасения. Вероятно все още оказваше влияние доскорошната му привързаност към тръпнитревчето. Чувстваше се отпаднал, изморен, податлив на болести.

Лицето непрестанно изпълваше мислите му. Опитваше се да си припомни всичко, което му бе разказвал Джоли преди много години, ала спомените му бяха смътни. Диво, невероятно място, повтаряше Джоли. Обрасло с растения, каквито не се срещат никъде. Дървета и храсти. Странни цветове, ярки светлини, които блестят денем и нощем,

причудливо царство на другия край на света, красиво и страшно. Дали бе споменал нещо и за животни, за обитатели на сушата? Не, не си спомняше. Никаква фауна, само гъсти джунгли.

Но като че ли имаше приказки за някакъв град...

Не върху Лицето. Близко до него.

Къде? В океана? Спомените му убягваха. Опита се да си представи как седят с Джоли на брега и мъжът с обгоряло от слънцето, покрито с бръчки лице се поклаща напред-назад, мята въдицата и говори, говори...

Град. Град в морето. Под морето.

Улови нишката на спомена, усети как му се изплъзва, опита се да я притегли...

Град под морето. Точно така. Врата в океана, зад която започва тунел, гравитационен кладенец, водещ надолу, към огромен подводен град, в който живеят хрилести, скритият мегаполис на Обитатели, които превъзхождат в развитието си всички местни жители — хрилести, които живеят като богове, никога не излизат на повърхността, скрити в херметически затворени помещения в дълбините, където се къпят в невероятен лукс...

Лолър се усмихна. Това беше. Приказка за деца, красива измислица. Най-хубавата, най-пищната от всички истории на Джоли. Спомни си как се бе опитвал да си представи този град, достигащ невъобразими висини, величествен, изпълнен с гордо крачеци хрилести. Спомените го накараха да се почувства отново малко момче, седнало в краката на стария моряк, напругащо се да долови всяка думичка, произнесена с тих хриплив глас.

Отец Куилан също мислеше непрестанно за Лицето. Един ден каза:

— Имам нова теория за него.

Бе прекарал цялата сутрин в медитация, седнал на стойката на крана до Гаркид. Когато мина покрай тях, Лолър спря и ги огледа в почуда. И двамата изглеждаха като изпаднали в транс. Душите им спокойно можеха да са на съвсем различно място.

— Вече съм на друго мнение — рече Куилан. — Спомняш ли си какво ти казвах преди, че Лицето е Раят и самият Господ Бог се

разхожда там — Създателят, първопричината, Този, към Когото се обръщаме в молитвите си. Е, вече не смятам така.

— Ами добре. — Лолър повдигна рамене с безразличие. — Значи Лицето не е Божият ваарг. Щом така казваш. Предполагам, че знаеш повече за тези неща от мен.

— Да, Лицето не е Неговият ваарг. Но със сигурност е вааргът на *някой* бог. Това е тъкмо обратното на първоначалните ми идеи за острова. И на всички мои представи за Божествената природа. Струва ми се, че съм на път да повярвам в една огромна ерес. На стари години ще стана политеист. Езичник! Изглежда ми абсурдно, но въпреки това го приемам с открито сърце.

— Не те разбирам. Един бог или друг — каква разлика? Щом можеш да повярваш в един, можеш да вярваш и в много, нали? Хитрината е да вярваш в многото, сякаш са един, но аз не мога да стигна чак толкова далеч.

Куилан го погледна с добронамерена усмивка.

— Ти наистина не разбираш, нали? Според класическата християнска традиция, която произхожда от юдейството и вероятно корените ѝ се простират в древния Египет, съществува само един Господ Бог. Никога не съм подлагал тази теза на съмнение. Дори не ми е минавало през ума да го сторя. Ние, християните, говорим за Света Троица, но знаем, че тези трима са всъщност Един. Всичко това може да се стори малко объркващо на неверник като теб, но ние разбираме смисъла му. Няма спор по този въпрос — Бог е един и само един. Но през последните няколко дни, през последните часове... — Той млъкна. — Ще опитам с математическа аналогия. Чувал ли си за Теоремата на Гьодел?

— Не.

— Аз също, или поне не я познавам в подробности. Но ще се помъча да ти дам най-обща представа. Идеята е от дваисети век, ако не се лъжа. Та според Теоремата на Гьодел, която все още никой не е успял да отхвърли, съществуват формални ограничения за пределите на математичното познание. Можем да докажем всички математични и логически предположения до определена базисна точка, под която ще достигнем една непреодолима граница. В края на краищата ще разберем, че сме се спуснали отвъд процеса на математическо доказателство, до царството на недоказуемите аксиоми, неща, които

трябва да се приемат на доверие, ако искаме да си изградим някаква представа за вселената. С други думи, ще стигнем границата на рационалното възприятие. Ако искаме да продължим; нататък — ако искаме въобще да продължим да мислим, — сме принудени да приемем тези аксиоми за верни, въпреки че не можем да ги докажем. Следиш ли мисълта ми?

— Струва ми се, че да.

— Хубаво. Това, което искам да кажа, е, че Теоремата на Гьодел прокарва границата, деляща боговете от простосмъртните.

— Разбирам.

— Да. — Куилан поклати замислено глава. — Тя поставя ограничения на човешкия разум. Боговете се намират от другата страна на тази граница. Тоест по дефиниция те са същества отвъд ограниченията, поставени от Гьодел. Ние, хората, обитаваме свят, в който реалността неизбежно се разпада до ирационални предположения, или поне такива, които не могат да бъдат доказани. В царството на боговете съществуват само абсолютни истини и реалността е не само строго детерминирана и познаваема до нивото на нашата аксиомна основа, но може да бъде променяна и преобразувана според желанията на божествата.

За първи път от началото на разговора Лолър почувства искрата на интереса.

— Галактиката гъмжи от същества, които нямат нищо общо с човека, но тяхната математика ще е на нашето ниво, така ли? Къде е мястото им в тази твоя представа?

— Нека дефинираме всички разумни същества, които са субект на ограниченията, наложени от Гьодел, като хора, независимо от действителната им расова принадлежност. И всяко създание, способно да функционира в свръхгьоделовото царство на логиката, като бог.

Лолър кимна.

— Продължавай.

— А сега ми позволи да те запозная с една идея, която ми хрумна тази сутрин, докато седях и си мислех за Лицето над водата. Това вече, признавам, си е черна ерес. Но и преди съм бил обявяван за еретик, а както виждаш, съм го преживял. Макар да не съм бил чак такъв еретик; — Куилан отново се засмя добродушно. — Да предположим, че в определен момент самите богове достигнат гьоделовите

ограничения, тоест място, където техният разум и воля опрат в непреодолима бариера. Също като нас, но на качествено различно ниво, те стигат до точка, отвъд която не могат да продължат.

— Абсолютната граница на вселената — рече Лолър.

— Не. Само *тяхната* абсолютна граница. Боговете, за които говорим, също като нас простосмъртните, са затворени в по-голяма реалност, дефинирана от математически принципи, които са недостъпни за тях. Вдигнали глави, те виждат над тях ново измерение и други богове. И тези богове — тоест обитателите на по-голямата реалност — също са затворени в гъделова стена, зад която има още по-големи богове. И така нататък и така нататък.

— До безкрайност? — попита замаяно Лолър.

— Да.

— Но нали ти сам определи бог като нещо безкрайно? Как може един безкраен субект да е по-малък от безкрайността?

— Една безкрайност може да се съдържа в друга. Всяка безкрайност може да съдържа безкраен брой безкрайности.

— Е, щом казваш — склони Лолър. — Но какво общо има всичко това с Лицето?

— Ако Лицето наистина е Раят, девствен и непокован — царство на Светия Дух, — в такъв случай не е изключено да се обитава от същества с неограничени сили и чиста природа. В църквата ги наричаме ангели. Или богове, както биха ни поправили старите вярващи.

„Гърпение — помисли си Лолър. — Този човек гледа на тези неща сериозно“.

— И всички тези върховни същества — заговори той, — ангели, богове, какъвто и термин да използваме — те са тукашните постгъделни гении, така ли? Или богове за нас. Както и за хрилестите, тъй като те смятат Лицето за свещено място. Но не и за Самия Господ Бог, Всемогъщия, този, когото почита твоята църква, създателя на хрилестите и на всичко останало във вселената. Него няма да го откриеш там, или поне не често. Този бог е някъде по-нагоре в йерархията на света. Той не живее на някоя определена планета. Той обитава по-висше измерение, по-голяма вселена и ни наблюдава отгоре, за да провери как вървят нещата тук.

— Точно така.

— Ала дори той не е на самия връх?

— Няма връх — отвърна Куилан. — Има само простираща се до безкрайността божествена стълба, която започва в пределите на простосмъртието и достига невъобразими висоти. Не зная къде точно са разположени на тази стълба обитателите на Лицето, но е много възможно да са на по-високо ниво от нашето. И цялата тази стълба е Всемогъщият Бог. Защото Бог е безкраен, не може да има само едно божествено равнище, а само една вечно издигаща се верига, няма Най-висш, а само По-висш и По-висш, до безкрай. Лицето е едно от нивата на тази верига.

— Разбирам — промърмори неуверено Лолър.

— Когато човек разсъждава за тези неща, постепенно започва да възприема по-висшите безкрайности, въпреки че по дефиниция не би трябвало да можем, тъй като, за да го сторим, трябва да сме по-големи от безкрайността. — Куилан вдигна поглед към небето и разпери ръце, жест, в който имаше насмешка към самия него. Обърна се към Лолър и заговори с променен тон:

— Най-сетне, докторе, разбрах защо от мен не излезе добър свещеник. Навярно съм се досещал от самото начало, че Богът, когото съм търсел, Върховното същество, което ни гледа от небето, е напълно недостижимо. Доколкото това ни касае, Той може дори да не съществува. Защото ако Го има, Той се намира толкова далече от нас, че е безсмислено да дирим пътя към Него. И тогава си дадох сметка, че трябва да търся някой по-малък бог, който се намира по-близо до нашето ниво на възприятие. За първи път осъзнах, че бих могъл да намеря успокоение в този живот.

— Що за дивотии обсъждате вие двамата? — обади се Делаярд, беше застанал зад тях.

— Теологични дивотии — отвърна Куилан.

— Аха. Някое прозрение.

— Седни — каза свещеникът. — Ще ти разкажа всичко.

Вдъхновен от логиката на новото си прозрение, отец Куилан обикаляше кораба и предлагаше да го сподели с всеки, който е готов да го изслуша. Но не намери много последователи.

Гаркид изглеждаше най-заинтригуван. Лолър открай време подозираше, че дребосъкът има наклонности към мистиката. Сега,

загадъчен както винаги, той често присядаше край свещеника, втренчваше в него блеснал благоговеещ поглед и поглъщаше всяка негова дума. Почти не говореше, само понякога задаваше кратки въпроси.

Съндайра също прекара един час с Куилан, след което дойде при Лолър замислена и озадачена.

— Нещастният човечец — промърмори. — Раят. Свети духове, които се скитат между храстите и предлагат благословията си на поклонниците. Сигурно си е изгубил ума след толкова дни в морето.

— Ако въобще някога го е имал.

— Гори от нетърпение да се отдаде телом и духом на нещо по-силно и мъдро от него. През целия си живот е търсел бога. Но според мен просто търси обратния път към майчината утроба.

— Това звучи ужасно цинично.

— Така ли мислиш? — Съндайра положи главата му в скута си. — Хайде, кажи ми. Виждаш ли някакъв смисъл във всички тези математически дрънканици? Или в теологията? В рая? Остров на светите духове?

— Е, може да има нещичко — рече той. — Ако не друго, в чисто метафоричен план. Но това няма значение за теб, нали? Както и за мен. Възможно е да съществуват безкрайно много богове, обитаващи различни равнини, всеки с различен брой очи, и Куилан да притежава неоспоримо доказателство, че е така, но това не значи нищо за мен. Аз живея в този свят и само в него, а тук няма богове. Не ме е грижа какво се случва в по-висшите измерения, ако въобще ги има.

— Кое то не означава, че ги няма, нали?

— Да, не означава. Може и да си права, но как ще го разбереш? Старият моряк, който някога ни разказваше за Лицето, също дрънкаше за подводен град на никакви свръхмогъщи Обитатели. Готов съм да му повярвам, също както повярвах на щуротиите на Куилан. Но в действителност не вярвам на никого от двамата. Защото ако се замислиш, едното е точно такова безумие като другото.

Тя наклони глава и го погледна отгоре.

— Да предположим, просто заради спора, че недалече от Лицето наистина съществува подводен град, обитаван от специална порода хрилести. Ако е така, това би обяснило защо останалите хрилести

гледат на Лицето като на священо място и се боят да го доближават. Ами ако наистина там има богоподобни същества?

— Нека почакаме и скоро ще разберем, нали? Тогава ще мога да ти отговоря.

— Добре.

Малко след полунощ Лолър се събуди внезапно, достатъчно бодър, за да си даде сметка, че едва ли ще мигне до зори. Събуди се с чувството, че някой му е отворил черепа, докато е спял, и го е напълнил с милион тънки блещукащи жички, които сега се търкат една в друга при всяко вдишване.

Имаше някой в каютата. На бледата звездна светлина, която се процеждаше от люка, той забеляза едра фигура, облежната на стената. Кинверсон? Не, не чак толкова едър, а и защо Кинверсон ще се промъква нощем в каютата му? Но никой от останалите мъже на борда нямаше подобно телосложение.

— Кой си? — попита Лолър.

— Не ме ли позна, Валбен? — Дълбок звучен глас, невероятно спокоен и уверен.

— Кой си ти?!

— Погледни добре, момче. — Неканеният гост извърна лицето си към светлината. Лолър видя гъста къдрава брада, силен орлов нос. Ако се махнеше брадата, лицето щеше да е неговото. Не, очите бяха различни. В тях имаше властен блясък — те издаваха воля и същевременно бяха състрадателни. Той познаваше този поглед. Тръпки минаха по гърба му.

— Мислех, че съм се събудил — рече Лолър тихо. — Но се оказва, че сънувам. Здравей, татко. Радвам се да те видя. Доста време мина.

— Така ли? Не и за мен. — Високият мъж пристъпи към него. Носеше тъмно разръфано наметало, същото, което Лолър помнеше тъй добре. — Но сигурно е минало много време. Порасъл си, момче. Сега си по-възрастен от мен, нали?

— Горедолу на същите години.

— И си лекар. Добър лекар, чувам.

— Не бих казал. Правя каквото ми е по силите. Но май не е достатъчно.

— Ще стигне, стига да го вършиш от все сърце, Валбен. И друг път съм ти го казвал, но ти не ми вярваше. Важното е наистина да те е грижа за болните, останалото ще дойде от само себе си. Докторът може да е абсолютен копелдак, когато не е на работа, стига да се грижи добре за пациентите си. И да разбере, че е поставен на това място, за да пази, лекува и обича. Струва ми се, че ти си го разбрал. — Приседна на края на койката. — Нямах си семейство, нали?

— Не, татко.

— Жалко. Щеше да си добър баща.

— Мислиш ли?

— Да, защото щеше да се промениш. Да станеш още по-добър, предполагам. Съжаляваш ли?

— Не зная. Вероятно. Съжалявам за много неща. Съжалявам, че бракът ми не успя. Съжалявам, че така и не се ожених повторно. Съжалявам, че ти ме напусна толкова рано.

— Рано ли беше?

— За мен.

— Да. Предполагам, че е така.

— Обичах те.

— И аз те обичам, момчето ми. Много те обичам. И се гордея с теб.

— Говориш, сякаш си още жив. Но това е само сън — невъзможно е да казваш подобни неща, нали?

Фигурата се надигна и отстъпи в тъмнината. Сякаш се загръщаше в сенките.

— Не е сън, Валбен.

— Не е ли? Брей. Но ти си мъртъв, татко. Почина преди двайсет и пет години. Ако не е сън, какво е? Ако си призрак, защо чака толкова дълго, преди да ми се явиш?

— Защото никога не си бил толкова близо до Лицето.

— Какво общо има Лицето с теб и мен?

— Аз живея там.

Лолър неволно се разсмя.

— Хрилестите биха казали нещо подобно. Не и ти.

— Не само хрилестите живеят на Лицето, момчето ми.

Спокойното, невъзмутимо и същевременно ужасяващо изявление увисна във въздуха като тежка и неприятна миризма. Лолър се

отдръпна. Сега вече започна да разбира. В него се надигна гняв.

Размаха раздражено ръка към призрака.

— Махни се. Остави ме да поспя.

— Защо говориш така на баща си?

— Ти не си ми баща. Или си кошмарен сън, или лъжлива илюзия, пратена от някоя владееща телепатия мида или драконова риба. Баща ми никога не би казал такива неща. Дори и да ми се яви като призрак, което също не би направил. Не е в неговия стил да се натрапва. Махни се и ме остави на мира!

— Валбен, Валбен!

— Какво искаш от мен? Защо не ме оставиш?

— Валбен, момчето ми...

Лолър изведнъж осъзна, че вече не вижда високата фигура.

— Къде си?

— Навсякъде около теб и никъде.

Главата на Лолър пулсираше. Стомахът му се сви. Той затърси пипнешком в тъмнината манерката с розова тинктура. След малко си спомни, че е празна.

— *Какво си ти?*

— Аз съм възкресението и животът; който вярва в Мене, дори да умре, ще живее.

— Не!

— Бог да те пази, стари моряко! От врагове, от чума и мор...

— Това е безумие! Престани! Махни се! Вън! — Целият разтреперан, Лолър се надигна да вземе лампата. Светлината щеше да прогони това нещо. Но преди да я намери, изведнъж го споходи недвусмисленото усещане, че отново е сам, и той осъзна, че видението, или каквото и да беше това, го е напуснало по своя воля.

Кой знае защо, сега каютата му се струваше някак празна. Внезапното изчезване беше като шок, като болезнена ампутация. Лолър поседя известно време в тъмнината, плувнал в пот, трепереше неудържимо, както в най-тежките моменти от абстиненцията.

Стана. Нямаше смисъл да се опитва да заспи. Излезе на палубата. Две луни светеха в небето, едната пурпурна, другата зелена, а западният хоризонт бе озарен в сияние. Хидроският кръст висеше в далечния край на небосвода като захвърлено украшение с пулсиращи

цветни светлинни — разперените му ръце премигнаха в тюркоазно, кехлибарено, алено и морскосиньо.

Никой нямаше на вахта. Платната бяха разпънати и корабът се носеше, тласкан от постоянен лек ветреца, но палубата бе съвсем пуста. В душата на Лолър се надигна страх. Сега трябваше да е първа смяна: Пиля, Кинверсон, Гаркид, Фелк и Тарп. Къде бяха? Дори на щурвала нямаше жива душа. Нима корабът се управляваше сам?

Изглежда, бе така, но това означаваше, че може да са се отклонили от курса. Той си спомни, че предната нощ Хидроският кръст сияеше откъм левия борд. Сега се виждаше право отпред. Вече не плаваха на запад-югозапад, а бяха свърнали под прав ъгъл спрямо досегашния курс.

Обиколи палубата, озърташе се. Когато стигна задната мачта, се натъкна на Пиля, заспала върху купчина въжета; Тарп хъркаше до нея. Малко по-нататък седеше Кинверсон, опрял гръб на перилата. Очите му бяха отворени, но той също не беше буден.

— Гейб? — повика го тихо Лолър, коленичи и размаха пръсти пред лицето му. Никаква реакция. — Ей, Гейб, какво става? Изглеждаш като хипнотизиран.

— Той си почива — заговори неочаквано зад него Онъос Фелк. — Не го безпокой. Имахме тежка нощ.

Опъвахме платната няколко часа. Но погледни — земя, точно пред нас. Движим се право към нея.

Земя? Как можеше някой да говори за земя на Хидрос?

— Какви ги приказваш? — попита Лолър.

— Ето там. Виждаш ли?

Фелк сочеше с ръка към носа. Лолър погледна нататък, но не виждаше нищо освен безбрежно фосфоресциращо море и чист хоризонт, украсен само с няколко звезди и голям облак. Небето в тази посока бе озарено с призрачно червеникаво сияние, като вещаеща зли поличби зора. Всичко наоколо бе обагрено в цветове, странни цветове, истинско фантастично представление. Но никаква земя.

— Тази нощ — продължи Фелк — вятърът промени посоката и ни завъртя към нея. Каква невероятна гледка! Тези величествени долини! Би ли могъл да си представиш, докторе? Лицето над водата! — Фелк внезапно избухна в сълзи. — През целия си живот съм се виждал в това тъмно петно на морската карта, питал съм се какво може

да се крие там, а ето, че сега го виждам право пред мен — Лицето, докторе, самото Лице!

Лолър скръсти ръце. В тропическата нощ внезапно му стана студено.

Все още не виждаше нищо освен безкрайни морски вълни.

— Слушай, Онъос, знаеш ли какво ще стане, ако Делагард се качи на палубата и открие, че цялата смяна спи? Събуди ги веднага, за Бога!

— Остави ги да спят. Утре ще стигнем Лицето.

— Какво Лице? Къде?

— Ето там бе, човече! Точно там!

Лолър все още не различаваше нищо. Приблужи се към носа. Едва не се спъна в Гаркид, последния член на смяната, който седеше, подпрян на предната мачта, вдигнал глава към небето и с изцъклени очи — приличаха на стъклени топчета. Подобно на Кинверсон, и той бе в някакво странно състояние.

Лолър се наведе към перилата и се взря в тъмнината. Изумителен лабиринт от цветове танцуваше пред него, но той все още виждаше само вода и небе. После нещо се промени. Сякаш погледът му досега бе замъглен и бавно се проясняваше. Стори му се, че част от небето се отдели от останалото и се спусна към морската повърхност, започна да се движи по сложен курс, да се навива и развива, докато не заприлича на топка смачкана хартия, сетне на наръч от пръчки, на кълбо ядосани змии и накрая на бутала, задвижвани от невидима машина. Сложна плетеница, изградена от някаква странна материя, бавно забулваше хоризонта. Лолър се взираше толкова силно, че очите го заболяха.

Фелк застана до него.

— Е, виждаш ли го вече?

Лолър осъзна, че е задържал дъх. Изпусна го бавно.

Нещо като лек бриз, но всъщност съвсем различно, полъхваше в лицето му. Знаеше, че не може да е бриз, защото усещаше вятъра откъм кърмата и когато вдигна глава към платната, видя, че са издути към него. Значи не беше бриз. Изпарения. Сила. Радиация. Прицелена в него. Докосваше леко бузите му, като въл полъх наред сурова зимна буря. Той стоеше неподвижно, скован от страх и ужас.

— Виждаш ли? — повтори Фелк.

— Да. Да, сега вече виждам. — Обърна се към картографа. Лицето на Фелк, озарено от многоцветните сияния, бе като на призрак. — Но все пак по-добре събуди смяната. Ще слеза долу да повикам Делагард. За добро или лошо, той ни забърка в това. Не заслужава да пропусне момента на пристигането ни.

7.

В бавно разсейващия се мрак му се стори, че морето, което се простираше пред тях, е започнало да се отдръпва, сякаш притегляно от невидима ръка, и оставя пред носа на кораба широка пясъчна ивица. Но когато се вгледа внимателно, видя само ослепителна блестяща вода.

Малко по-късно настъпи зората и донесе със себе си нови странни звуци и гледки — появиха се вълни, които се удряха силно в носа, в далечината се мяркаше линия фосфоресцираща пяна. На първите бледи лъчи Лолър не беше в състояние да различи нещо повече. Имаше земя отпред, недалече, но не можеше да я види. Тук всичко бе някак неопределено. Гъста мъгла бе легнала пред тях, толкова тежка, че дори слънцето не бе в състояние да я разсее. Малко след това мярна огромна черна бариера, простираща се до хоризонта — нисък хълмист силует, досущ като островите на хрилестите, само дето нито един от техните острови не беше толкова голям. Стената се простираше от единия край на света до другия, преграждаше морето и то се блъскаше с ревящ тътен в нея, но не можеше да ѝ направи нищо.

Появи се Делгард и спря разтреперан на мостика, стиснал перилата.

— Ето го! — извика. — Сега вярвате ли ми вече? Ето го — най-сетне Лицето! Погледнете го! Погледнете го само!!!

Невъзможно бе да не изпиташ възхищение. Дори хора, простовати и лишени от въображение като Неяна, Пиля или Гаркид, изглеждаха смаяни от странната промяна в пейзажа пред тях, от силата на необяснимите физически лъчения, идещи на пулсиращи вълни откъм Лицето. Всичките единайсет пътници се бяха подредили един до друг на палубата, забравили щурвала, компаса и платната, втренчили изумени погледи в острова, който сякаш ги бе уловил в непреодолима по сила магнитна клопка.

Само Кинверсон изглеждаше невъзмутим и спокоен. Беше се пробудил от транса и гледаше право към приближаващия се бряг. Неясни чувства си даваха среща върху покритото му с бръчки лице. Но

когато Даг Тарп го попита дали се страхува, Кинверсон го изгледа ядосано и само поклати глава.

— Да се страхувам? — отвърна. — Не. Защо трябва? Най-странното и объркващо в картината пред тях бе постоянното движение. Нищо не стоеше неподвижно на острова. Растителността по брега, стига, разбира се, това да бе растителност, изглеждаше в процес на постоянен и динамичен буен растеж. Не можеха да се различат никакви топографски особености. Всичко се мърдаше, трептеше, вълнуваше и подскачаше в ритъма на причудлив, налудничав танц, подхранван от неизчерпаема енергия, и това сякаш продължаваше от сътворението на света.

Съндайра се приближи до Лолър и положи нежно ръка на голото му рамо. Двамата стояха, гледаха и едва си поемаха дъх.

— Какви цветове — прошепна тя. — Красота!

Гледката наистина бе фантастична. Светлината бликаше от всеки милиметър от повърхността. Бе ту яркочервена, ту ослепително червена, ту тъмновиолетова или непроницаемо черна. А след това се появиха и цветове, които Лолър не бе в състояние да назове. Изчезнаха преди да може да ги възприеме и ги последваха други, не по-малко въздействащи.

Тази светлина бе като силен звук — експлозия, оглушителен трясък, постоянно и мощно сияние. Съкрушителната ѝ енергия притежаваше перверзна, влудяваща жизненост — подобна неистова ярост едва ли можеше да е нормална. Призрачни изблици от студен пламък танцуваха и сияеха, гаснеха и на тяхно място изникваха нови. Човек не можеше да държи дълго погледа си на едно място — силата на тези изригвания го караше да извърне очи. „Дори когато не гледаш — помисли Лолър, — островът продължава да бомбардира ума ти“. Сякаш се намираха пред огромен радиопредавател, изпращащ безжалостни биосензорни вълни. Той чувстваше как тези вълни го заливат, проникват в него, докосват ума му и ровичкат в главата му — като невидими пръсти, галеци душата му.

Стоеше неподвижно, прегърнал Съндайра през кръста, и усещаше, че всичките му мускули са се стегнали мъчително — от скалпа до ходилата.

И тогава, прорязвайки ослепителното сияние, зад него отекна един глас, който му се стори странно познат: гласът на Нид Делагард,

силен и едновременно дрезгав шепот.

— Е, добре, всички по местата си! Чака ни работа!

Делагард дишаше тежко, завладян от странно вълнение. Лицето му бе навъсено, като че ли в душата му бушуваше някаква лична буря. Той крачеше прегърбен по палубата, улавяше ги един по един и ги дърпаше назад, за да не гледат към Лицето.

— Обърнете се! Обърнете се! Тази проклета светлина ще ви хипнотизира, ако ѝ се оставите!

Пръстите му се впиха в ръката на Лолър и той неохотно позволи да го отведат назад, далеч от тази изумителна гледка над водата.

— Проявете малко воля и не гледайте натам! — упорстваше Делагард. — Онъос, поеми щурвала! Неяна, Пиля, Лолър, захващайте се с платната! Трябва да намерим пристанище.

Присвили очи, извъръщащи непрестанно поглед от примамливата гледка, те плуваха покрай завладените от вихри брегове и търсеха залив, дори малко заливче, където да намерят убежище. Не виждаха обаче нищо подходящо. Лицето имаше дълъг и равен негостоприемен бряг.

По някое време корабът се шумугна между редица пенести вълни и се озова в тихи води; видяха спокоен залив между два високи хълма, които се простираха навътре. Но това спокойствие се оказа измамно и нетрайно — заливът започна да се вълнува и тресе. Черни стебла се надигаха от кипящата вода, удряха по нея като тъмните пипала на чудовища, а зад тях се подаваха снабдени с остри шипове израстъци, които изпускаха зловеци лъчисти жълтеникави облаци. Странни конвулсии терзаеха крайбрежната суша.

Напълно изтощен от преживяванията, Лолър бе под въздействието на въображаеми видения, които танцуваха в ума му. Притисна пръсти към слепоочията си.

Делагард продължаваше да крачи по палубата и да си мърмори. По някое време нареди да обърнат кораба и да се върнат отвъд линията пенести вълни. Щом напуснаха залива, той се успокои и изглеждаше примамлив, както и преди.

— Да опитаме ли пак? — попита Фелк.

— Не — рече намусено Делагард. В очите му святкаха гневни пламъчета. — Може би мястото не е подходящо. Продължаваме на

запад.

Брегът в тази посока оставаше негостоприемен — стръмен, труднодостъпен, див. Вятърът носеше неприятния задушлив мирис на изгоряло. Из въздуха витаеха блещукащи искри. От време на време от вътрешността ги заливаха краткотрайни и силни телепатични вълни, внезапни пориви на душевно разстройство и объркване. Обедното слънце беше опушено и бледо. Не се виждаха никакви протоци. След известно време Делагард, който бе слязъл долу, се качи на палубата и с напрегнат и огорчен глас каза, че засега ще се откажат от опитите да акостират.

Върнаха се до зоната отвъд прибоя, където морето бе спокойно и плитко, обагрено в различни цветове, които извираха от сияещия пясък. Тук вече хвърлиха котва — за втори път от началото на плаването.

По-късно Лолър намери Делагард до перилата, загледан в далечината.

— Е, Нид, какво мислиш сега за твоя рай? Твоята земя на изобилието, на меда и млякото?

— Ще намерим начин да слезем. Навярно сме я доближили от неподходящата страна.

— Наистина ли възнамеряваш да слезеш на този бряг?

Делагард се обърна и го погледна. Кръвясалите му очи изглеждаха мъртвешки, напълно лишени от живот. Но когато заговори, гласът му бе все така твърд:

— Нищо от това, което видях досега, не ме кара да променя намеренията си, докторе. Това е мястото, което исках да посетя. Щом Джоли е успял да слезе на брега, ще го направим и ние.

Лолър не отговори. Каквото и да кажеше, само щеше да ядоса Делагард.

Но неочаквано капитанът се разсмя, пристъпи напред и го потупа по рамото.

— Ей, докторе, махни тази тъжна физиономия! Разбира се, че мястото изглежда странно. Защо иначе хрилестите ще го избягват? Това обаче не означава, че трябва да се страхуваме. Защото това, което виждаме, са само визуални ефекти. Външна украса, докторе, опаковката на стоката. Тези неща нямат никакво значение. Изобщо.

— Радвам се, че си толкова уверен.

— Да. Уверен съм. И ти не губи вяра, докторе. Почти стигнахме. Щом сме тук, няма как да не изменим останалата част от пътя. Няма от какво да се безпокоиш. — Ухили се отново. — Ей, отпусни се де. Снощи намерих малко от скритото бренди на Госпо. Защо не слезеш в каютата ми след час? Поканих и другите. Ще си направим забава. Трябва да отпразнуваме пристигането.

Лолър пристигна последен. Озарени от трепкащи свещи, всички се бяха подредили около Делагард — Съндайра отляво, до нея Кинверсон, после Неяна, Пиля, Гаркид, Куилан, Тарп, Фелк и Лиз от другата му страна. Всеки държеше чаша бренди. На масата имаше празно шише и две неначенати. Делагард стоеше прав, опрял гръб на дървената стена и навел глава — поза едновременно смирена и агресивна. Изглеждаше като обладан от духове. Очите му сияеха ярко, почти трескаво. Лицето му бе зачервено и лъцеше от пот. Лолър си помисли, че изглежда като човек, който е на ръба на криза — вътрешно изригване, ужасно избухване, освобождаване на натрупани емоции, държани твърде дълго под похлупак.

— Почерпи се, докторе — покани го той.

— Благодаря. Няма да откажа. Смятах, че сме приключили запасите.

— Аз също — отвърна Делагард. — Но съм грешал. — Наля една чаша догоре и я побутна към Лолър. — Разбрах, че си си спомнил разказа на Джоли за подводния град.

Лолър сръбна от брендито и почака, докато усети първия ефект.

— Как се досети?

— Съндайра ми каза. Разказал си й за него.

— Вчера по някое време без никаква причина изникна в мислите ми. Не се бях сещал за това от години. Най-хубавата история на Джоли, а я бях забравил.

— Но не и аз — засмя се Делагард. — Тъкмо я разказвах на останалите, докато чакахме да се появиш. Как мислиш, докторе? Дали Джоли беше просто побъркан старец?

— С историята за подводния град ли? Как мога да знам?

— Гравитационен тунел, нали така го нарече? Космически технологии, постижения на свръххрилестите. — Делагард завъртя пръст около чашата си. — Тази част винаги ми е била любима, също

както и на теб. Как преди половин милион години хрилестите решили да се преселят под океана. Тогава на планетата все още имало малко останали континенти. Големи острови, които те разрушили и използвали материала, за да построят подводен град в другия край на техния гравитационен тунел. И когато приключили, се преместили долу и хлопнали вратата след себе си.

— Нима вярваш на всичко това? — попита Лолър.

— А, не съвсем. Звучи доста налудничаво. Но историята си я бива, нали, докторе? Напреднала раса на хрилести, която обитава дълбините и командва планетата. Изоставили своите по-глупави братовчеди да се скитат с плаващи острови по повърхността, селянци, които живеят заради едната прехрана и нищо повече. И всички животински форми на Хидрос, островните хрилести, устите, платформите, гмурците и крилатите вещици, чак до мидите и раците, са заплетени в огромна екологична мрежа, чиято едничка цел е да удовлетвори нуждите на тези, които обитават подводния град. Островните хрилести вярват, че когато умрат, ще дойдат да живеят тук, на Лицето. Питай Съндайра, ако не ми вярваш. Сигурно се надяват, че ще ги допуснат долу, в скрития град. Може би гмурците също вярват в това. Че и раците.

— Налудничавата история на изкуфял моряк — изпръхтя презрително Лолър. — Мит.

— Може би. А може би не. — Делагард го дари с хладна усмивка. Самообладанието му беше нечовешко, завладяващо. — Но да си представим за миг, че не е мит. Това, на което бяхме свидетели тази сутрин — цялата тази неописуема какофония от танцуващи неща — само Господ Знае какви — може в действителност да се окаже гигантска биологична машина, осигуряваща енергия за тайния град на хрилестите. Растенията лъщяха като че са от метал. Нищо чудно, ако са части от машина. Пуснали са корени в морето и извличат минерали, за да произвеждат от тях каквото им бъде наредено. Изпълняват всякакви сложни механични функции. Някъде навътре в острова е построена електроцентрала. А до нея има слънчев колектор, акумулиращ диск, който събира енергията и я препраща надолу, към града. Това, което почувствахме, беше полето на тази енергия. Спомняте си как пукаше въздухът и какво усещахме право в мозъците си. Но ние няма да се изплашим. Достатъчно сме умни, за да се

предадем толкова лесно. Ще плаваме на безопасно разстояние от брега, докато не открием входа за тайния град, и тогава...

— Не избързваш ли малко, Нид? — прекъсна го Лолър. — Нали сам каза, че според теб тази история за подводния град е само брътвеж на побъркан старец, а сега искаш да търсиш входа.

Делагард го погледна невъзмутимо.

— Това са само предположения. Приказка да става. Пийни си още малко бренди, докторе. Със сигурност ще е последното. Да му се порадваме, докато го има.

— Добре, да речем, че историята е вярна — поде Лолър. — Как смяташ да построиш този твой град на острова, след като земята е под контрола на тези твои свръххрилеци? Не мислиш ли, че може да се ядосат? Ако наистина ги има.

— Сигурно ще се ядосат. Ако ги има.

— В такъв случай не е изключено да ни пратят цяла армада огнерози, брадвозъби, морски леопарди и дракени, за да ни дадат един хубав урок.

— Няма да имат тази възможност — успокои го Делагард. — Защото ако са тук, това, което ще направим, ще е да слезем и да ги завладеем.

— Какво?!

— Ами да, няма да е никак трудно. Те са разглезени, инертни и стари. Ако ги има, докторе. Ако. Отдавна са забравили какво е това да имаш врагове. Всичко на Хидрос им робува. Вече половин милион години живеят в тази дупка, в лукс, който сигурно дори не можем да си представим. Когато слезем долу, ще разберем, че не знаят как да се защитят. И защо им трябва? От кого да се пазят? Ще влезем и просто ще им кажем да се разкарат, а те ще легнат по гръб на пода с вирнати лапички и ще се предадат.

— Единайсет полуголи мъже и жени, въоръжени с харпуни и игли за плетене на платна ще завладеят столицата на една неизмеримо напреднала чуждоземна цивилизация?

— Лолър, някога изучавал ли си земната история? Имало една страна на име Перу, която владеела половин континент и там имало храмове, построени от злато. После пристигнал един човек, казвал се Писаро, начело на двеста войници, въоръжени със средновековни оръжия, дето не стават за нищо, едно-две оръдия и мускети. Без да си

дава много труд, той пленил императора и завладял страната. Почти по същото време друг човек, Кортес, имал подобен успех в една империя на име Мексико, която била също толкова богата. Важното е да ги изненадаш, да не помисляш за отстъпление, да нахлуеш, да отрежеш главата и тогава всички ще паднат пред теб. И всичко, което притежават, ще стане твое.

Лолър го гледаше втрещено.

— Нид, нека само ти напомня, че не посмяхме дори да размахаме пръст в наша защита, когато „далечните братовчеди“ на твоите свръххрилеисти ни изхвърлиха от един остров, на който живеехме от сто и петдесет години. Защото знаехме, че нямаме никакви шансове срещу тях. А ти ми казваш, че се готвиш да завладееш свръхразвита цивилизация с голи ръце, и ми разправяш разни басни за средновековни царства, паднали жертва на отдавна забравени герои. Божичко, Нид, осъзнай се!

— Ще видиш, докторе. Обещавам ти.

Лолър се огледа, сякаш призоваваше другите да се намесят. Но те го гледаха мълчаливо, без да реагират.

— Защо въобще си губим времето с това? — въздъхна той. — Няма никакъв град. Идеята е невъзможна. Не вярваш това и за минутка, нали, Нид?

— Вече ти казах, може и да вярвам, а може би не. Джоли обаче вярваше.

— Джоли беше луд.

— Не и когато пристигна на Сорве. Може би по-късно, след като толкова дълго му се присмиваха...

Лолър поклати глава. Делаярд продължи да говори, все по-възбудено. Въздухът в каютата бе тежък и застоял. Лолър имаше чувството, че ще се задуши. Ужасно му се искаше да си сръбне малко розова тинктура.

Сега вече не се съмняваше, че Делаярд е не само опасен — той беше побъркан. „И всички ние сме като изгубени деца тук, на края на света, без никакъв шанс да се спасим“.

— Не мога да слушам повече тези глупости — заяви той с глас, в който се долавяше отвращение и гняв, и изхвърча от помещението.

— Докторе! — извика Делаярд. — Върни се! Проклет да си, докторе, ела веднага тук!

Лолър затръшна вратата и се затича по коридора.

Докато стоеше край перилата, без да се обръща, разбра, че отец Куилан е застанал зад него. Странно, откъде тази увереност? Може би беше страничен ефект на яростните еманации, с които ги заливаше Лицето?

— Делаярд ме помоли да се кача и да говоря с теб — поде отецът.

— За какво?

— За твоето избухване долу.

— Моето избухване? — Лолър го погледна смаяно. На странната разноцветна светлина лицето на Куилан изглеждаше по-измършавяло от всякога. Кожата му бе покрита с тъмни петна, но очите му сияеха. — А какво ще кажеш за избухването на Делаярд? Изгубени градове под океана! Средновековни завоевателни войни, от които трябва да вземаме пример!

— Това не са измислици. Кортес и Писаро са действително съществували исторически фигури и наистина са завладели огромни империи само с шепа хора преди хиляда години. Това е самата истина. Доказан факт от човешката история.

Лолър повдигна рамене.

— Не ме интересува какво се е случило много отдавна на друга планета.

— И го казваш ти? Човекът, който навестява Земята в сънищата си.

— Кортес и Писаро не са си имали работа с хрилести. Делаярд е безумец и всичко, което каза тази вечер, са брътвежи на умопомрачен мозък. — Погледна внимателно свещеника. — Или не си съгласен?

— Той е избухлив, склонен към мелодрама човечец, кипящ от жизненост. Но не мисля, че е полудял.

— Подводен град в другия край на гравитационен тунел? Наистина ли вярваш, че съществува? Всъщност ти си готов да повярваш на всичко, нали? Ами да, разбира се. Щом вярваш в Отца, Сина и Светия Дух, защо да не повярваш в подводния град?

— А защо не? — отвърна Куилан. — И по-странни неща сме откривали на другите светове.

— Знам ли? — въздъхна мрачно Лолър.

— Освен това ми звучи като достоверно обяснение за това, което заварихме на Хидрос. Ще ти призная, Лолър, че доста мислих за тази планета. Не знам дали знаеш, но в цялата галактика няма истински воден свят. Съществуват планети с вериги от естествени острови, архипелази, върхове на потопени планини. Но Хидрос е просто една голяма водна топка. Обяснението, че сушата е била разрушена и използвана за строеж на подводен град, звучи напълно правдоподобно, не мислиш ли?

— Кой знае? Може би.

— Логично е, докторе. Защо хрилестите строят острови? Защото произхождат от морска форма на живот и се стремят към суша, на която да съществуват? Това е общоприетата теория. Но представи си, че всичко е наопаки, че всъщност някога те са обитавали сушата и тези, които са останали на повърхността в периода на миграция към дълбините, са еволюирали към земноводни форми, след като сушата им е била отнета. Това би обяснило...

— Спориш за наука по същия начин, по който водиш теологични спорове — прекъсна го отегчено Лолър. — Започваш с нелогично предположение и трупаш върху него всякакви хипотези и спекулации с надеждата да се получи нещо. Твоя воля, щом си готов да повярваш, че на хрилестите, кой знае защо, им е омръзнало да живеят на повърхността и са си построили скривалище на океанското дъно, като в процеса на този строеж са разрушили малкото останала суша и са зарязали свои разумни събрата на произвола на океана. Но нима вярваш също така, че Делаярд може да ги завладее толкова лесно, колкото го разправя?

— Ами...

— Виж — прекъсна го отново Лолър. — Лично аз дори и за миг не съм вярвал, че този магичен град съществува. Още тогава, докато Джולי ми разправяше тези небивалици, знаех, че му хлопа дъската. Но дори и да има подобно място, невъзможно е да го завладеем. Хрилестите ще ни видят сметката за броени минути. — Наведе се към свещеника. — Чуй ме добре, отче. Трябва час по-скоро да усмирим Делаярд и да се махнем отгук. Преди седмици мислех, че това е единственият изход, после се отказах, но сега разбирам, че друг просто няма. Този човек е побъркан, а ние нямаме никаква работа тук.

— Не — отрязва лаконично Куилан.

— Не?

— Делаярд може да е жертва на известно душевно разстройство и да говори глупости. Но няма да ти позволя да му попречиш. Напротив...

— И си готов да обикаляш около Лицето, независимо от рисковете?

— Да.

— Защо?

— Ти знаеш защо.

Лолър замълча.

— Аха — рече след малко. — Как можах да забравя? Ангелите. Раят. Нали ти беше главният вдъхновител на Делаярд да дойдем тук — по твои лични причини, които нямат нищо общо с нас. — Махна с ръка към феерията от покращащи се растения, с които бе обрасъл брегът на Лицето. — Все още ли твърдиш, че там някъде има ангели? Че това е земя на богове?

— В известен смисъл — да.

— И се надяваш да изкопчиш от тях опрощение на греховете?

— Да.

— От тези неща там? Светлината и шумотевицата?

— Да.

— Ти си по-луд и от Делаярд.

— Зная защо мислиш така — рече свещеникът.

Лолър се разсмя огорчено.

— Представям си как крачиш до него, когато се спускате в този подводен град на свръххрилести. Той е въоръжен с харпун, а ти носиш кръст и двамата пеете химни, но на различни гласове. Хрилестите излизат и коленичат и ти ги покръстваш един по един, а след това им обясняваш, че Делаярд е новият им цар.

— Моля те, Лолър.

— За какво ме молиш? Искаш да те потупам по рамото и да ти кажа колко съм вдъхновен от идеите ти? А след това да сляза при Делаярд и да го уверя, че съм му благодарен за всичко, което е направил за нас? Не, отче, намирам се на кораб, управляван от един безумец, който, не без твоята подкрепа, ни доведе на най-шантавото и опасно място на цялата планета, и искам да се махна веднага оттук, защото това хич не ми се нрави.

— Ако само се съгласиш да видиш какво може да ни предложи Лицето...

— Зная какво може да ни предложи Лицето. Смърт, това ни чака там, отче. Глад, обезводняване и дори по-лошо. Виждаш ли тези светлини, дето блестят? Чуваш ли електрическия пукот? Нима това е мирна, пасторална картина? Така ли си представяш спасението? Чрез смърт?

Куилан го погледна стреснато, дори уплашено.

— Ако не греша — продължи Лолър, — твоята църква заклеймява самоубийството като един от най-тежките грехове?

— Ти си този, който говори за самоубийство, не аз.

— А ти си този, който се готви да го извърши.

— Нищо не разбираш, Лолър. В невежеството си объркваш всичко.

— Така ли? — попита Лолър. — Сигурен ли си?

8.

Късно следобед Делгард нареди да вдигнат котва и отново се отправиха на запад покрай брега на Лицето. Духаше силен и горещ вятър, сякаш островът се опитваше да ги подпали.

— Вал? — повика го Съндайра. Беше се покатерила по въжената стълба и оправяше нещо на една рея.

Той вдигна глава към нея.

— Къде попаднахме, Вал? Какво ще стане с нас? — Въпреки горещината тя потрепери. Погледът ѝ се стрелкаше непрестанно към острова. — Изглежда, моята идея за ядрен инцидент и разрушение е погрешна. И въпреки това е доста страшничко.

— Така е.

— Но ме привлича, Вал. Все още искам да разбера какво има отгатык.

— Каквото и да е, е лошо — отвърна Лолър. — И оттук се вижда.

— Толкова е лесно да обърнем кораба право към брега. Сега сме само с теб, Вал, нека го направим...

— Не.

— Защо не? — Въпросът ѝ не прозвуча убедително. Изглеждаше неспокойна като самия остров. Ръцете ѝ трепереха толкова силно, че неволно изпусна дървения чук, с който работеше. Лолър го улови във въздуха и ѝ го подаде. — Как мислиш, какво ще стане, ако се приближим към брега? Ако се покатерим върху Лицето?

— Нека някой друг разбере. Да отиде Гейб, щом е толкова храбър. Или отец Куилан. Или пък Делгард. Той е организаторът на пикника — нека пръв слезе на брега. Аз ще остана тук, за да видя какво ще се случи.

— Сигурно си прав. И все пак...

— Изкушена си, нали?

— Да.

— Островът те привлича. Мен също. Сякаш някакъв глас в мен нашепва: „Иди там, върви да видиш какво има, да се огледаш. Нищо

такова няма да видиш по целия свят. Трябва да идеш“. Но това е безумие.

— Да — кимна Съндайра. — Прав си.

И млъкна, съсредоточена върху работата си. След малко се спусна по стълбата. Лолър я погали нежно по голото рамо. Тя въздъхна едва чуто и се притисна към него и двамата се загледаха в разноцветното море, в огромното залязващо слънце и в блестящата мъгла, която бавно се издигаше над острова.

— Вал, мога ли нощес да остана в твоята каюта?

Досега не бе оставала при него. Двамата просто не се побираха един до друг на тясната койка.

— Разбира се.

— Обичам те, Вал.

Той прокара пръсти по добре оформените мускули на раменете ѝ и достигна основата на тила. Изпитваше силно влечение към нея, повече от всякога, сякаш бяха две половини на изкуствено разделен организъм, а не странници, събрани от съдбата за причудливо пътешествие до изпълнено с опасности място. Дали страхът от неизвестното ги тласкаше един към друг? Или — Боже опази — това, че бяха сами насред океана, принудени да съжителстват на малкия кораб?

— Обичам те — прошепна той.

Тя го улови за ръката и го задърпа към неговата каюта. Лолър никога не я бе чувствал толкова близка. Не бе чувствал никого толкова близък. Те бяха сами в целия свят, съюзници срещу враждебно настроената вселена. Можеха да разчитат само един на друг пред огромната загадка, която представляваше Лицето.

Кратката нощ бе кълбо от сплетени ръце и крака, потни тела, очи, които търсят други очи, усмивки, които предизвикват усмивки, дъх, който се смесва с дъха на другия, нежни думи, нейното име на устните му, неговото на нейните, стари и пресни спомени и сън, който така и не идваше. Толкова по-добре, рече си Лолър. Току-виж в съня ги нападнали нови видения. Нощта е по-безопасна, когато си буден. И когато си завладян от страст. Нищо чудно новият ден да им станеше последен.

Призори Лолър излезе на палубата. През нощта корабът отново бе преминал отвъд линията на приборя. Сега бе пуснал котва в залив, който много приличаше на предишния, но на брега нямаше хълмове и гъстата растителност се спускаше до самата вода.

Този път заливът нямаше нищо против присъствието им, дори изглеждаше гостоприемен. Повърхността му беше съвсем спокойна, не се виждаха никакви вълни, нямаше и следа от водораслите, които ги бяха прогонили с израстъците си предния път.

Тук, както навсякъде другаде, водата флуоресцираше, пращаше каскади от розови, златисти, алени и сапфирени сияния, а на брега дивият танц на неуморните растения продължаваше с обичайното си безумие. Оранжеви искри хвърчаха над сушата. Горещи талази се носеха из въздуха. И навсякъде тези ярки, крещящи цветове. След безсънната нощ му беше трудно да ги гледа.

Делагард бе сам на мостика, скръстил ръце на гърдите си. Подвикна му:

— Ей, докторе, ела да си поговорим.

Очите му бяха зачервени и подпухнали. Изглежда, не беше спал не само тази нощ. Косата му бе разчорлена, главата му клюмаше изнурено. Бузата му потрепваше от нервен тик. Сякаш демонът, който го бе обсебил с приближаването към Лицето, постепенно вземаше връх.

— Чух, че ме смяташ за луд — рече дрезгаво той.

— Има ли значение за теб?

— Ще се почувстваш ли по-добре, ако ти призная, че съм на път да се съглася с теб? Почти.

Лолър потърси в гласа му ирония, насмешка. Но нямаше и следа. Гласът на Делагард бе нисък и дрезгав, с едва доловим оттенък на нервност.

— Погледни това шибано място — промърмори Делагард и размаха ръце. — Погледни го, докторе! Истински пуцинак. Кошмар наяве. Защо ми трябваше да идвам тук? — Разтрепери се и лицето му преbledня. — Само безумец би стигнал толкова далече. Разбрах го още вчера, когато се опитахме да навлезем в първия залив, но се престорих, че не е така. Глупости. Достатъчно съм голям, за да го разбера. Божичко, докторе, какво съм си мислел, когато ви домъкнах на края на

света? Това място не е за нас. — Той поклати глава. — Докторе, трябва да се махнем оттук час по-скоро.

Сериозно ли говореше? Или това бе някакъв уродлив начин да изпита лоялността му?

— Наистина ли го мислиш? — попита Лолър.

— И още как.

Да. Истина беше. В очите му се четеше ужас. Изглеждаше, сякаш всеки миг ще изгуби контрола над себе си. Лолър трябваше да признае, че най-малко бе очаквал нещо подобно. Помъчи се да се овладее.

— Ами подводният град?

— Смяташ ли, че може да съществува? — отвърна с въпрос Делаярд.

— Не. Но ти го вярваше.

— Да бе, как ли пък не! Просто бях прехвърлил мярката на брeндитo. Обиколихме една трета от Лицето, а няма и следа от него. Ако съществуваше гравитационен тунел, щяхме да усетим силно морско течение. Постоянен водовъртеж. Но няма нищо такова, нали?

— Ти ми кажи, Нид. Нали ти вярваше, че ще го открием.

— Идеята беше на Джоли, не моя.

— Джоли беше луд. Дъската му се е разхлопала, докато е кръжал около Лицето.

Делаярд кимна обезсърчено. Клепачите му се спускаха върху кръвясалите очи. За миг Лолър си помисли, че ще заспи, както е прав. Но Делаярд продължи, със затворени очи:

— Докторе, тук съм цяла нощ. Какво ли не ми мина през ума. Опитвам се да намеря логично обяснение за всичко наоколо. Сигурно ще ти се стори смешно, след като ме мислиш за луд. Но аз не съм луд, докторе. Ни най-малко. Може да ви изглеждам луд, но грешите. Ти си сериозен, вгълбен човек, който не обича да рискува, а предпочита животът да го влачи. Във вселената има хора като теб и хора като мен и ние никога няма да се разбираме, но понякога се случва да попаднем в ситуация, от която трябва да намерим изход. Докторе, жадувах да дойда тук повече от всичко на света. За мен това е ключът към смисъла на съществуването. Не ме карай да ти обяснявам. И без това няма да ме разбереш. Но ето, дойдох, и виждам, че съм допуснал грешка. Защото на този остров няма нищо за нас, докторе. Съвсем нищичко.

— Писаро — подхвърли Лолър. — Кортес. Те щяха да слязат на брега, вместо да си подвият опашката и да побегнат.

— Не ми се подигравай, докторе — скастри го Делаярд. — Опитвам се да ти обясня как стоят нещата.

— Вече се опита, с твоите Писаро и Кортес.

Делаярд отвори очи. Бяха страшни — ярки като въглени, присвити от болка. Той повдигна ъгълчето на устата си в мъчителен опит да се усмихне.

— По-кратко, докторе. Бях пиан.

— Зная.

— А знаеш ли коя ми беше грешката? Че повярвах на собствените си глупости. На бръщолевенето на Джоли. И на дрънканиците на отец Куилан. Отчето ме натъпка с тия истории за божествени сили, върху които ще мога да сложа ръка, стъпя ли на Лицето. И ето ни тук. Където ще останем. Да почиваме в мир. Цяла нощ се блещих към брега и се питах: Как ще построя там космодрум? С какво? Как може да оцелееш в този хаос и половин ден, без да обезумееш напълно? Какво ще ядем? Ще можем ли да дишаме въздуха? Нищо чудно, че хрилестите не желаят да дойдат тук. Това окаяно място е неподходящо за обитаване. Изведнъж проумях всичко това и едва не се разсмях на собствената си глупост. Но няма нищо смешно, докторе. Цялото това пътуване е чисто безумие, нали?

Делаярд се люшкеше напред-назад. Лолър едва сега разбра, че е пиан. Навярно разполагаше с тайни запази от бренди някъде на кораба. Сигурно бе пил цяла нощ. Беше толкова пиан, че чак изглеждаше трезвен.

— Трябва да си легнеш. Ще ти дам успокоително.

— Майната му на твоето успокоително. Това, което искам, е да се съгласиш с мен! Пътешествието ни е безумие. Нали, докторе?

— Нид, знаеш, че мисля точно това.

— И че съм луд също?

— Не зная дали си луд, или не. Виждам само, че си на ръба на нервен срив.

— И какво ако съм луд? — Делаярд повдигна вежди. — Все още съм капитан на този кораб. Аз ви забърках в това. Толкова хора умряха заради мен. Не мога да позволя да загинат и останалите. Сега аз нося цялата отговорност за всички ви.

— И какво смяташ да направиш?

— Трябва да подготвим — заговори бавно Делагард, като обмисляше всяка дума, — маршрут, който да ни изведе обратно в обитаемите райони, до остров, на който ще се настаним, пък каквото ще да става. Ще накараме да ни вземат. Вече сме само единайсет — все ще се намери място за нас.

— Напълно се присъединявам към теб.

— Така и предполагам.

— Добре, Нид. Но искам първо да слезеш долу и да си починеш. Сега ние поемаме всичко. Ще вдигнем платната, Фелк ще се оправи с навигацията и до следобед ще сме на стотина километра оттук. Грайвард или друг остров — потегляме право нататък. — Побутна го да слезе от мостика. — Хайде. Преди да си заспал прав.

— Не — поклати глава Делагард. — Казах ти, аз все още съм капитан. Щом ще си вървим оттук, аз ще съм на кормилото.

— Ами добре. Щом искаш.

— Не е въпросът какво искам. А какво трябва да направя. Ето какво ще искам от теб, докторе, преди да потеглим.

— Да чуя.

— Знаеш ли, никога досега не съм се провалял така. През целия си живот. Но тази катастрофа... това бедствие... — Делагард протегна разтреперана ръка и го стисна за рамото. — Докторе, трябва да намеря някакъв начин да живея с това. С този срам. С вината. Ти не мислиш, че съм способен да изпитвам вина, но какво знаеш за мен? Ако по някакво чудо оцелеем след това пътуване, всички на Хидрос ще си шушукат зад гърба ми — ето го човека, който измисли онова безумно пътуване, който погуби шест кораба заедно с екипажите. И така ще е до края на живота ми. Отсега нататък всеки път, когато видя теб, Даг, Фелк или Кинверсон... — Млъкна и присви очи. — Докторе, ти имаш някакво лекарство, което те кара да изпитваш безразличие, нали? Искам да ми дадеш от него. Ще се надрусам до козирката и ще забравя всичко. Защото другият изход е да сложа край на живота си, а това е нещо, което не мога да направя.

— Лекарствата също са форма на самоубийство, Нид.

— Спести ми докторските си нравоучения, ако обичаш.

— Казвам ти го от личен опит. Превръщаш се в жив мъртвец.

— Пак по-добре, отколкото да си мъртъв мъртвец.

— Може би. Само че не мога да ти дам. Привърших запасите, преди да стигнем тук.

Делагард го стисна за ръката.

— Лъжеш!

— Така ли смяташ?

— Зная, че ме лъжеш. Ти не можеш да живееш без твоето лекарство. Вземаш го всеки ден. Да не мислиш, че не зная? Всички бяхме наясно.

— Само че свърши, Нид. Помниш ли предната седмица, когато бях болен? Всъщност се борех със зависимостта си към него. И една капчица не е останала. Ако не вярваш, претършувай склада. Нищичко няма да откриеш.

— Лъжеш ме, Лолър!

— Иди и се увери. Колкото откриеш — твое е. Обещавам ти. — Лолър внимателно се освободи от ръката му. — Послушай ме, Нид, легни долу и се опитай да поспиш. Когато се събудиш, ще си по-добре и ще можеш да се справиш с чувството за вина, което те измъчва сега. В момента си уморен, потиснат и всичко ти е черно, но като излезем в открито море...

— Почакай малко. — Делагард се надигна и погледна над рамото му. Посочи крана на кърмата. — Какво става там, по дяволите?

Лолър се обърна. Двама души се бореха — едър и дребен, Кинверсон и Куилан, най-невероятните противници. Кинверсон бе стиснал свещеника за мършавите рамене, а той се опитваше да се освободи.

Лолър се спусна по стълбите и се затича по палубата, следван от Делагард.

— Ей, какво правите? Кинверсон, пусни го.

— Ако го пусна, ще тръгне към Лицето. Това е решил. Искаш ли да го направи, докторе?

Куилан се озърташе замаяно. Изглеждаше като хипнотизиран. Лицето му бе преbledняло, сякаш му бяха източили кръвта.

— Видях го да ходи като умопобъркан — продължи Кинверсон. — И все повтаряше, че отива при Лицето. Улових го точно като се катереше на перилата, а той ме халоса. Божичко, не знаех, че го бива да се бие! Но май вече взе да се успокоява.

— Ами пусни го тогава — рече Лолър. — Да видим какво ще направи.

Кинверсон сви рамене и освободи свещеника. Куилан отново се задърпа към перилата. Очите му блестяха от вътрешна светлина.

— Видя ли? — попита рибарят.

Дотича Делагард и улови свещеника за ръката.

— Какво си намислил, отче?

— Отивам на брега... при Лицето... при Лицето... — Замечтаната му усмивка ставаше все по-широка. — Господ ме вика... богът на Лицето...

— Исусе — въздъхна отчаяно Делагард. — Какви ги приказваш? Там ще пукнеш, не разбираш ли? Никой не може да живее на Лицето. Погледни само онази светлина. Това място е отровно. Хайде, събуди се! Събуди се бе, човече!

— Богът в Лицето...

Куилан се помъчи да се освободи от хватката на Делагард и за миг дори успя. Но Делагард го улови отново, дръпна го към себе си и го зашлеви толкова силно, че от устните му потече кръв. Куилан се облещи. Делагард отново вдигна ръка.

— Недей — спря го Лолър. — Струва ми се, че идва на себе си.

И наистина, нещо се бе променило в очите на Куилан. Нямаше го блясъка, втренчения поглед на човек в транс. Сега изглеждаше само замаян, но беше в съзнание. Потърка мястото, където го бе ударил Делагард. Поклати глава и изведнъж започна да трепери. По бузите му се застичаха сълзи.

— Божичко. Наистина щях да ида там. Това се опитвах да направя, нали? То ме теглеше. Усетих как ме тегли.

Лолър кимна. Изведнъж той също го почувства. Пулсация в главата. Нещо по-силно от изкушението, от любопитството, дори от страстта, която бе изпитал със Съндайра предната нощ. Мощно притегляне, неспиращ зов, който го мамеше да тръгне към брега отвъд прибоа.

Отхвърли гневно тази мисъл. Започваше да се побърква като Куилан.

Свещеникът тъкмо разказваше за влечението, което е изпитвал.

— Невъзможно беше да му се съпротивлявам. Обеща да ми даде това, което съм търсил през целия си живот. Слава на Бога, че

Кинверсон ме улови навреме. — В погледа му се четеше страх и объркване. — Докторе, това, дете каза вчера, беше истина. Щеше да е истинско самоубийство. Но в този момент бях уверен, че ще отида при Всевишния или пред някакво божество. Само че трябва да е бил дяволът, а онова там е адът. Мислех, че ще видя рая, а се озовах в пъкъла. — Преглътна мъчително, закашля се и се обърна към Делагард. — Моля те да ни отведеш от това място. Тук душите ни са изложени на опасност и ако не вярваш, че съществува такова нещо като душа, поне ни спаси живота. Защото останем ли още малко...

— Не се тревожи — спря го Делагард. — Няма да останем. Поемаме обратно веднага щом сме готови.

Куилан го погледна изненадано. Делагард продължи уморено:

— Отче, и аз като теб получих прозрение и сега съм на същото мнение. Цялото това пътуване е една огромна шибана грешка, ако ме простиш за израза. Нямаме работа тук. Искам само да се махна.

— Не разбирам. Мислех си, че ти...

— Няма какво да му мислиш. Мисленето е вредно за теб.

— Правилно ли чух какво каза — че си тръгваме? — намеси се Кинверсон.

— Точно така. — Делагард го погледна предизвикателно. Лицето му беше зачервено, но изглежда, донякъде се забавляваше от разговора. В него отново се събуждаше старият, познат Делагард. Нещо подобно на усмивка изкриви устните му. — Изчезваме отук.

— Лично аз нямам нищо против. — Кинверсон сви рамене. — Когато кажеш.

Лолър завъртя глава, привлечен от нещо странно.

— Чухте ли този звук? Някой ни заговори откъм Лицето.

— Какво? Къде?

— Мълчете и слушайте. Идва откъм Лицето. Докторе. Капитане. Отче. — Лолър имитираше доста точно тъничкия тих гласец. — Чувате ли? Аз съм на Лицето. Докторе. Капитане. Отче. Чувам го, сякаш е до нас.

— Гаркид! — извика Куилан. — Но как... къде...

Сега вече и други излязоха на палубата: Съндайра, Неяна, Пиля Браун. Даг Тарп и Онъос Фелк бяха на няколко крачки зад тях. Всички въртяха учудено глави. Последна се появи Лиз Никлаус: пристъпваше

бавно и несигурно и непрестанно се спъваше. Беше вдигнала ръка и мушкеше с пръст към небето, сякаш се опитваше да го пробие.

Лолър пристъпи към — и видя какво им сочи. Вихрушката от цветовете в небето постепенно застиваше, приемаше някаква форма — очертанятията на тъмното загадъчно лице на Натим Гаркид. Гигантско изображение на дребния човечец бе увиснало над тях.

— Къде е той? — провикна се Делаягард. — Той ли го прави? Доведете го тук! Гаркид! Гаркид! — Делаягард размахваше трескаво ръце. — Вървете да го намерите! Всички — тръгвайте! Претърсете кораба! Гаркид!

— Той е на небето — отвърна Неяна Голджоз, сякаш това обясняваше всичко.

— Не — възрази Кинверсон. — На Лицето е. Една от лодките липсва. Отплавал е, докато се занимавахме с отчето.

И наистина, нишата на лодката бе празна. Гаркид я бе спуснал на вода и бе прекосил малкия залив. Беше слязъл на брега и Лицето го бе погълнало, беше го преобразило. Лолър гледаше с ужас и почуда огромното видение в небето. Нямаше никакво съмнение, че това е лицето на Гаркид. Но как? По какъв начин?

До него застана Съндайра и го стисна за ръката. Цялата се тресеше от страх. Лолър искаше да я успокои, но устата му беше като залепнала.

Делаягард бе първият, който си възвърна самообладанието.

— По местата, всички! Вдигай котва! Искам да видя платна! Изчезваме оттук веднага!

— Почакай малко — спря го тихо Куилан и кимна към брега. — Гаркид се връща.

Пътешествието на дребосъка до кораба отне сякаш хиляда години. Никой не смееше да помръдне. Всички стояха край перилата застинали, изплашени.

Образът на Гаркид бе изчезнал от небето в мига, когато се появи истинският Гаркид. Но гласът му продължаваше да е част от странните душевни еманации, излъчвани от Лицето. Физичното превъплъщение на човека се връщаше, но нещо друго бе останало на острова.

Беше изоставил лодката — Лолър я видя в един шубрак на брега, където новорастящите клони я бяха обгърнали като пипала — и плуваше през тесния залив, всъщност по-скоро газеше. Движеше се

бавно, очевидно не се страхуваше от съществата, които биха могли да обитават плитчините. „Разбира се, че няма защо да се бои — помисли Лолър. — Та той е един от тях“.

Когато стигна по-дълбоки води, Гаркид се гмурна и заплува. Гребеше с бавни, почти лениви движения.

Кинверсон отиде до скрипеца и се върна с един от харпуните си. Нервен тик караше едната му буза да подскача. Вдигна харпуна като копие.

— Ако това нещо се опита да се качи на борда...

— Недей — посъветва го отец Куилан. — Не бива. Този кораб е колкото наш, толкова и негов.

— Кой го казва? Ти сигурен ли си какво е това долу? Как можеш да знаеш дали е Гаркид? Ами ако идва, за да ни избие всичките?

Но Гаркид, изглежда, нямаше никакво намерение да се качва на борда. Описваше бавни спокойни кръгове под тях, с едва забележими движения на ръцете.

Беше вдигнал глава и ги гледаше. Усмиваше им се с добре познатата загадъчна усмивка на стария Гаркид.

Сякаш ги призоваваше.

— Ще го убия! — изрева Кинверсон. — Този копелдак! Мръсният му дребен негодник!

— Не — повтори отново и все така тихо Куилан. — Не се страхувай. Той няма да ни стори нищо лошо. — Пресегна се, докосна Кинверсон по гърдите и едрият мъж внезапно омекна, огледа се смутено и отстъпи назад. Съндайра взе харпуна от ръката му. Кинверсон сякаш не забеляза.

Лолър гледаше човека във водата. Гаркид — или това беше Лицето, говорещо чрез него? — ги призоваваше, викаше ги на острова. Сега Лолър също почувства нарастващото желание да го последва — като ниски приглушени тътнещи вълни, които го заливаха неусетно. Вече не беше сигурен, че ще съумее да му се противопостави. Зовът проникваше чак до корените на съществото му.

Съндайра дишаше тежко до него. Лицето ѝ беше преbledняло, очите ѝ блестяха от страх. Но беше стиснала зъби, твърдо решена да устои на зловещия призив.

„Елате при мен — повтаряше Гаркид. — Елате при мен. Елате при мен“.

Тихият загадъчен глас, с който им говореше Лицето. Лолър вече не се съмняваше в това — целият този остров сега се обръщаше към тях, обещаваеше им всичко — всичко на този свят. Само да отидат.

— Аз отивам! — извика неочаквано Лиз Никлаус. — Ей, чакай ме! Идвам!

Крочеше с протегнати напред ръце, като сомнамбул. Делаярд й викна да спре. Лиз продължи напред. Той изруга и се затича към нея. Улови я тъкмо когато бе стигнала перилата.

С хладен свиреп глас, в който Лолър едва разпозна гласа на Лиз, тя му прошепна:

— Не, мръсно. Не. Махни си лапите от мен! — Оттласна го с неочаквана сила и Делаярд падна на палубата и остана да лежи, гледаше я замаяно. Изглежда нямаше сили да се изправи. След миг Лиз се покатери върху перилата и се хвърли със силен плясък във водата.

Рамо до рамо двамата с Гаркид заплуваха към Лицето.

Облаци с нов цвят бяха увиснали над Лицето. Бяха кафеникави отгоре и черни отдолу — в цветовете на Лиз Никлаус. И тя бе стигнала крайната цел на своето пътуване.

— Един по един ще ни привика всички — прошепна изплашено Съндайра. — Трябва да се махаме!

— Да — каза Лолър. — Веднага. — Огледа се. Делаярд все така лежеше на палубата, по-скоро оскърбен, отколкото наранен, но не правеше опити да стане. Онъос Фелк бе приклепнал до фокмачтата и си мърмореше нещо. Паднал на колене, отец Куилан правеше кръстния знак във въздуха пред себе си и шепнеше молитви. Даг Тарп, с прежълтjало от страх лице, се държеше за корема и се поклащаше като изсъхнал лист. Лолър поклати глава. — Кой ще ни е навигатор?

— Има ли значение? Достатъчно е да обърнем кърмата към Лицето и да отплаваме надалече. Докато имаме екипаж за платната...

Съндайра закричи по палубата.

— Ей, Пиля! Неяна! Хващайте въжетата! Вал, ще се справиш ли с щурвала? О, Боже, котвата все още е спусната. Гейб! Гейб, за Бога, вдигни проклетата котва!

— Лиз се връща — каза Лолър.

— Няма значение. Помогни на Гейб с котвата.

Но беше твърде късно. Лиз вече бе преполовила разстоянието до кораба, гребеше с бързи мощни движения. Зад нея плуваше Гаркид. Тя спря недалеч от тях и ги погледна. Очите ѝ бяха различни, нови, чужди.

— Господ да ни е на помощ — прошепна отец Куилан. — Сега и двамата ни призовават! — Лицето му бе изкривено от ужас. Целият се тресеше конвулсивно. — Страх ме е, Лолър. Точно това търсех през целия си живот, а сега, когато съм тук, ме е страх! — Протегна ръка към Лолър. — Помогни ми. Отведи ме долу. Иначе и аз ще ида при тях. Не мога да му се съпротивлявам дълго.

Лолър не сваляше поглед от него.

— Остави го! — извика Съндайра. — Нямаме време. И без това от него никаква полза.

— Помогни ми! — захленчи отново Куилан. Вървеше към перилата със същата походка, с която бе тръгнала Лиз. — Самият Господ Бог ме вика и аз се страхувам от Него!

— Никакъв Господ Бог не те вика — тросна се Съндайра. Търчеше по палубата, опитваше се да накара другите да заработят, но засега не се получаваше нищо. Пиля гледаше платната, сякаш ги виждаше за първи път. Неяна се бе подпряла на фокмачтата и си тананикаше тихичко. Кинверсон не бе направил и крачка към котвата — стоеше наред палубата и въртеше глава, с невиждащ поглед.

„Елате при нас — нашепваха им Лиз и Гаркид. — Елате при нас, елате при нас, елате при нас“.

Лолър потрепери. Сега зовът бе по-силен, отколкото когато в морето бе само Гаркид. Чу плясък. Още някой бе скочил зад борда. Фелк? Тарп? Не, Тарп стоеше наблизко. Но Фелк го нямаше. И тогава Лолър видя Неяна, бе се покатерила на перилата. Тя размаха ръце и скочи.

„Един по един ще си отидат всички — помисли си той. — Един по един ще станат неразделна част от чуждото същество, наричано Лицето над водата“.

Продължи да се съпротивлява. Повика цялата си упоритост на помощ, цялата си любов към усамотение, твърдата увереност да следва собствен път в живота и ги използва като оръжие срещу това, което го призоваваше. Обгърна се в самотата си като в неуязвимо наметало.

Изглежда, се получи. Въпреки че продължаваше да набира сили, зовът не успя да го привлече към перилата. „Самотник до сетен дъх — помисли си Лолър, — ето какво ще ме спаси от това невидимо гладно същество, което ни дебне на този бряг“.

— Моля те — повтори почти разплакано отец Куилан. — Къде е люкът? Не мога да го открия!

— Ела с мен — рече му Лолър. — Ще те отведе в трюма.

Видя, че Съндайра се мъчи да вдигне котвата сама. Но нямаше достатъчно сили, само Кинверсон би могъл да се справи сам. Лолър се поколеба, разкъсван между молбата на Куилан и необходимостта да вдигнат котвата по-бързо.

Делагард най-сетне се изправи и закрачи към него. Олюляваше се, като че току-що е преживял удар. Лолър бутна свещеника към него.

— Дръж го здраво, инак ще скочи.

И се втурна към Съндайра. Но внезапно на пътя му се изпречи Кинверсон и го отхвърли назад с едно движение на огромната си ръка.

— Котвата... — изхриптя Лолър. — Трябва да вдигнем котвата...

— Не. Остави я на място.

Очите на Кинверсон бяха много странни. Сякаш гледаха навътре.

— И ти ли? — попита Лолър.

Някой изпъшка зад него, последва нов плясък. Той се обърна. Делагард стоеше сам до перилата и учудено гледаше празните си ръце. От Куилан нямаше и следа. Лолър го видя във водата — плуваше уверено към брега. Най-сетне беше тръгнал на среща със своя Бог — или каквото го очакваше там.

— Вал! — извика Съндайра.

— Безполезно е — отвърна Лолър. — Всички ще скочат зад борда!

Двама души на брега вървяха към гъстия храсталак — Неяна и Фелк. Куилан излезе зад тях и ги последва. Гаркид и Лиз вече бяха изчезнали.

Лолър преброи тези, които все още бяха на палубата: Кинверсон, Пиля, Тарп, Делагард и Съндайра. Заедно с него ставаха шестима. Тарп прескочи перилата още докато броеше. Значи петима. Само петима от всички, които потеглиха от остров Сорве.

— Какво жалко съществуване водехме — заговори с басов глас Кинверсон. — Мразех всеки отвратителен ден. Как ми се искаше

никога да не се бях родил. Не го знаеше, нали? Какво ли знаеш ти? Какво знае който и да било? Защото все си мълчах. Мислехте ме за голям и силен. Но мен също ме болеше, всяка проклета минута на деня! И никой не се досещаше. Никой!

— Гейб! — викна му Съндайра.

— Разкарай ми се от пътя или ще те разкъсам!

Лолър се хвърли и се вкопчи в него. Кинверсон го помете като сламка и с едно движение скочи зад борда.

Четирима.

Но къде беше Пиля? Лолър вдигна глава и я видя да се катери гола по такелажата — по-високо и по-високо. Нима щеше да скочи оттам? Да.

Плясък.

Трима.

— Само ние сме — въздъхна Съндайра, местеше поглед от Делагард към Лолър, който седеше в подножието на фокмачтата, захлупил лицето си с длани. — Навярно защото не ни иска.

— Не — поправи я Лолър. — Защото сме достатъчно силни да му се съпротивляваме.

— Брей, какви сме герои само — промърмори Делагард.

— Ще можем ли тримата да управляваме кораба? — попита тя. — Как мислиш, Вал?

— Бихме могли да опитаме.

— Не говори глупости — изсъска Делагард. — Трима души не могат да управляват такъв кораб.

— Бихме могли да вдигнем част от платната и да се носим по течението — предложи Лолър. — Рано или късно ще стигнем някой обитаем остров. По-добре, отколкото да останем тук. Какво ще кажеш, Нид?

Делагард сви безразлично рамене.

Съндайра гледаше към Лицето.

— Виждаш ли ги? — попита Лолър.

— Не. Но чувам нещо. Чувам и усещам. Струва ми се, че отец Куилан се връща.

Лолър извърна очи към брега.

— Къде е? — Свещеникът не се виждаше никъде. И въпреки това, съвсем недвусмислено, Лолър долавяше присъствието му. Сякаш отец Куилан стоеше до тях на палубата. Поредната хитрост на Лицето сигурно.

— Не — обади се гласът на Куилан. — Не е хитрост. Тук съм.

— Лъжеш. Все още си на острова — отвърна примирено Лолър.

— На острова... но и при вас. Едновременно.

Делагард изпръхтя презрително.

— Кучи син. Защо това нещо не ни остави на мира?

— Защото ви обича — заяви Куилан. — И ви иска. Ние ви искаме. Елате и се присъединете към нас.

Лолър осъзна, че победата им е била временна. Зовът бе останал в душата му — по-слаб, сякаш се бе притаил в очакване на подходящия момент, когато ще ги заvari неподготвени. Куилан бе само заблуда — съблазнителна примамка.

— Кой всъщност говори? — попита Лолър. — Отец Куилан или Лицето?

— И двамата. Сега аз съм част от Лицето.

— И все още се възприемаш като отец Куилан, обитаващ съществото, което наричаме Лицето над водата?

— Да. Точно така.

— Как е възможно това?

— Ела и ще видиш — отвърна Куилан. — Ще останеш самият себе си. И същевременно ще бъдеш нещо безкрайно по-голямо.

— Безкрайно?

— Да, безкрайно.

— Имам чувството, че сънувам — обади се Съндайра. — Разговарям с човек, когото не виждам, и той ми отговаря с познат глас. — Изглеждаше съвършено спокойна. Подобно на Делагард и тя бе надживяла страховете си, душевните си вълнения. Вече не зависеше от тях дали Лицето ще ги надвие, или не. — Отче, чуваш ли и мен?

— Разбира се, Съндайра.

— Знаеш ли какво е Лицето? Дали е бог? Можеш ли да ни кажеш?

— Лицето е Хидрос и Хидрос е Лицето — отвърна смиреният глас на свещеника. — Хидрос е огромен колективен ум, общ организъм, разумно същество, което обхваща цялата планета. Този

остров, на който излязохме и който наричаме Лицето над водата, е живо същество, мозъкът на планетата. И повече от мозък: той е утроба за всичко, което представлява Хидрос. Всемирната майка-създателка на целия живот на планетата.

— Затова ли обитателите не искат да идват тук? — попита Съндайра. — Защото е светотатство да се върнеш на мястото, откъдето си произлязъл?

— Нещо такова, да.

— И изобилието от разумни форми на живот — поде Лолър, който също бе започвал да схваща картината. — То се дължи на тази всеобща връзка с Лицето, нали? Хрилестите, гмурците, огнерозите и всичко останало? Един огромен конгломерат, свят-мозък.

— Точно така. Един всемирен разум.

Лолър кимна. Затвори очи и се опита да си представи какво е да си част от това същество. Свят с един-единствен огромен часовников механизъм, който тиктака и тиктака и всички живи същества следват зададения ритъм.

Куилан вече беше част от него. Гаркид също. Лиз, Пиля, Неяна, Тарп, Фелк, дори бедният нещастен Кинверсон. Погълнати от божествената природа. Изгубени сред необятността на свръхразума.

Без да вдига глава, потънал в мрачни мисли и настроения, Делагард неочаквано заговори:

— Отец Куилан? Искам да те попитам нещо. Как стои въпросът с подводния град? Той съществува ли?

— Това е само мит — отвърна гласът на невидимия Куилан. — Приказка за деца.

— О! — въздъхна огорчено Делагард. — Така значи.

— Или по-точно метафора. Твоят моряк-скитник е схванал само частица от общата идея. На Хидрос градът е навсякъде — под водата, върху нея, на повърхността. Цялата планета е град и всяко живо същество — негов жител.

Делагард най-сетне намери сили да вдигне глава. Лицето му беше измъчено и изтощено.

Куилан продължи:

— Тукашните същества открай време са обитавали моретата. Под вещото ръководство и напътствие на Лицето. В началото са били изцяло водни, а след това Лицето ги е научило да строят острови, за да

се подготвят за онова далечно бъдеще, в което от дълбините ще се издигне суша. Но няма никакъв таен подземен град. Хидрос винаги е бил воден свят. И всички негови обитатели са свързани хармонично чрез силата на Лицето.

— Всички освен нас — посочи Съндайра.

— Всички освен шепата бежанци от света на хората, достигнали по неведоми пътища до този свят — потвърди Куилан. — Изгнаниците. Които, заради невежеството си, продължават да са изгнаници и тук. Дори упорстват в това. Чуждоземци, предпочели да странят от хармонията на Хидрос.

— Защото нямат място в тази всеобща хармония — обади се Лолър.

— Не е така. Това не е вярно. Хидрос приема всички.

— Но само на неговите условия.

— Ни най-малко — възрази Куилан.

— А след като престанеш да бъдеш самият себе си? — посочи Лолър. — Когато станеш част от този колективен разум...

Намръщи се озадачено. Нещо се беше променило. Цареше тишина, аурата, обгърнала ги като покривало по време на разговора с Куилан, бе изчезнала.

— Струва ми се, че той вече не е тук — каза Съндайра.

— Да — потвърди Лолър. — Лицето го призова. То се отдръпна от нас.

— Странно е да се почувстваш отново сам.

— Аз се чувствам много добре. Сега сме само тримата и всеки си е в главата. Никой не ни говори от небето. Защото рано или късно Лицето ще ни заговори отново. И пак ще трябва да му се съпротивяваме. Не бива да му позволим да ни погълне. Ние сме хора, не можем да станем част от един чуждоземен свят. Не това е смисълът на нашия живот.

— Усетихте ли колко е щастлив? — попита Делагард с тих, мечтателен глас.

— Така ли мислиш? — попита Лолър.

— Сигурен съм. Винаги е бил малко странен, тъжен и отнесен. Все търсеше своя бог. Е, вече го намери. Най-сетне отиде при него.

Лолър го погледна учудено.

— Нид, не знаех, че вярваш в бог. Да не би да мислиш, че Лицето е Всевишният?

— Куилан смята така. И е щастлив. За първи път в живота си.

— Нид, Куилан е мъртъв. Този, който ни говори, не е отчето.

— Гласът му е като на Куилан. Има и още някой, но Куилан също присъства.

— Щом искаш да мислиш така.

— Искам. — Делаярд се изправи и се олюля замаян. — Отивам при тях.

Лолър го погледна стреснато.

— И ти ли?

— И аз. Не се опитвай да ме спреш. Ще те убия, ако опиташ. Помниш ли какво ми направи Лиз, когато я улових? Не можем да бъдем спрени, докторе.

Лолър продължаваше да се блещи в него. „Ама той говори съвсем сериозно“, мина му през ума. Дали това бе Делаярд, когото познаваше? Навярно. Делаярд винаги правеше това, което е добро за него, независимо от последствията за околните.

Какво пък, негова воля. Да върви по дяволите.

— Да те спирам? — попита Лолър. — И през ум не ми минава. Отивай, Нид. Върви, щом смяташ, че ще си щастлив там. Едва ли може да има някакво значение вече.

Делаярд се усмихна.

— За тебе може би няма. Но за мен е огромно. Уморен съм до смърт, докторе. Имах толкова мечти... Опитвах едно нещо, друго и в началото се получаваше, но след това дойдох тук и всичко пропадна. Провалих се. Какво пък, майната му. Искам да си почина.

— Имаш предвид, да се самоубиеш?

— Ти може да си мислиш така, но не и аз. Никога няма да го направя. Уморих се да бъда капитан на този кораб. Уморих се да казвам на хората какво трябва да правят, когато те виждат, че аз самият не зная какво трябва да се направи. Стига ми, докторе. Отивам оттатък. — Очите му засияха от новооткрита енергия. — Може би точно заради това съм дошъл тук, само че го осъзнах чак сега. Може би Лицето е пратило Джели, за да ни доведе при него — само че трябваше да минат четирийсет години и стигнахме едва шепа хора. — Изглеждаше почти

развеселен. — Сбогом, докторе. Сбогом, Съндайра. Радвам се, че ви познавах. Идвайте ми на гости понякога. Те го изпратиха с погледи.

— Ето, че сме само двама, малката ми — въздъхна Лолър.

Разсмяха се. Какво друго им оставаше, освен да се смеят?

Нощта се спусна: ярка нощ, с комети и всякакви чудеса, с блестящи светлини във всякакви искрящи цветове. Лолър и Съндайра стояха на палубата, загледани в настъпващия мрак, опрели гърбове на фокмачтата. Говореха съвсем малко, напълно изстискани след събитията от изминалия ден.

В небето над тях избухна многоцветна заря. „Празник за новозавладените територии“, помисли Лолър. Навярно лицата на доскорошните му другари продължаваха да ги гледат отгоре. Ето това ярко сияние в синьо — не беше ли Делаягард? А топлият кехлибарен облак — Куилан? Дали червеният огнен стълб не принадлежеше на Кинверсон, а златистите фойерверки — на Пиля Браун? И Фелк... Тарп... Неяна... Лиз... Гаркид...

Имаше чувството, че са съвсем наблизо, всичките и всеки поотделно. Небето пламтеше в ярки цветове. Но когато напрегна слух, не можа да чуе гласовете им. Различаваше само горещата хармония на неопределени звуци.

На тъмния хоризонт продължаваше трескавата активност на островния бряг — там непрестанно нещо израстваше, цъфтеше, извиваше се, въздигаше се към тъмната синева на небето и пращаше нагоре потоци от сияеща енергия. Там никога не настъпваше покой. Лолър и Съндайра останаха да гледат още малко приказното представление, но по някое време той се надигна и я попита:

— Гладна ли си?

— Никак.

— Аз също. Да вървим да поспим, а?

— Ами да. Добре.

Протегна му ръка и той ѝ помогна да се изправи. Постояха още малко до перилата, загледани към острова.

— Усещаш ли да те привлича? — попита тя.

— Да. То винаги е в мен — сякаш чака удобния момент. Чака да ме завари неподготвен.

— И при мен е така. Не е тъй силно както преди, но съм сигурна, че това е само малка хитрина. Непрестанно трябва да съм нащрек.

— Чудя се защо само ние двамата успяхме да му устоим — рече Лолър. — Дали сме по-силни от другите, по-здравомислещи, или сме привикнали по-добре със себе си? Или така сме свикнали да се чувстваме отчуждени от обществото, че не можем да си позволим да се обвържем с един групов разум?

— Вал, наистина ли се чувстваше отчужден, докато живееше на Сорве?

Той се замисли.

— Може би „отчужден“ е твърде силна дума. Бях част от колонията и чувствах, че съм приет добре там. Но не като другите. Винаги съм странял от тях.

— С мен беше същото на Кхамсилейн. Никога не съм можела да се приобщя.

— Аз също.

— Нито съм искала. Някои успяваха, но не и аз. Ето, Гейб Кинверсон също беше самотник. Но когато му дойде времето, реши, че повече не желае да е самотник. И отиде при Лицето. Тръпки ме побиват при мисълта да се слая с нещо толкова чуждо и непонятно.

— Никога не съм го разбирал — призна Лолър.

— Аз също. Опитвах се, но той бе затворен в себе си през цялото време. Дори в леглото.

— Виж, тази част не ме интересува.

— Извинявай.

— Няма нищо.

Тя се притисна към него.

— Сега сме само двамата. Изоставени на задника на света, съвсем сами на целия кораб. Много романтично, колкото и да продължи. Какво ще правим, Вал?

— Ще слезем долу и ще се любим до забрава. Можем да се разположим на голямото легло в каютата на Делагард.

— А след това?

— След това ще му мислим за след това — отвърна Лолър.

9.

Събуди се преди зазоряване. Съндайра спеше кротко до него, лицето ѝ бе невинно като на бебе. Лолър се измъкна безшумно от каютата и се качи на палубата. Слънцето тъкмо изгряваше. Тази сутрин феерията над острова изглеждаше малко по-бледа и уморена и не тъй пищна и крещяща. Лолър все още усещаше притегателната сила на Лицето, като пощипване по краищата на съзнанието си, но това бе всичко.

По брега крачеха доскорошните им спътници.

Той ги загледа. Дори от такова разстояние не беше трудно да ги разпознае — високия Кинверсон и дребния Тарп, набития Делагард, кривокракия Фелк. Отец Куилан, който бе съвсем измършавял. Гаркид, който бе отишъл пръв. И трите жени, едрогърдестата Лиз, мускулестата Неяна и дребничката красива Пиля. Какво правеха там? Разхождаха се покрай морето? Не, съвсем определено вървяха към кораба. Всичките. Безгрижно, спокойно, те навлязоха в плитчините и се отправиха към „Кралицата на Хидрос“.

Лолър усети, че го завладява страх. Беше като процесия от мъртъвци, идещи към него.

Слезе и събуди Съндайра.

— Връщат се.

— Какво? Кой? Ох, Боже!

— Цялата група. Плуват към кораба.

Тя кимна, сякаш нямаше нищо особено в това бившите им другари да се завръщат от един невъобразим, обхващащ цялата планета ум, който бе покварил душите им. Надигна се от койката и излезе с него на палубата. Довчерашните им спътници вече бяха стигнали до кораба. Лолър се опря на перилата и им извика:

— Какво искате?

— Спусни въжената стълба — отвърна съществото, което приличаше на Кинверсон и говореше с неговия глас. — Ще се качим на борда.

— Божичко — въздъхна Лолър и погледна ужасено Съндайра.

— Направи го — каза тя.

— Но когато се покатерят...

— Какво значение? Щом Лицето е решило да ни удари с цялата си мощ, каква полза да му се съпротивляваме? Нека се качат на борда, след като настояват. Нямаме какво да губим, нали?

Лолър повдигна рамене и им хвърли стълбата. Кинверсон се покатери пръв, след него Делагард, Пиля и Тарп. После останалите. Всички бяха съвсем голи. Събраха се на малка смълчана група. Изглеждаха лишени от жизненост, приличаха на сомнамбули, на призраци. „Те са си призраци“, помисли Лолър.

— Е? — подкани ги той.

— Дойдохме да ви помогнем да вдигнете платната — каза Делагард.

Лолър го погледна смаяно.

— Да вдигнем платната? И накъде ще плаваме?

— Връщате се там, откъдето сте дошли. Не можете да останете тук, сигурно си давате сметка. Ще ви откараме до Грайвард и там ще помолите за помощ.

Говореше с равен и спокоен глас, очите му бяха ясни и чисти, без капчица маниакален блясък. Който или каквото да бе това същество, то имаше съвсем малко общо с онзи Нид Делагард, когото Лолър познаваше от години. Демоните в него си бяха дали почивка. Беше претърпял огромна промяна — нещо като изкупление дори. Плановете му бяха достигнали своя успешен край, душата му, изглежда, бе намерила покой. Същото можеше да се каже и за другите. Те се бяха предали на Лицето, бяха се отказали от самите себе си, постъпка, която Лолър не бе в състояние да разбере, но не можеше да отрече, и в края на краищата изглеждаха щастливи.

С глас, лек като въздуха, Куилан заговори:

— Последна възможност, преди да поемем на път. Искате ли да слезете на острова? Докторе? Съндайра?

— Знаеш, че не искаме — отвърна Лолър.

— Ваша воля. Но приберете ли се в Родното море, няма да е толкова лесно да промените решението си.

— Мисля, че ще го преживея.

— Съндайра? — попита Куилан.

— Аз също.

Свещеникът се усмихна тъжно.

— Е, изборът си е ваш. Ще ми се да можех да ви убедя колко много грешите. Знаете ли защо непрестанно бяхме подлагани на атаки, докато плавахме в морето? Защо дойдоха огнерозите, полипът, крилатите вещици и всички останали? Не защото тези същества са зловни. На Хидрос няма зли същества. Всъщност те се опитваха да излекуват света.

— Да излекуват света? — повтори Лолър.

— Да го почистят. Да го отърват от замърсителите. За тях — за всяко живо същество на Хидрос — хората, които живеят тук, са нашественици, пришълци отвън, защото не са част от хармонията на Лицето. Те гледат на нас като на вируси или бактерии, нахлули в един здрав организъм. Нападат ни, за да отърват организма от външни вредители.

— Все едно че чистим от пясък добре смазана машина — подхвърли Деллагард.

Лолър се обърна. В него се надигна гняв и отвращение.

— Виж ги какви са страшни — прошепна му Съндайра. — Банда призраци. Не, по-лошо — зомбита. Добре, че имахме сила да се съпротивляваме.

— Мислиш ли? — попита Лолър.

Очите ѝ се разшириха.

— Какво искаш да кажеш?

— Не съм сигурен. Но те изглеждат толкова... миролюбиви. Може да са се променили, да са част от този колективен разум, но поне са намерили покой.

— Покой ли ти е притрябвал? — Ноздрите ѝ трепкаха гневно. — Върви тогава. Трябва само да преплуваш залива.

— Не. Не това.

— Сигурен ли си, Вал?

— Ела тук. Прегърни ме.

— Вал... Вал...

— Обичам те.

— И аз те обичам, Вал. — Прегърнаха се, без да обръщат внимание на втренчените в тях погледи. Съндайра му прошепна:

— Няма да ида при тях, ако и ти не го сториш.

— Не се тревожи, не мисля да го правя.

— Но ако ще вървим, нека е заедно.

— Какво?

— Да не мислиш, че съм съгласна да остана на кораба с екипаж от зомбита? Това е нашата сделка, Вал. Или не отиваме, или отиваме заедно.

— Няма да ходим никъде.

— Но ако отидем...

— Ще бъдем заедно — въздъхна той. — Само че няма да ходим.

Екипажът на „Кралицата на Хидрос“ се зае с подготовката за обратния път, сякаш на Лицето не се беше случило нищо. Кинверсон хвърляше мрежите си и рибата влизаше охотно в тях. Неяна, Пиля и Лиз сновяха напред-назад между кораба и острова, носеха делви с прясна вода, които пълнеха от близкия ручей. Оньос Фелк разглеждаше замислено морските си карти. Даг Тарп проверяваше радиостанцията. Делагард оглеждаше платната и такелажа, руля и корпуса и си отбелязваше належащите ремонтни дейности, които после извършваше заедно със Съндайра, Лолър и дори отец Куилан.

Почти не разговаряха. Всички изпълняваха задачите си като истински екипаж. Завърналите се се отнасяха благосклонно с двамата, отказали да слязат на брега; държах се с тях като с трудни деца, които се нуждаят от два по-голямо внимание, но Лолър не усещаше помежду им да съществува истинска връзка.

От време на време Лолър спираше на палубата и се заглеждаше към Лицето над водата. Пъстроцветното представление не секваше нито за миг. Постоянната му налудничав енергичност го очароваше и същевременно го отблъскваше. Опита се да си представи какво ли щеше да е, ако беше слязъл на брега, сред този неуморен кипеж. Но си даваше сметка, че подобни мисли могат да са опасни. От време на време усещаше, че зовът на острова се подновява, понякога набираше значителна и неочаквана сила. В такива моменти изкушението бе почти неустоймо. Толкова лесно би било да напусне кораба с останалите, да заплува бързо през топлите гостоприемни води на залива и да излезе на чуждия бряг...

Но все още успяваше да устои. След като бе издържал толкова дълго, не смяташе да се предава точно сега. И така, подготовката продължаваше, а двамата със Съндайра се ограничаваха в пределите на

палубата, докато останалите бяха свободни да ходят където им скимне. Странно време, макар и не неприятно. Животът сякаш бе застинал. По някакъв особен начин Лолър дори се чувстваше щастлив — беше оцелял, беше издържал на всички изпитания, беше се закалил в ковачницата на Хидрос и бе излязъл по-силен. Освен това бе обикнал Съндайра и усещаше, че тя също го обича. Каквото и да го очакваше в края на това ново пътуване, щеше да се справи по-добре с трудностите, както и с тревогите в душата си.

И ето, че настъпи време да отплават. Беше късен следобед. Деллагард бе казал, че ще тръгнат на залез-слънце. Никой не се безпокоеше от мисълта, че ще напуснат пределите на Лицето по тъмно. Светлините на острова щяха да им помагат да се ориентират по-добре, а после щяха да се ръководят по звездите. Вече нямаше нищо, от което да се страхуват в морето. Безбрежните води сега бяха техен приятел. Всичко на Хидрос щеше да се отнася към тях дружелюбно.

Лолър осъзна, че е съвсем сам на палубата. Повечето или може би всички останали бяха слезли на брега — предполагаше, за да се сбогуват. Но къде бе Съндайра?

Повика я.

Никакъв отговор. За един кратък и безумен миг си помисли, че може би е тръгнала с тях. Но после я забеляза при мостика, говореше с Кинверсон.

Приближи се тихичко към тях.

И чу Кинверсон да ѝ казва:

— Няма начин да разбереш какво е, докато сама не го изпиташ. Толкова е различно от обикновеното човешко съществуване, колкото е живият от мъртвеца.

— Аз си се чувствам достатъчно жива.

— Нищо не знаеш. Не можеш да си го представиш. Съндайра, ела с мен. Ще ти отнеме само миг. И после всичко ще се разтвори пред теб. Вече не съм същият, какъвто бях, нали?

— Ни най-малко.

— Но всъщност съм си аз. Само че освен това съм и много повече неща. Ела с мен.

— Моля те, Гейб.

— Ти искаш да идеш на острова. Зная, че го искаш. Стоиш тук само заради Лолър.

— Стоя заради мен самата — заяви Съндайра.

— Не е вярно. Зная го. Испитах съжаление към онзи нещастник. Не искаш да го оставиш сам.

— Не, Гейб.

— По-късно ще си ми благодарна.

— Не.

— Ела с мен.

— Гейб... моля те...

В гласа ѝ внезапно се прокрадна неувереност, съмнение, което се стовари върху Лолър като ковашки чук. Той изтича при тях. Съндайра извика от изненада и се дръпна. Кинверсон остана на мястото си, гледаше Лолър спокойно.

Харпуните бяха подредени в раклата. Лолър сграбчи един и почти го завря в носа на Кинверсон.

— Остави я на мира!

Едрият мъж изглеждаше развеселен... или може би го разглеждаше надменно?

— Нищо няма да ѝ сторя, докторе.

— Опитваш се да я съблазниш.

Кинверсон се разсмя.

— Май не е нужно голямо усилие за това, а?

Главата на Лолър забуча от гняв. Костваше му огромни усилия да не прободне Кинверсон в гърлото.

— Моля те, Вал — намеси се Съндайра. — Ние само разговаряхме.

— Чух за какво си говорите. Той се опитваше да те накара да слезеш на Лицето. Така ли е?

— Няма да отрека — подметна нехайно Кинверсон.

Лолър размаха харпуна. Даваше си сметка колко смешен е сигурно в очите на Кинверсон. Едрият мъж се издигаше над него като заплашителна и същевременно неуязвима планина.

Но Лолър не смяташе да се отказва толкова лесно.

— Не желая да разговаряш с нея, докато не вдигнем платна.

Кинверсон поклати глава и се ухили.

— Нищо лошо нямаше да ѝ направя.

— Зная добре какво се опитваше да направиш. Няма да ти позволя.

— Не трябва ли тя да го реши, докторе?

Лолър погледна Съндайра.

— Всичко е наред, Вал — рече тихо тя. — Мога и сама да се грижа за себе си.

— Да. Да, разбира се.

— Докторе, дай ми това харпунче — каза Кинверсон. — Току-виж си се порязал.

— Стой настрана!

— Но то си е мое. Не ти е работа да го размахваш.

— Внимавай! — предупреди го Лолър. — Разкарай се! Слизай веднага от кораба! Връщай се на Лицето, Гейб. Нямах работа тук. Този кораб е за хора.

— Вал! — подвикна му Съндайра.

Лолър стисна харпуна по-здраво и пристъпи към Кинверсон. Огромният рибар се извисяваше над него. Лолър си пое дъх.

— Хайде, Кинверсон! Връщай се на Лицето. Скачай в морето! Веднага!

— Докторе, докторе...

Лолър замахна първо нагоре, после към неприкрития корем. Ръката на Кинверсон обаче се стрелна с невъобразима скорост. Той улови харпуна, завъртя го и Лолър почувства остра болка в китката. Миг по-късно оръжието бе в ръката на Кинверсон.

Лолър се прикри машинално, очакваше всеки миг да бъде пронизан.

Кинверсон го гледаше спокойно, сякаш му вземаше мерките. „Хайде, свършвай — помисли Лолър. — Още сега. По-бързо“. Беше готов за това, което ще последва, кратката остра болка под ребрата.

Но не се случи нищо подобно. Кинверсон се наведе и сложи харпуна на мястото му в раклата.

— Не бива да ми пипаш нещата, докторе — каза спокойно. — А сега ме извини. Оставям те насаме с дамата.

Заобиколи Лолър и тръгна по палубата.

— Много глупаво ли изглеждах? — обърна се Лолър към Съндайра.

Тя се усмихна едва забележимо.

— Все виждаш в него заплаха, нали?

— Защото се опитваше да те убеди да идеш на острова. Това малка заплаха ли е?

— Щеше да е заплаха, ако ме беше вдигнал и отнесъл насила, Вал.

— Добре де. Добре.

— Но разбирам защо си притеснен. До такава степен, че да му посегнеш.

— Глупаво беше, признавам.

— Да де — засмя се тя. — Страшно глупаво.

Лолър не бе очаквал да се съгласи с него толкова бързо. Погледна я учудено и зърна в очите ѝ нещо, което едновременно го изненада и смая.

В тях беше настъпила промяна. Между двамата имаше дистанция, от каквата доскоро нямаше и следа.

— Какво има, Съндайра? Какво се е случило?

— О, Вал... Вал.

— Каж ми.

— Не е заради думите на Кинверсон. Не позволявам толкова лесно да ме убеждават за каквото и да било. Решението е само мое.

— Кое решение? За Бога, какви ги говориш?

— Лицето.

— Какво?

— Ела с мен, Вал.

Почувства се, все едно Кинверсон го е пронизал.

— Господи! — Той отстъпи две крачки назад. — Божичко, Съндайра. Какви ги приказваш?

— Че трябва да отидем.

Имаше чувството, че са го превърнали в камък.

— Не бива да му се съпротивляваме — продължи тя. — Трябва да му се предадем, както направиха останалите. Те разбраха всичко. Ние бяхме слепците.

— Съндайра?

— Разбрах всичко за миг, Вал, докато ти се опитваше да ме защитиш от Гейб. Колко е глупаво да държим на своите малки ограничени съзнания, да се вкопчваме в страховете си, да играем на дребно. И колко по-добре ще е, ако зарежем всичко това и се

присъединим към тази величествена хармония. Ако идем при другите.
При Хидрос.

— Не. Не!

— Това е едничката възможност да се освободим от всичко, което ни измъчва.

— Съндайра, не мога да повярвам, че го казваш.

— Но е така. Така е.

— Той те е хипнотизирал, нали? Омагьосал те е. То го е направило.

— Не — отвърна усмихнато тя и протегна ръце към него. — Ти веднъж ми каза, че никога не си чувствал Хидрос като роден дом, въпреки че си се родил тук. Спомняш ли си, Вал?

— Ами да...

— Нали? Каза ми, че за гмурците и месестата риба това е родината, но не и за теб. Спомняш си — виждам, че си спомняш. Е, добре. Ето ти възможност да намериш своя дом. Най-сетне. Да станеш частица от Хидрос. Земята я няма. Ние сме хидрани, а Хидрос принадлежи на Лицето. Твърде дълго се съпротивляваше, Вал. Аз също, но сега се предавам. Изведнъж видях всичко от друга гледна точка. Ще дойдеш ли с мен?

— Не! Съндайра, това е безумие! Още сега ще те сваля в трюма и ще те вържа, докато не дойдеш на себе си.

— Не ме докосвай — рече тихо тя. — Предупреждавам те, Вал, дори не се опитвай. — И погледна към раклата с харпуните.

— Добре. Чух те.

— Казах, че отивам, и ще го направя. Ти какво решаваш?

— Знаеш отговора.

— Нали ми обеща, че ако някой от нас реши, отиваме и двамата?

— Или че няма да идем въобще.

— Но аз искам да отида, Вал. Искам го!

Постепенно го завладя хладен гняв. Точно предателство не беше очаквал.

— Щом искаш, отивай — каза огорчено.

— Ще дойдеш ли с мен?

— Не. Не. Не. Не.

— Но ти обеща...

— Оттеглям си обещанието. Нито за миг не съм си помислял, че ще ида там. Ако наистина съм ти го обещава, значи съм те лъгал. Никога няма да ида.

— Съжалявам, Вал.

— Аз също.

Искаше да я сграбчи, да я свали долу в каютата и да я задържи, докато корабът отплава. Но знаеше, че няма да го направи. Вече нищо не можеше да се направи. Нищичко.

— Отивай — въздъхна той. — Спри да говориш и го направи. Гади ми се от тези приказки.

— Ще дойдеш ли с мен? — попита тя отново. — Ще видиш, че ще стане бързо.

— Никога.

— Добре тогава, Вал. — Тя се усмихна тъжно. — Обичам те, нали знаеш? Никога не го забравяй. Надявам се, че ти също ще продължиш да ме обичаш.

— Как бих могъл?

— Сбогом, Вал. Всъщност след малко ще се видим.

Тя се обърна, спусна се на палубата, отиде при десния борд, прехвърли перилата и се гмурна в очакващото я море. Заплува към брега с бързи енергични движения. Докато я гледаше, той си спомни един друг подобен момент — когато я бе видял да плува в Сорвейския залив. Обърна се, когато тя преполови разстоянието. Прибра се в каютата, затвори вратата и седна в койката, заобиколен от сгъстяващ се мрак. Подходящ момент да се надрусва с розова тинктура, бренди или всичко, което би могло да притъпи болката. Но, разбира се, на кораба нямаше и капчица от тези неща. Не му оставаше друго, освен да седи тихо и да чака.

Изминаха часове, или може би години. След това отгоре долетя гласът на Делгард, който даваше разпореждания да се вдигне котвата.

Рядко бе виждал небето тъй чисто и Хидроския кръст тъй сияен, както тази нощ. Въздухът бе абсолютно неподвижен. Как можеше корабът да се движи в подобно абсолютно безветрие по море, равно като тепсия? Но като по вълшебна команда те се плъзгаха безшумно през мрака. Плаваха вече от часове. Яркото сияние на Лицето постепенно отслабна и накрая на хоризонта остана само бледа

пурпурна светлина, а после и тя се скри и сега вече не се виждаше нищо. На сутринта щяха да са далеч в Пустото море.

Лолър се бе излегнал върху купчина въжета близо до носа.

Никога през целия си живот не бе изпитвал подобна самота.

Другите сновяха тихо по палубата, изпъваха платната, наместваха въжетата, занимаваха се с цялата сложна работа по управлението на кораба, която никога не бе разбирал. Нямаха нужда от него, нито той искаше да има нещо общо с тях. Те бяха машини, по-скоро части на една огромна машина. Тик. Так.

Съндайра дойде при него малко след като отплаваха.

— Всичко е наред — увери го тя. — Нищо не се е променило.

Той трепна и неволно се отдръпна, когато тя пристъпи към него. Не смееше да я погледне.

— Грещиш — рече ѝ. — Всичко се промени. Сега ти си част от машината. И искаш аз също да стана такъв. Тя тиктака, а вие всички танцувате в ритъма ѝ.

— Нищо подобно, Вал. Защото ти си машината. Ти тиктакаш. Ти танцуваш.

— Не разбирам.

— Разбира се, че не разбираш. Как би могъл? — Тя го докосна нежно и той се дръпна, сякаш притежаваше силата да го промени само с допир. Съндайра го погледна с нескрито съжаление. — Добре — въздъхна. — Както желаеш.

Това бе станало преди часове. Той не слезе в каюткомпанията, за да яде с останалите, но и не изпитваше никакъв глад. Какво пък, щом не му се ядеше, нямаше да сложи и залък в устата си. Мисълта да седи на една маса с тях му се струваше непоносима. Единственият непроменен човек на кораб със зомбита... единственият истински човек...

*„Бях сам-самичък, сам-самичък,
сам сред море, море, море,
без свята душа да ми помогне,
когато душата ми ще мре!“*

Думи. Откъслечни спомени. Забравена поема от един изгубен дренен свят.

*„Потъмня слънцето, звезди изгряха,
за един миг мракът ни покри.
С далечен шепот отвъд морето,
Призрачният кораб се скри“.*

Вдигна поглед към хладното сияние на далечните звезди. Беше го завладяло неочаквано спокойствие. Остана изненадан от невероятното равновесие в душата си, сякаш се бе озовал в свят, където бурите не можеха да го застигнат. Не беше изпитвал подобен покой дори в дните, когато все още прибягваше до помощта на розовата тинктура.

Защо? Дали Лицето не бе му повлияло по някакъв начин от разстояние, както бе станало със Съндайра?

Съмняваше се. Със сигурност се намираще далеч извън неговия обхват. Тук нямаше никой, който да му въздейства — нищо освен черния купол на небосвода, едва вълнуващото се море и ясните студени светлини на звездите. Хидроският кръст все така се разполагаше в южното небе, като огромна двойна дъга от звезди — някой му беше казал, че са милиарди. Милиарди слънца! И десетки милиарди светове! Умът му се вцепени от тази мисъл. Безброй населени светове — градове, континенти, същества от хиляди и хиляди раси...

Докато ги разглеждаше втренчено, в главата му се оформи едно ново видение, което постепенно се разрастваше и набираще сила и накрая избути всичко останало от ума му. Той видя звездите като една грамадна мрежа, обща, необхватна метафизична конструкция, свързана в загадъчно галактическо единство, точно както всички отделни частици на този воден свят са обвързани в нещо голямо.

Силови линии трептяха в пространството, простираха се из небесната твърд като реки от кръв и свързваха всичко с всичко останало. Една безкрайна взаимовръзка, пулсираща между световите. Долавяше диханието на вселената, живо същество, изпълнено с неугасваща енергия.

Хидрос бе неразделна част от това небе, неразделна част от това огромно пламтящо всеобхватно същество.

Само той. Само той.

Това ли всъщност искаше? Самотата, плашещата независимост на духа?

Лицето му предлагаше безсмъртие — дори божествена сила — вътре в този гигантски единен организъм. А той бе предпочел да остане Валбен Лолър и никой друг освен Валбен Лолър. С гордо вдигната глава бе отказал това, което бе предложено на останалите членове на екипажа. Нека нещастният объркан Куилан се предаде на милостта на своя бог, когото е търсил през целия си живот, нека дребничкият Даг Тарп открие утехата на Лицето, нека загадъчният Гаркид, който винаги е търсил нещо повече в този живот, стане част от Лицето. Не и аз. Аз не съм като тях.

Спомни си за Кинверсон. Дори този грубоват, свикнал с житейските несгоди моряк бе избрал в края на краищата Лицето. Делаярд. Съндайра.

„Какво пък, нека бъде така — рече си Лолър. — Аз съм такъв, какъвто съм. За добро или лошо“.

Изтегна се назад, загледан в звездите и в сиянието на Хидроския кръст. „Колко е мирно сега всичко — помисли си с въздишка. — Колко е тихо“.

*„Аз се събудих — сега плаваме кротко
като с попътен ветрец.
Бе тиха нощ и все тъй пред мене
лежаха мъртвец до мъртвец“.*

— Вал? Аз съм.

Той вдигна глава. Върху лицето му легна сянка. Съндайра се бе надвесила над него.

— Мога ли да поседя с теб?

— Ако желаш.

Тя приседна до него.

— Не дойде в столовата. Трябва да хапнеш нещо.

— Не съм гладен. Но вие продължавате да се храните дори след промяната?

— Разбира се, че се храним. Промяната не е това, което си мислиш.

— Предполагам. Пък и откъде да зная?

— Откъде, разбира се. — Тя прокара пръсти по голата му ръка. Този път той не трепна. — Не е кой знае каква промяна, повярвай ми. Все още те обичам, Вал. Казах, че ще запазя чувствата си към теб, и го сторих.

Той кимна. Не знаеше какво да каже.

Дали и той още я обичаше? Възможно ли бе дори да си представи подобно нещо?

Прегърна я през раменете. Кожата ѝ беше гладка, хладна, позната. Приятна. Тя се сгуши в него. Сякаш двамата бяха съвсем сами на този свят. Все още имаше чувството, че до него седи човек. Наведе се и я целуна в ямката на шията, а тя се засмя.

— Вал — рече. — О, Вал!

И това бе всичко — само името му. Какво си мислеше, какво бе оставила неизказано? Че би искала да отиде с нея при Лицето? Че се надява той да го направи? Да отиде още сега при Делагард и да поиска от него да обърнат кораба и да се върнат на острова, за да може и той да премине през метаморфозата?

„Дали трябваше да тръгна с нея?

Грешка ли беше, че отказах?“

За миг си представи, че е част от машината — част от Цялото, че крачи заедно с останалите.

Не. Не. Не. Не.

„Аз съм такъв, какъвто съм. Направих го, защото аз съм си аз“.

Изтегна се по гръб. Съндайра се притисна в него, после и двамата се загледаха към звездите. И тогава го споходи ново видение — за Земята, такава, каквата е била, преди да изчезне.

Припомни си всичките си романтични представи за тази блестяща синя планета, люлката на човечеството. Видя я такава, каквата искаше да бъде — мирен и хармоничен свят, гъмжащ от любящи човешки същества, рай, съвършено единение. Дали наистина е било така? „Вероятно не — помисли си. — Със сигурност не. Било е място като всяко друго, където доброто се смесва със злото, размива се

и накрая губи“. Пък и този свят вече не съществуваше, бе станал жертва на собствената си трагична участ.

И ето ги тук. Изтегнати на палубата. Обгърнати от покой.

Вперил поглед в небето, Лолър се опита да си представи, че гледа точно към мястото, където е била Земята. Но знаеше, че за всички разпръснати из вселената нейни потомци няма никаква надежда да се завърнат някога в своя мъничък дом. Те бяха обречени да продължат да се скитат, да търсят нови светове за себе си в тази безбрежна вселена, към която бяха побягнали не по своя воля. Трябваше да се подложат на промяна.

Да се променят.

Надигна се рязко, като ударен от електрически ток. Изведнъж всичко в съзнанието му се проясни. Хората, които бе познавал и които водеха ежедневно си скучно съществуване, сякаш Земята никога не е съществувала, бяха, разбира се, прави, а той, мечтаещ безнадеждно за един изгубен свят, бе грешал. Земята никога нямаше да се върне. За хората на Хидрос щеше да има само Хидрос, сега и завинаги. Да се дърпаш настрана, отчаяно вкопчен в древната си земна идентичност, бе чиста глупост. На какъвто и свят да се озовеш, твоята задача е да се приобщиш колкото се може по-бързо към него. В противен случай винаги ще си пришълец, чужд и отчужден.

„Какъвто съм аз сега. По-самотен от всякога“.

Хидрос му бе предложил да го приеме в утробата си, но той бе отказал, беше се дръпнал изплашено и сега вече беше късно.

Затвори очи и пред мисления му взор отново изплува Земята — ярка и красива. Синя, едновременно близка и непозната, с огромни златистозелени континенти, озарени от светлината на Слънцето, което никога не бе виждал. И докато ѝ се любуваше, моретата започнаха да кипят и да се изпаряват. Континентите бяха погълнати от пламъци. Златистозелената им повърхност изсъхна и почерня. Дълбоки назъбени пукнатини, по-черни от нощта, се плъзнаха по широката им повърхност.

А след пламъците — ледове и смърт. Мрак.

Дъжд от дребни мъртви предмети, които се носи из космоса. Монета, малка статуетка, парче от керамичен съд, карта, ръждясало оръжие, камъче от стена. Подмятащи се безпорядъчно из безветрената

пустош на галактиката. Той ги проследи с поглед, докато не се изгубиха в далечината.

„Всичко приключи — рече си Лолър. — Миналото си е минало. Забрави го и започни нов живот“.

Изведнъж го споходи нова мисъл.

„Какво беше това? — попита той. — Какво казваш?“

„Да се предам. Да се присъединя към тях. Това ли трябва да направя?“ Разтрепери се. Тялото му плувна в пот. Той се надигна и погледна към морето, назад, към далечното Лице.

Струваше му се, че усеща силата му, която преодоляваше дори това огромно разстояние, проникваше в ума му, обгръщаше душата му с невидими пипала и го притегляше назад.

Помъчи се да ѝ се съпротивлява. Трескаво, яростно се бореше с нея, разкъсваше нишките на силата, която се опитваше да го задържи в хватката си. Отначало дори успя да надделее, да се прочисти от нахлуващата в него енергия. Пред очите му изплува образът на Госпо Струвин, в онзи далечен миг от началото на пътуването, когато се бореше с полепналите по него жълтеникави нишки. Струвин — как рита, разтърсва крак, опитва се напразно да се отърве от лепливата настойчива мрежа, която бавно го обгръща. Същото беше и сега. Лолър знаеше, че и той като Струвин се бори за живота си и като него накрая ще изгуби.

„Махни се... от... мен...“

Призова сетните си сили за един последен тласък. Замахна и...

Никаква съпротива. Там вече нямаше нищо. Никаква мрежа, която да го задържи. Никаква мистериозна сила, която да го оплита в примката си. Лолър осъзна, че се е борил със сенки, със самия себе си и с никой друг.

„Значи искаш да го направиш? — запита се смирено. — Въпреки всичко си готов да отидеш там. Дори и ти? Това ли желаеш наистина? Какво всъщност искаш?“

Отново видя синята Земя, сияеща както преди малко, и сетне пак сцената с кипналите морета и обгорената земя, ледените планини, смъртта, мрака и хвърчащите из космоса дребни предмети.

И тогава дойде отговорът: „Не искам повече да съм сам. Господи, помогни ми, не искам да съм последният човек от Земята, когато Земята вече не съществува“.

Съндайра се размърда, опряла топлото си тяло в него.

— Вал, за какво си мислиш?

— Че те обичам — отвърна той.

— Наистина ли? Обичаш ме такава, каквата съм сега?

Той въздъхна, най-дълбоката въздишка в живота му, и пое с пълни гърди хидроския въздух.

— Да.

Там, където в мислите му досега беше Земята, имаше само безупречна сфера от блещукаща вода. Разпилените дребни предмети на мъртвия свят увиснаха за миг над повърхността на безбрежното море, после паднаха в него и се изгубиха без следа.

Заля го вълна огромно спокойствие. Нещо се скърши в него като ледена плоча в края на зимата. Строши се, разпиля се и отплава. Отплава.

Той се надигна и се обърна към нея, за да ѝ каже какво се е случило. Но нямаше нужда. Тя се усмихваше. Вече знаеше. И той усети как корабът описва широк завой, обръща се, за да поеме през фосфоресциращото море назад, към Лицето над водата.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.